

## EDİRNE VE CİVARINDAKİ BAZI İMÂRET TESİSLERİNİN YILLIK MUHASEBE BİLÂNCOLARI

ÖMER BARKAN

Osmanlı İmparatorluğunda tipik bir şekilde Türk ve müslüman olan *şehirlerin teşekkül ve inkişafıyla* umumiyetle memleketin içtimâî ve iktisadî hayatında *vakıf yoluyla* kurulup idare edilmekte olan ve “İmâret sistemi” nâmı altında tetkiki mümkün bulunan<sup>1</sup> muayyen bir tesisler manzûmesinin (Külliyesinin) büyük bir rol oynadığı malumdur.

Umumiyetle bir câmi etrafında toplanmış olan medrese, yemek pişirilen ve dağıtılan yer, misafir yurdu (tâbhane), hastahane (bîmarhane, dârüşşifa), hamam ve kâr-vansaray.. gibi din, kültür veya içtimâî yardım müesseseleri ile bu müesseselerin kalabalık memur ve hizmetlileri için yapılacak ikametgâhlar ve su-yolu, kanalizasyon.. gibi medenî (beledî) tesisler ve nihayet bu suretle meydana gelen tesislere devamlı bir gelir sağlamak maksadıyla inşa edilmiş olan han ve çarşılar, fırın, değirmen, mum imâlâthânesi, boyahâne, salhâne, başhâne, bayram ve pazar yerleri, çendere.. gibi *bir inhisar ve imtiyaz mevzuu olan tesis ve mahaller*, çok defa yeni kurulacak olan şehrin veya eski bir şehrin îmar ve iskânı arzu edilen yeni bir semtinin çekirdeğini teşkil etmekte idi.

Bursa, Edirne ve İstanbul ile Anadolu ve Balkanlardaki diğer bir çok şehirlerin topoğrafik plânlarının tetkiki, bize bu şehirlerin, bahis konusu ‘imâret sitesi’ni teşkil eden belirli bir takım *âbidevî* binaların etrafında nasıl kurulup gelişmiş olduğunu göstermektedir.

Osmanlı İmparatorluğunda şehirlerin teşekkülünde ve memleketin iktisadî ve içtimâî hayatında oynadıkları rolün ehemmiyeti bakımından olduğu kadar *vakfı yapanların şahsiyeti* ile ihtivâ ettikleri *tesislerin gaye, mâhiyet ve idare tarzları* itibariyle arz ettikleri hususiyetler itibariyle de bu kabıyl vakıfların diğerlerinden ayrı olarak ve hususî bir itinâ ile tetkikleri icab edeceği âşikârdır :

Gerçekten bu gibi tesisler, umumiyetle Devlet kudret ve selâhiyetlerinin mutlak sâhip ve mümessili olan sultanlar veya (çok defa bu sultanların hususî bir müsaadesiyle) bazı büyük *devlet adamları* tarafından kurulmuş bulunmaktadır. Onların inşa ve tesis masraflarının vakfa ismini veren sultan veya vezirlerin “hususî hazîne”lerinden ve “kendi mallarından” temin edilmiş olması, bu tesislerin *devlet eli ile kurulmuş olub devlet geliriyle işliyen fakat, idarî ve malî bakımdan muhtar ve hususî* bir statüye tâbi bulunan âmmе hizmet müesseseleri olmak vasıflarını unutturmamalıdır.

Bâhusus bu tesislerin hayatını devam ettirmek için lüzumlu olan gelir kaynaklarından mühim bir kısmı, bir çoklarında *devlete âit toprakların* ve dolayısıyla bu topraklardan devletin alması lâzımgelen vergi gelirlerinin (devlet reisi olmak sıfatıyla) sultanın devamlı olarak bir vakfa *hasr ve tahsisi* veya böyle bir tahsise tahvil edilmek şartıyla bir şahsa *temlikî* suretiyle temin edilmiş bulunmaktadır.

<sup>1</sup> Osman Ergin, *Türkiye’de şehirciliğin tarihî inkişafı*, 1936. İstanbul Üniversitesi İktisad ve İctimaiyat Enstitüsü neşriyatı No: 3.



Bu bakımdan, bidâyetde feth hakkı olarak ancak Emîre (sultana veya Devlete) mâl edilmiş olması lâzımgelen topraklarla “gazâ malından” elde edilen ve *şer‘an* mühim bir kısmı fakirlerle yolculara harcanması ve müslüman cemâatinin gelecek nesilleri menfatine alıkonulması icabeden “ganîmet” hisselerinin de bu tahsislerde yeri büyüktür.

Bu suretle, yeni kurulacak şehirlerin veya mevcut şehirlerde teşekkül edecek yeni semtlerin çekirdeğini teşkil eden “İmâret siteleri”ne dâhil olan tesislerden bir çoğunun kuruluş ve işletme sermayeleri, ekseriya o şehir ve havâlisi dışında *imparatorluğun geniş ve zengin* gelir kaynaklarından (devleti temsilen) elde edilen servetlerden ve bu arada devlete âit araziden bu sitelere vakf edilen köyler ve arazi hâsılatından temin edilmektedir. Onların vakıf yoluyla, idarî-mâlî muhtâriyeti (hukukî bir şahsiyeti) hâiz imtiyazlı bir müessese halinde kendi hususî sitatülerine göre işledilmeleri usulî ise, bu tesisleri merkezîyetçi bir devlet idaresinin ve memur zihniyetinin soysuzlaştırıcı tesirlerinden korumak hususunda faydalı gözükmek ve onlara şahsî bir teşebbüs ve eser şekli vermekle beraber bir çoklarının devlet nâmına ve devlete âit olması lâzımgelen mâlî kaynaklarla başarılmış oldukları meydandadır.

Diğer taraftan, bu kabiyl vakıfların *şahsî veya âilevî menfaat* kaygularından uzak kalarak temamiyle *hasbî* hayır işlerine ve dinî maksadlara veya bugünkü anlayışımıza göre, devletin aslî vazifeleri arasında bulunan *âmme hizmetlerine* yönelmiş bulunması, onların böylece devletin elinde kalması lâzımgelen gelir kaynaklarından bir kısmına sâhib çıkmalarını da temamiyle meşru göstermektedir.

Gerçekten, siyâsî ve askerî maksatlarla veya seyahat ve ticaretin kolaylaştırılması gayesiyle stratejik yollar boyunca büyük kervan sitelerinin kurulması, dil ve din birliğinin ve siyasî bütünlüğün temini için câmi, mektep, zâviye ve tekve . . şeklinde faal kültür ve propaganda merkezlerinin veya imâret ve hastahâne gibi içtimaî yardım müesseselerinin teşkilâtlandırılması . . gibi işlerin bugün için hakikaten belli-başlı mühim devlet hizmetleri arasında yer almış olduğuna şüphe yoktur.

Amme menfaatine yararlı türlü tesislerle beledî hizmetleri, içtimaî yardım, din ve kültür işlerini, ticaret ve seyahat şartlarını bu suretle devletin *vakıf yoluyla* ve idarî-mâlî muhtâriyeti ve hukukî bir şahsiyeti hâiz bir teşkilâtla idare ettiği devirlerde, bu teşkilâtın kazanmış olduğu şümûl ve ehemmiyet hakkında bir fikir verebilmek için, 16 ncı asrın başlarında yapılmış olan *nüfus ve vergi tahrirlerinin* neticelerini ihtivâ eden defterlerden bazı rakamlar zikr etmek faydalı olacaktır<sup>2</sup> :

Gerçekten, Kastamonu, Alâiye, Teke, Hamid ve Karahisar-ı Sahib livaları dâhil bütün Batı Anadolu sancaklarını ihtivâ eden o zamanki Anadolu eyâletinin, 1530-1540 tarihleri arasındaki tahrirlere göre, umumî vâridât yekûnu 79 784 960 akçe olub bu gelirin % 17 si (yani 13 641 684 akçesi) vakıfların elindedir ve vakıflara, âit olan bu gelirden büyük bir kısmı, (bahis mevzuu ettiğimiz sultan ve vüzerâ vakıfları hâlinde) açıkça âmme hizmetlerine, din ve hayır işlerine tahsis edilmiş bulunmaktadır.

Gerçekten, o devirde bu gelirin mühim bir kısmı ile Anadolu vilâyetinde 45 imâret, 342 câmi, 1055 mescid, 110 medrese, 626 zâviye ve hânkaah, 154 muallimhâne, 1 kalenderhâne, 1 mevlevihâne, 2 dârülhuffaz, 75 büyük han ve kârbansarây işletil-

<sup>2</sup> Ö. Barkan, *H. 933-934 (M. 1527-1528) tarihli bir Osmanlı bûdcesi*, İktisad Fakültesi Mecmuası, cilt XVI, Sayı 1-4.



mekte ve 121 müderris, 3 756 hatib, imam ve müezzin ile 3 299 şeyh, şeyhzâde, kayyum, talebe veya müteveliye maaş verilmektedir.

Evkaf gelirinin mühim bir kısmı şehirlerdeki han, hamam, dükkân, tahunhâne . . gibi bina ve tesislerin kiralarından gelmekle beraber, bu vilâyette vakfa âit köylerin adedi de oldukça yüksektir:

Meselâ, Hüdavendigâr livâsında mevcut 1 966 köyden 477 sinin, Kütahya livâsında 1 071 köyden 166 sinin, Karahisar-ı Sahib livâsında 629 köyden 118 zinin geliri vakıflara tahsis edilmiş bulunmaktadır.

Aynı tarihlerde diğer vilâyetlerde de umumî gelirin büyük bir kısmı bahis mevzuu amme hizmetlerine ve bu hizmetlerin vazifelilerine sarf edilmek üzere vakıflara terk edilmiş bulunmaktadır. Meselâ, eyâletin umumî geliri içinde vakıflar gelirinin nisbeti Karamanda % 14, Rum vilâyetinde % 15,7, Haleb ve Şam eyâletlerinde % 13, Zulkadiye'de % 5 ve Rumeli'nde % 5,4 olarak değişmektedir<sup>3</sup>.

Yukarıda Anadolu eyâleti için gördüğümüz-gibi, vakıflara âit gelir kaynaklarıyla diğer vilâyetlerde de (bugün devlete âit bulunan) türlü âmme hizmetleri, din, kültür ve içtimâî yardım işleri görülmektedir. Meselâ, Karaman'da vakıf yoluyla 3 imâret, 75 câmi, 319 mescid, 45 medrese, 272 zâviye, 2 dârülhadis, 31 dârülhuffaz, 4 muallimhâne, 4 kalenderhâne, 1 dârüşşifâ ve 14 kârbansaray işletilmektedir.

Amasya, Çorum, Sivas, Trabzon ve Malatya taraflarını ihtivâ eden Rum vilâyetinde de, 10 imâret, 93 câmi, 216 mescid, 35 medrese, 275 hankaah ve zâviye, 13 muallimhâne ve 17 kârbansaray aynı şekilde vakıf geliriyle idâre edilmektedir.

Rumeli'nde Paşa livâsının, bahis mevzuu imâret tesislerinin bilhassa tekâsüs etmiş bulunduğu, Trakya ve Makedonyaya âit bir kısım kazalarıyla Vize livâsının İstanbul civarı bölgelerinde de 25 imâret, 71 câmi, 400 mescid, 26 medrese, 25 imâret, 43 kârbansaray ve muallimhâne mevcuttur.

#### I. "İMARET SİTELERİ"NE ÂİT YILLIK MUHASEBE BİLÂNCOLARININ TÂRİHİ BİR VESİKA OLARAK ÖNEMİ

Tetkikleri bu suretle türlü bakımlardan ehemmiyet arz eden "*imâret siteleri*"nin kuruluş ve işleyiş tarzlarına dâir malûmat edinmek için mevcut kaynaklar bir hayli çok ve çeşitlidir. Ve bunlardan bazıları daha evvel neşredilmek suretiyle araştıracının gözü önüne de konmuş bulunmaktadır.

Bahis mevzuu kaynaklardan en mühimleri şüphesiz, vakıfların *tesis senedleri ve organik sitatü*'leri vaziyetinde olan *vakfiye*'lerdir.

Gerçekden, vakfiyelerde tesisin gelir kaynakları etraflı bir şekilde sayılıp tasvir ve tesbit edilmekte ve vakfi yapanın bu gelirlerin sarfı şekline ve tesisinin idaresine âit vazettiği esaslar ve koyacağı şartlar da, vakfın mâhiyeti, gayesi ve işleyiş tarzına âit kıymetli malûmatı ihtivâ etmektedir.

Fakat, *vakıfların tesis senedlerinde tesbit edilmiş olan gelir kaynakları ile idarî esasların zamanla ehemmiyet ve mâhiyetlerini kaybetmeleri âdeta mukadderdir* :

<sup>3</sup> Bu tarihlerde Rumeli eyâletinin umumî geliri 187 319 348 akçe olarak hesap edilmiştir ve bu yekûn içinden 10 206 192 akçesi vakıfların elindedir. Fakat Rumelindeki vakıflar daha ziyade İstanbul civarı ile Doğu ve Batı Trakya, Güney Bulgaristan ve Makedonya'ya âit bölgelerde toplanmıştır. Nitekim bu bölgelerde vakıf gelirlerinin nisbeti % 32 ye kadar yükselmektedir.



Paranın satın alma gücünün ve fiyatların değişmesi gibi iktisadî; yangınlar, salgın hastalıklar, binaların harabîsi ve idarecilerin ihmâl ve kötü niyetleri, zamanla hizmetlilerin vazifelerine şahsî veya zümrevî bir imtiyaz ve inhisar olarak sâhip çıkmaları, vakfın gelir kaynaklarının kiracılar elinde irsî bir mülk haline sokulması ve devre hâkim umumî fiyat hareketlerine rağmen, kiraların dondurulması . . gibi içtimâî temâyüllerin tesiri altında vâkıfın bazı şartlarının yerine getirilemez olduğu çok defa görülmüştür.

Bilhassa, burada tetkik mevzuu olan imâret sitelerinde olduğu gibi, büyük sultan vakıflarının gelir kaynaklarında veya idare şekilleriyle hizmetliler kadrolarında zamanla esaslı değişiklikler yapılmış olması her zaman mümkün görülmüştür.

Her padişah değişikke mevcut vakıfların durumlarının gözden geçirilerek bozulmuş olan düzenin bir nizâma sokulmak üzere yeniden tertibi, siyasî mülâhazalar, vakfın gelir fazlalarından yeni memuriyetler ihdâsı veya maaşlara zamlar yapılması, vakfa *daha faydalı* olacağı bahanesiyle gelir kaynaklarında bazı mubadelelerin yapılması . . gibi tasarruflar umumiyetle vakıflar için mukadder olan bünye değişikliklerini büyük sultan ve vüzera vakıflarında daha fazla kolaylaştırmış gözükmektedir.

Bu sebeple, “vâkıfın şartlarının Şeriat vâzı’nının *nas*’ları gibi değişmezliği” prensibinin dinî ve hukukî bir esas olarak umumiyetle kabul edilmiş olmasına rağmen, *vakıf tesislerinin uzun ömürleri boyunca çok enteresan safhalar arzeden zengin bir tarihleri olması lâzımgelir.* Onların bu hayat hikâyelerini te’sis senedlerinden (vakfiyelerden) çıkarmanın mümkün olamayacağı âşikârdır. İşte burada bazı örneklerini vermek istediğimiz *Yıllık Muhasebe Cedvelleri, içtimâî ve iktisadî varlıklar olarak vakıfların devirlerinin umumî şartlarına, konjonktür hususiyetlerine ve kendi yaşlarına göre marûz kalacakları değişiklikleri bütün teferruâtıyla tâkip ve rakamlarla tesbit etmeğe müsâit malûmat ihtivâ etmektedirler.*

Diğer taraftan, bahis mevzuu yıllık muhasebe bilânçolarının hakikî bir vakıflar tarihinin yazılabilmesi için hâiz oldukları zengin vesika kıymeti, onların *bu tesislerin hayatlarının muhtelif merhalelerindeki teşkilât hususiyetlerini, gelir kaynaklarının durumunu ve faaliyet şekillerini tesbit hususunda vakfiyelerin boşluğunu doldurmak*’tan da ibâret değildir.

Onlar, vakıf tesislerin vakfiyelerde belirtilen idare şekillerinin ve fonksyon hususiyetlerinin tatbikatda aldığı şekilleri *rakamların diliyle ve bütün tafsilâtıyla ifade ve tesbit etmiş olmak gibi büyük bir hususiyeti hâiz bulunmak itibariyle, vâkıfın şartlarının aynen tatbik edildikleri ilk devirler için bile, vakfiyelere nazaran büyük bir üstünlük arz etmektedirler :*

Gerçekden, vakfiyelerde umumiyetle dağıdılacak yemek ve hastalara verilecek ilâçlar ve icab ettikçe yapılacak tâmirlerle ilâve inşaâta sarfedilebilecek paranın fasılları, âzamî mıkdarları ve nisbetleri kaydedilmiş bulunmaktadır. Fakat, bu hizmetleri yerine getirmek için lüzumlu malzemenin muhtelif mevsimlere ve piyasa imkânlarına göre, hangi fiyatlarla ve nasıl temin edilebileceği, çeşitleri rakamlarla ve teferruâtıyla tesbit edilmemiştir.

Tetkik mevzuumuz Yıllık Muhasebe Bilânçolarında ise, vakfın hizmetlileri kadrolarının *isimlendirilmiş* olması, yapılan masrafların nevi, mıkdar ve fiyat itibariyle ve rakam teferruâtıyla tesbit edilmiş bulunması, gelir kaynaklarının mıkdar ve terekkeb tarzlardaki yıllık dalgalanmaları, tamirat masraflarının seyri ile kullanılacak malzemenin nevi ve mıkdarları ve işçi ücretlerinin o devirlerdeki bareminin tesbit edilmiş



olması; bu cedvelleri yalnız *vakıflar tarihi* için değil, fakat *vakıf tesislerinin dâhil bulunduğu cemiyetin* sosyal çehresini ve iktisadî konjonktür durumunu tayin için de, emsâlsiz bir tarihî vesika haline sokmuş bulunmaktadır.

Gerçekden, aynı vakıf tesislerine âit olmak üzere, *muntazam seriler* teşkil edecek surette, ciddî ve tafsilâtlı bir surette tanzim edilmiş olan *çok adedde Senelik Muhasebe Bilâncolarının bulunup işlenmesi ve ayrı serilerin metodlu bir şekilde tetkik ve mukayesesi*, iktisadî ve içtimai tarih araştırmaları bakımından çok verimli bir iş olacaktır :

Bu gibi çalışmalar bizim için yalnız muhtelif *vakıf tesislerinin yaptıkları hizmetlerin hacim ve ehemmiyetini zaman ve mekân içinde rakamlarla tesbit ve mukayeseye* ve dolayısıyla vakıflar hakkında umumî bir kıymet hükmü vermeğe yarıyacak ölçülerin tesbitini mümkün kılmıyacak, aynı zamanda bu serilere tekabül eden tarihî devirlerdeki *fiyat hareketlerinin* ve muhtelif içtimai zümrelerin geçim seviyelerinin tayinine de imkân verecektir. Bu suretle imkân dahiline girebilecek olan bir *fiyat tarihi*'nin ise, umumiyetle iktisadî tarih tetkikleri için hâiz olduğu ehemmiyeti pek büyüktür.

## II. NEŞİRDE GAYE VE METOD

Bahis mevzuu Yıllık Muhasebe Bilâncolarının mâhiyet ve kıymetleri hakkında bir fikir verebilmek için, bugün burada onlardan bazı örnekler vermiş bulunuyoruz. Bu örneklerin hususiyeti, Edirne gibi büyük bir merkezde bu *kabîl vakıf tesislerinin en tipik ve büyüklerine âit olmak üzere elimizde mevcut en eski nümuneler olması* ve hepsinin de aynı senelerin hesaplarını ihtiva etmesidir <sup>4</sup>.

Bu nevi orijinal arşiv vesikalarının ilmî kıymetlerinden bir şey kaybetmeden neşredilmiş olmaları için, bu neşrin *aynen ve tam olarak* yapılmış olması şarttır. Onların bazı kısımlarının atılması suretiyle neşirleri, bu cedvellerin Yıllık Muhasebe Bilâncosu olarak ve âit bulundukları idare veya işletmelerin muhasebe ve defter tutma usulleri hakkında bir fikir vermeğe yarıyacak örnekler olmak bakımından hâiz oldukları sistem ve manâ kıymetlerini kaybettirmektedir <sup>5</sup>. Bu sebeble biz burada, bahis mevzuu vesikaların aynen ve birer bütün olarak neşri işinin ortaya koyduğu türlü müşkülleri yenmeğe ve onların aslî şekillerinden ve muhtevâlarından hiç bir fedakârlık yapmadan, yâni hiç bir kelime veya rakamı lüzumsuz görerek atlamadan ve yerini dahi değiştirmeden metni aynen ve tam olarak vermeğe gayret ettik.

Ayrıca da, bir hayli emek sarfı suretiyle, bu nevi' cedvellerdeki *muhasebe sistemi*'ni meydana koyacak şekilde onların *şemalarını tebâruz ettirecek bir usul tesis ve tâkip* ettik :

Gerçekden, neşrettiğimiz muhasebe cedvellerinin anlaşılabilir bir hale sokulabilmesi için, onların aslî şekillerindeki tertip tarzlarını biraz değiştirerek, zihnimizin bugünkü itiyâd ve anlayış şemalarına uygun bir tarzda, rakamları (cedvel tekniğine göre) alt alta istif etmek lâzımgelmıştır. Aksi takdirde, bu vesikaları tetkik edecek olanların, aslî şeklin (pek alışık olmadıkları) tertip tarzı içinde, rakamların hakikî yerini ve manâsını kavramakta zorluk çekmesi muhakkaktı. Bizim hususî bir dikkat ve itinâ ile tertipliyebildiğimiz tarzda ise; rakamlar, cedvellerin umumî şeması içinde kolaylıkla yerlerini bulmakta, kontrol edilip manâlandırılabilir.

<sup>4</sup> Bahis konusu Muhasebe Bilâncolarının diğer bâzı örnekleri için bak. Ö. Barkan, *Osmanlı İmparatorluğunda "imâret siteleri" nin kuruluş ve işleyiş tarzına dair araştırmalar : Fatih Câmi ve İmâreti tesislerinin 1489-1490 yıllarına âit Muhasebe Bilâncoları*. İktisat Fakültesi Mecmuası. Cilt XXIII, sayı 1-2, s. 239-378.

<sup>5</sup> Prof. Tayyib Gökbilgin, *XV. ve XVI. asırlarda Edirne ve Paşa livası*, (İstanbul 1952) isimli kitabında, burada neşrettiğimiz muhasebe cedvellerinin âit olduğu vakıflar hakkında etraflı malûmat vermektedir.



Bundan başka iyi bir tesadüf eseri olarak burada neşrettiğimiz muhasebe cedvellerinden ekserisinin birbirini tâkip eden iki ve hattâ üç yıla âit örnekleri mevcut bulunduğundan, muhtelif yıllara âit hesapların bir arada ve yekdiğeriyle mukayeseli (tenkidli) bir şekilde neşri imkân dâhiline girmiştir :

Bu birbirini tâkip eden iki ayrı tarihe âit cedvelden her biri hemen hemen aynı formül ve şemaları tekrar etmekte olduğundan onları ayrı ayrı bastırmak fazla yer isrâfına sebep olacağı gibi, *her iki seneye âit hesaplarda muhtelif gelir kaynakları ile masraflardaki değişimleri tek bir tablo hâlinde bir arada göstererek mukayeselerini mümkün kılmak* çok daha faydalı mülâhaza edilmiştir. Bu sebeple, bu iki cedvel bizim neşrimizde iç-içe, karşılaştırılıp farklılıkları belirtilmiş olarak, bir arada verilmiştir.

Bu neticeye varabilmek için kabul ve tatbik ettiğimiz usule göre, sütun halinde alt-alta sıralanan veyahut iycabına göre yan yana kaydedilmiş olan rakamlardan birinci seneye âit olanlar daimâ “a” ve ikinci yıla âit bulunanlar “b” işâretiyle birbirinden ayrılmışlardır.

Metin içinde ve başlıklarda açık (serbest) kalan yazılar, her iki senenin muhasebe cedvelinde de aynen mevcut olanlardır. Her iki senenin cedvelleri arasında mevcut ifade farklarını tesbit etmiş olmak için ise, birinci seneye âit cedveldeki fazlalık ve ifade hususiyetleri köşeli [ ] mûtarızalar içine alınmış, yalnız ikinci seneye âit cedvelde mevcut olanlar ise yuvarlak ( ) mûtarıza içinde gösterilmiştir.

Bu neşirde ayrıca lisan hususiyetleri ile bazı lugat ve ıstılahların kolay anlaşılabilir bir hâle sokulması için, bir çok yerlerde aslı şekiller arab harfleriyle taban notları hâlinde gösterilmiştir.

Bu suretle, maksadımızın “İmâret Siteleri” halinde teşkilâtlanmış olan bir kısım büyük sultan veya vezir vakıflarının Yıllık Muhasebe Cedvelleri gibi, *iktisadî ve içtimai tarih tetkikleri için ehemmiyeti büyük bir kısım arşiv vesikalarının mevcudiyeti ve mâhiyeti hakkında dikkati çekecek bazı örnekler vermek ve sâdece vesika neşretmekten ibâret olduğuna göre*, burada vesikaları tam olarak kıymetlendirmek ve bu gibi imâret sitelerine dâhil tesislerden her birinin işleyiş tarzını canlandırmak bahis mevzuu değildir : Meselâ, medreselerdeki tedris sistemleri ile hastahanelerdeki tedavi tarzı, kullanılan ilâçların tıbbî değeri veya eski tıp literatüründe ıstılah olarak yerleri, hizmetliler kadrolarında ismi geçen şahısların tarihî hüviyetini tayin . . ilâh gibi herbiri ayrı bir mevzu olan mesele ve tahlillere bu yazıda yer verilmemiştir. Ayrıca, muhasebe cedvellerindeki kayıtlar ile vakfiyelerdeki ve vakıf arazinin tahrirlerine âit defterlerdeki malûmatın kontrol ve mukayesesi gibi, çok lüzumlu ve faydalı tetkikler de, bu yazının hususî bir alâka mevzuu olan bazı vesikaları tanıtmaktan ibaret gaye ve plânına ithal edilmemiştir.

### III. KAYNAKLARIN TAVSİFİ VE BİLÂNCOLARIN BÜNYESİ

Burada neşrettiğimiz vesikaların kayıtlı bulunduğu defter hâlen İstanbul’da Belediye Kütüphanesinde *M. Cevdet yazmaları* arasında. (Orta boy 91 numarada) bulunmaktadır ve muhakkak olarak, merkezî devlet dâirelerinden birine âit olmak itibariyle uzun müddet devlet arşivlerinde muhafaza edildikten sonra, bu arşivlerin son zamanlarda mârûz bulunduğu ihmâl ve tahrib devirlerinde hakikî yerinden uzaklaşmış, fakat bir şans eseri olarak kıymet bilir bir zâtın eline geçmek sûretiyle ebedî olarak kaybolmak tehlikesinden kurtulabilmiştir.



Muhtelif Devlet dâirelerinin 894-898 seneleri arasındaki *yıllık hesaplarının Dîvan-ı Hümâyûn'ca kabul ve tasdik edilmiş kat'î şekillerini* ihtiva eden formaların bir araya getirilmesiyle 490 varaklık büyük bir defter halinde cildlenmiş olan bu muhasebe cedvelleri, pek çeşitli ve mühim mevzularla ilgili hesapları ihtivâ etmektedir. Bu arada 893-895 yıllarına âit cizye tahsilâtı<sup>6</sup> ile, muhtelif vilâyetlerdeki saray ve mutfakları için yapılan mübayaalara, gemi inşâatına, kal'a tamirlerine ve harp malzemesi tedârikine âit hesaplar . . kaynağımızı teşkil eden defterde bilhassa mühim bir mevki işgal etmektedir. Bu mevzulara âit diğer muhasebe kayıtları da tarafımızdan ayrı vesilelerle neşredilecektir.

Aşağıda aynen yayınlanmış olan 894-895 (1489) yıllarına âit Muhasebe Bilânçoları yanında *onlarla mukayese edilebilmek için* Bayezid II. nin Edirne'deki imâretinin 1025 - 1026 (1616 - 1617) Muhasebe yılına âit bir bilânço ile, Murad II. nin Edirne'deki imaretinin 1042 - 1043 (1632 - 1633) yılına âit 8 ay 26 günlük bir muhasebe bilânçosu ilâve edilmiştir (BK. sf. 345 ve 365). Bunlardan birincisi İstanbul'da Başbakanlık Arşivinde Maliye Defterleri serisinin 4716, ikincisi ise, aynı serinin 4589 numaralı defterlerinde bulunmaktadır.

\* \* \*

Bâzı sultan ve vezir vakıflarının Yıllık Muhasebe Bilânçolarının tertip tarzı ile *muhasebe usul ve tekniği* hakkında bir fikir vermek ve dolayısıyla bu cetvellerin tetkik ve izahını kolaylaştırmak için, burada neşrettiğimiz muhasebe cetvellerinin "1" numaralıısını teşkil eden Bayezid II. nin Edirne'deki imaretine ait olanının yapısını (BK. sf. 267 - 290) biraz yakından tetkik etmemiz münasip olacaktır :

İmaretin mütevellisi Rüstem Çelebi ve kâtip Sinan tarafından hazırlanmış olan bu muhasebe cetveli, 895 yılı başından sonuna kadar tam bir *kamerî* yılın (25 Aralık-13 Kasım 1489) hesaplarını ihtiva etmektedir.

Muhasebe Bilânçosunun I) *gelirler* (Asl-ı mal - اصل مال) faslında: A) 256 856 akçesi geçen seneden devredilen *bakiyye*, B) 574 789'ı câri senenin tahsilâtı ve C) 3 874 akçesi de anbarda kalan bâzı erzak ve eşyanın satışlarından ('*Anî'l-mebt'ât* - عن المبيعات) elde edilen olmak üzere *cem'an* 835 519 akçenin hesabı vardır.

Câri senenin tahsilâtı, 1-16 ıncı maddeler hâlinde sıralanmış olup, bunların içinde köylerden gelen öşür ve türlü rüsumun hasılâtı yanında Edirne'deki dükkânlarla İstanbul'daki hamamların aylıkları da mevcuttur. 11, 14 ve 15 numaralı kısımlarda kaydedilmiş olan gelirler ise, Vakıf İdaresine ilk defa olarak o sene içinde devir ve teslim edilmiş olan köylere ait bulunmaktadır.

Bilânçonun II) *masraflar* (*Vuzı'a min zâlike* - وضع من ذلك) faslında 657 971 akçe kayıtlıdır. Bu faslın A) bölümü, 244 698 akçe ile memur ve hizmetli maaşlarına tahsis edilmiştir. Bu bölümde "vazifeliler" in isimli kadroları, yevmiyeleri veya aylık olarak maaş tutarları: 1) Câmî'de, 2) medrese'de, 3) darüşşifa'da ve nihâyet 4) imaret'te çalışanlar . . olmak üzere dört gurup hâlinde sıralanmıştır.

Bilânçonun masraflar faslının B) *ihracat* bölümünde de: I) imarete dağıtılan yemeklerin malzemesi için yapılan mübayaalar, II) türlü masraflar, III) darüşşifa'nın masrafları, IV) yeni inşâ edilen saathâne binâsının masrafları ve nihâyet, V) imarete ait türlü binaların tâmir masrafları . . olmak üzere beş kısım mevcuttur.

<sup>6</sup> Bak. *Belgeler*, Sayı 1, Kasım 1963, Ankara. 894 (1488-1489) Yılı Cizyesinin tahsilâtına âit Muhasebe Bilânçoları.



Bahis mevzûu *ihracat* bölümünde 895 yılına ait bilânçonun rakamları yanında, ("b" rumuzu altında) 896 yılı başından Ramazan ayının sonuna kadar 9 aylık diğer bir Muhasebe Bilânçosunun rakamları da (onlarla karşılaştırılmış bir şekilde) kaydedilmiştir. Bu suretle, Darüşşifa için alınan ilâcların çeşidi bir hayli artmış olarak kaydedildiği gibi, türlü hizmetlerin daha etrâflı bir şekilde tespit edilebilmesi de imkân dahiline girmiş bulunmaktadır.

Bilânçomuzun *bakıyye*'lere ait olan III üncü faslında da, 895 yılının hesapları "a" ve 896 yılının 9 aylık bir kısmına ait bulunanlar da "b" başlığı altında kaydedilmiştir.

Tetkik mevzûumuz bilânçolarda umûmiyetle bir nevi *kasa hesabı* teşkil eden bu bölümler yanında *anbar hesabı* diyebileceğimiz bir "muhasabe-i gallât - محاسبه غلات" kısmı da mevcuttur. (Bk. sf. 283 - 286)

Bu kısımda, sene içinde anbara girmiş olan türlü zahire çeşitlerinin : A) Geçen senenin bakıyyelerinin, B) ('*Anî'l- ibtiyâ'* - عن الابیاع) satın alınanların ve C) Vakfın köylerinden a'şar veya türlü rûsûm hâlinde ayniyât olarak tahsil edilen mahsullerin giriş ve çıkış hesapları mevcuttur<sup>7</sup>.

Bayezid II. nin Edirne'deki imaretine ait hicri 895 yılı (25 Aralık - 13 Kasım 1489) muhasebe bilânçosuna "ilâve kayıtlar" başlığı altında eklediğimiz vesikalar, türlü bakımlardan kayda değer görülerek muhasebe cetveline ek olarak aynen dercedilmiştir.

Bu "ilâve kayıtlar"ın içinden bilhassa IV. bölümdeki "Aş tevzi' defteri" bize muayyen bir tarihte imaret mutfağından faydalanmak için muayyen bir hisseleri olan kimselerin hüviyetlerini vermekte ve adetlerini bildirmektedir. (Bk. sf. 287)

Aynı kayıtların VII'ncisi ise, dağınık bâzı notlar hâlinde olmakla beraber, Edirne'deki Beyazid II. imaretinin te'sisinin ilk senelerinde idarî ve malî teşkilâtın kuruluşuna ve işleyiş tarzına ait bâzı resmî muhaberâtı aksettirmek itibariyle mühim görülerek buraya alınmıştır. (Bk. sf. 289)

#### IV. İMARET MUTFAKLARINDA HAZIRLANAN YEMEKLERİN NEVİ NE MİKDARLARI

Ne şekilde kurulduğu ve *ne çapta bir imar hareketine vesile* olduğu başka bir etüdümüzde<sup>7</sup> kısaca gözden geçirilmiş olan imâretlere âit vakıf tesislerinin, *icimat yardım müessesesi* olarak hâiz oldukları fonksiyonlar bakımından da, bazı hususiyetlerini kısaca hatırlatmak icab etmektedir. Bu hususta elde edilecek malûmatın, Yıllık Muhasebe Bilânçolarının *anlaşılmasını kolaylaştırmak bakımından* yardımı olacaktır.

Bu maksat için imâretin bilhassa kiler ve mutfağına, yemekhâne, misafirhâne ve dârüşşifa... gibi tesislerinin işleyiş tarzına ve *bu tesis*'lerle temin edilen hizmetin miktar ve hacmine âit bazı bilgiler vermek icab etmektedir.

Evvelâ, bize oldukça teferruâtlı ve tam bir örnek verdiği ve Edirnedeki imâretlerin işleyiş tarzını ve *hizmet hacmü'nü* tâyin bakımından lüzûmlu görüldüğü için, Fatih imâreti aşhânesinde tevzi edilen ekmek ve yemeklerin miktar ve nevî'leriyle bu dağıtımlardan faydalananların listesini tetkik ve burada Yıllık Muhasebe Bilânço-

<sup>7</sup> Yukarıda "4" numaralı taban notunda kaydettiğimiz etüdümüzün 4 ve 5 numaralı tabloları, İstanbul ve Edirne'deki bir kısım imaretlerin 894-895 yıllarında anbarlarına girmiş olan pirinc ve buğdayın tedarik şekillerini, 7 ve 8 numaralı tablolar ise aynı zahirelerin nerelere, nasıl sarfedilmiş olduklarını göstermektedir.



larını neşr ettiğimiz imaretlerin en büyüğü olan Bayezid II. nin Edirnedeki imaretine âit rakamlarla *mukayese* edelim.

Bu hususta enteresan bazı malûmatı, 952 (1545) yılında tanzim edilmiş olub “Fatih Aşhânesi Tevzinâme” ismiyle neşir de edilmiş<sup>8</sup> bulunan bir vesikadan da faydalanmak mümkün olacaktır.

Bahis mevzuu *Tevzi’nâme* göre, imâretde biri sabahın erken saatlerinde (kuşluk vaktinde) diğeri ikindiden sonra akşama doğru olmak üzere iki öğün yemek verilmektedir :

“Her gün sabahda ve akşamda iki kerre ta’am pişe, Cuma gicelerinden gayri gicelerde sabah *pirinç şurbası* ve ahşam buğday aşısı bişe ve Cuma gicelerinde sabah buğday aşısı ve ahşam dâne ve zerde zirbac bişe” (s. 3)

İmârette dağıtılan yemeklerin cins ve miktarı’na gelince; bu hususta sabah çorbalarında ve Cuma, Ramazan ve Bayram gecelerinde pişirilmesi âdet olan pilâv ve zerde yemeklerinde sarfedilen pirincin miktarına dâir elde mevcut malûmat, bu yemeklerin miktarına ve dolayısıyla tevzi’den faydalananların sayısına âit, hakikate yakın, tahminler yapmağa müsaittir.

Gerçekten, Fatih Vakfiyesine göre, âdi günlerde sabahları verilen pirinç çorbasına altışar kile pirinç, ikindiden sonra verilen buğday aşısına da altı kile buğday sarf edilmesi lâzımgelir<sup>9</sup>. 1545 yılında tanzim edilen “Tevzi’nâme” de ise bu miktarlar 7,5 kile pirinç ve buğday olarak gösterilmiştir.

İmâretin günlük yemek listelerinde Cuma, Ramazan ve Bayram gecelerinde yenilikler yapılmakta ve alel’âde günlerin mutâd buğday-aşısı yerine listede pilâv (dâne), zerde ve zirbac bulunmaktadır.

Cuma geceleri pişen pilâv, zerde ve zirbac harcı için, vakfiyeye nazaran 25 (bizim neşrettiğimiz Muhasebe Cedvelleriyle Tevzinâmeye göre 30 kile) pirinç verilmektedir<sup>10</sup>.

Ayrıca bahis mevzuu zerde ve zirbac tatlılarının harcı için de Tevzi’nâmeye göre, her defasında anbardan 87 (vakfiyeye göre 62,5) okka sadeyağı, 140 okka (vakfiyeye göre 42 okka) süzölmüş bal, 60 okka kırmızı üzüm, 10 okka erik, 15 okka badem, 10 okka incir, 40 okka nişasta, 150 dirhem (vakfiyyede 42 dirhem) zağfiran, 80 dirhem karabiber (fülül) verilmektedir (s. 4)

#### 1. *Pirinç hesapları :*

Bahsi geçen yemek çeşitlerine göre, imâret mutfaklarının en mühim erkânından biri olarak pirincin sarfiyatı ve onun arkasından bu imâretlerde pişen yemeklerin mik-

<sup>8</sup> Süheyl Ünver, 1935 İstanbul. Bk. Aynı müellif, *Fatih Külliyesine âit diğer mühim bir vesika*, Vakıflar Dergisi, No. 1, Ankara 1938.

<sup>7</sup> *Osmanlı İmparatorluğunda imâret sitelerinin Kuruluş ve işleyiş tarzına âit araştırmalar*, İktisat Fakültesi Mecmuası, Cilt XXIII, Sayı 1-2. s. 239-378.

<sup>9</sup> Bu yemeklere lezzet vermek için, vakfiyeye göre, ayrıca her gün on beş okka soğan, 100 dirhem kimyon, 40 dirhem karabiber ve buçuk kile nohud verilmektedir. Aşağıda görüleceği üzere her yemekte ayrıca birer parça et de bulunmaktadır. Kabak mevsiminde, 40 gün kadar, günde 60 okka kabak ve 60 okka koruk; yoğurd zamanında da 50 okka yoğurd ile 8 akçalık pâzu pişmektedir.

<sup>10</sup> *Tevzinâme*ye göre, Ramazan gecelerinde pişirilen pilâv, zerde ve zirbac harcı için, Cuma gecelerinden de bir az fazla olarak, “25 kile pirinç ve 71,5 vakfiyye yağ virilip, diğer levazım Cum’a gicelerinde ne miktar virilirse ol kadar” virilmektedir (s. 4). Buradaki pirinç ve yağ nisbetleri, Bayezid II. nin Edirne’deki imâretinde bu yemekler için harc edilebilecek malzeme listelerinde verilmiş olan pilâvdaki yağ ve pirinç nisbetlerinden biraz daha düşüktür.



dar ve çeşitleri hakkında daha sarîh ve tafsilâtlı bilgi vermek ve neşrettiğimiz Yıllık Muhasebe Cedvellerinin kıymetlendirilmesini kolaylaştırmak bakımından, *Bayezid II. nin Edirne'deki imâretine âit vakfiye*<sup>12</sup> sinde dikkate değer kayıtlar mevcuttur. Burada bu kayıtların gözden geçirilmesinde fayda olacaktır :

354 günlük *Kamerî* senenin 322 gününü 'ale'l-âde günler olarak kabul etmek ve bu günlerde her sabah tevzi edilen pirinç çorbası için her defasında beşer kile pirinç sarf etmek lâzımgelsektir.

Aynı vakfiyeye göre, âdi günlerin dışında kalan 30 Ramazan ve 2 Bayram geceleriyle (Ramazana rastlıyan dördü hâriç) senenin 46 Cuma gecesi verilmesi âdet olan pilâv ve zerde ile Berat, Aşûre, Mevlid . . gibi dinî bir ehemmiyeti olan gecelerde dağıtılan bazı hususî yemek ve tatlıların (garâib-i et'îmenin) ve misafirhâneye inen yolculara çekilen ziyâfetlerin hazırlanması için sarfedilen pirincin mîkdarları ise, şöyle hülâsa edilebilmektedir :

#### Kile Pirinç

|                                                                              |       |
|------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1) Senenin 'alelâde günlerinin pirinç çorbaları için :                       |       |
| (322 gün × 5 er kileden =)                                                   | 1 610 |
| 2) 30 Ramazan ve 2 Bayram geceleri verilen pilâv ve zerde için :             |       |
| (32 gün × 20 şer kileden =)                                                  | 640   |
| 3) 46 Cuma gecesinin pilâv ve zerdesi için : (46 gün × 20 şer kileden =)     | 920   |
| 4) Berat, Mevlid ve Aşûre gibi bazı dinî bayramların hususî yemekleri için : | 80    |
| 5) Misafirhâneye inen yolculara çekilen ziyâfetler için                      |       |
| Vakfiyeye göre sarfedilecek pirincin senelik mîkdarı                         | 8 200 |
| (49 okkalık Edirne kileleriyle)                                              | 3 450 |

Bu hesaplara göre, Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinin pirinç sarfiyatının senelik tutarı olan 3 450 kile (172,5 mud) pirincin 1 610 kilesinin sabah çorbalarına, geriye kalan 1 840 kilesinin ise, Ramazan, Bayram ve Cuma geceleri dağıtılan pilâv, zerde ve zirbac ile *tâbhane*'ye inen misafirlere sarf edildiği anlaşılmaktadır.

Pilâv, zerde gibi yemeklerin hazırlanması için lüzumlu olan *tereyağının mîkdarı*, vakfiyede 49 okka pirinci ihtivâ eden *her kile için 3 okka* olarak hesap edilmektedir. Bu hesaba göre, 1 840 kile pirinç için 5 520 okka (44 okkalık kantarlarla 125 kantar ve 20 okka) *sadeyağı* sarfedilmesi lâzımgeldiği kaydedilmiştir.

#### 2. Ekmek hesapları :

İmârette yemekle beraber *ekmek* de dağıtılmakta olduğuna göre, ehemmiyeti ve hakkındaki bilgilerimizin daha sarîh ve teferruâtlı oluşu bakımından, bu ekmeğin ve dolayısıyla *imâret mutfakından faydalananların mîktarını tayine yarıyacak bazı rakamları* gözden geçirmek faydalı olacaktır :

Fatih imâreti vakfiyesine nazaran, imârette her gün tevzi olunan ekmeğin harcı için İstanbul kilesiyle 30 kile (bir buçuk mud) has un sarfedilmesi icabeder (s. 296). Bizim neşrettiğimiz Muhasebe Cedvelinde de imâretin günlük un sarfiyatı 1,5 mud olarak hesaplanmıştır. "Tevzinâme"de de bu husus teyîd ve daha fazla tafsil edilerek,

<sup>12</sup> Tayyib Gökbilgin, *XV ve XVI asırlarda Edirne ve Paşa Livası, Vakıflar-mülkler ve mukata'alar*, İstanbul 1952. Tıpkıbası s. 61.



bu tevziden faydalananların adedini tayin bakımından çok mühim olan, şu izahat verilmektedir :

“Her gün fodla pişürmek için otuz kile un virile ve bir kileden 110 fodula kılınub cümle bu takdirde 3 300 fodula olur, yüz dirhemden” (s. 3-4).

Bu kayıtdan İstanbuldaki Fatih imâretinden her gün yüzer dirhem ağırlığının fodlalarından 3 300 aded dağıldığı gayet sarîh bir şekilde anlaşılmaktadır<sup>13</sup>.

Bu ekmeklerden sabah ve akşam öğünlerinde herkese birer tane verildiğini farzetssek, her gün imâret mutfağında 1 650 kişinin faydalanmış olması lâzımgelir. Fakat herkese her öğünde yüzer dirhemlik birer ekmek verildiği kat’i olarak tesbit edilememektedir. İmâret mutfağından faydalananlar içinde bir öğün ve bir ekmekle yetenlerin bulunması mümkündür. Aynı şekilde mahdud adette bazı memur ve hizmetlilerin ekmekten ikişer hisse aldıkları da görülmektedir.

Bu bakımdan mecmu adedi malûm olmakla beraber, ekmeğin tevzi şekli pek açık değildir. Bu sebeple, yemek tevziâtına ve hak sahiplerinin listelerine âit malûmat ile ekmeğin dağıtılma şeklini kontrol etmek lâzımgelmektedir.

Bayezid II. nin Edirnedeki imâretine âit vakfiyede her gün pişen ekmeğin miktarı zikredilmemekle beraber, kile olarak günlük un tahsisâtı ve Edirne kilesiyle unun bir kilesinin ağırlığı verilmiş olduğundan, her gün pişen ekmek miktarını hesaplamak mümkün olmaktadır. Gerçekden, bu imârette her gün pişirilmesi gereken ekmek için Edirnenin 18 okka gelen kileleriyle her gün 20 kile (bir mud) un sarfedilmektedir<sup>14</sup>.

Buradaki ekmeklerin de 100 er dirhemlik olduğunu kabul edecek olursak, yukarıda yazdığımız hesaba göre, 100 dirhemlik bir ekmek elde etmek için 74 dirhemlik un kullanmak icabettiğine göre, her gün sarfedilen ( $20 \times 18 =$ ) 360 okka (144 000 dirhem) un ile ( $144 000 : 74 =$ ) 1 946 ekmek îmal edilmesi lâzımgelir. Bu ekmeklerin de iki öyünde birer tane olarak her gün 976 kişiye dağıtılmış olması mümkündür.

<sup>13</sup> İstanbul Belediyesinin İktisad Müdürlüğünden aldığımız malûmata göre, bugün İstanbul fırınlarında 71,5 kiloluk bir çuval undan beheri 650 gramlık 148,5 ekmek yapılmaktadır.

Bu hesaba göre, bu çeşnide bir ekmeğin yüz gramını elde etmek için 74 gram un sarfetmek lâzımgelmektedir ve Fatih imâretinde dağıtılan fodlaların aynı çeşnide olduğunu kabul edecek olur isek, yüz dirhemlik bir fodlanın da 74 dirhem unla yapılabileceği anlaşılmaktadır.

Yine aynı hesaplara göre, Fatih imâretinde, 30 kile un ile yapılan yüzer dirhemlik 3 300 fodla için ( $74 \times 3 300 =$ ) 244 000 dirhem, yani 610,5 okka un sarf edilmiş olması lâzımgelir ki, bu takdirde bahis mevzuu İstanbul kilelerinden her birinin 20,3 okka unu ihtivâ etmesi lâzımgelir.

Bayezid II nin Edirne’deki imâretine, âit vakfiyede ise, Edirne kilesiyle bir kile buğday ununun 18 okka ettiği tasrih edilmiştir (Bk. not 14).

İstanbul kilesiyle bir kile buğdayın 20 okka veya 18 okka 300 dirhem ettiğine âit elimizde sarîh kayıtlar mevcut bulunmakla beraber, aynı kile ile bir kile unun ne kadar gelmesi lâzımgeldiği hakkında sağlam bir bilimiz yoktur. Unun elenme şekline ve buğdayın cinsine göre bu miktarın değişeceği muhakkaktır.

<sup>14</sup> İmâretin günlük un sarfiyatı ile ilgili kısmında verilen malûnnat şunlardır :

“Ve habz-ı hubz için *ol nevâhîde müsta‘mel tahal kilesi ki mezkûr vakıyye ile 18 vakıyye hisab olunur kile ile yirmi kile ki bir mud ‘add olunur, temâmet-i senenin cem’i’* eyyâmında ‘ale’d-devâm her gün bir mud un etmek itmek üzerine ki cem‘an bir yılda 350 mud etmek bişürile”.

“Mezkûr matbahda temâmet-i seneden 303 gün ‘asrında bişürilen şorba için mezkûr tahal kilesi ile eyyâm-ı mezkûrenin her birinde *dörder* kile buğday bişürülmek hesabınca cem‘an 1 212 kile ki...” (s. 141)

Neşrettiğimiz Muhasebe Cedvellerine göre, muhtelif imaretlere *ekmek yapılmak üzere tahsis edilen günlük un miktarı* aşağıdaki şekilde tesbit edilmiş olduğundan bu miktarlardan her gün dağıtılan ekmek adedi hesap edilebilir :

|                                  | Kile un |
|----------------------------------|---------|
| Fatih imâreti (İstanbul)         | 30      |
| Bayezid II. imâreti (Edirne)     | 20      |
| Murad II. imâreti (Edirne)       | 12      |
| Bayezid I. İmâreti (Edirne)      | 6       |
| Süleyman Paşa Zaviyesi (Bolayır) | 4,5     |
| Eyüp Türbesi (İstanbul)          | 2,5     |

### 3. Et hesapları :

İmâret mutfağında hazırlanan yemekler arasında etin de mühim bir yer işgal ettiği ve *günlük et tahsisâtının miktarıyla, tevzi esnâsında bölündüğü parçaların adedi ve ağırlığı* gibi bilgiler, imârette dağıtılan yemeklerin evsafı ve tevzilerden faydalananların adedi hakkında fikir edinmemize yardım edecek mâhiyettedir.

Vakfiyeye nazaran, Fatih'in İstanbul'daki imâretinde istisnâsız her gün 240 okka semiz koyun eti sarfedilmesi icabeder. Bizim neşrettiğimiz Yıllık Muhasebe Cedvellerine göre, bu miktarın o devirde 300 okkaya yükseltilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

"Tevzinâme" de ise imâretin günlük et tahsisâtının miktarı daha da fazla arttırılmış bir şekilde 320 okka olarak kaydedilmiştir : "Her gün sabah ve akşam ta'amları için 320 vakıyye koyun eti alına ve Ramazan gicelerinden gayrı günlerde nısfı sabah ve nısfı ahşam bişe, ammâ Ramazanda cümlesi ahşam bişe" (s. 5).

Yine Tevzinâmeye göre, imâretin günlük tahsisâtı olan 320 okka et, sabah ve akşam payları olarak 160 şar okkalık iki kısma bölündükten sonra, etin her okkası 80 er dirhemlik beşer parçaya ayrılarak her öğünde 800 parça et hâsıl olacaktır (bu parçalar piştikten sonra tahminen ellişer dirhem kalmaktadır) <sup>15</sup>.

Aşağıda tevziden faydalananların listesi tetkik edilirken daha iyi görüleceği veçhile, bu et parçalarından herbiri tevziden her zaman faydalananlara her iki öğünde birer *tam parça* hâlinde verilmemektedir. Bu bakımdan her öğünde 800 parça etin 800 porsiyon yemek mânâsına gelmediği gibi, et parçalarının adedinden mutfaktan faydalananların adedini kat'î bir şekilde istidlâl etmek de mümkün bulunmamaktadır.

Gerçekten, Tevzinâme'ye göre, Fatih imâretinde 600 nefer *softa*'nın önüne *iki kişiye bir tas çorba ve her tasa bir pâre yahni* konduğuna; kendilerine her def'asında dörder kişilik 40 sofrâ hâlinde yemek çıkan (bu suretle adetleri 160 1 bulan) *misafirlerin* dört kişilik sofralarındaki pilâvların yanında da *iki pâre yahni* bulunduğuna göre, her öğünde sarfı icabeden 160 okka etin her okkasının beş parçaya bölünmesiyle hâsıl olan 800 parça etin hiç olmazsa 380 parçasıyla bu parçaların iki misli, yâni 760 kişinin yemek yediği meydana çıkmaktadır. Geriye kalan 420 parça etden ise, bizim tesbit edebileceğimize göre, 220 parçasının kat'î olarak, 140 kadarının ise muhtemelen, birer hisse halinde (bütün olarak) imâretin itibarlı idare kadrolarına ve medreselerin yüksek

<sup>15</sup> Bayezid II. nin Edirnedeki imâretine âit vakfiyeye göre, bu imâret için her gün semiz erkek koyun etinden 165 okka et satın alınacak ve bu etlerin 150 okkası, 75 erlik iki parti halinde sabah ve akşam yemeklerinde, pişirilecek, geriye kalan 15 okka et ise misafirhaneye gelen yolculara tahsis edilmiş bulunacaktır.



kısımları talebelerine tevzi edildiği ve geriye kalanların da, adedi malûmumuz olmayan fakirlere, daha ufak parçalar halinde dağıtıldığı tahmin edilebilir.

Bu vaziyete göre, 800 parça etin en aşağı 1 250-1500 kadar sahibi meydana çıkmaktadır. Bu rakam ise bizim ekmek tevziâtından bulduğumuz asgarî 1650 rakamından oldukça aşağıdadır. Bununla beraber, fakirlere dağıtılacak et parçalarını, daha da küçülterek Fatih imâretinden faydalananların adedini, tevzi'e tâbi et parçaları hesabına göre de, her öyün için 1500 hattâ 1600 e çıkarmak mümkündür.

#### 4. Misafirhâne verilen yemekler :

İmaretlerin mutfağından faydalananların takribî listelerinin nasıl tertip edilebileceğinin tetkikine geçmeden evvel, misafirhâneye (tâbhaneye) inen yolculara verilen yemeklerden de bir lâhza bahsetmek faydalı olacaktır.

Fatih vakfiyesine göre, fakir veya zengin herkesin güler yüzle karşılanıp i'tibar göreceği ve seyahatin meşekkatleri altında tâkatdan düşüp yorulmuş olan yolcuların *üç gün müddetle* dinlenip kuvvet kazanabilmeleri için 'imâretin tâbhanesinde her türlü istirahatleri esbâbının temin edileceği, hayvanlarına da yer ve yem verileceği kayıtlı bulunan misafirlerin nefis yemeklerle îzaz ve ikram edilecekleri muhakkaktır<sup>16</sup> :

Bir defa her yolcunun gelir-gelmez 50 dirhemlik süzme bal ve 100 dirhemlik bir fodla ikramıyla açlığının giderilmesine çalışılması ve "riâyeti mühim" addedilen misafirlere ayrıca sofraya başına ikişer akçelik birer tabak "paça" ismarlanması; her sene 50 okka kabağın, buçuk kantar bal, bir miktar darçın ve karanfil ile kaynatılmasıyla îmal edilecek reçel ile yapılan ikrâm; her sene imâret için satın alınacak 80 desti üzüm turşusu, 3000 dane patlıcan turşusu ve 6 kantar soğan turşusundan (dânişmend ve softalar gibi) misafirlere de verilmesi (s. 4 ve 6) dikkati çekmektedir.

Bu suretle, vakfiyeye göre, misafirlere mahsus sofraların bazan hakikaten "şâhâne" veya "emîrâne" bir ziyâfet şeklini alması mümkündür. İmâretin şeyhi, bilhassa bazı itibarlı misafirlerin şerefiyle mütenâsip nâdide yemek listelerini tertip ve bu hususta icabeden her türlü masrafları ihtiyâr etmekle vazifelendirilmişlerdir.

Aynı şekilde misafirlere mahsus yemekler arasında ismi geçen "zerde" ile "ekşi" hakkında bazı îzahat da verilmiş bulunmaktadır. Zerdenin harcı, dört kişilik bir misafir sofrası için, 100 dirhem bal, ve 50 dirhem yağ olarak hesaplanmaktadır. "Ekşi" denilen yemek hazırlanacağı zaman da bu dört kişilik misafir sofralarından her birinin malzemesi şu şekilde hesaplanmaktadır: Her sofraya 25 dirhem (?) pirinç, 200 dirhem kara üzüm, 25 dirhem kızıl üzüm, 25 dirhem incir ve 25 dirhem siyah erik (s.4).

Fakat misafirlerin normal yemeği dörder kişilik sofralarda sunulan pilâv ve ettir. Bu sofraların azamî sayısı 40 (40×4= 160 kişi) olabilmektedir. Kırk sofranın dâne-pirincinin (pilâvının) harcına ise, 2 kile pirinç ve 6 okka yağ hesaplanmaktadır. Her sofrada yukarıda bahis mevzuu edilen 80 dirhemlik et parçalarından 2 parça yahni ve herkesin önünde de 100 er dirhemlik birer fodla vardır (s. 4).

Misafirlerin de diğerleri gibi sabah ve akşam 2 öğün doyurulduğu tahmin edilebilir.

Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinin vakfiyesine nazaran da misafirler, "hal-viyyât, reçeliyât ve humûzât" ikramıyla ihtiramla ta'amlanıp, ziyâfetleneceklerdir.

<sup>16</sup> Süleymaniye imareti vakfiyesine göre : "Her gün üçyüz yirmi vakıyye Koyun eti pişe ve vakıyye çiğ iken beş kıt'a kılın" (s. a 155). Vakıflar Umum Müdürlüğü yayınları, Ankara, 1963.

Misafirler için her sene 20 kantar süzme bal tahsis edilmiştir. Reçeliyât ve humuzât tertibi için her sene 5000 akçe sarf edilecektir. Misafirlerin hayvanlarına her sene 2000 kile arpa verilecektir.

Murad II. nin Edirne'deki imâretinin Muhasebe Cedvelinde, "Harc-ı me'kûlât-ı 'imaret" bölümünün 28. numarasında, reçel ve turşu hazırlamak için harc ve ustalık (üstadiyye) ücretli olarak 2437 akçe yazılıdır.

İmâretin misafirleri arasında bâzen pek mühim şahsiyetlere de tesadüf edilmektedir. Meselâ Murad II. nin Ergenedeki imaretine 895-896 muhasebe yılı içinde Padişah da misafir olmuş ve bu münasebetle 784 akçe tutarında 28 koyun, 170 akçelik 70 tavuk ve bademli çörek ikram edilmiştir. Aynı imâretin misafirlere ziyafet çekmek için yapılan masraflar arasında, üzüm turşusu, peynir, yoğurt, tavuk, safran, karabiber ve meyve vardır. (Bk. sf. 329).

##### 5. Bâzı imâret mutfaklarından faydalananların takribî listesi :

Fatih imaretine âit "Tevzi'nâme" de verilen izahâta (s. 5-6) vakfiye ve Yıllık Muhasebe Cedvellerinde mevcut bilgileri de ilâve ederek imâretin günlük *yemek tevziât listesi*'ni şu şekilde tanzim etmek mümkündür :

|                                                                                                                                                                             | Kişi Sayısı |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1) Dörder kişilik 40 sofrâ halinde yemek yiyen misafirlerin azamî sayısı                                                                                                    | 160         |
| 2) Yüksek dereceli tahsil müessesesi olan 8 medrese (medâris-i semân) nin "talebe-i 'ulûm" yahud "dânişmend" denilen öğrencilerine (her medresede 15 dâne bulunduğuna göre) | 120         |
| 3) Yüksek dereceli 8 medresenin birer "mu'îd"ine (her birine ikişer dânişmend hissesi) <sup>18</sup> (16 hisse)                                                             | 8           |
| 4) Yüksek dereceli Sekiz Medrese ile bu medreselerin ihzarî kısımları olan <i>Tetimme</i> medreselerinin bevvâb ve noktacı'larına                                           | 32          |
| 5) Kalenderhâne <sup>17</sup> , Efdal-zâde <sup>18</sup> , Gûranî medreseleriyle Emir Buharî, Hamza Dede, Hasan Dede ve Baba-Pars zâviyelerine cem'an (33 dânişmend aş)ı    | 33          |
| 6) İmâret şeyhine, vekilharca ve kâtibine ve Evkaf kâtibine (ikişer dânişmend aş)ı                                                                                          | (8) 4       |
| 7) Sulehâdan 10 kişiye birer dânişmend aş <sup>19</sup>                                                                                                                     | 10          |
| 8) <i>Balâhane</i> 'de ikamet eden birer ehl-i 'ilm'e                                                                                                                       | 2           |
| 9) Tabib şâkirdlerine                                                                                                                                                       | 2           |

<sup>17</sup> "Bir kimesne zâviye-i şerifenin nâzırı olub ... mücâvirnin et'ime-i muvazzafa ve misafirinin ziyâfet-i mürettebesi ile tekayyüd.. ve 4 nefer dervîşân-ı mutribine ki istilah-ı dervîşân ve mevleviyânda *semâ'-zen* ta 'bir olunur yâranla hasbe'l-âde 'akd-i meclis-i *sema'* ideler.. külli yevm ta 'âm-ı fukaray-ı mücâvirine 40 akçe sarf oluna ve misafirîn ve vâridîn ta 'âmına külli yevm 15 akçe.." (s. 328)

<sup>18</sup> "Ve dahî evvelâ misafirîn ziyâfet oluna ve andan sonra... Medâris-i.. Semân'da olan talebe-i 'ilmden her birine ve medâris-i mezkûre ve *Tetimme*'leri bevvâblarına ve noktacılarına her nöbetde bir pâre yahni ve bir pâre *ikiyüz dirhem* ödula ve *nişanlı dânişmend keşesiyle* bir keşçe aş virile ve ammâ medâris-i merkuma mu'îdlerinden her birine *iki dânişmend hissesi* mîkdarı virile" (s. 4)

<sup>19</sup> "Ve bu mezkûrâtta temâm hisseli hissesi virildikten sonra 'imâret-i merkume hademesinden evkaf kâtibine ve vekilharca kâtibine ve 'imâret şeyhine ve vekil-i harc'a ikişer aş virile".



|     |                                                                                                                                                                                                                |       |            |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------|
| 10) | <i>Tetimme</i> medreselerinde okuyan ve sùhte (softa) denilen ihzarî kısım öğrencilerine (iki kişiye bir tas çorba, her tasa bir pâre yahni ve her softa'ya yüz dirhemlik bir fodla olmak üzere) <sup>20</sup> | (300) | 600        |
| 11) | Emîrlerden 8 nefer kimesneye (iki kişiye bir tas çorba)                                                                                                                                                        | (4)   | 8          |
| 12) | Câmi'in imam, müezzin, muvakkıt, çerakçı. . ilâh. gibi hizmetlilerine (birer aş)                                                                                                                               |       | 32         |
| 13) | Yeniçeri nöbetçilerine                                                                                                                                                                                         |       | 6          |
| 14) | Mutfak, kilar, furun ve misafirhânede çalışanlara birer aş                                                                                                                                                     |       | 40         |
| 15) | Dârüşşifa'da çalışan doktor, cerrah, şerbetçi ve hademelere birer aş                                                                                                                                           |       | 29         |
| 16) | Tâmirci, su-yolcu. . gibi vakfın diğer memurlarına birer aş                                                                                                                                                    |       | 10         |
| 17) | Mekteb hocasına ve yardımcılara                                                                                                                                                                                |       | 4          |
| 18) | Türbedârlara                                                                                                                                                                                                   |       | 3          |
|     |                                                                                                                                                                                                                |       | <hr/> 1117 |

Yukarıda görüldüğü üzere Fatih imâreti mutfağında yemek yiyenler listesinde en aşağı 1117 kişi olması lâzımgelir. Bu rakam, müracaat ettiğimiz vesikalardan birinde sarıh olarak kaydedilmemiştir. Fakat Tevzinâmedeki kayıtlara göre, tarafımızdan hesaplanmıştır. Resmî listenin daha da fazla olması mümkündür. Bilhassa Tevzinâmenin sonunda "Ve mesârif-i mezkûreden ziyâde kalan *ta'âmin kifâyet eylediği miktarda fukarayâ tevzi*" oluna" şeklinde bir kayıt mevcuttur. Yalnız, bu zümreye mensub hakikî fukaraya dağıdılabilmek için tasarruf edilebilen yemeğin miktarı belli değildir. Vakfiyeye nazaran, bu fukara arasında adamlarını gönderip imâret mutfağından yemek aldirmek hakları olan bazı dul kadınlar da vardır <sup>21</sup>.

Bu listede yerleri mevcut olanların hepsinin imâretin yemeğinden müsavi haklarla aynı şekilde faydalandıkları zannedilmemelidir. Evvelâ, 2-9 numaralar arasında bulunanlar her nöbetde birer pâre yahni ve "nişanlı dânişmend kepçesiyle birer kepçe aş" almak suretiyle en itibarlı ve yüksek zümreyi teşkil etmektedirler. İçlerinde 3 ve 6 numaradaki olanlar gibi iki dânişmend aş alanlar da vardır.

Fatih İmâretinde dağıdılan ekmek ve yemeğin büyük bir kısmının (her gün pişen 3300 ekmekten en aşağı 2234 ünün ve her öğünde dağıtılan 800 parça etin de tahminen 740 parçasının) adedi 957 yi bulan vazifeli memur ve hizmetlilerle, talebeler ve 160 kadar misafire verildiği, bu sebeple imâret mutfağının daha ziyade memur ve talebeye aş tevzi ettiği, bu arada İstanbulun fakir ve muhtaç halkına dağıtmak üzere fazla bir şey kalmadığı anlaşılmaktadır.

Bununla beraber geriye kalan 1066 aded yüz dirhemlik ekmek ile her öğünde artan 60 parça etin ufak parçalarının diğer çorba ve pilâv fazlalarıyla oldukça kalabalık bir fakirler zümresini günde bir veya iki def'a doyurmak ta mümkün görülmektedir.

<sup>20</sup> "Ve ba'dehû 600 nefer sùhteye 300 tas çorba virile ve tas'a bir pâre yahni kona ve her sùhteye yüz dirhem bir fodula virile ve veçh-i merkum üzerine 4 tas aş dahî *emîr*'lerden 8 nefer kimesneye virile ve şu şart ile ki 'imâret-i mezkûre içinde iftar ideler".

<sup>21</sup> "Vakf-ı şerifleri hâsılından külli senetin ezvâcdan hâliye olan salihât-ı mü'minât için ve 'imâret-i âmirelerine eşrafdan nüzûl iden misafirân ziyâfeti için 15000 akçe ta'yin buyurdılar Tâ ki za'ifeler ki kuut-ı yevmîden âcir ve ırz-u hayâ Bürûz ve zuhûra hâzırdır hizmetkârlarını gönderüb 'imâret-i âmirelerinden ref'i zarûret ve safay-ı hâtırla du'ay-ı devâm-ı devletlerine müdâvemet eyliyeler.. "(s. 299).

Bayezid II. nin imâretine âit Yıllık Muhasebe Bilânçosunun sonuna ekliyerek aşağıda neşrettiğimiz (Bk. sf. 287) bir “Aş defteri” hülâsasına göre ise, bu imâretin mutfağında hazırlanan ekmek ve yemekten, memur ve hizmetlilerle medrese talebelerine tahsis edilmiş olan muayyen hisselerden artan ve bu sebeple, misafirlerle şehrin muhtaç kişilerine dağıdılması mümkün görülen mıkdar bir hayli yüksek görülmektedir.

Bahis mevzuu “Aş Defteri”ne nazaran imâret mutfağından muayyen hisselerle hak sahibi olanların listesi şu şekli almaktadır :

|                                                                                       | Şahıs adedi |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1) İmâretin nâzır, şeyh ve kâtibine (ikişer hisse)                                    | 3           |
| 2) İmam ve müezzîn gibi câmi’de vazifeli olanlar                                      | 13          |
| 3) Medresedeki 18 talebe ile kütüphâneci ve diğer hizmetlilere                        | 21          |
| 4) İmâretin aşçı, vekil-i harc, pirinç – ayıklıyan, kâse yıkayan .. gibi hizmetlileri | 32          |
| 5) Tabib, cerrah, aşçı ve kâtib.. gibi Dârüşşifadaki hizmetlilere                     | 21          |
| 6) Tevzi’den hususî bir emirle faydalanan 5 kişi (yalnız birisine iki hisse)          | 5           |
|                                                                                       | 95          |

Listede mevcut 95 kişiden ilk üçü ile, tevzi’den hususî bir emirle faydalanan 5 zâtten biri et ve aş tevzi’inde *çifte hisse* sahibi olduklarından hisse adedi 99 a yükselmektedir. Bu suretle, imâret mutfağında pişen yemeklerden her öğünde 99 kepçe aş ile 99 parça et (bir günde 198 kepçe aş ve 198 parça et) yukarıdaki listede kayıtlı memur ve hizmetlilere dağıdılmaktadır. Ekmek tevziâtına gelince; listede birinci numarada kayıtlı nâzır, şeyh ve kâtibin her öğünde 3 er ekmeği (günde 6 şar ekmeği), hususî bir emirle tevzi’den faydalanmakta olan beş kişiden çifte hisse sahibi olan birinin ise her öğünde 4 olmak üzere 8 ekmek hakkı vardır. Geriye kalan 91 kişinin ise, günlük tahsisâtı 4 er ekmekten ibârettir ki bu hesaba göre, imâretin memur ve hizmetlileri için hergün tevzi edilen ekmeğin miktarının 390 olması lâzımgelir.

Yine tetkik mevzuumuz “Aş Defteri”indeki kayıtlara göre, sene içinde bir müddet sonra ekmek tevziâtında bir arttırma yapılmış ve o zamana kadar her öğünde 2 ekmek alan 91 kişiye, nâzır, şeyh ve kâtib için olduğu gibi, 3 er ekmek verilmeğe başlanmış, 6 ıncı guruptan çifte hisse sahibi olan zat da, bu zamdan faydalanarak, her öğünde 4 değil, 6 ekmek almağa başlamıştır. Bu takdirde de imâret memur ve hizmetlilerin günlük tahsisatı 576 ekmeği bulmuştur.

Fakat bu takdirde dahi, tevzi edilen ekmek miktarı, imâretde pişirilen ekmeğin % 23,8 ni teşkil etmektedir. Çünkü vakfiyeden öğrendiğimize göre, imâretde her gün, 18 okkalık Edirne kilesiyle, 20 kile (bir mud) undan ekmek yapılması lâzımgelir. Bizim neşrettiğimiz Muhasebe Bilânçosunda da bu husus teyid edilmektedir. 18 numaralı notun bulunduğu yerde hesapladığımıza göre, Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinde her gün her biri 100 dirhemlik 1946 ekmeğin pişirilmiş olması lâzımgelir. Nitekim, bu imâretin Yıllık Muhasebe Bilânçosuna ek olarak neşrettiğimiz, “Aş Defteri”nde bir kenara konmuş olan bir kayda göre, bu imâretde her gün 1 mud (20 kile) un ile 2000 ekmek pişirilmektedir. Bu 2000 ekmekten yukarıdaki liste mücibince, sene içinde yapılmış olan zamlar da hesaba katılmak şartıyla, yalnız 576 tanesinin sahibi malûmdur. Geri kalan 1424 ekmeğin misafirlerle fakirlere âit olması lâzımgelir.



Listemizde hisseleri belirtilmiş olan memur ve hizmetliler kadrolarına tahsis edilmiş olan günde 198 parça et ile, bu imârette her gün pişen 150 okka (750 parça) etin ancak % 26 sının kimlere âit olacağını göstermiştir. Diğer parçaların kimlere dağıdılmış olacağı tetkike şayândır.

Tevzi listelerinde yerleri olmamakla beraber, imâret mutfağında pişen yemeklerden Dârüşşifalarda yatan hastalara da verilmiş olması icab eder. Çünkü, dârüşşifâlar için çeşitli ilâçlarla bal ve şekerden başka zahire masrafları kaydedilmediği gibi bu tesislerin kadrolarında bulunan aşçının unvânı “tabbah-ı edviye” (devâları pişiren) dir. Bu aşçının hastalar için hususî bazı yemekler hazırlamakta olması da mümkündür. Dârüşşifanın demirbaş eşyası arasında delileri bağlamağa mahsus zincirlerle, göz doktoru ve cerrahlar için âletler yanında hastaların şerbetlerini ve gıdalarını pişirmeğe ve çamaşırlarını yıkamağa mahsus edevâtdan bahs edilmektedir (s. 47).

Bayezid II. vakfiyesine göre de, Edirnedeki imâretin “timarhânesinde bîmarlar için müheyyâ ve müretteb 30 kıt’a döşek ve 30 kıt’a yorgan ve 64 kıt’a yasduk” vardır. Bakır kap olarak da “8 kıt’a tencere ve 2 kazgan ve 1 hereni ve iki güğüm ve 16 bakraç ve 2 sini ve irili ufaklu 6 kıt’a tas ve 15 kıt’a gülâbdân” mevcuttur. Gül-suyu vesâir çiçek-suları elde etmek için de kurşundan (üsribden) mamûl üç fırın mevcuttur.

Ayasofya imâretine bağlı *Kalenderhâne* ve Edirnedeki Murad II imâretindeki *Mevlevthane* gibi tesisler ise, bil’âhıra büyük bir vüs’at ve ehemmiyet kazanacak olan bu nevi’ vakıfların ilk ve mütevazî örneklerini teşkil etmektedir. Meselâ *Kalenderhane*-de “âlâyış-i dünyây-ı bî-bekaadan” ümidini keserek örümcek gibi bir köşeye çekilip kanâati ihtiyar eden dervişlerden bahs edilmekte, zâviyenin nâzırı olacak kimsenin “mücavirinin” günlük yiyecekleri ve misafirlere çekilecek ziyâfetlerin tertibi ile meşgul olması lâzımgeldiği kaydedilmektedir. Her iki imâret kadrolarında da mevlevî âyinleri veçhile *semâ’* meclisleri akdedebilmek için lüzumlu mûsikişinaslar mevcut bulunmaktadır.

Misafirhâne (tâbhâne) lerin döşeme ve eşyalarına dâir elde mevcut bazı mahdud malûmat da misafirlere gösterilen itibar ve iyi-kabulün derecesi hakkında bir fikir vermektedir :

Bayezid II. Edirnedeki imâreti vakfiyesine nazaran, bu imâretin yatakhânesinde (ferraşhânesinde) misafirler için hazırlanmış, 15 halı, 3 zili, bir yüzü çuka ve bir yüzü sahtiyân (onu büyük ve 20 si küçük) 30 döşek ve 30 kıt’a sahtiyân yastık vardır. Geceleri aydınlanmak üzere tâbhanede “câmi’ çerağı cinsinden sekiz kıt’a çerağ ve kandil” yanmaktadır (s. 37). Mahdud adeddeki sahtiyân yatakların itibarlı misafirlere tahsis edilecekleri, diğerlerinin kendi yatak veya kilimlerini yere serip yatabilecekleri de tahmin edilebilir<sup>22</sup>.

<sup>22</sup> İmâretlerde misafirlerin hayvanlarına da yer ve yem verilmektedir. Bayezid II. vakfiyesinde, misafirlerin hayvanları için “bir ahurcu her gice kapuyı kilidliye ve sabah açub içini pâk idüb gereği gibi zabt ide” denilmektedir (s. 123). Fâtih Vakfiyesinde de, misafirler için hazırlanan arpayı muhafaza ve her gün hayvanların yemini dağıtan bir *arpa emininden* bahsedilmektedir (s. 289).

Vakfiyelere göre, bu iki imâretde misafirlerin hayvanlarına verilebilecek arpa miktarı senede 2 000 kileyi bulabilmektedir. Neşrettiğimiz cedvellere göre ise, Fatih imâretinde müteâkıp iki yılda sarfedilen yulaf 1 172 (819), arpa ise 200 (840) kiledir. Bayezid II. nin imâretinde bu maksatla sarf edilen senelik arpa 1 641 kiledir. Aynı şekilde, Murad II. nin Edirnedeki imâretinde 923,5 kile arpa; Ergenedeki imâretinde ise 1 140 (1 377) kile arpa ile 1 063 (1 917) kile yulaf, Süleyman Paşanın Bolayır’daki imâretinde 360 (40) kile arpa ile 40 (80) kile yulaf sarf edilmiş bulunmaktadır.

V. AYNI İMÂRETE AİT MUHTELİF TARİHLİ İKİ AYRI BİLÂNÇO  
ÖRNEĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Bayezid II. nin Edirne'deki imâretinin 895 (1489) yılına mahsus Muhasebe Bilânçosundan başka, aynı imâretin 23 Safer 1025 ile 2 Rebiul-evvel 1026 (12 Mart 1616-10 Mart 1617) <sup>23</sup> tarihleri arasındaki hesap yılına ait durumunu gösteren diğer bir Muhasebe Bilânçosunu da etüdümüze aynen dercetmiş bulunuyoruz (Bk. sf. 345 — 364)

Yukarıda (sf. 238) belirtmiş olduğumuz vechile, benzeri muhasebe bilânçolarının en çok verimli olması mümkün tarafları, (aynı imâret te'sislerine ait muhtelif tarihli tafsilâtli cetvellerin mevcudiyeti hâlinde) bu cetvellerin mukayeseli bir şekilde tetkiklerinin zaman içinde meydana gelmesi mümkün farklılıkları ortaya koymak suretiyle, *iktisadî ve malî konjonktür'ü tâyine* yardımcı olabilmeleridir.

Bu bakımdan, tam bir karşılaştırmayı, gerekli kontrol ve mukayese ile birlikde ve daha büyük bir emniyetle yapmağı, hazırlıklarımızın bugünkü durumunda henüz mümkün görmemekle beraber, aynı imâretin 127 yıl fasıla ile iki ayrı tarihe ait Muhasebe Bilânçosunun mukayesesi husûsunda ufak bir *deneme* yapmayı faideli bulmaktayız.

Bu maksatla tertip ettiğimiz aşağıdaki tablo'da 895 (1489) yılına ait olan bilânço "A" ve 1025-1026 (1616-17) muhasebe yılına ait olan "B" ile gösterip muhtelif fasıllarda mevcut "gelir" ve "gider" rakamlarını karşılıklı olarak kaydetmiş bulunuyoruz. (Her iki bilânçoda ikinci derecedeki fasıl taksimlerinin birbirine tamamiyle uymaması yüzünden bu karşılaştırmada fazla teferrüâta gitmek mümkün olmamıştır.)

TABLO No. 1

I  
KASA MEVCUDU  
(Asl-ı mal)

|                        | A       | B         | "A"ya göre "B"<br>indeksi |
|------------------------|---------|-----------|---------------------------|
| a) Senenin geliri      | 574 789 | 2 141 696 | 372,6                     |
| b) Geçen seneden devir | 256 856 | 240 814   |                           |
| c) Eşya satışlarından  | 3 874   | —         |                           |
|                        | 835 519 | 2 382 510 |                           |

II  
MASRAFLAR

(Vuza'a min zâlike)

|                                   | Kendi yekûnuna | % nisbeti | Kendi yekûnuna | % nisbeti | "A"ya göre "B"<br>indeksi |
|-----------------------------------|----------------|-----------|----------------|-----------|---------------------------|
|                                   | 657 971        |           | 1 825 453      |           |                           |
| A) Memur maaşları                 | 244 698        | 37,2      | 397 020(*)     | 21,7      | 162                       |
| B) Mübayaâ ve<br>diğer ödemeler : | 413 273        | 62,8      | 1 428 433:     | 78,3      | 345                       |
| 1) Mutfak masrafları              | 306 606        | 74        | 1 212 690      | 85        | 395                       |
| 2) Darüşşifa                      | 72 000         | 17,4      | 79 170         | 5,5       | 110                       |
| 3) Diğer masraflar                | 9 930          | 2,4       | 68 519         | 4,8       | 687                       |
| 4) İnşâ ve tamir                  | 24 737         | 6         | 68 054         | 4,7       | 275                       |

\* Bu rakam 13 aylık maaşlara ait olduğuna göre 12 aylığı 366.480 etmesi lâzımgelir.

23 Metinde (Bk. sf. 342) 23 Safer 1025 tarihi Martın *evveli* ve (mukaddemede silik olmakla beraber metinde bir kaç def'a tekrür eden) 2 Rebi'u'l-evvel ise Şubatın sonu (gaayeti) olarak gösterilmekte ise de, 1616 yılında Martın *evveli* 12 Safer 1025'e, 1617 senesi Şubatının sonu ise 22 Safer 1026 ya rastlamaktadır. Her iki halde de, bilânçomuz 1489 bilânçosunun *Kamerî* yılına nazaran 10 gün fazlasiyle bir *güneş yılı*'nı kapsamaktadır.



Yukarıdaki tablonun tetkikinde ilk göze çarpan cihet, "A" bilânçosunda 574.789 akçe olarak gösterilen yıllık gelirin "B" hesaplarında 2.141.696 ya yükselmiş olmasıdır. Buna göre, aradan geçen 127 sene zarfında, imâretin gelir kaynaklarında yüzde 273 bir artış vukubulduğu söylenebilir.

İmâretin gelir kaynaklarının veriminde *nominal* olarak vukubulan bu artışın sebebi ne olabilir?

Bu husûsta bir karara varabilmek için, her şeyden evvel, vaktiyle vakfa tahsis edilmiş olan gelir kaynaklarının aradan geçen zaman süresi içinde daima aynı kalıp kalmadığını tâyin etmek icabeder. Gerçekten, imâretin türlü sebeplerle artmakta olan ihtiyaçlarını karşılamak üzere, sultanlar tarafından vakfa yeni gelir kaynakları tahsis ve ilâve edilmiş olması mümkündür. Bu takdirde yıllık gelir hasılâtının artışının muhtemel sebeplerini aramak için türlü tahminler yapmağa lüzum kalmıyacaktır.

Fakat, her iki bilânçoda bilhassa köylere ait gelir kaynakları aynı sistemle ve tafsilâtlı bir şekilde tespit edilmiş olmadığı için, bu maksatla bir karşılaştırma yaparak, gelir kaynaklarına sonradan yapılması mümkün böyle bir ilâvenin mevcut olup-olmadığı tespit edilememektedir. Bununla beraber, şehirlerdeki dükkân, hamam ve su-değirmeni. . gibi gayr-ı menkullerin kiralari gelirinde vukua gelen değişiklikler hakkında az - çok bir sarahatle ve rakamlarla konuşmak mümkün olmaktadır :

"A" muhasebesine nazaran, Bayezid II. imâretinin Edirne şehrinde 164'ü Sarac-hâne'de, 35'i Salhana'da ve 9'u Tahıl Pazarında olmak üzere cem'an 208 dükkânı vardır (Bk. Metinde Mahsulât faslı No. 12-a) ve bu dükkânlardan senede 24 970 akçe kira alınmaktadır. Aynı faslın 12-c bölümüne göre de, Edirne'deki Şahabeddin Paşa hamamı ile köprü altındaki 3 su-değirmeninden ve imâret kapusundaki 10 dükkândan gelen 20.407 akçe ile Edirne şehrinden Vakfın topladığı kira miktarı 45 377 akçedir.

Aynı faslın 13 ncü bölümündeki kayıtlara göre de, Vakfın İstanbul'da mevcut 4 hamamından gelen 113 219 akçelik kiralarla o sene cibayet edilen kira bedellerinin yekûnu 158 596'yı bulmaktadır.

Buna mukabil "B" bilânçosunda Vakfın eline geçen kira bedellerinin yekûnu 158 596 akceden 131 276 ya düşmüş ve bu suretle, "A" ve "B" bilânçolarında İstanbul ve Edirne şehirlerindeki gayr-ı menkullerin kiralari karşılıklı olarak şu şekli almış bulunmaktadır :

|                                         | A       | B       |
|-----------------------------------------|---------|---------|
| a) Edirne'deki dükkânlardan ve hamamdan | 45 377  | 23 004  |
| b) İstanbul'daki 4 hamamdan             | 113 219 | 108 272 |
|                                         | 158 596 | 131 276 |

"A" ve "B" muhasebeleri arasında (geçen 127 yıl zarfında) umûmî hasılât yekûnunda vuku'a gelen % 274 artışa mukabil, şehirlerdeki gayr-ı menkul kiralalarında kaydedilen bu düşüşün en münasip izah şekli, şehirlerdeki gelir kaynaklarının mikdar ve verimi artmak şöyle dursun, *inflation* devirlerinde vakıf binalarının kiralalarında bir nevi "dondurulmuş" olma hâlinin mevcudiyetine ve bu tip mülkiyet hissinden mahrum "ucuzcu" kiracıların elinde zamanında tâmir ve iyi muhafaza edilmeyen vakıf binaların harap olarak kıymetten düşmeleri veya yangınlarda büsbütün ortadan kaybolmuş bulunmalarıdır.

Şehirlerdeki akarâtın gelir durumundaki bu dikkate şayan düşüş bu suretle ayrıca tespit edildikten sonra, tetkik mevzûumuz imâretin yıllık bilânçolarının *varidât* fasıllarında görülen % 274 nisbetinde bir artışın sebeplerini başka sahalarda aramak lâzımgelmektedir.

Bu husûsta mevcut ihtimâller şunlardır :

Evvelâ, Vakfın elindeki köylerin daima aynı kaldığı ve yeni ilâvelerle miktarlarının arttırılmamış olduğu farz ve kabul edildiği takdirde dahi; bu köylerin nüfusunun artmış olması veya ziraata yeni sahalara açılmış bulunması dolayısıyla, tahsil edilen vergilerin umûmî yekûnu yükselmiş olabilir.

Diğer taraftan, şöyle bir ihtimâl daha ortaya sürülebilir : köylerdeki mükelleflerin adedi gibi ziraât edilen toprakların genişliğinin de aynı kaldığı farz edilse dahi, *tarh ve cibayeti usullerinde ve nisbetlerinde yapılacak değişikliklerle de vergi hasılâtının randımanı arttırılmış olabilir.*

Bu hususta elimizde sarîh deliller bulunmamakla beraber, vergi toplama usullerinde bâzı değişiklikler vuku‘ bulduğu ve bu türlü fırsatlardan faydalanılarak mükelleflerden daha fazla vergi toplandığı tahmin edilebilir. Meselâ, “A” bilânçosunun tanzimi tarihinde daha ziyade doğrudan-doğruya vakfın memurları (cabîler) tarafından tahsil edilen vergiler, “B” muhasebesinde *mültezimlere ihâlâ edilmiş* gözükmemektedir. Bu devrin maliye sisteminde umûmiyetle müşahade edilen bu temayülün Vakıflar İdaresine de sirayeti, devre mahsus malî ve iktisadî şartların bir neticesi olarak, vakfın gelirinin artması bakımından, daha verimli neticeler sağlamış olması da mümkündür.

Son ve daha *kuvvetli bir ihtimal* olarak, “öşür” hâlinde mahsûlden bir hisse şeklinde aynen alınmakta olan vergilerin, hubûbat fiyatlarındaki yükseliş dolayısıyla, yüksek pazar fiatları ile nakde tahvillerinin bilânçoların *varidât* fasıllarında tetkik mevzuumuz artışın sebeplerinden birisi olduğu da iddiâ edilebilir.

Demek oluyor ki “B” muhasebesinde görülen % 273 bir *varidât* artışını *sağlayan sektörlerin hangileri olduğu ve bahis mevzuu artışa ne şekilde ve nispetlerde iştirâk ettikleri* gibi mes’eleler, büyük bir ehemmiyet arzetyemekte olmalarına rağmen, araştırmalarımızın bugünkü durumunda bugün burada aydınlatılivercek mevzûlar olmaktan uzak, fakat üzerinde durulmağa değer mühim konular olarak, hal şekillerini burada neşredebğimiz tipten arşiv mâlzemesinden beklemektedirler.

Diğer taraftan, bahis mevzuû *nominal* artışın, akçenin zamanla satın alma kuvvetinde meydana gelen devamlı düşüşler dolayısıyla, hakiki bir kıymet artışını temsil edip etmediği ve bu nisbette bir gelir artışıyla da imâretlerin sağladığı hizmetlerin hacminde ve kalitesinde her hangi bir gelişmeye sebep olup-olmadığı meselesi de ayrıca tetkike muhtac bir mevzû olarak ortada durmaktadır :

Gerçekten, akçenin (Milletlerarası sağlam bir döviz vaziyetinde olan) altın paraya nazaran kıymeti, “A” ve “B” bilânçolarının tanzim tarihleri arasında ehemmiyetli bir şekilde düşmüştür. Meselâ, 1480 tarihinde zamanının (3,559 gram ağırlığındaki) altınlarından birini alabilmek için 47 akçe ödemek kâfi iken, 1491 tarihinde aynı altın 52 akçe kıymetinde olarak hesap edilmekte idi. (Bu hesaba göre “A” bilânçosunun tanzim edildiği 1489 yılı için bir altının kıymeti 50 akçe kabul edilebilir). Aynı altın 1512 de 55, 1550 de 60 akçeye yükselmiş ve daha sonra ayarı bozuk ve kırılmış akçelerin ortalığı istilâ edip altının hakiki piyasa rayicinin resmî kıymetini pek çok tecavüz etmesi üzerine Devlet, bu fiili durumu kısmen kabul edip *paranın kıymetini*



tespit edebileceğini umduğu yeni bir kur kabul ve ilân ederek yaptığı 1589 dévaluation'u ile altının değerini birden 60 akçeden 120 akçeye çıkarmıştır.

Bu tarihten sonra "B" bilânçosunun tanzim tarihi olan 1616/17 yıllarına kadar altının rayicinde *resmen* bir değişiklik kabul ve ilân edilmediğine göre, bu tarihteki akçelerin de (piyasadaki kıymetleri daha düşük olmakla beraber) 120 si ile bir altın alınabilen kıymette, yâni 1489 senesindekilere nazaran kıymetinden % 59 unu kaybetmiş akçelerden olduğu kabul edilebilir.

Bu takdirde, "B" bilânçosunda vakfın senelik geliri olarak kayıtlı bulduğumuz 2 141 696 akçenin "A" bilânçosunda gördüğümüz 574 789 sağlam akçelik gelir karşısında, altunun resmî *Kur* üzerinden tâyin edilecek râyicine nazaran, ancak 892 370 akçelik bir kıymet ifâde etmektedir. Bu suretle "A" ve "B" bilânçolarının senelik gelir bölümündeki rakamları arasındaki 1 566 907 akçelik *nominal* farkın büyük kısmının, ancak bir *inflation* payı olmaktan başka bir mânâsı kalmamıştır.

Görülüyor ki Vakfın geliri, aradan 127 sene gibi uzun bir zaman geçmiş olmasına rağmen, (kıymet ve ayarı sabit kalacağı farz ve kabul edilmiş olan bir para ile ölçüldüğü takdirde) ancak % 55,3 artabilmiştir.

Fakat hakikatte Vakfın 127 sene evvelkine nazaran daha da fakirleşmiş olması lâzımgelir. Gerçekten, Türkiye'de bilhassa büyük bir malî operasyon yapılmak mecburiyeti hasıl olan 1589 tarihlerine doğru patlak vermiş olan büyük *inflation* devirlerinin buhranları devam ettiği müddet zarfında (bu hareketin muhtelif fiat sahalarındaki akislerinin nisbet ve şiddeti aynı kalmadığı için), muhtelif sahalara ait fiatlar, akçenin altına nazaran resmî kıymetinin değişmesiyle tamamiyle mütenasip olmayacak bir tarzda ve ölçüsüz bir şekilde artmış ve neticede, elinde altına nazaran eskisinden pek farklı olmayan bir gelire sahip bulunan bir imâret müessesesi, altın para olarak eskisine yakın, fakat *satın-alma gücü* itibariyle bir hayli azalmış bir miktar akçe ile eski hizmet ve mübayaa hacmini muhafaza etmek imkânlarını da kaybetmiştir.

Bu halin akislerini bilânçoların "masraflar" fasıllarının tetkiki sırasında daha iyi görmek mümkün olmaktadır. Bu fasıllarda dikkati çeken mühim bir cihet, *inflation* devirlerine mahsus oldukça iyi tanınmış bir hâdise olarak, hizmetli ve memur maaşlarının (tetkik mezuûmuz imâretlerde de) fiat yükselişleriyle mütenasip bir şekilde ve otomatik olarak yeni fiat seviyelerine intibak edememiş olmalarıdır.

Bu bakımdan "A" ve "B" bilânçolarında mevcut memur ve hizmetli sayıları ile bu memurlara bir sene içinde ödenen maaşların umûmî yekûnunu veya *ortalama olarak her bir memuru isabet eden senelik tediye miktarını* gözden geçirmek faydalı olacaktır :

Tablo No. 2

|                                             | A (1489) | B (1616) | Aradaki fark | "A"ya nazaran % artış |
|---------------------------------------------|----------|----------|--------------|-----------------------|
| a) Memur ve hizmetli sayısı                 | 181      | 239      | +58          | 32                    |
| b) Maaşların senelik yekûnu                 | 244 698  | 366 480* | +121 782     | 49,7                  |
| c) Adam başına isabet eden senelik ortalama | 1352     | 1536     | +184         | 13,6                  |

\* Bu rakam bilânçoda 13 aylık maaşların tutarı halinde hesaplanmış ve 397 020 olarak kaydedilmiştir. Burada, hakikate daha fazla yaklaşmış olmak için, 12 aya ırcâ edilmiştir.



Yukardaki tablonun rakamlarına nazaran, Bayezid II. nin Edirne'deki imâretinde memur maaşlarının senelik tutarı, aradan geçen 127 sene zarfında, "A" bilânçosunda 244. 698 akçe iken "B" de 366480 e yükselmiş, yâni % 49,7 artmıştır. Fakat bu artışta aradan geçen zaman zarfında kadroya ilâve edilmiş olan 58 memurun maaşları da dahil bulunduğundan, adam başına isâbet eden senelik maaş ortalamaları miktarlarında kaydedilen yükselişin nisbeti, % 13,6 olarak çok daha düşük bir seviyede kalmıştır.

"B" bilânçosunda adam başına isâbet eden senelik maaş ortalamasında müşahade edilen % 13,6 nispetindeki artışın, ödenen paranın altınla ölçülmesi hâlinde, ne kadar zahîrî ve aldatici olduğu meydana çıkmaktadır. Gerçekten, "B" bilânçosundaki senelik ortalama teşkil eden 1536 akçe, beheri bu devirde (resmî *Kur*'dan) ancak 120 akçe ile satın alınabilen altın para ile, 12,8 altın ettiği hâlde "A" bilânçosunda 50 tanesi bir altın değerinde olan sağlam akçelerle ödenen 1352 akçenin muâdili 27 altındır.

Bu vaziyete göre, aradan geçen 127 sene içinde, memurların maaşlarının akçe olarak tutarı % 13,6 artmış gözüktüğü halde, bu akçelerin altın kıymeti, (1489 da 27 altına muâdil iken 1616 da 12,8 altına düşmüş olmakla) eskisinin ancak % 48 sini muhafaza edebilmiştir.

Fakat, maaşların senelik ortalama mıkdarında, resmî *Kur* üzerinden altın paraya nazaran müşâhade edilen bu düşüş nisbeti, memur ve hizmetlilerin aldıkları maaşların *satın-alma gücü* hesap edildiği takdirde daha da artmaktadır :

Gerçekten, tetkik mevzuumuz bilânçolarda muhtelif tarihlerde muhtelif fiyatlar üzerinden satın alınmış olan zahirenin mıkdarları ile alış (bazan de satış) fiyatları itina ile kaydedilmiş olduğundan; hiç olmazsa gıda maddelerinde müşâhade edilen fiyat yükselişlerinin hakikî nisbetlerini tayin etmek mümkün olmaktadır. Bu iş için evvelâ, her nevi zahire için muhtelif tarihlerde farklı olarak ödenen mübâyaa bedelleri yekûnu, satın alınan zahire mıkdarına taksim edilerek, her çeşid erzak için *o senenin ortalama fiyatını ayrı-ayrı tesbit* etmek lâzım gelmektedir<sup>24</sup>. Aşağıdaki cedveldeki rakamlar bu suretle bulunmuş ve bu cedvelde Bayezid II. imâretine âid iki ayrı tarihli fiyat listeleri, kontrollerini sağlar ümidiyle, aynı şehirdeki Murad II. nin imâretine âid fiatlarla yan-yana gösterilmiştir :

<sup>24</sup> Bayezit II. İmâretinin 1616-17 tarihli yıllık Muhasebe Bilânçosunda görüleceği veçhile (Bk. sf. 354) zahire fiyatları, aynı imârette aynı sene içinde satın alınmış olmalarına rağmen, birbirinden oldukça farklı neticeler kaydetmiş bulunmaktadırlar. Meselâ, bahis mevzuu Bilânçoda buğdayın kilesi 50-70, unun 40-80 akçe arasında değişmiştir. Et fiyatları da, şüphesiz mevsime ve etin cins ve vasıflarına göre, okkası 6-9, sâdeyağın 16-22, balın 8-16 ve zeytinyağının da 11-16 akçe arasında değişmiştir. Bu şartlar altında, sene içinde muhtelif fiyatlar üzerinden satın alınmış olan zahirenin *senelik ortalama fiyatları'nı* hesaplamak lâzımgelmektedir.

Diğer taraftan hububât fiyatları; senenin bereketine, zahirenin nevi ve kalitesi ile muhafaza ediliş şekline, satın alındığı mevsime ve yere, mahallî ölçekler arasındaki farklılıklara, fiyatların resmî narh listelerine veya hakikî serbest piyasa şartlarına göre tâyin edilmiş bulunduğu, kullanılan paranın kıymet ve ayarına.. göre değişik ölçüler arz etmek ve, gelişi-güzel derlendikleri takdirde, *manâlandırılmaları son derece güç ve tehlikeli* olmaktadır.

Bu sebeple, hububat borsalarında hep aynı şartlar altında *devamlı seriler halinde tespit edilmiş, güvenilir fiyat listelerinin* bulunmadığı (ve elde mevcut mahdud *narh cetvelleri'*nde tesadüf edilen müteferrik bazı rakamların da muhtelif zaman ve mekânlarda kullanılan ölçüler (metroloji) ve paranın hakikî kıymet ve ayarı hakkında kâfi bilgilerin olmadığı) bir sahada, burada bazı nümunelerini verdiğimiz imâret muhasebelerinin, ihtiyatla kullanılmak şartıyla, *fiyatların umumi seyrini tâkibe yarayacak sağlam ölçüler bulmak hususunda bellibaşlı kaynakları* teşkil etmekte olduğu ve bu bakımdan itina ile üzerlerinde durmak lâzımgeldiği söylenebilir.



TABLO No: 3

İKİ AYRI İMARETE ÂİT MUHASEBE CEDVELLERİNE GÖRE  
MUHTELİF TARİHLERDE EDİRNE'DE ZAHİRE FİATLARI

(Akçe olarak)

| Zahirenin cinsi        |          | 1489<br>Bayezid II.<br>imâretinde | 1616 - 1617<br>Bayezid II.<br>imâretinde | "A" ya göre<br>"B" indeksi | 1489<br>Murad II.<br>imâretinde | 1632 - 1633<br>Murad II.<br>imâretinde |
|------------------------|----------|-----------------------------------|------------------------------------------|----------------------------|---------------------------------|----------------------------------------|
| Pirinç                 | ( kile ) | 10,55                             | 53,46 (satış)                            | 506                        | 13,3                            | 75                                     |
| Buğday                 | "        | 11,14                             | 55                                       | 493                        | 13,9                            | 40                                     |
| Un                     | "        | 13                                | 53,84                                    | 415                        | 13,6                            | 42                                     |
| Arpa                   | "        | 3                                 | 20                                       | 666                        | 4,2 <sup>(1)</sup>              | 19,5                                   |
| Sâdeyağ                | (okka)   | 5,9                               | 20,1                                     | 340                        | 6                               | 20                                     |
| Bal                    | "        | 3,9                               | 12,5                                     | 320                        | 4                               | 17,6                                   |
| Zeytin ve şırlaganyağı | "        | 4,7                               | 17,2                                     | 365                        | -                               | 19,7                                   |
| Et                     | "        | 1,25                              | 7,7                                      | 616                        | 1,7                             | 9                                      |
| Tuz                    | (kile)   | 5,5                               | 33,3                                     | 590                        | -                               | 32,2                                   |
| Kırmızı üzüm           | (okka)   | 1,8 <sup>(1)</sup>                | 5                                        | -                          | 2,2                             | -                                      |
| Siyah üzüm             | "        | 1,2 <sup>(1)</sup>                | 5                                        | -                          | 1,3                             | -                                      |
| Za'fran                | "        | 400                               | 1 400                                    | 3 500                      | 288                             | 1 200                                  |
| Karabiber              | "        | 25,5 <sup>(2)</sup>               | 200                                      | 800                        | 29,5                            | -                                      |
| Nebat şekeri           | "        | 20                                | -                                        | -                          | -                               | -                                      |
| Firenk şekeri          | "        | 15,5                              | -                                        | -                          | -                               | -                                      |
| Odun                   | (araba)  | 22                                | 51                                       | 236                        | 21,6                            | -                                      |
| Altun (bir 'aded)      |          | 50                                | 120                                      | 240                        | -                               | -                                      |

<sup>1</sup> Bayezid I. imâreti muhasebesinden .

<sup>2</sup> İstanbul Saray mutbağına âit aynı tarihli bir muhasebeden.

Diğer taraftan, devirlerinin hububat fiyatları hakkında imâretlerin Yıllık Muhasebe Bilânçolarından elde edilen mâlûmatı, mevcut bulundukları yerler için, "Tereke Defterleri"nden, ölenlerin *miras kalan malları arasında bulunan hububât stoklarına mahkemeler tarafından takdir edilmiş olan fiyat listelerindeki bilgilerle kontrol etmek* te mümkün bulunmaktadır.

Edirne Kadı Sicilleri üzerinde bu maksatla yaptığımız ve yakında neşretmeği düşündüğümüz tetkikler de burada Bayezit II. ve Murad II. imâretlerine ait Muhasebe Bilânçolarından çıkardığımız mâlûmatın sıhhatini kontrol ve tasdik eder mahiyettedir:

Gerçekten bu sicillere göre, 1540-1555 tarihleri arasında kilesi 6-10 akça arasında değişen buğday fiyatları, 1565-1585 tarihleri arasında 9-16 akçe arasında oynamağa başlamış ve yükseliş 1603-1605 tarihleri arasında 60-80 akçeyi bulmuştur.

Edirne'deki Bayezit II. imâretinin mutfak malzemesine ait fiyatların (1589 *dévaluation*'undan sonra) 1600 tarihlerine doğru başlamış olan süratli yükseliş temâyülünü, başka bir şehirde, bu defa Bursa'daki imâretlerin Yıllık Muhasebe Bilânçoları'nda tesadüf edilen fiyatlarla da kontrol etmek mümkün olmakta ve bu mukayeseler de bize aynı neticeyi tasdik eder mahiyette gözükmektedir.

Bu hususta Sultan Orhan'ın Bursa'daki imâretine ait Yıllık Muhasebe Bilânçolarında kaydedilen yükselişleri bir misal olarak zikredebiliriz:

Gerçekten, bu bilânçolara nazaran, Bursa'da bir kile buğday fiyatı, 1539-1565 yılları arasında 4-5 ten hareketle 7 ve nihayet 8 akçe civarında değişmekte iken, 1617 de 52,5 akçeye fırlamış; bir kile pirinçin fiyatı da aynı tarihler arasında 8 ile 11 akçe arasında değişerek 1617 de 37,5 u bulmuş; bir okka sâdeyağ 6-8 akçeden 26,8 e, balın okkası ise 5-6 akçeden 16,7 akçeye yükselmiştir.

Zahire fiyatlarının zaman içindeki seyrini tâkip ve tespit bakımından, Bursa'daki diğer imâretlerin Muhasebe Bilânçolarından çıkarıp aşağıya dercettiğimiz cetvel de dikkate değer mâlûmat ihtiva etmekte ve onlarda da zahire fiyatlarının benzeri yükseliş seyri kaydedilmiş olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki cedvelin rakamlarına göre, 1489 ve 1616 tarihleri arasında altının resmî kur'ında indeks 100 den 240 a yükseldiği halde, buğday, un, pirinç, et, yağ ve tuz.. gibi belli-başlı mutfak zahiresinin fiyatlarında aynı müddet zarfında sırasıyla yüze göre 493, 415, 506, 616, 340, 590.. gibi bir artış kaydedilmiştir. Belli-başlı gıda maddelerindeki bu artışları, kaba bir surette tâyin edilebilen, umumî tek bir *indeks*'e ircâ edebilmek için aşağıdaki şekilde bir hesap yapmak mümkün olmaktadır :

1616 yılı bilânçosuna nazaran, Bayezid II. nin Edirnedeki imâreti mutfağında bir sene içinde 7 225 kile un, 841 kile buğday, 3161 kile pirinç ile 35 950 okka et, 4809 okka sâdeyağ, 3433 okka bal ve 551 kile tuz sarfedilmiştir. Bu miktar zahirenin fiyatlarını bir araya toplamak ve buna 9,5 okka karabiber, 1 okka 70 dirhem za'fran ve 1236 araba odunun fiyatlarını ilâve etmek suretiyle o sene içinde imâretde dağıdılan çorba, et yemeği, pilâv, zerde ve ekmek için sarfedilen zahirenin 1 105 552 akçe değerinde olduğu hesap edilebilmektedir.

Aynı miktar ve vasıfda yemekleri 1489 yılında (o senenin bizce malûm 3 numaralı tablo fiyatlarına göre) hazırlamış olduğumuzu farz ettiğimiz takdirde, bulacağımız rakam ise 254 492 akçeden ibarettir.<sup>25</sup>

Bu suretle, aradan geçen 127 sene zarfında yiyecek maddeleri fiyatlarının umumî *indeks*'inin 434,4 olduğu hesaplanabilmektedir. Yâni 1489 yılında 1 akçe ile satın alınabilen örnek terkipte bir yiyecek malzemesi ünitesi, 1616 da 4,344 akçe ile alınmaktadır. Diğer bir deyimle 1489 yılında imâret memur ve hizmetlilerine senede ortalama olarak ödenmiş bulunan 1 352 akçe ile satın alınabilmesi mümkün gıda maddelerini, 1616 yılında tedarik edebilmek için memurların senelik maaş vasatısının  $1352 \times 4,343 = 5873$  akçe olması lâzım gelirdi. Halbuki yukarıda gördüğümüz gibi, bu

| Tarihler   | Pirinç<br>(Kile) | Buğday<br>(Kile) | Arpa<br>(Kile) | Sâdeyağ<br>(Okka) | Bal<br>(Okka) |
|------------|------------------|------------------|----------------|-------------------|---------------|
| 1463—1500* | 6,5 - 10         | 3,5 - 5,5        | 3 - 4          | 7                 | 3             |
| 1520—1560  | 7 - 8,5          | 6 - 8,5          | 2,5 - 3        | 5,5 - 8           | 4,5 - 5,5     |
| 1561—1575  | 10 - 11          | 7 - 10           | 4 - 4,8        | 7,5 - 8           | 5,5 - 7,5     |
| 1580—1585  | 7 - 9            | 10 - 15          | 3,8            | 8 - 12            | 9 - 10        |
| 1608—1640  | 51 - 80          | 33 - 57          | —              | 24 - 27           | 14,5 - 22     |

\* Tereke Defterlerinden.

<sup>25</sup> Bu şekilde yapılması mümkün olan hesaplarla aşağıdaki tablolar meydana gelmiş bulunmaktadır :

1) 1616-17 hesap yılı içinde muhtelif mutfak malzemesi için yapılan masrafların miktar ve nispetleri

|           |             |   |            |           | %            |
|-----------|-------------|---|------------|-----------|--------------|
| Un        | 7 225 kile  | × | 53,84 akçe | =         | 388 994 35,2 |
| Buğday    | 841 kile    | × | 55 akçe    | =         | 46 255 4,2   |
| Pirinç    | 3 161 kile  | × | 53,46 akçe | =         | 168 987 15,3 |
| Sâdeyağ   | 4 809 okka  | × | 20,1 akçe  | =         | 96 660 8,7   |
| Bal       | 3 433 okka  | × | 12,5 akçe  | =         | 42 912 3,9   |
| Tuz       | 551 kile    | × | 33,3 akçe  | =         | 18 348 1,6   |
| Et        | 35 950 okka | × | 7,7 akçe   | =         | 276 815 25   |
| Safran    | 470 dirhem  | × | 3,5 akçe   | =         | 1 645 0,15   |
| Karabiber | 9,5 okka    | × | 200 akçe   | =         | 1 900 0,17   |
| Odun      | 1 236 araba | × | 51 akçe    | =         | 63 036 5,7   |
| Yekûn     |             |   |            | 1 105 552 | 100          |



sene içinde imâretin memurlarına adam başına düşen senelik maaş ortalaması 1 536 akçeden ibâret kalmıştı. Bu paranın bahis mevzuu gıda maddelerini satın alma gücü ise, eskisinin ancak % 27 sine tekabül etmektedir. İmâretdeki memur ve hizmetlilerin bu kadar düşük bir ücretle hâlâ çalışmağa devam etmelerinin ve hatta imâretlerde bir vazife arayanların adedinin eskisinden daha çok oluşunun tek izah şekli ise, kanâatimizce, dışarıdaki işsizliğin son derecede fazla oluşu ve gıda maddeleri fiyatlarının 4-5 misli artmış olmasına rağmen, imâretteki memurlardan mühim bir kısmının eskiden olduğu gibi, imâret mutfağından iâşe edilmeğe devam edilişleridir.

Aldıkları maaşın satın alma gücünün bu şekilde azalmış olmasına rağmen; memur ve hizmetliler adedinde bir azalma yerine (yeni kadrolar ihdas edilmemesi husûsunda vakfı yapanların vakfiyelerde açıkça izhar etmiş oldukları iradelerine ve bu şartın yerine getirilmesi için merkezden sık-sık verilen te'kit hükümlerine rağmen) imâretin daima aynı kalan ve belki de hacmi daha da azalmış olan hizmetleri için, memur kadrolarında, 2 numaralı tabloda görüldüğü veçhile, 58 kişilik ehemmiyetli bir artışın kaydedilmiş olması, hakikaten üzerinde durulması lâzımgelen bir mesele teşkil etmektedir.

II) Aynı miktar zahirenin 1489 yılına göre satın alınması halinde yapılacak masrafların miktar ve nispetleri :

|           |             |   |       |        |         |      |
|-----------|-------------|---|-------|--------|---------|------|
| Un        | 7 225 kile  | × | 13,4  | akçe = | 93 925  | 36,8 |
| Buğday    | 841 kile    | × | 11,4  | akçe = | 9 587   | 3,8  |
| Pirinç    | 3 161 kile  | × | 10,55 | akçe = | 33 348  | 13,1 |
| Sâdeyağ   | 4 809 okka  | × | 5,9   | akçe = | 28 373  | 11,1 |
| Bal       | 3 433 okka  | × | 3,9   | akçe = | 13 388  | 5,2  |
| Tuz       | 551 kile    | × | 5,5   | akçe = | 3 030   | 1,2  |
| Et        | 35 950 okka | × | 1,25  | akçe = | 44 937  | 17,6 |
| Safran    | 470 dirhem  | × | 1     | akçe = | 470     | 0,2  |
| Karabiber | 9,5 okka    | × | 25,5  | akçe = | 242     | 0,1  |
| Odun      | 1 236 araba | × | 22    | akçe = | 27 192  | 10,8 |
| Yekûn     |             |   |       |        | 254 492 | 100  |

İndeks: II) 254.492 = 100

I) 1.105.552 : 254.492 × 100 = 434,4

Bu tablolardaki rakamların, devre ait *umumi bir fiyat indeksi* tâyini bakımından ehemmiyeti âşikârdır:

Mâlum olduğu üzere, yiyecek ve giyecek maddelerinin fiyatlarındaki değişiklikler ayrı ayrı ele alındığı takdirde, türlü sebeplerle istisnâ bir seyir takibetmiş olmaları ihtimali karşısında, o maddelerdeki fiyat yükselişlerinin umumî fiyat indeksi üzerindeki tesirleri, onların umumî masraflar içinde işgal ettikleri mevkiin nispetine bağlı kalmaktadır. Meselâ, 3 Nolu tabloda görüleceği üzere, bu tarihler arasında kendi başına fiyat indeksi 100 den 3500 e çıkmış olan safran ile, 800 e yükselen karabiberin kaydettikleri bu fevkalâde yükseliş temâyülü, bu malzemenin umumî yiyecek masrafları arasında işgal ettikleri nispet, safranın % 0,15, karabiberin % 0,17 olduğuna göre (Bk. Yukarıdaki tablolar), yalnız baharât sahasında kaydedilen bu kabîy fiyat artışlarının umumî fiyat indeksi üzerindeki tesirleri ihmal edilebilir bir şekil almaktadır. *Her çeşit mutfak malzemesinin umumi şekilde hayat pahalılığı indeksini tâyin hususunda ne ölçüde hesaba katılabileceğini bilmek için, zamanımızda muayyen nispetlerdeki örnek aile bütçelerinde bu malzemenin ayrı ayrı işgal ettiği nispetin tâyini için yapılan çok teferruatlı çalışmalar, tarihî devirler için imkânsız hale girince, imâret mutfaklarına ait Muhasebe Bilânçolarının emsâlsiz bir kıymet kazanacağı âşikârdır. Gerçekten, bu hesaplar bize bahis mevzuu nispetleri, muayyen halk tabakaları için çalışan imâret mutfaklarının büyük ölçüde rakamları üzerinde ve devre ait bellibaş beslenme şekilleri ve ananevî yemek tipleri için ampirik bir şekilde vermektedir.*



Bu hâlin (dışarıda asker veya memur olarak “Devlet Kapısı”nda bir geçim yolu bulmağa can atanlar gibi) dinî hizmetlerden bir “vazife” koparıp imârette “kapulanmak” isteyen işsizlerin çokluğunun yarattığı baskıdan ileri geldiği anlaşılmaktadır. İşsizliğin bu devirlerde bu derecede çokluğu, yalnız kendilerine bir geçim yolu bulmak için devlet kapılarına müracaat eden *ucuz memur ve askerlerin* adedini çoğaltmakla kalmamış, bu hâl onların ahlâkî vasıflarını, iş-güçlerini ve meslekî ehliyet ve seviyelerini de son derecede düşürmek suretiyle devlet dairelerinin çalışma tarzını ve imâretlerin idaresini de soysuzlaştırmış ve *parazilizm*’i arttırmıştır <sup>26</sup>.

Gerçekten aşağıda aynen neşr edeceğimiz bilançolarda görüleceği vechile, Bayezid II. nin Edirne’deki imâretinde zamanla memur adedi durmadan artmıştır. Meselâ, imârette dağıtılan yemek miktarı ile Darüşşifa’nın temin ettiği hizmetler zamanla bâriz bir şekilde azaldığı hâlde, kadrodaki aşçı ve ekmekcilerin adedi 12’den 20’ye, Darüşşifa kadrosu 21’den 27’ye, tahsildar ve kâtipler 12’den 23’e; tamirci ve su-yolcular 4’ten 11’e, tesbih-çekenlerin adedi 3’ten 7’ye çıkarılmış, ayrıca “A” bilânçosunda hiç mevcut olmadığı hâlde “zevâit-hor” denilen kayırılmışlar zümresinden 17 kişiye kadro-dışı olarak maaş bağlanmıştır.

Aynı hacimde işler için daha çok adette ucuz memur kullanma temayülünü, burada aynı suretle iki ayrı tarihe ait iki ayrı muhâsebe bilânçosunu neşrettiğimiz Murad II. imâretinin kadrolarının tetkiki ile de müşahade ve kaydetmek mümkündür.

Gerçekten bu imâretin 1489 yılına ait “A” bilânçosunda memur ve hizmetli sayısı 165’ten ibâret iken 1632-1633 muhâsebe yılında bu miktar 344’e yükselmiştir. Bu ilâve kadrolardan 47’sinin, imâretin dışında kalan bâzı dinî tesisler için sonradan ihdas edilmiş olduğu göz önünde tutularak, hesap dışı bırakılması mümkündür. Fakat, bu takdirde munhasıran imâret hizmeti için dahi eski 165 kişilik kadroya daha 132 kişinin ilâve edilmiş olması, *dikkate değer bir içtimâî tazıyk ve temayülün ifadesi* olarak mânalıdır:

Aradan geçen müddet zarfında imârette yapılacak işlerin hacminde esâslı bir fark olmadığı hâlde, kâtip ve cabî’lerin adedi 14’ten 23’e, Mevlevihâne kadrosu 21’den 26’ya yükselmiştir. Fakat, *imâret kapılarına karşı vâkî tazıyk ve tehâcümün asıl tıpkî tezahürü*, imâret gelirinin fazlasını yiyenler (zevâit-hor) denilen zümre mensûplarının 52’den 120’ye çıkarılmasında kendini bilhassa göstermiştir. Gerçekten, bu imârete ait 1632-633 yılı bilânçosunda isim ve hüviyetleri ayrı ayrı kaydedilmiş bulunan bu iltimaslı kişilerden 56’sı İstanbul’da 63’ü Edirne’de ikamet etmektedir ve içlerinden 64 danesi kadındır.

Vazifeli’lere âit kadroların durmadan genişlemekte olmasına rağmen, imâretlerdeki hizmet hacminin artmamış ve hattâ azalmış olduğuna dair deliller vardır: II. Bayezid’in Edirnedeki imâretinin senelik muhasebe bilânçolarının “mutfak masrafları” faslında görülen % 295,8 artışı da (bu faslın imâret bütçesindeki yerinin % 74’ten % 85’de yükselmiş olmasına rağmen) hakikî mânada büyük bir yükseliş saymağa imkân yoktur.

<sup>26</sup> Yüksek vasıflı ve seviyeli memur bulmak hususunda uğranılan müşküllerin zamanla nasıl artmış olduğunu göstermek bakımından Bayezid II. imâretine ait iki ayrı tarihli Muhasebe Bilânçosunun tertip tarzı, yazı güzelliği ve rakamların sıhhatı bakımlarından mukayesesi dikkate şayan neticeler vermektedir (Klişeleri karşılaştırınız).

Gerçekten, 1616-17 Bilânçosu, her bakımdan zevksizlik ve ihmâl misalleri vermekte ve sayfa 346 daki 2, 3 ve 4 numaralı taban notlarında tesbit etmiş olduklarımıza benzer *hesab yanlışlıkları* ile muhasebecilik tekniğinde çok düşük bir seviye arz etmektedir.



Gerçekten, “A” bilânçosunda bu fasılda gözüken 306.606 akçe, zamanının râyici ile 6.132 altına tekabül etmekte iken “B” bilânçosundaki 1.212.690 akçe, aynı altınlarla 10.105 altına geçmemektedir ki bu hesaba göre imâret mutfağının masraflarında altın paraya nazaran artışının ancak % 65 civarında olması lâzımgelir.

Diğer taraftan, bu mutfak masraflarında akçe olarak görülen yüzde 395 indeks artışının bu masrafların yukarıdaki 3 numaralı tabloda görüldüğü şekilde, buğday, un, pirinç, et ve sâdeyağ . . gibi mutfak masraflarının aslî rükünlerini teşkil eden zahire fiyatlarında sırasıyla kaydedilen yüze nazaran 493, 415, 506, 616, ve 346 gibi artışlarla mukayese edildiği zaman kıymetini daha da fazla kaybedeceği kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Gerçekten, imâret mutfağının eski bolluk ve zenginliğini kaybettiğini, imâret mutfağından faydalanmak isteyenlerin çokluğu karşısında yemeklerin kalitesinin bozulduğunu, hele Darüşşifa’nın hizmet hacim ve kalitesinin tamamiyle düştüğünü gösteren bazı deliller mevcuttur.

Meselâ, her iki bilânçoda sarfedilen zahirenin miktarlarının mukayeseli bir şekilde tetkiki de bize şu husûsları göstermektedir :

Eskiden günlük çorba için, 5 kile pirinc verilirken sonradan bu miktar 4 kile’ye düşmüştür. Buğday aşlarının tahsisâtı da günde 4 kile buğdaydan 3’e indirilmiştir.

“A” bilânçosuna nazaran imârette bir sene zarfında 55.370 okka (2.270 okkası misafirlere olmak üzere) et sarfedilmiştir. “B” bilânçosuna göre bu miktar 37.299 okka’ya (1444 okkası misafirlere) düşmüştür.

Aynı şekilde “A” bilânçosunda senelik sâdeyağ sarfiyâtı 5.098 okka iken bu miktar “B”de 4.422 ye düşmüş, senelik bal sarfiyatı ise, her ikisinde de 3680 okka civarında kalmıştır.

Ekmek yapılması için her gün verilen 20 kile un ise, her iki tarihdeki bilânçoda da, aynı kalmıştır.

Aradan geçen zaman zarfında fiatların umumî indeksinde yüze nazaren 434.4 bir artış olmasına rağmen dârüşşifa için ayrılan tâhsisâtın her iki bilançoda hemen hemen aynı kalması da bu müessesenin nekadâr ihmâle uğramış olduğunu göstermektedir.

*Aşağıda neşrettiğimiz Muhasebe Bilânçolarının listesi :*

- 1) Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinin Hicrî 895 yılı (25 Kasım 1489- 13 Kasım 1490) yılına âit Muhasebe bilânçosu 896 yılına ait dokuz aylık diğer bir Muhasebe Cedvelinin bâzı kısımlariyle mukayeseli bir şekilde. (sf. 267).
- 2) Bayezid I. nin Edirnedeki imâretinin Hicrî 895 ve 896 yıllarına âit (14 Kasım 1490-3 Kasım 1491) ve Muhasebe bilançosu. (sf. 291)
- 3) Edirnedeki Eski Cami'in 894 Ramazan başı- 895 Receb sonu (29 Temmuz 1489 - 19 Temmuz 1490) devresine âit Muhasebe Bilânçosu. (sf. 299)
- 4) Murad II. nin Edirnedeki imâretinin 893 Ca. başı - 894 Ca. sonu (13 Nisan 1488 - 1 Mayıs 1489). 894 Ca. başı - 895 Ca. sonu (2 Nisan 1489 - 21 Nisan 1490) yıllarına âit Muhasebe Bilânçoları bir arada (sf. 301)
- 5) Murad II. nin Ergenedeki imâretinin 894 Ra. başı - 894 N. sonu (2 Şubat 1489 - 27 Ağustos 1489) ve 894 L. başı - 896 S. sonu (28 Ağustos 1489 - 11 Ocak 1491) yıllarına âit Muhasebe Bilânçoları. bir arada (sf. 314)
- 6) Edirnedeki Üç-Şerefeli cami'in 895 R. başı - 896 Ra. sonu (22 Şubat 1490- 23 Şubat 1491) yılına âit Muhasebe Bilançosu. (sf. 321)
- 7) Murad II. nin Ergenedeki imâretinin 894 R. başı - 895 Ra. sonu (4 Mart 1489 - 21 Şubat 1490) ve 895 R. başı - Ra. sonu (22 Şubat 1490 - 10 Şubat 1491) yılına âit Muhasebe Bilânçoları (sf. 326)
- 8) Süleyman Paşa'nın Bulayırdaki imâretinin 891 R. başı - 891 Z. sonu (6 Nisan 1486 - 27 Aralık 1486) ve 892 M. başı - 892 Z. sonu (28 Aralık 1486 - 16 Aralık 1487) yıllarına ait Muhasebe Bilânçoları. bir arada (sf. 336)
- 9) Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinin 23 Safer 1025 - 2 Ra. 1026 (12 Mart 1616 - 10 Mart 1617) yılına âit Muhasebe Bilânçosu (Başvekâlet Arşivi, Maliye defterleri No. 4716). (sf. 345)
- 10) Murad II. nin Edirnedeki imâretinin 15 Ca. 1042 - 11 S. 1043 (28 Kasım 1632 17 Ağustos 1633) yılına âit Muhasebe Bilânçosu. (Başvekâlet Arşivi, Maliye defterleri No. 4589). (sf. 365)



## AÇIKLAMA

Yazımızın metin kısmında, zarurî görülen yerlerde, bazı kelimeler ve bu arada bilhassa ay adları için aşağıdaki kısaltma işaretleri kullanılmıştır :

|        |                  |             |          |
|--------|------------------|-------------|----------|
| M.     | Muharrem         | B.          | Receb    |
| S.     | Safer            | Ş.          | Şa‘ban   |
| Ra.    | Rebî‘u‘l-evvel   | N.          | Ramazan  |
| R.     | Rebî‘u‘l-âhır    | L.          | Şevval   |
| Ca.    | Cemaziye‘l-evvel | Za.         | Zilka‘de |
| C.     | Cemaziye‘l-âhır  | Z.          | Zilhicce |
| t.     | =                | tâbi‘       |          |
| n.d.   | =                | nâm-ı diğer |          |
| ta. s. | =                | tâbe serahu |          |
| z.     | =                | ziyâde      |          |
| s.     | =                | sene        |          |
| sf.    | =                | Sayfa       |          |

Cedvellerimizde birbirini tâkib eden iki seneye âit gelir ve masraf rakamları ayrı sütunlar halinde veya alt-alta kaydedildiği zaman, “a” ve “b” işaretleriyle birbirinden ayrılmıştır. Metinde, yazı içinde bulunan rakamlar (umumiyetle tarihler), birbirinden farklı oldukları zaman, ikinci seneye âit bulunanlar ( ) yuvarlak mutarıza içine alınmıştır. İkinci seneye âit cedvetde, birinci seneye âit cedveldekinden farklı veya fazla olarak mevcut bulunan ifadeler de aynı şekilde yuvarlak mutarıza içinde gösterilmiştir.

Köşeli mu‘tarıza [ ] içinde gösterilen rakam veyahud ifâde farklılıkları ise, yalnız birinci sene cedvellerinde mevcut olan kayıtlardır.

Cedvellerde âit oldukları sene sütunlarında hiç bir rakam bulunmayan fıkraların yalnız diğer sene muhasebelerinde mevcut olmaları lâzım geleceği kendiliğinden anlaşıldığından, bu fıkraların ayrıca mu‘terızaların herhangi bir şekliyle kapatılmış olarak gösterilmesine lüzum hissedilmemiştir.





## YILLIK MUHASEBE BİLANÇOLARI

(Aynen ve birbirini tâkib eden iki veya üç yıla âit  
olanlar bir arada, mukayeseli bir şekilde)





## No. I

# MUHASEBE-İ 'İMÂRET-İ CEDİD-İ HAZRET-İ HÜDÂVENDİGÂR HULLİDE MÜLKÜHÜ<sup>1</sup> DER EDİRNE MA'A MEDRESE VE DARÜŞŞİFA

Be-ma 'rifet-i Rüstem Çelebi mütevellî ve Sinan el-kâtib 'An gurre-i Muharremi'l-harâm sene 895 ilâ gayet-i Zilhicce sene 895 (sf. 295-306)

*Tahrîren fî 4 Şa'bani'l-mu'azzam sene 896 (\*)*

## I

ASL-I MAL fî sene 835 519

|                                                                                                                                                                                                                |                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| A) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye, 'an tahvîl-i hodişân <sup>2</sup>                                                                                                                                   |                       |
| 'An gurre-i M. s. 894 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre                                                                                                                                                          | 256 856               |
| B) 'Ani'l-mahsulât, ma'a behâ-i gallât, cüz mebi'ât <sup>3</sup>                                                                                                                                               | 574 789               |
| 1) 'An mukata'a-i nefsi Süzebolu ve karye-i Çenger ve Zonari-ta <sup>4</sup> ve Ayadimitri ve Yorus <sup>5</sup> ve Revandinos <sup>6</sup>                                                                    |                       |
| 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre, fî sene                                                                                                                                                 | 100 000               |
| 2) 'An mukata'a-i ze'âmet-i Pravadı ve karye-i Kızık ve Çeşni-gir ve Çingillü <sup>7</sup> ve Karagöllü <sup>8</sup> ve Hacı-Umur 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre, fî sene               | 13 220                |
| 3) 'An ba'zı mahsul-i ze'âmet-i Kırk-kinise 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i R. s. 895, fî 4 şehr <sup>(1)</sup>                                                                                              | 1 425                 |
| Mezkûr Kırk-kinise ze'âmetine bedel Filibe nevâhisinden sekiz pâre köy mezbûr vakfa ilhak olundu, aşağıda mastûrdır Be-müceb-i hükm-i hümayûn ez-araf-ı tevki'i nibişte est <sup>9</sup> Fî evâhir-i R. s. 895 |                       |
| a) 'An nefsi Kırk-kinise                                                                                                                                                                                       | 599                   |
| 1) 'An resm-i çift                                                                                                                                                                                             | 394                   |
| 2) 'An resm-i âsiyâb                                                                                                                                                                                           | 205                   |
| b) 'An karye-i Uğurlu-şeyh, 'an resm-i çift                                                                                                                                                                    | 140                   |
| c) 'An karye-i Demürcilü, 'an resm-i çift                                                                                                                                                                      | 209                   |
| d) 'An karye-i Evceğiz, <sup>10</sup> n.d. İçme,                                                                                                                                                               | 143                   |
| 'an resm-i âsiyâb                                                                                                                                                                                              | hâliyen <sup>11</sup> |

\* Bu muhasebe cedvelinin bulunduğu defterin 309-320 sahifeleri arasında aynı vakfın 896 yılı başından Ramazanın sonuna kadar 9 aylık bir muhasebesi daha mevcut ise de, bu muhasebenin mas-raflar faslına kadar olan kısmını ve "gallât muhasebesi"ne âit faslı bir arada karşılıklı olarak vermek cedvelimizi karıştıracak mâhiyette ve faydasız görüldüğünden alınmamış, "b" rumuzu ile 9 aylık cedvelin sadece 213-316 ıncı sahifeleri verilmiştir. (Bk. sf. 274-281)

Aynı imârete âit 9 aylık Muhasebe cedvellerinin sonunda bulunan (s. 321-323) bazı kayıtlar ve bu arada "imâret hademesinin aş-defteri" ile dârüşşifânın muhtelif odalarının ne işlere tahsis edilmiş olduğunu gösteren kayıtlar, Muhasebe Cedvellerine ilâve edilmiştir. (Bk. sf. 284-287)

(1) Ba'dehu be-timar fermûde şud<sup>12</sup>

|                         |    |           |    |          |    |
|-------------------------|----|-----------|----|----------|----|
| میعات                   | 3  | خودشان    | 2  | خلد ملکه | 1  |
| قریق (?)                | 6  | یوروس     | 5  | زونارینه | 4  |
| از طرف توقیمی نبشته است | 9  | قره کوللو | 8  | چنگللو   | 7  |
| فرموده شد               | 12 | حالیا     | 11 | ایوجکز   | 10 |

- e) 'An karye-i Dereköy : 289  
 1) 'An resm-i çift 169  
 2) 'An resm-i âsiyâb 120
- f) 'An karye-i Tunalu, 'an resm-i çift 45  
 g) 'An karye-i Ahlatçalı hâliyen
- 4) 'An mukata'a-i karye-i Megri, tâbi'-i Gümülcine 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. sene 895, fî sene 34 300
- 5) 'An mukata'a-i nahiyet-i Dimetoka, 'an karye-i Lulu<sup>13</sup> ve Ulgar<sup>14</sup> ve Karacahalil ve Kıvırcıklı<sup>15</sup> ve Mustafalı ve Bay-hocalı<sup>16</sup> 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre 19 300
- 6) 'An mukata'-i nefsi İsketye<sup>17</sup> ve Çomaklı ve Şerefeddin n.d. Hamidlü ve karye-i Buhallı<sup>18</sup> ve çiftlik-i Korucı ve mezre'a-i Dereyurdu ve Muhammedî tâbi'-i Yenice-i Karasu 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre ma'a 'âdet-i ağnâm, fî sene 63 109  
 a) 'An mukata'a, fî sene 49 000  
 b) İbtidâ-i 'âdet-i ağnâm-ı karye-i İsketye ve Buhallı el-mezbûr 14 109  
 1) 'An ağnâm 40 308 re's, 3 re's fî ı 13 436 (2)  
 2) 'An resm-i ağıl 673
- 7) 'An nahiyet-i Fikele<sup>19</sup>, 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre, Fî sene 25 280  
 a) 'An mukata'-i karye-i Veled-i Sügün<sup>20</sup> ve İsmailce ve Karaca Süleyman ve Evrenos n.d. Hisarbeği ve Aslıhan n. d. Hasköy, fî sene 14 010  
 b) Mukata'a-i karye-i Donuz-vıranı ve Yürük-Göçbeği, fî sene 1 070  
 c) Mukata'a-i karye-i Hasköy n.d. Purleke<sup>21</sup> ma'a karye-i Demircilü, fî sene 3 280  
 d) Mukata'a-i karye-i Kavaklı, fî sene 1 000  
 e) Mukata'a-i karye-i İbri<sup>22</sup> n.d. Saruhanlı ma'a mezre'a-i Karlı-alanı, tâbi'-i Kızıl-ağaç, fî sene 2 200  
 f) Mukata'a-i karye-i Saru-Savcılı<sup>23</sup> ma'a karye-i Oğuz-alanı, fî sene 2 400  
 g) Mukata'a-i karye-i İlyasçı, fî sene 820  
 h) Mukata'a-i karye-i Hızır-Ağa, fî sene 500
- 8) 'An mukata'a-i karye-i Eynesi, tabi'-i Edirne 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ Z. s. 895, fî sene 9 000
- 9) 'An mukata'a-i karye-i Helvacı Antablu<sup>24</sup> tâbi'-i Dimetoka, 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene 10 700
- 10) 'An nahiyet-i Üsküdar, 'an gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene 19 500

(2) Mezkûr 'âdet-i ağnâma bundan evvel 'âmili mutasarrıf idi "Evkafın âdet-i ağnâmı serbesttir, vakıf için cem' olunsun" deyu hüküm mücebince vakfa ilhak olundu.

|         |    |         |    |             |    |
|---------|----|---------|----|-------------|----|
| قورچقلو | 15 | اولغار  | 14 | لولو        | 13 |
| بوخاللو | 18 | اسکيتيه | 17 | باي خواجهلو | 16 |
| پورلکه  | 21 | ولدسکون | 20 | فکله        | 19 |
| عتابلو  | 24 | صاوجللو | 23 | ابري        | 22 |



| <i>'An mukata'a-i :</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <i>Fi sene</i> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| a) Karye-i Aslıhan                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2 300          |
| b) Karye-i Bikârî (Bınarı ?) <sup>25</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                | 2 700          |
| c) Karye-i Mehmed                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2 100          |
| d) Mezre 'a-i Göbeller <sup>26</sup> ma'a gallât                                                                                                                                                                                                                                                          | 4 000          |
| e) Karye-i Akbaşlı                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 6 700          |
| f) Çiftlik-i Bedir <sup>27</sup> n.d. Deli Ali ve Veled-i Yusuf ma'a mezre 'a-i Karlu-alanı                                                                                                                                                                                                               | 1 700          |
| 11) 'An hashâ-i mîr-i mîrân-ı Rumeli 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene                                                                                                                                                                                                                 | 37 499         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <i>Fi sene</i> |
| a) 'An mukata'a-i karye-i Beğlü n.d. Sofılar, tâbi'-i Edirne                                                                                                                                                                                                                                              | 2 333          |
| b) 'An mukata'a-i karye-i Kırşehir ve Yüreğic ve Kazgan <sup>28</sup> tâbi'-i Edirne                                                                                                                                                                                                                      | 15 333         |
| c) Mukata'a-i karye-i Lefke <sup>29</sup> , tâbi'-i Üsküdar                                                                                                                                                                                                                                               | 9 500          |
| d) Mukata'a-i karye-i Mahmudca <sup>30</sup> ve Saru-Dur-Ali, tâbi'-i Sazlu-dere                                                                                                                                                                                                                          | 10 333         |
| 12) 'An nefsi-i Edirne 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene                                                                                                                                                                                                                               | 117 568        |
| a) 'An kirâye-i dekâkin-i serrâcîn ve çilingirân ve kepkeburân <sup>31</sup> ve selhhâne ve dekâkin-i bazar-ı galle gayr-ez dekâkin-i tîrgerân <sup>32</sup> ve mukata'a-i zemin ve dekâkin ve odahâ ve zemin-i hanehâ, nezd-i dekâkin-i serrâcîn ve tophâne ki has şud, mine't-târihi'l-mezbûre, 208 bâb | 24 970         |
| 1) 'An kirâye-i dekâkin-i serrâcîn ve çilingirân ve kepkeburân, 164 bâb, cüz betâlet <sup>33</sup> , fî sene                                                                                                                                                                                              | 16 300         |
| 2) Kirâye-i selhhane der Musa-Kavağı, 35 bâb, cüz betâlet <sup>33</sup> , fî sene                                                                                                                                                                                                                         | 8 370          |
| 3) Kirâye-i dekâkin-i bazar-ı galle der Edirne, 9 bâb, fî sene                                                                                                                                                                                                                                            | 300            |
| b) 'An resm-i bağaat-ı müslimîn ve gebrân-ı Edirne ma'a zemin-i tarlahâ-i gebrân-ı köşk-i hassa der taraf-ı Buçuk-tepe                                                                                                                                                                                    | 61 567         |
| c) 'An mukata'a-i hammâm-ı Şehâbeddin Paşa mine't-târihi'l-mezbûre, cüz betâlet                                                                                                                                                                                                                           | 8 850          |
| d) 'An mahsûl-i bağçe-i Pir Mezid Ağa, nezd-i dekâkin-i serrâcîn mine't-târihi'l-mezbûre                                                                                                                                                                                                                  | 2 587          |
| e) 'An mukata'a-i Hadım Paşa der kenare-i âb-ı Tunca, der mukabele-i 'imâret-i cedîdî'l-mezbûr, mine't-târihi'l-mezbûre                                                                                                                                                                                   | 1 000          |
| f) 'An mukata'a-i âsiyâb der zir-i Cîsr-i <sup>34</sup> Cedîd, nezd-i 'imâret, mine't-târihi'l-mezbûre, 3 bâb                                                                                                                                                                                             | 4 050          |
| g) 'An kirâye-i dekâkin-i cedîd der pîş-i bâb-ı 'imâretî'l-mezbûre, cüz betâlet, 10 bâb                                                                                                                                                                                                                   | 7 507          |
| h) 'An resm-i zemin-i besatîn-i <sup>35</sup> Edirne, mine't-târihi'l-mezbûre                                                                                                                                                                                                                             | 2 457          |
| i) 'An resm-i fırın-ı kiremidciyân-ı Veled-i Tokça ve İskender gayr-ez 4 bâb ki has şud, cüz betâlet                                                                                                                                                                                                      | 300            |
| j) Mukata'a-i 'âdet-i vekâle-i <sup>36</sup> nefsi-i Edirne, mine't-târih                                                                                                                                                                                                                                 | 800            |
| k) Mahsûl-ı bağçe-i 'imâret ve dârüşşifa der harem, mine't-târih                                                                                                                                                                                                                                          | 1 430          |

بدر 27  
محمودجه 30  
جز بطالت 33  
وکاله (دارالوکاله) 36

کوبلار 26  
لفکه 29  
تیرکران 32  
بساتین 35

بیکاری 25  
قزغان (قزان) 28  
کبکچوران 31  
چمر 31

- l) 'An 'ösr-i gallât ki der sınır-ı Edirne vâkı' şude, mine't-târihi'l-mezbûr Ber-veçh-i maktu' 1 600  
 m) İbtidâ-i mukata'a-i zemîn-i Kerpiglik, der taraf-ı Musa-kavağı 200  
 n) 'An *resm-i tapu-yi çiftlik* ve zemîn-i bostan 250  
 13) 'An mukata'a-i hammâmât der İstanbul 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene 113 219

Mukata'a-i :

- a) hammâm-ı büzürk, nezd-i Câmi'-i Cedid 75 349  
 b) hammâm-ı cedid, der mahalle-i Balat 17 000  
 c) hammâm-ı cedid, nezd-i selhâne, cüz betâlet<sup>33</sup> 5 985  
 d) hammâm-ı Sofılar, nezd-i mescid-i Mevlânâ Husrev, cüz betâlet, fî sene 14 885  
 14) İbtidâ-i mahsûlât-ı kurâ-yi mezkûrîn der nevâhi-i Filibe ki be-cihet-i bedel-i ze'âmet-i Kırk-kinise ve dekâkîn-i tîrgerân<sup>32</sup> ve kemangerân<sup>37</sup> ve mukata'a-i zemîn ve odahâ der Edirne dâde şud<sup>38</sup> Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn ki fî evâil-i R. s 895, nibişte est<sup>39</sup> ez taraf-ı tevkiî 'An gurre-i Ca. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî şehr 2 530  
 a) 'An karye-i Tabanı-yassı n.d. Hızırca, tâbi'-i Filibe<sup>43/a</sup> 180  
 b) Karye-i Gırlova<sup>40</sup> n.d. İbrahim Beğ 219  
 c) Karye-i Krayslav<sup>41</sup> tâbi'-i Filibe el-mezbûr 120  
 d) Karye-i Kozadrica<sup>42</sup> n.d. Demirci ve Üsküderiyot 462  
 e) Karye-i Dukova<sup>43</sup> tâbi'-i Filibe 423  
 f) Karye-i Soholova<sup>44</sup> n.d. Çırpılı, tâbi'-i Filibe 142  
 g) Karye-i Çullu-güri<sup>45</sup>, tâbi'-i Filibe 232  
 h) Karye-i Tumanlu<sup>46</sup>, tâbi'-i Filibe 66  
 i) Karye-i Bayrambeği n.d. Hacı-Nasuh 614  
 j) 'An resm-i ağıl-ı ağnâm-ı kurâ-yi mezkûrîn 72  
 15) İbtidâ-i mahsûlât-ı kurâ-yi mezkûrîn ki sabıkâa der tasaruf-ı 'âmil bud<sup>47</sup>, be-vakf-ı 'imâret-i mezkûre ilhak şud 'An gurre-i Ş. s. 895 El-vâkı' fî 21 minh, fî 5 şehr 7 624

Karye-i :

- a) Korucı, tâbi'-i Edirne 3 055  
 b) Muradçılı, tâbi'-i Edirne 513  
 c) Arnavud Ortakçı, nakdiyye, hâlîyen —  
 d) Arnavud Küçük Ortakçı, nakdiyye, hâlîyen<sup>(\*)</sup> —  
 e) Ahî, tâbi'-i Üsküdar 694  
 f) Kara-İshaklu, tâbi'-i Dimetoka 362  
 g) Salih, tâbi'-i Dimetoka, ber-veçh-i maktu' 3 000  
 16) 'An behâ-i gallât: 515 (15 218)

(\*) Bu iki köyden akçe vâkı' olmamış, ammâ gallesi Ali muhasebesinde aşağıda mezkûrdır Ba'-dehu bu zikr olan iki köy yine has olub bunda bedel karye-i Hacı-Temirhan vakf oldu Fî 18 Z. s. 895.

|                  |    |           |    |           |      |
|------------------|----|-----------|----|-----------|------|
| نیشته است        | 39 | دادہ شد   | 38 | کماذکران  | 37   |
| قوزادر یچه       | 42 | قرايسلاوه | 41 | غير لوه   | 40   |
| سوڭولوه          | 44 | دوقوه     | 43 | اسکودريوت | 43/a |
| در تصرف عامل بود | 47 | طومانلو   | 46 | چوللوکوری | 45   |



|                   | Mud     | Keylçe     | Şinik    | A   | B     |
|-------------------|---------|------------|----------|-----|-------|
| a) Behâ-i gendüm  | 3 (115) | 16 (10 )   | — (3 )   | 379 | 7 065 |
| b) Behâ-i cev     | 1 ( 75) | 12,5(14,5) | — (— )   | 97  | 4 222 |
| c) Behâ-i duhne   | — ( 46) | 7,5( 7 )   | — (0,5)  | 19  | 1 990 |
| d) Behâ-i çavdar  | — ( 31) | 6 ( 6 )    | 2,5(2,5) | 20  | 1 490 |
| e) Behâ-i ‘alef   | — ( 9)  | — (11 )    | — (3 )   | —   | 381   |
| f) Behâ-i kapluca | — ( — ) | — (14,5)   | — (— )   | —   | 29    |
| g) Behâ-i ‘ades   | — ( — ) | — (13 )    | — (— )   | —   | 117   |
| h) Behâ-i semsem  | — ( — ) | — ( — )    | — (2 )   | —   | 5     |

C) ‘Anî’l-mebî‘ât<sup>48</sup>:

3 874

- 1) Behâ-i erz-i hurde<sup>49</sup>, ‘An çevrindi, 18,5 keylçe 37
- 2) Behâ-i gendüm-i hurde<sup>51</sup> ‘An çevrindi-i matbah, 1 mud 6 keylçe 78
- 3) Behâ-i gendüm-i hurde-i diğer ‘An çevrindi-i galle-i âsiyâb, 10 keylçe 21
- 4) Behâ-i ceviz ‘An mahsûl-i eşcar-ı girdekân<sup>52</sup> der sınır-ı Edirne 80
- 5) ‘An metrukât-ı mürdegân-ı<sup>53</sup> misafirân ki der tabhâne-i ‘imâret müteveffâ şudend<sup>54</sup> 418
- 6) ‘An metrukât-ı mürdegân<sup>53</sup> der bîmarhâne, be-ma‘rifet-i tabîbân 3 125
- 7) Behâ-i esb-i dolab ki hâcet ne-şud<sup>55</sup> ma‘a behâ-i esbâb, 1 re’s 115

## II

Vuzi‘A MİN ZÂLIKE FÎ SENE 657 971 (s. 298)

A) *El-vezâif* ‘An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. fî sene

244 698

- 1) Cema‘at-i vazîfedorân-ı câmi‘-i ‘imaret-i mezkûre, mine’t-tarihi’l-mezbûre :

|                                                  |    |
|--------------------------------------------------|----|
| a) Mevlânâ Muhyiddin, Hatib                      | 15 |
| b) Mevlânâ Ya ‘kub Halife, imam                  | 8  |
| c) Mevlânâ Alâeddin Halife, imam                 | 8  |
| d) Mevlânâ Nasuh, ser-mahfil                     | 7  |
| e) Seyyid Ebulâdl, muvakkît                      | 7  |
| f) En‘âm-hân <sup>57</sup> , 5 neferen, fî 4     | 20 |
| g) Eczâ-hân, 30 neferen, fî 2                    | 60 |
| h) Devir-hân, 10 neferen, fî 1                   | 10 |
| i) Mühellilîn <sup>58</sup> , 7 neferen, fî yevm | 15 |
| 1) Nefer,                                        | 3  |
| 2) 6 nefer, fî 2                                 | 12 |
| j) Salâvatçıân, 7 nefer, fî yevm                 | 15 |

عن چورندى 50  
عن متروكات مردكان 53  
حاجى تمرخان 56

ارزخرده 49  
اشجاركرردكان 52  
كه حاجت نه شد 55  
مهللين 58

عن المبيعات 48  
كندم خرده 51  
متوفى شدند 54  
انماخوران 57

|                                                                                   |        |        |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1) Nefer                                                                          | 3      |        |
| 2) 6 nefer, fî 2                                                                  | 12     |        |
| k) Mevlânâ Alâeddin, mushaf-hân <sup>59</sup>                                     |        | 2      |
| l) Muhyiddin, huş-hân <sup>60</sup>                                               |        | 4      |
| m) Müezzînân, 4 neferen, fî 5                                                     |        | 20     |
| 1) İlyas                                                                          | 5      |        |
| 2) Hüseyin                                                                        | 5      |        |
| 3) Muhyiddin                                                                      | 5      |        |
| 4) Ali                                                                            | 5      |        |
| n) Şakirî, mu'arrif                                                               |        | 5      |
| o) Ali, siracî <sup>61</sup>                                                      |        | 3      |
| p) Mehmet, siracı                                                                 |        | 3      |
| r) Kaasım, kayyum                                                                 |        | 3      |
| s) Karagöz, kayyum                                                                |        | 3      |
| t) Mustafa, buhurî ma'a behâ-i buhur <sup>62</sup>                                |        | 2      |
| t) Mustafa, buhurî ma'a behâ-i buhur <sup>63</sup>                                |        | 2      |
| u) Durak, ferrâş                                                                  |        | 3      |
| û) Umur, ferrâş                                                                   |        | 3      |
| v) Karaca, hâdim-i halâ                                                           |        | 2      |
| y) Seyyid Ahmed, noktaî <sup>64</sup>                                             |        | 2      |
| Fî şehr 204 .                                                                     |        |        |
| Bürîde şud <sup>65</sup> 'An selh-i R. s. 895                                     |        |        |
| z) İbtidâ-i Muhyiddin, noktaî be-cây-i mezkûr                                     |        | 3      |
| Fî şehr 720 'An selh-i R. s. 895                                                  |        |        |
| Yekûn Fî sene                                                                     |        | 79 440 |
| a) Fî yevm 218 Fî sene                                                            | 78 480 |        |
| b) El-müşâhare                                                                    | 960    |        |
| 2) Cema'at-i vaztfehorân-ı medrese-i 'imâret-i mezkûre, mine't-tarihi'l-mezbûre : |        |        |
| a) Mevlânâ Behaeddin, müderris                                                    |        | 50     |
| Fî 3 şehr ve 18 yevmen                                                            | 5 900  |        |
| Müteveffâ şud, fî 19 R. s. 895                                                    |        |        |
| b) İbtidâ-i Mevlânâ Halil, müderris be-cây-i mezkûr, fî yevm                      |        | 50     |
| Fî 8 şehr ve yevm                                                                 | 12 050 |        |
| 'An selh-i R. s. 895                                                              |        |        |
| c) Mu'id <sup>66</sup>                                                            |        | 7      |
| d) Talebe, 18 nefer, fî 2                                                         |        | 36     |
| e) Bevvâb                                                                         |        | 2      |
| f) Ferrâş                                                                         |        | 2      |
| g) Hâfız-ı kütüb                                                                  |        | 2      |
| h) Be-cihet-i behâ-i revgan-ı kandil ve âbriz <sup>67</sup> , Fî yevm             |        | 1      |
| Yekûn Fî sene                                                                     |        | 35 450 |
| a) Fî yevm 50, fî sene                                                            | 18 000 |        |
| b) El-müşâhare                                                                    | 17 450 |        |

مرآی 61  
خادم خلا 64  
نقطه 67

خوشخوان 60  
بخور 63  
سلخ 66  
آبریز 69

مصحف خوان 59  
بخوری 62  
بریده شد 65  
معید 68



3) Cema 'at-i *vazıfhorân-ı dâriüşşifâ*, mine't-tarihi'l-mezbûre:

|                                                        |        |
|--------------------------------------------------------|--------|
| a) Mevlânâ Muslihiddin, tabib                          | 30     |
| b) Sinan, tabib                                        | 10     |
| c) Bedreddin, kehhâl <sup>70</sup>                     | 7      |
| d) Nezir, kehhâl                                       | 7      |
| e) Sinan, cerrah                                       | 7      |
| f) Muhyiddin, cerrah                                   | 7      |
| g) Bedreddin, kâtib                                    | 4      |
| h) Hamza, vekil-i harc                                 | 4      |
| Mürde ve be-câyeş <sup>71</sup> Halil, fi 2 Ra. s. 895 |        |
| i) Hacı 'Abdi, kilârî                                  | 4      |
| j) Selim, şerbeti                                      | 4      |
| k) Hamza, edviye-kûb                                   | 2      |
| l) Seyyid Derviş, kayyım                               | 3      |
| m) Hamza, kayyım                                       | 3      |
| n) İsmail Kürd, kayyım                                 | 3      |
| o) Mehmed ve be-câyeş Habib, kayyım                    | 3      |
| p) Ömer Hızır, ferrâş                                  | 3      |
| r) Hızır, câme-şûy                                     | 3      |
| s) Tabbahîn, neferân, fi 3                             | 6      |
| t) Hamza, bevvâb                                       | 3      |
| u) Muhyiddin, tabib                                    | 10     |
| Fi 3 şehr 900                                          |        |
| Mürde fi gurre-i R. s. 895.                            |        |
| ü) İbtidâ-i İsa, tabib be-cây-i mezkûr                 | 10     |
| Fi 8 şehr ve 16 yevmen 2 560                           |        |
| 'An 15 R. s. 895                                       |        |
| <i>Yekûn</i> Fi sene                                   | 45 220 |
| a) Fi yevm 116, fi sene                                | 41 760 |
| b) El-müşâhare                                         | 3 460  |

4) Cema 'at-i *vazıfhorân-ı 'imâret-i mezkûre* 'An gurre-i M. s. 895

|                                           |    |
|-------------------------------------------|----|
| a) Rüstem Çelebi, mütevellî               | 50 |
| b) Mevlânâ İskender, nâzır                | 20 |
| c) Sinan el-kâtib-i evkaf                 | 10 |
| d) Derviş Ali, şeyh-i 'imâret             | 15 |
| e) Hacı İlyas, vekil-i harc               | 5  |
| f) Hacı Doğan, kilârî                     | 4  |
| g) Hasan, anbarî                          | 4  |
| h) Şuca', nakıyb-i nân <sup>72</sup>      | 4  |
| i) Mustafa, nakıyb-i aş                   | 4  |
| j) Tabbahîn, 6 nefer, fi 3                | 18 |
| k) Habbazîn, 6 nefer, fi 3                | 18 |
| l) Kâse-şûyân, neferân, fi 2              | 4  |
| m) Mehmed, bevvâb                         | 2  |
| n) Kaya, bevvâb                           | 2  |
| o) Pîr Ahmed, hammal-ı gûşt <sup>73</sup> | 2  |
| p) Yusuf, teberdâr                        | 2  |
| r) Ali, ahurî                             | 2  |

|                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------|-----|
| s) Yusuf, bostani                                           | 4   |
| t) Derviş Mehmed, nekkaad-ı erz <sup>74</sup>               | 2   |
| u) 'İvaz, nekkaad-ı erz                                     | 2   |
| ü) İlyas, gendüm-küb <sup>75</sup>                          | 3   |
| v) Mehmed, meremmeti-i dolab ve âsiyâb ve anbarhâ           | 4   |
| y) Hamza, meremmeti-i râh-ı âb                              | (?) |
| z) Hamza, meremmeti-i sürb-i 'imâret ve gayruhu             | 2   |
| za) Hacı 'Âşık, meremmeti-i hammamât-ı İstanbul             | 4   |
| zb) Hacı Şirmerd, meremmeti-i dekâkîn-i serrâcîn ve gayruhu | 4   |

27) *Câbiyân* :

|                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| a) Mustafa, câbi-i Süzebolu                                                                                           | 4   |
| b) Mustafa, câbi-i Pravadı                                                                                            | (?) |
| c) Mahmud, câbi-i nahiyet-i Fikeli <sup>19</sup>                                                                      | 4   |
| d) Umur, câbi-i nahiyet-i Üsküdar                                                                                     | (?) |
| e) Mehmed Çelebi bin Deften <sup>76</sup> , câbi-i nahiyet-i Dimetoka                                                 | 4   |
| f) Seferşâh, câbi-i İskite ve Badra                                                                                   | 4   |
| g) Muslihiddin, câbi-i hammamât-ı İstanbul, 4 bâb                                                                     |     |
| h) Musa Çelebi, câbi-i nehr-i Tabanı-yassı                                                                            | 4   |
| i) Abdullah, câbi-i Kırk-kinise, Fî 5 şehr 600 (4)                                                                    | 4   |
| j) İbtidâ-i Mehmed, câbi-i karye-i Korucı ve İshaklu şud, ma'a tevâbi'uhâ, Fî 4 şehr ve 9 yevmen 516                  | 4   |
| k) İbtidâ-i Abdullah ki câbi-i dekâkîn-i serrâcîn şud der Edirne, ma'a selhhâne ve gayruhu Fî 4 şehr ve 9 yevmen, 516 | 4   |
| l) İbtidâ-i Hasan, câbi-i kurâ şud der nevâhî-i Filibe Fî 4 şehr ve 9 yevmen 516                                      | 4   |

*Yekûn* Fî sene

84 588

|                         |        |
|-------------------------|--------|
| a) Fî yevm 229, Fî sene | 82 440 |
| b) El-müşâhare          | 2 148  |

B) *El-ihracât*;

a: 413 273 (Sf. 299)

b: 268 186 (Sf. 313)

I- *Harc-ı me'kûlât-ı 'imâret-i mezkûre* ve gayruhu, 'An gurre-i

M. s. 895 (896) ilâ gayet-i Z. (N.) s. 895 (senet-i'l-

mezbûre, fî 9 şehr gayr-ez-bâkî)

a: 306 606 b: 189 556

1) Behâ-i erz [be-mudd-ı Edirne, ma'a ücret-i hammal]

107 (21) mud, 17 (10) keylçe, 2 (3) şinik

|                         |         |                  | A      | B      |     |
|-------------------------|---------|------------------|--------|--------|-----|
|                         |         |                  | 26 756 | 5 477  |     |
|                         | KANTAR  | VAKIYYE          |        |        |     |
| 2) Behâ-i revgan-ı sâde | 98 (88) | 38 (42) (3 lod.) | 25 775 | 27 358 | (1) |
| 3) Behâ-i 'asel         | 67 (60) | 20 (15) (1 lod.) | 11 581 | 10 421 |     |

|              |              |        |
|--------------|--------------|--------|
| (1) (Minhâ : | 1) Resid :   | 25 383 |
|              | 2) El-bâkî : | 1 975  |
|              |              | 27 358 |

(?) دفتن <sup>76</sup>کندم کوب <sup>75</sup>نقاد ارز <sup>74</sup>



|                                                                                                                                                    |        |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------|
| 4) Behâ-i gûşt, fî yevm 150 vakıyye (ma'a behâ-i revgan-ı sâde) (2), fî 354 (266) yevmen, [53 100 vakıyye]                                         | 66 370 | 53 401 (2) (3) |
| 5) Behâ-i ard (dakıyk) ma'a ücret-i hammal, 339 (47) mud, 6 (9) keylçe, 1 (2,5) şinik                                                              | 88 192 | 6 609          |
| 6) Behâ-i gendüm ma'a ücret-i hammal, 76 (294) mud, 14 (1) keylçe, 3 (1) şinik                                                                     | 17 569 | 34 003         |
| 7) Be-cihet-i harc-ı 'ideyn ma'a aş-ı zirbaç <sup>77</sup>                                                                                         | 1 213  | —              |
| 8) Be-cihet-i (harc-ı) aş-ı 'aşure <sup>7</sup>                                                                                                    | 771    | 703            |
| 9) Behâ-i za'feran, 2 900 (2 600) derâhîm                                                                                                          | 2 900  | 2 600          |
| 10) Be-cihet-i harc-ı turşiyât <sup>78</sup> ve riçal <sup>79</sup>                                                                                | 4 845  | — —            |
| 11) Be-cihet-i ziyâfet-i misafirân                                                                                                                 | 23 034 | 15 004         |
| <i>Behâ-i :</i>                                                                                                                                    |        |                |
| a) Erz, 12 (9) mud, 5 (19) keylçe, 1,5 (1) şinik                                                                                                   | 4 275  | 2 581          |
| b) Revgan-ı sâde, 625 önge <sup>80</sup> (13 kantar ve 20 vakıyye) ve 2,5 (3) lodra <sup>81</sup>                                                  | 4 630  | 3 905          |
| c) 'asel, 707,5 vakıyye (12 kantar, 37 vakıyye, 3 lodra)                                                                                           | 2 835  | 2 164          |
| d) Gûşt                                                                                                                                            | 3 413  | 2 369          |
| e) paça ve fevâkih <sup>82</sup>                                                                                                                   | 6 109  | 3 404          |
| f) Be-cihet-i aş-ı ekşi <sup>83</sup>                                                                                                              | —      | 91             |
| g) Behâ-i za'feran                                                                                                                                 | —      | 10             |
| h) Be-cihet-i harc-ı baklava                                                                                                                       | 772    | 480            |
| 12) Ücret-i kal'î-kerden-i evânî-i mis (nuhas) <sup>84</sup> , bi'd-defe'ât <sup>85</sup> (ma'a meremmet)                                          | 1 380  | 1 492          |
| 13) Behâ-i kâsehâ-i harcî, 10 000 (8 430) kıt'a                                                                                                    | 3 434  | 2 871          |
| 14) Behâ-i tabakhâ, be-cihet-i misafirân, 69 kıt'a                                                                                                 | 34     | 28             |
| 15) Behâ-i carûb <sup>86</sup>                                                                                                                     | 23     | 28             |
| 16) Behâ-i şem'-i pîh <sup>87</sup> , be-cihet-i tabbahîn ve habbazîn ve siracî                                                                    | 435    | 333            |
| 17) Behâ-i revgan-ı zeyt, be-cihet-i kanâdîl-i câmi' ve tâbhanehâ ve tezyin-i minâre[teyn] ve matbah ve halâ (ve sa'athâne) [16 kantar 43 vakıyye] | 3 993  | 3 284          |
| 18) Behâ-i revgan-ı pîh, be-cihet-i çerakhâ-i <sup>88</sup> tâbhâne, 160 (44) vakıyye                                                              | 314    | 154            |
| 19) Behâ-i şem'-i pîh, be-cihet-i leyâlî-i 'ideyn                                                                                                  | 53     | —              |
| 20) Behâ-i nohud 6 (2) mud, 15 (9) keylçe, 3 (1) şinik                                                                                             | 1 676  | 572            |
| 21) Behâ-i nemek, 30 (20) mud, 18,5 (7) keylçe, (3) şinik                                                                                          | 3 412  | 2 719          |

(2) (Edirne'de et bulunmadığı cihetden on beş gün et yerine yağ alınmış)

(8) (Minhâ : 1) Resîd : 52 668

رجال 79  
فواكه 82  
بالدفعات 85  
چراغها 88

ترشيات 78  
لودره 81  
اوافيس (نحاس) 84  
شمع پيه 87

زربا 77  
اونكه 80  
اكثي 83  
چاروب 86

|                                                                                                                                                                                           |              |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------------|
| 22) Behâ-i hîme <sup>89</sup> , 541 (518) 'acelât <sup>90</sup>                                                                                                                           | 13 351       | 17 541            |
| 23) Behâ-i piyaz, [Be-cihet-i şurba]                                                                                                                                                      | 656          | 538               |
| 24) Behâ-i cev, be-cihet-i ('aliyk-ı) esbân-ı misa-firân, 74(93) mud, 7 keylçe, 3 şinik                                                                                                   | 7 986        | 5 604             |
| 25) Âdet-i behâ-i futa <sup>92</sup> be-cihet-i tabbahîn ve habbazîn ve nakıybân ve kilârî ve kâşeşûyân ve siracîyân, ma'a behâ-i kirpas                                                  | 387          | 371               |
| a) Futa, fî sene 19 kıt'a, fî 10                                                                                                                                                          | 190          | 190               |
| b) Kirpas-ı nîmte <sup>93</sup> be-cihet-i pâk-kerden-i evânî-i mis <sup>94</sup> ve kâschâ, 10 (9) kıt'a                                                                                 | 197          | 181               |
| 26) Be-cihet-i ziyâfet-i huffâz (hafaza) der ser-i mah <sup>94</sup> , 'An gurre-i L. (M. s. 896) ilâ gayet-i Z. (S) sene 895 (896), fî 3 (8) şehr (4)                                    | 538          | 1 180             |
| II. <i>Harc-i sâyire</i> , fî sene (fî 9 şehr)                                                                                                                                            | a: 9 930     | b: 14 610         |
|                                                                                                                                                                                           | <i>Kıt'a</i> | <i>A</i> <i>B</i> |
| 1) Behâ-i hasırhâ[-i dırâz <sup>95</sup> ] Be-cihet-i câmi'                                                                                                                               | 22(6)        | 300 120           |
| 2) Behâ-i hasırhâ-i misafirân                                                                                                                                                             | 19           | 80 —              |
| 3) Behâ-i anbar-ı galle, der mezre'a-i Gabeller                                                                                                                                           | 2            | 781 —             |
| 4) Behâ-i kanâdîl, be-cihet-i câmi'                                                                                                                                                       | 127          | 317 —             |
| 5) Behâ-i seng-i Benefşelik, be-cihet-i nişan-kerden der sınır-ı bağaat-ı Edirne                                                                                                          | 165          | —                 |
| 6) Behâ-i mîzan-ı akçe                                                                                                                                                                    | 1 100        | —                 |
| 7) Behâ-i tâbe-i berre <sup>97</sup>                                                                                                                                                      | 1 68         | —                 |
| 8) Behâ-i pişgir, be-cihet-i misafirân                                                                                                                                                    | 1 27         | —                 |
| 9) Behâ-i tepsi, be-cihet-i misafirân                                                                                                                                                     | 2 62         | —                 |
| 10) Behâ-i tohm-ı piyaz <sup>98</sup> ve harbuze <sup>99</sup> , be-cihet-i kiştin <sup>100</sup> der bağçe                                                                               | — 152        | —                 |
| 11) Behâ-i mandal-ı âhen be-manzarhâ-i <sup>101</sup> câmi'                                                                                                                               | 18 100       | —                 |
| 12) Behâ-i kilid ve küng ve resen-i kendir ve sicim ve kefçe ve lîf ve parû-yi çûb <sup>102</sup> ve keneviçe ve kilim ve harc-ı hurdevât, ma'a meremmet-i kilid ve gayruhu, bi'd-defe'ât | 1 456        | —                 |
| 13) Be-cihet-i bağçe, 'an yed-i Mezid Ağa, nezd-i dekâkîn-i serracîn                                                                                                                      | 266          | —                 |
| 14) Be-cihet-i harc-ı bağçe-i 'imâret-i Şehabeddin Paşa, der mukabele-i 'imâret-i mezkûre                                                                                                 | 481          | —                 |
| 15) Be-cihet-i harc-ı bağçe-i harem-i câmi' ve dârüş-şifa (ma'a ücret-i ırgadân)                                                                                                          | 194          | 548               |

عليق أسبان 91  
سرما 94  
تابه بره 97  
خربوزه 99  
پاروی چوب 102

مجلات 90  
نیمته 93  
نشان کردن 96  
تخم پیاز 98  
منظرها 101

هیمه 89  
فوطه 92  
دراز 95  
ورد 97/8  
کشدن 100



- 16) Ücret-i 'arabacıyân be-cihet-i âverden ve verdaştên-i gendüm, 'an anbar ilâ âsiyâb, 12 müdden 34 —
- 17) Ücret-i pirezenân <sup>104</sup> be-cihet-i pâk-kerden-i gendüm (-i mezkûr), 12 (—) müdden 30 692
- 18) Ücret-i kesi <sup>105</sup> be-cihet-i ard-kerden-i gendüm der âsiyâb [12 mud] 24 566
- 19) Be-cihet-i harc-ı techîz ve tekfîn-i mürdegân-ı (gurrebâ ki) der tâbhane-i 'imâret[-i mezkûre] (müteveffa şudend) 12 (9) neferen 510 422
- 20) Kirâye-i akçe-i evkaf (ücret-i kesi, be-cihet-i âverden-i akçe-i evkaf) ['an kıst-ı hammamât-ı İstanbul ve gayruhu ilâ Edirne] 50 50
- 21) Ücret-i sakka, be-cihet-i âverden-i âb be-matbah, der vakt-i zemistân 180 485
- 22) Ücret-i kesi, be-cihet-i hânden-i <sup>108</sup> mevlûd-ı Nebî, der şeb-i mevlûd, ma'a behâ-i şem' ve şerbet 179 —
- 23) Ücret-i ırgadân be-cihet-i hizmet-kerden be-bostanhâ 1 482 —
- 24) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i [öşr-i] gallât, 'an kurâyi evkaf ilâ anbar [-i 'imâret], 2 (85) mud, 15,5 keylçe (—) 19 799
- 25) Ücret-i ırgadân, be-cihet-i pâk-kerden-i harem-i câmi' 361 —
- 26) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i erz 'An nehr-i Tabanı-yassı ['An mahsûl-i sene-i 894], 102 (50) mud, 15,5 (7) keylçe 2 512 1241
- 27) Be-cihet-i harc-ı bağçe-i bîrûniyye, ma'a ücret-i ırgadân — 892
- 28) Be-cihet-i harc-ı bağçe-i Şehabeddin Paşa ma'a ücret-i ırgadân — 196
- 29) Ücret-i hammâlân, be-cihet-i verdaştên <sup>109</sup> ve âverden-i gendüm ve erz 'an anbar ilâ âsiyâb, 276 mudden, 19 keylçe, 1 şinik — 1818
- 30) Behâ-i şem'-i pîh, be-cihet-i kesî-i mezkûr, der vakt-i erd-kerden der âsiyâb — 49
- 31) Be-cihet-i harc-ı nakş-ı tohm-ı şütür-i mürğ <sup>110</sup> ki der câmi'-i 'imâret nihâde şud <sup>111</sup>, be-ma 'rifet-i 'Abdülcelil nakkaş, 50 kıt'a — 530
- 32) Be-cihet-i ba'zı harc-ı ruhame-i nâ-temam <sup>112</sup>, be-ma 'rifet-i Sarı İsa — 109
- 33) Be-cihet-i harc-ı hâne-i bostânî ki nev-sâhte, der bağçe-i Şahabeddin Paşa, bâb 1 — 1642

کسی <sup>105</sup>  
خواندن <sup>108</sup>  
نهاده شد <sup>111</sup>

پیر زنان <sup>104</sup>  
زمستان <sup>107</sup>  
نقش تخم شتر مرغ <sup>110</sup>

اوردن و ورداشتن <sup>103</sup>  
ارد <sup>106</sup>  
ارد کردن <sup>109</sup>  
رخامه ناتمام <sup>112</sup>

- 34) Behâ-i seng ve ücret-i 'acelât <sup>113</sup>, be-cihet-i nişan-  
kerden der sınır-ı kurâ-i nâhiyet-i Filibe — 122
- 35) Behâ-i kalîçe, be-cihet-i şehnişin der câmi', 1 kît'a — 175
- 36) Behâ-i çuval, be-cihet-i nihâden-i gallât, 15 zevc — 302
- 37) Behâ-i cûphâ ve tahtahâ, be-cihet-i sâhten-i  
anbarhâ der kurâ-yi Filibe — 1669
- 38) Behâ-i kilim (kile?) be-cihet-i peymûden <sup>114</sup>  
gallât, 1 kît'a — 76
- 39) Behâ-i nihale tomac <sup>115</sup> berây-i şümürden <sup>116</sup> ve  
senciden-i <sup>117</sup> akçe-i evkaf, 1 kît'a — 80
- 40) Behâ-i bargirân-ı dolab der bağçe-i harem-i  
câmi' ve bağçe-i Pîr Mezid, re'sân <sup>118</sup> — 544
- 41) Behâ-i tahtahâ-i bellud, be-cihet-i sâhten-i  
anbar-ı erz der 'imâret, 51 kît'a — 255
- 42) Behâ-i geç, be-cihet-i meremmet-i müteferrika,  
152 kantar — 456
- 43) Behâ-i kilid ve heğbe ve pervîzen <sup>119</sup> ve sini-i cûb ve  
tas ve kenevirçe ve lîf, ma'a meremmet-i teber ve parû  
ve gayruhu, bi'd-defe'ât — 772

III. *Harc-ı dârüşşifa* 'An gurre-i M. s. 895 (896) ilâ gayet-i Z.  
(N.) s. 895 (896) Fî yevm 200,

Fî sene (fî 9 şehr)

a: 72 000 b: 54000

|                                                                                                    | A      | B      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1) Behâ-i sükker-i [nebbat-ı] harcî <sup>120</sup> 4 vakıyye,<br>300 dirhem (9 kantar ve 19 lodra) | 95     | 7 350  |
| 2) Behâ-i sükker-i Efrencî, 30 (18) kantar,<br>13 (27) vakıyye                                     | 20 372 | 13 357 |
| 3) Behâ-i 'asel, 20 (17) kantar, 78 lodra<br>(50,5 vakıyye)                                        | 3 195  | 2 335  |
| 4) Behâ-i edviye-i mütenevvi'a, 1 353 (715)<br>vakıyye                                             | 16 943 | 9 933  |
| 5) Behâ-i misk, 2 (10) miskal                                                                      | 130    | 600    |
| 6) Behâ-i 'anber-i ham, 1 miskal                                                                   | 50     | —      |
| 7) Behâ-i kâfur, 300 dirhem                                                                        | 142    | —      |
| 8) Behâ-i gülâb <sup>121</sup> 1 kantar, 36 (30,5) vakıyye                                         | 484    | 543    |
| 9) Behâ-i hanzal <sup>122</sup> , 123 kît'a                                                        | 148    | —      |
| 10) Behâ-i cevz-i hindî 35 kît'a                                                                   | 157    | —      |
| 11) Behâ-i gül-i sürh [10 kantar, 2 vakıyye]                                                       | 487    | 500    |
| 12) Behâ-i seferçel <sup>123</sup> , 11 (5) kantar, 38 (20) vakıyye                                | 487    | 500    |
| 13) Behâ-i enar, <sup>124</sup> 4 250 'aded (4,5 hamil, fî 140)                                    | 472    | 630    |

نخال، تماج 115  
رأسان 118  
کلاب، 121  
انار 124

پیمودن 114  
سنجیدن 117  
سکر نبات خرجی 120  
سفرجل 123

مجلات 113  
شمردن 116  
پرویزن 119  
خنظل 122



|                                                                                  |       |       |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 14) Behâ-i mevîz-i ter, <sup>125</sup> 1 hamil                                   | 58    | —     |
| 15) Behâ-i tuffâh <sup>126</sup> (4 000 'aded) [25 vakıyye]                      | 118   | 320   |
| 16) Behâ-i 'unnab <sup>127</sup> 34 (29) vakıyye                                 | 93    | 98    |
| 17) Behâ-i gure <sup>128</sup> , 15 kantar, 9 vakıyye                            | 196   | —     |
| 18) Behâ-i âb-ı limon, 27 vakıyye                                                | 296   | —     |
| 19) Behâ-i âb-ı şahtereç, 8 (4) kantar, 25 (22) vakıyye                          | 384   | 200   |
| 20) Behâ-i âb-ı lisan-ı sevr <sup>129</sup> , 7(5) kantar, 35(14) „              | 480   | 235   |
| 21) Behâ-i âb-ı hindiba 3 (—) kantar, 2 (41,5) vakıyye                           | 100   | 20    |
| 22) Behâ-i âb-ı razıyâne <sup>131</sup> , — (—), 11 (—) vakıyye                  | 22    | —     |
| 23) Behâ-i âb-ı badrenbûye <sup>132</sup> , 1 (—) kantar, 26 (26) vakıyye        | 119   | 31    |
| 24) Behâ-i hall <sup>133</sup> , — kantar, 95 (55) hazefe <sup>134</sup>         | 285   | 165   |
| 25) Behâ-i şem'î kâfurî 5 (13) vakıyye, 250 (—) dirhem                           | 106   | 253   |
| 26) Behâ-i şem'î 'asel, 15 (9,5) vakıyye —                                       | 145   | 99    |
| 27) Behâ-i şirugan, 8(11) kantar, 28 (10) vakıyye                                | 1 814 | 1 685 |
| 28) Behâ-i revgan-ı telh, 28 (22,5) vakıyye                                      | 138   | 125   |
| 29) Behâ-i revgan-ı defne, 11 (3) vakıyye (200 derahîm)                          | 194   | 72    |
| 30) Behâ-i revgan-ı sâde, 5 (2) vakıyye                                          | 35    | 15    |
| 31) Behâ-i revgan-ı bâdem, 9 (7) vakıyye ve 250 (300) derâhîm)                   | 392   | 348   |
| 32) Behâ-i bâdem, (1 kantar), 78 (7,5) vakıyye                                   | 283   | 258   |
| 33) Behâ-i mevîz-i sûrh, 1 (—) kantar, 13 (40) vakıyye                           | 95    | 76    |
| 34) Behâ-i incir, 1 (1) kantar, 15 (12) vakıyye                                  | 86    | 104   |
| 35) Behâ-i âlû <sup>135</sup> , 2 (2) kantar, 36 (3) vakıyye                     | 363   | 266   |
| 36) Behâ-i tut, — (2) kantar, 152 (4) vakıyye                                    | 199   | 109   |
| 37) Behâ-i gûşt-[1 ganem], 2 207 (—) lodra                                       | 692   | 671   |
| 38) Behâ gûşt-ı bere <sup>136</sup>                                              | 314   | 518   |
| 39) Behâ-i makiyân, 1 3 130 (1 229) kît'a                                        | 4 080 | 4 222 |
| 40) Behâ-i ferruc <sup>137</sup> , 147 (74) kît'a                                | 1 674 | 120   |
| 41) Behâ-i pâçe, <sup>138</sup>                                                  | 48    | 9     |
| 42) Behâ-i nân                                                                   | 3 298 | 1 330 |
| 43) Behâ-i erz, 1 (2) mud, 16 (2) keylçe                                         | 450   | 804   |
| 44) Behâ-i ard (Dakıyk), 1 mud, 1 (11) keylçe, -(1 şinik)                        | 240   | 88    |
| 45) Behâ-i nohud ve 'ades ve gendüm                                              | 241   | 78    |
| 46) Behâ-i nemek <sup>140</sup> , 8 (7) keylçe ve 3 (—) pâre                     | 66    | 58    |
| 47) Behâ-i piyaz <sup>141</sup> ,                                                | 45    | 49    |
| 48) Behâ-i beyza <sup>142</sup> (2 200 'ded)                                     | 318   | 180   |
| 49) Behâ-i kar' <sup>143</sup> ve ısfanak ve [kâhû] <sup>144</sup> (ve sebzevât) | 476   | 205   |

عناب 127  
لسان ثور 130  
خل 133  
بره 136  
باجه 139  
(...) 142

تفاح 126  
شهرج 129  
بادرنجبویه 132  
الر 135  
فروج 138  
پیاز 141  
کاهو 144

مویز تر 125  
غره 128  
رازیانه 131  
خزفه 134  
ماکیان 137  
مملک 140  
قرع 143

|                                                                                                                        |       |       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 50) Behâ-i mast ve şîr <sup>145</sup>                                                                                  | 271   | 139   |
| 51) Behâ-i hîme, 192 (65) 'acelât                                                                                      | 4 237 | 2 058 |
| 52) Behâ-i kâse ve kavanoz ve şişe ve [kanâdîl]<br>(ve ibrik ve gayruhu), bid-defe'ât 820 (448 'adet)<br>kıt'a         | 926   | 527   |
| 53) Behâ-i nîmte <sup>146</sup> , be-cihet-i cerrâhîn ve şerbetî,<br>4 kıt'a                                           | 96    | —     |
| 54) Behâ-i tâbe, be-cihet-i fun-ı verd <sup>145</sup> , 1 kıt'a                                                        | 104   | —     |
| 55) Behâ-i kâğıd, 14 (12) demed (huzme)                                                                                | 311   | 290   |
| 56) Behâ-i pervîzen <sup>147</sup> , 5 kıt'a                                                                           | 33    | —     |
| 57) Behâ-i nemed <sup>148</sup> , be-cihet-i manzarahâ-i dârüşşifa,<br>12 (10) kıt'a                                   | 71    | 65    |
| 58) Behâ-i penbe-i köhne (be-cihet-i cerrah-ı bîmarân)                                                                 | 155   | 68    |
| 59) Behâ-i futa, be-cihet-i hizmetkârân, 16 (7) kıt'a                                                                  | 172   | 67    |
| 60) Behâ-i güğüm ve bakrac ve tâbe <sup>97</sup> ve hokka, 4 kıt'a                                                     | 172   | 67    |
| 61) Behâ-i câme-i hâb <sup>149</sup> ['an dimi], 6 (14) kıt'a                                                          | 135   | 610   |
| 62) Behâ-i kebehâ-i pûşîş <sup>150</sup> 10 kıt'a                                                                      | 200   | —     |
| 63) Behâ-i şem'-i revgan <sup>151</sup>                                                                                | 60    | 90    |
| 64) Behâ-i sabun                                                                                                       | 20    | 55    |
| 65) Behâ-i hasır, 72 (35) kıt'a                                                                                        | 164   | 89    |
| 66) Behâ-i mil'aka <sup>152</sup>                                                                                      | 15    | 5     |
| 67) Behâ-i çûb-ı ıhlamur ve bazûluk ve pedavra<br>Be-cihet-i hücerât ve gayruhu                                        | 271   | —     |
| 68) Behâ-i tuğla, Be-cihet-i tâbhâne                                                                                   | 218   | —     |
| 69) Behâ-i tîl-i âhen ve bend-i köşe                                                                                   | 33    | —     |
| 70) Behâ-i mismar-ı mütenevvi'a, 2 vakıyye ve<br>150 'aded                                                             | 37    | —     |
| 71) Ücret-i neccârân, be-cihet-i sâhten-i tırabzon ve<br>gayruhu                                                       | 454   | —     |
| 72) Ücret-i ırgadân-ı divar ve gayruhu                                                                                 | 194   | —     |
| 73) Ücret-i kal'i-kerden-i [evânî-i mis] (tencere ve<br>kazgan ve hereni <sup>153</sup> ve bakrac ve keşçe ve gayruhu) | 120   | 165   |
| 74) Meremmet-i kufl <sup>154</sup> ve zencir ve gayruhu                                                                | 68    | —     |
| 75) Ücret-i hammâlân [Be-cihet-i âverden-i] sükker<br>(ve edviye) [ve gayruhu] ma'a resm-i 'âdet-i kabbân              | 294   | 111   |
| 76) Ücret-i teberdârân-ı hîme <sup>154a</sup>                                                                          | 195   | 74    |
| 77) Kirâye-i edviye-i mütenevvi'a 'an İstanbul<br>ilâ Edirne                                                           | 30    | —     |
| 78) Be-cihet-i istihmam-ı bîmarân <sup>155</sup>                                                                       | 165   | 74    |

بروزن 147  
کبه هاء پوشش 150  
هرنی 153  
استحمام بیماران 155

نیمه (نیمتته ؟) 146  
جامه خواب 149  
ملعقه 152  
مرمت قفل 154

بهاء تابه بجهت فیرین ورد 145  
نمد 148  
شمع روغن 151  
تبرداران هیجه 153/a



|                                                                                                                                   |       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----|
| 79) Be-cihet-i teşhîz ve tekfîn-i mürdegân <sup>156</sup> der [bîmarhâne] (dârüşşifa), 43 (18) neferen                            | 2 003 | 626 |
| 80) Behâ-i lûlû <sup>157</sup> , 29 dirhem                                                                                        | —     | 105 |
| 81) Behâ-i evrak-ı zer, 50 kıt'a                                                                                                  | —     | 75  |
| 82) Behâ-i evrak-ı sîm <sup>158</sup> , 150 kıt'a                                                                                 | —     | 43  |
| 83) Behâ-i âb-ı tohmigen <sup>159</sup> , 20 vakıyye                                                                              | —     | 20  |
| 84) Behâ-i dakıyk, 11 keylçe, 1 şinik                                                                                             | —     | 88  |
| 85) Behâ-i seng ve hâk <sup>160</sup> be-cihet-i furun-ı gül ve şerbethâne                                                        | —     | 41  |
| 86) Be-cihet-i meremmet-i furun-ı gül ve miyzan ve killid ve gayruhu                                                              | —     | 50  |
| 87) Ücret-i kesî <sup>161</sup> , be-cihet-i pâk-kerden-i gül ki 'an bağçe-i 'imâret herîde bud <sup>162</sup> , ma'a hıfz-kerden | —     | 90  |
| 88) Behâ-i kesî, be-cihet-i hizmet-kerden-i gül-bâ-şeker <sup>163</sup> , fî şehreyn                                              | —     | 44  |
| 89) Behâ-i kesî, be-cihet-i sahk-kerden-i <sup>164</sup> Hacer-i Ermeni, 112 dirhem                                               | —     | 30  |

IV. *Harc-ı sa'athâne* ki nev-sâhte şud <sup>165</sup> ve bâb-ı bîmarhane ve dolabhâ ve gayruhu ki nev-sâhte şud 8 455

|                                                                                                                                               |       |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|
| 1) Be-cihet-i harc-ı sa'athâne ki nev-bina şud, Ber-mûceb-i hükm-i hümayûn, nezd-i bâb-ı harem-i câmi'                                        | 3 794 | — |
| 2) Be-cihet-i harc-ı bâb ki nev-sâhte şud der bîmarhâne, be-cây-i manzara <sup>166</sup> , 1 bâb                                              | 137   | — |
| 3) Be-cihet-i harc-ı dolab-ı esb ki nev-sâhte şud nezd-i cîsr-i cedîd der harem-i câmi', 1 kıt'a                                              | 2 170 | — |
| 4) Be-cihet-i harc-ı dolab-ı esb ki, nev-sâhte şud, der bağçe-i Pîr Mezîd, nezd-i dekâkîn-i serracîn, 1 kıt'a                                 | 1 809 | — |
| 5) Be-cihet-i harc-ı ferş <sup>167</sup> ki der pîş-i bâb-ı matbah ve furun-ı habbazîn-i imâreti'l-mezbûre nev-gusteranîde şud <sup>168</sup> | 217   | — |
| 6) Be-cihet-i harc-ı sundurma-i çûb ki nev-sâhte şud, der zîr-i sundurma-i anbar-ı cev, der harem-i 'imâreti'l-mezbûre                        | 328   | — |

V) *El-meremmât*

a: 16 282 b: 10 020

Meremmet-i :

1) hammâm-ı büzûrk, der İstanbul [nezd-i câmi'-i cedîd]

| A     | B     |
|-------|-------|
| 1 876 | 1 354 |

|              |                |                          |
|--------------|----------------|--------------------------|
| سیم 158      | لولو 157       | تجهیز و تکفین مردکان 156 |
| کسی 161      | سنگ و خاک 160  | تعمین 159                |
| سحق 164      | کل با شکر 163  | خریده بود 162            |
| خر ج فرش 167 | بجای منظره 166 | نوساخته شد 165           |
|              |                | نوگسترانیده شد 168       |

|                                                                                                         |                 |       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------|
| 2) hammam der Balat, der İstanbul                                                                       | 402             | 363   |
| 3) hamam-ı Sofilar, der İstanbul                                                                        | 95 <sup>1</sup> | 423   |
| 4) hamam-ı Selhâne, der İstanbul                                                                        | 1 008           | 1 432 |
| 5) râh-ı âb-ı 'imâreti'l-mezbûre                                                                        | 127             | —     |
| 6) âteşdân-ı <sup>169</sup> matbah-ı 'imâret                                                            | 350             | —     |
| 7) kaldırma-i cîsr-i cedîd                                                                              | 108             | —     |
| 8) furun-ı habbâzîn-i 'imâret                                                                           | 189             | —     |
| 9) dükkân-ı furun-ı habbâzîn der mukabele-i hammâm-ı Şahabeddin Paşa                                    | 35              | —     |
| 10) câyhâ <sup>171</sup> der şadırvan-ı medrese-i câmi'                                                 | 39              | —     |
| 11) turrehâ-i <sup>172</sup> bâb-ı matbah ve me'kel <sup>173</sup> ve tâbhanehâ                         | 143             | —     |
| 12) şadırvan-ı câmi'                                                                                    | 970             | —     |
| 13) anbar-ı dakıyk ve erz ve gendüm                                                                     | 4 055           | —     |
| 14) dükkân-ı kassab, der pîş-i bâb-ı 'imâret                                                            | 143             | —     |
| 15) hammâm-ı Şehabeddin Paşa der Edirne                                                                 | 1 331           | 619   |
| 16) âsiyâb ve dolab (-ı âb) [ma'a bend], nezd-i cîsr-i cedîd (mezkûr)                                   | 2 245           | 126   |
| 17) revvasiyye <sup>174</sup> [ma'a ücret-i kal'î-i kazgan] (der pîş-i bâb-ı imâret ma'a ücret-i kal'î) | 57              | 55    |
| 18) perde-i bâb-ı câmi'                                                                                 | 325             | —     |
| 19) anbarhâ-i gallât-ı kurâ-yi evkaf, 8 bâb                                                             | 1 928           | —     |
| 20) dekâkîn-ı sarracîn der Edirne                                                                       | —               | 831   |
| 21) dekâkîn-ı selhâne der Edirne                                                                        | —               | 455   |
| 22) camhâ-i dersihâne, der medrese                                                                      | —               | 130   |
| 23) anbar, der karye-i Karagöllü                                                                        | —               | 62    |
| 24) anbar, der karye-i Çingillü                                                                         | —               | 62    |
| 25) keştî-i iskele, der karye-i Yörös                                                                   | —               | 146   |
| 26) bend-i cîsr-i cedîd ki harab-şude bud                                                               | —               | 3 663 |
| 27) harc-ı havlu, be-cihet-i câmeşûyân-ı <sup>175</sup> dârüşşifa                                       | —               | 224   |
| 28) bahâ-i bezir, be-cihet-i meremmet-i râh-ı âb, 22 vakıyye                                            | —               | 75    |

## III

EL-BÂKÎ a: 177 548

Be-muhâsebe-i âyende nibişte şud <sup>176</sup>, temâmen*Der zimmet-i <sup>177</sup> mezkûrîn:*

Ber-mûceb-i muhâsebe-i Rüstem Çelebi el-mezbûr ve Sinan, kâtib-i 'imâret 'An gurre-i M. s. 894  
ilâ gayet-i Zilhicce sene 893 Be-muhasebe-i âyende der asl nibişte-şud <sup>176</sup>, fî 15 R. s. 897

جاہا 171  
رواسیہ 174

قالدرمه 170  
مأكل 173  
محماسبہ ایندہ نبشته شد 176

آتشدان 169  
طرہا 172  
جامہ شویان 175



- 1) Der zimmet-i 'Abdi Gümülcine, 'An kıst-ı Hammâm-ı Cedîd, der İstanbul 'An gurre-i C. s. 892 5 025
- 2) Der Zimmet-i 'Abdurrahman 'An kıst-ı Hammâm-ı Cedîd der mahalle-i Balat 'An gurre-i C. s. 892 7 249
- 3) Der Zimmet-i Muslihiddin 'An kıst-ı Hammâm-ı Selhâne der İstanbul 'An 16 Ra. s. 892 704  
Heme<sup>178</sup> der asl-ı muhâsebe-i sene-i âyende nibişte şud  
Fî 19 R. s. 897

*El-bâkî* b: 15 171

Der zimmet-i mezkûrîn ve gayruhu

- 1) Der zimmet-i 'Abdi Gümülcine 'an kıst-ı hammâm-ı Cedîd, nezd-i Câmî'-i Cedîd der İstanbul 'An gurre-i C. s. 892 5 025  
Be-muhâsebe-i âyende nibişte şud, ez-zîr bâkî

*Minhâ :*

- a) Be-teslîm-i Mevlânâ Muhyiddin, mütevellî-i köhne  
Ber-mûceb-i muhâsebe-i hod 3 025
  - 1) 'An gurrc-i M. s. 898 ilâ gayet-i Za. sene-i mezkûre 2 025
  - 2) 'An gurre-i M. s. 899 ilâ gayet-i C. sene-i mezkûre 1 000  
Be-muhasebe-i âyende nibişte şud, der zîr bâkî
- b) Be-teslîm-i Mevlânâ Mehmed Çelebi veled-i Mevlânâ  
'Abdulkerim, mütevellî-i 'imâret-i mezkûre, fî 13 N. sene tis'a mi'a 2 000
- 2) Der zimmet-i 'Abdurrahman, 'an kıst-ı hammâm-ı Cedîd der mahalle-i Balat der İstanbul 'An gurre-i C. s. 892 7 249
- 3) Der zimmet-i Muslihiddin, 'an kıst-ı hammâm-ı Selhane der İstanbul 'An 16 Ra. s. 893 704
- 4) Zayi'ât be-cihet-i resm-i bagaat-ı müslimîn ki der sene 894 ba'zı nâ-bedîd<sup>178a</sup> ve gaib-şudend Hiç cizye hâsıl ne-şude 470
- 5) Der zimmet-i Rüstem Çelebi el-mezbûr ve Sinan kâtib 1 723  
Be-teslîm-i Mevlânâ Muhyiddin mütevellî-i 'imâret-i mezkûre Ber-mûceb-i hucec-i hod Fî gurre-i B. s. 892  
'An zimmet-i Rüstem Çelebi el-mezbûr, temâmen  
Mahsub : Be- muhâsebe-i âyende nibişte şud, temâmen

\* \* \*

MUHASEBE-İ GALLÂT-I 'İMÂRET-İ CEDÎDİ'L-MEZBUR DER EDİRNE

Be-ma'rifet-i Rüstem Çelebi el-mezbûr, mütevellî ve Sinan, *el-kâtib* 'An gurre-i Muharrem sene 895 ilâ gayet-i Zilhicce sene 895.

*Tahrîren fî 4 Şa'ban, sene 896* (Sf.a: 304).

## I

ASL-1 GALLÂT, fî sene, be-mudd-1 Edirne

|                            | Müdden    | Keylçe     | Şinik |
|----------------------------|-----------|------------|-------|
| 1) El-erz                  | 294       | 1          | 2,5   |
| 2) El-hınta                | 329       | 11         | —     |
| 3) Ed-dakıyk *             | 350       | 6          | 1,5   |
| 4) Eş-şa'ır                | 255       | 3          | 3     |
| 5) El-'alef                | 14        | 2          | 3,5   |
| 6) Çavdar                  | 46        | 10         | 1     |
| 7) Ed-duhne <sup>179</sup> | 58        | 18,5       | —     |
| 8) Kapluca                 | —         | 14,5       | —     |
| 9) El-'ades <sup>180</sup> | —         | 13         | —     |
| 10) Nohud                  | 6         | 15         | 3     |
| 11) Nemek <sup>181</sup>   | 30        | 18,5       | —     |
| 12) 'Asel                  | 67 kantar | 20 vakıyye |       |
| 13) Revgan-ı sâde          | 98 kantar | 38 vakıyye |       |

A) 'An *bakıyye-i muhasebe-i mâziye*, 'an tahvil-i hodişân <sup>182</sup>

'An gurre-i M. s. 894 ilâ gayet-i Z. s. 894 :

|             | Müdden | Keylçe | Şinik |
|-------------|--------|--------|-------|
| 1) El-erz   | 154    | 8      | 2,5   |
| 2) El-hınta | 16     | 18     | 2,5   |
| 3) Eş-şa'ır | 3      | 3      | 1     |
| 4) El-'alef | 2      | 9      | 2,5   |
| 5) Çavdar   | —      | 7      | 3     |

B) 'Ani'l-ibtiyâ <sup>183</sup> ki der bâlâ mezkûr est :

|                  |                       |      |     |
|------------------|-----------------------|------|-----|
| 1) El-erz        | 107                   | 7    | 0,5 |
| 2) El-hınta      | 76                    | 14   | 3   |
| 3) Ed-dakıyk     | 339                   | 6    | 1,5 |
| 4) Nohud         | 6                     | 15   | 3   |
| 5) 'Asel         | 67 kantar, 20 vakıyye |      |     |
| 6) Revgan-ı sâde | 98 kantar, 38 vakıyye |      |     |
| 7) Nemek         | 30                    | 18,5 | —   |
| 8) Eş-şa'ır      | 74                    | 7    | 3   |

C) 'An mahsulât-ı kurâ-yi evkaf, 'an gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895 <sup>(1)</sup> :

|                            |     |    |     |
|----------------------------|-----|----|-----|
| 1) El-erz <sup>(2)</sup>   | 31  | 15 | 3,5 |
| 2) El-hınta <sup>(3)</sup> | 235 | 17 | 2,5 |

\* 'Ani'l-ibtiyâ <sup>183</sup> ma'a gendüm ki ard şud <sup>184</sup> der harc.

(1) 'An karye-i Tabanı-yassı n.d. Hızırca ve karye-i Gırlöva <sup>40</sup> ve Krayislav <sup>41</sup> ve Kozadriça <sup>42</sup> ve Dukova <sup>43</sup> ve Soholova <sup>44</sup> ve Çallu-Körü <sup>45</sup> ve Bayrambeği ve Dumanlı der nahiyet-i Filibe ve karye-i Korıcı ve Muradçalı ve karye-i Arnavud-ı Büzürk ve Kûçek ve karye-i Ahî ve İshâklı der nevâhi-i Edirne ve Dimetoka.

<sup>2</sup> 'An nehr-i Tabanı-yassı der nahiyet-i Filibe<sup>3</sup> 'An kurâ-yi mezkûrın.

عَمَك 181  
اردشد 184

العَدَس 180  
عن الابتیاع 183

الدخنة 179  
خودشان 182



|              |     |      |    |
|--------------|-----|------|----|
| 3) Eş-şa 'ır | 179 | 12   | 3  |
| 4) El- 'alef | 11  | 13   | 1  |
| 5) Ed-duhne  | 58  | 18,5 | —  |
| 6) Çavdar    | 46  | 2,5  | —  |
| 7) Kapluca   | —   | 17,5 | —  |
| 8) El- 'ades |     |      | 13 |

## II

## VUZİ'A MİN ZÂLİKE

1) *El-erz*, 158 müdden, 2,5 keylçe :

|                                                                                                  | Müdden | Keylçe | Şinik   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|---------|
| a) Be-cihet-i şurba, fi yevm 10 keylçe Be-cihet-i 322 yevmen                                     | 80,5   | —      | —       |
| b) Be-cihet-i leyâlî-i cum'a, cüz leyâlî-i Ramazan, fi yevm 15 keylçe, fi 47 leyl <sup>(4)</sup> | 38,5   | —      | —       |
| c) Be-cihet-i leyâlî-i şehri-i Ramazan                                                           | 30     | —      | —       |
| d) Be-cihet-i 'ideyn                                                                             | 2      | —      | —       |
| e) Be-cihet-i leyâlî-i Namaz                                                                     | 2      | —      | —       |
| f) Be-cihet-i tohm-ı çeltükçiyân-ı nehr-i Tabanı-yassı Be-hisab-ı çeltük, 15 müdden              | 5      | 2,5    | —       |
| 2) <i>'Anî'l-hınta</i> , 77 müdden, 6 keylçe :                                                   |        |        |         |
| a) Be-cihet-i şurba, fi yevm 4 keylçe Fî 305 yevmen                                              | 61     | —      | —       |
| b) Be-cihet-i resm-i âsiyâb                                                                      | 1      | —      | —       |
| c) Be-cihet-i çevrindi ki furuhte şud, der bâlâ                                                  | —      | 10     | —       |
| d) Dakıyk şud                                                                                    | 11     | —      | —       |
| e) Furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est                                                            | 3      | 16     | —       |
| 3) <i>'Anî'd-dakıyk</i> be-cihet-i nân, fi yevm 1 mud Fî 354 yevmen <sup>(5)</sup>               | 348    | 4      | —       |
| 4) <i>'Anî'ş-şa 'ır</i> , 88 müdden, 0,5 keylçe :                                                |        |        |         |
| a) Be-cihet-i 'alîk-i esbân-ı misafirân <sup>188</sup> Ber-müceb-i şart-ı vâkıf, fi sene 106 mud | 81     | 19,5   | —       |
| b) Be-cihet-i 'alîk-i bargir-i hammal-ı gûşt                                                     | 4      | 8,5    | —       |
| c) Furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est                                                            | 1      | 12,5   | —       |
| 5) <i>'Anî'd-duhne</i> : Furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est                                      | —      | 7,5    | —       |
| 6) <i>Çavdar</i> : Furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est                                            | —      | 6      | 2,5     |
| 7) <i>Nohud</i> : harc şud, be-cihet-i şurba ve dâne ve zerde                                    | 5      | —      | 1       |
| 8) <i>Nemek</i> : Be-cihet-i nân ve şurba                                                        | 23     | —      | 3       |
| 9) <i>El- 'asel</i> , be-cihet-i zerde : 67 kantar, 20 vakıyye :                                 |        |        |         |
|                                                                                                  |        |        | Vakıyye |
| a) Be-cihet-i leyâlî-i cum'a, cüz leyâlî-i Ramazan Fî yevm 32 vakıyye <sup>(6)</sup>             |        |        | 1 608   |
| 1) 34 leyl, fi 32, 1 088 vakıyye                                                                 |        |        |         |
| 2) 13 leyl, fi 40, 520 vakıyye                                                                   |        |        |         |
| b) Be-cihet-i leyâlî-i Ramazan, fi 30 yevmen, fi 40                                              |        |        | 1 200   |
| c) Be-cihet-i 'ideyn, fi 40                                                                      |        |        | 80      |
| d) Be-cihet-i şeb-i namaz-ı Regaib ve Berat, fi 40                                               |        |        | 80      |

<sup>(4)</sup> Ziyade şud 'an gurre-i S. El-vâkı' fi 22 Ş. s. 895, z. 5 keyl: 34 yevmen fi 15, 35,5 müdden 13, yevmen fi 1 mud, 13.

<sup>(5)</sup> Ba'zı günde eksik vâkı' olmuş.

<sup>(6)</sup> Ziyade şud, 'an gurre-i Ş. s. 895, fi yevm 8 vakıyye El-vâkı' fi 22 Ş. s. 895.

10) *Revgan-ı sâde*, be-cihet-i dâne ve zerde; 98 kantar, 38 vakıyye:

- a) Be-cihet-i leyâlî-i cum'a, cüz mâh-ı Ramazan,  
Fî yevm 45 vakıyye <sup>(7)</sup> 2 310  
1) 34 yevmen, fî 45 1 530 vakıyye  
2) 13 yevmen, fî 60 780 vakıyye
- b) Be-cihet-i leyâlî-i şehr-i Ramazan, fî yevm 45  
Fî 30 yevmen <sup>(8)</sup> 1 800
- c) Be-cihet-i 'ideyn, fî 60 120
- d) Be-cihet-i leyâlî-i namaz-ı Regaib ve Berat 120  
Harc şud, temâmen

### III

El-bâkî : gallât

|              | Müdden | Keylçe | Şinik |
|--------------|--------|--------|-------|
| 1) El-erz    | 135    | 19     | 0,5   |
| 2) El-hinta  | 252    | 5      | —     |
| 3) Ed-dakıyk | 2      | 2      | 1,5   |
| 4) Eş-şâ'ır  | 169    | 3      | 1     |
| 5) El-'alef  | 14     | 2      | 3,5   |
| 6) Çavdar    | 46     | 3      | 2,5   |
| 7) Ed-duhne  | 58     | 11     | —     |
| 8) Kapluca   | —      | 17,5   | —     |
| 9) El-'ades  | —      | 13     | —     |
| 10) Nohud    | 1      | 15,5   | —     |
| 11) Nemek    | 7      | 17     | —     |

Heme be-muhasebe-i âyende nibişte şud, temâmen

\*\*\*

### BAYEZİD II. İMÂRETİ İLE İLGİLİ

#### İLÂVE KAYITLAR\*

(Sf. b: 320-323)

- 1) İnkıtaa '-ı mevâcib-i mezkûrân Fî 19 N. s. 896 :
- a) Rüstem Çelebi, mütevellî-i 'imâret-i mezkûre, fî yevm 50  
b) Sinan el-kâtib-i 'imâreti'l-mezbûre, fî yevm 10
- 2) İbtidâ-i mevâcib-i Mevlânâ Muhyiddin, kadî-i Tire ki  
mütevellî-i 'İmâret-i Cedîd şud der Edirne, be-cây-i  
Rüstem Çelebi 'An 25 N. s. 896 fî yevm 50

\*\*\*

<sup>7</sup> 34 leyl, fî 32, 1 088 vakıyye 13 leyl, fî 40, 520 vakıyye. Ziyade şud 'an gurre-i Ş. s. 895, fî yevm 8 vakıyye El-vâkî' fî 22 Ş. s. 895.

<sup>7</sup> 34 yevmen, fî 45, 1 530 vakıyye 13 yevmen, fî 60 780 vakıyye. Ziyade şud, 'an gurre-i Ş. s. 895, fî yevm 15 vakıyye. El-vâkî' fî 22 N. s. 895.

<sup>8</sup> Ziyade şud, 'an gurre-i minh, fî yevm 15 vakıyye El-vâkî' fî 22 Ş. s. 895..

\* 896 Muharrem başından 896 yılı Ramazanı sonuna kadar olan 9 aylık devreye ait kısımda aşağıdaki ilâveler mevcuttur :



- 1) İbtidâ-i mukata'a-i âsiyâbhâ der nezd-i Kâğıdhane ki 'an evkaf-ı 'İmâret-i Cedîde der Edirne Der 'uhde-i Şeyh Mehmed bin Hacı, 'an mahalle-i Veled-i Debbağ der İstanbul ve İsrail bin Yusuf, 'an Hazret-i Ebû Eyyûb-i Ensarî 'An gurre-i C. s. 897 Fî sene 10 000  
Şol şartla virildi ki: dolabçı 'ulûfesi ve bendi ve dolabı ve argı bozulsa harcı vakıf hasılından ola ve bâkî harcı ne olursa 'âmiller yanından ola, deyü Tahrîren fî 26 Ca. s. 897
- 2) İbtidâ-i ze'âmet-i İnoz ki sâbıkâa has bud Hâliyâ vakf-ı 'imâret-i mezkûre şud, 'an 7 B. s. 897 Fî'l-asl bermûceb-i defter-i mukata'a Fî 3 sinîn 176 000

\*\*\*

*Höcerât-ı dârüşşifa*

- 1) Der enderûn : Höcerât 6 bâb, sofa 5
- 2) Der miyâne : Höcerât 4 bâb, sofa 2  
İki höcresine edviye koyarlarmış
- 3) Der birûn : Kılar *bâb*, matbah *bâb*, kayyımhane *bâb*, kavashane *bâb*, *bâb*, kehhalhane *bâb*, cerrahhane *bâb*, höcre-i mecânin höcre-i câmeşûy -, helâ *bâb*, hane-i tabbah-ı eşribe 'an tahta Tûl-i harem-i camî': 'An pîş-i sofa ilâ dizme<sup>187</sup>, 114 zirâ ' 'An dizme ilâ dîvan 9 zirâ'tûl, dizme ilâ sa'athane 41 zirâ '  
Medrese önünde ve câmi' kapısı önünde ikişer lüelü çeşme vardır, ayakları yabana akar, yapılacak helâların kehrizlerine aka

## DEFTER-İ AŞ-I HADEME-İ 'İMÂRET (s. 321)

- 1) Cema'at-ı mezkurîn :

Nâzır  
Şeyh  
Kâtib

*Bu üç nefer kişinin her öğünde<sup>188</sup> ikişer pâre et ve üçer etmek ve ikişer keşfe<sup>189</sup> aşıları vardır.*

- 2) Cema'at-ı hademe-i camî' :

|            |         |          |          |
|------------|---------|----------|----------|
| İmam       | 2 nefer | Siraci,  | 2 nefer  |
| Muvakkıt   |         | Kayyum,  | 2 nefer  |
| Mu'arraf   |         | Buhurî * |          |
| Müezzinân, | 4 nefer | Yekûn :  | 13 nefer |

Beherinin fî yevm 4 kıt'a

Ziyâde şud, beher nefer fî yevm 2 kıt'a

Fî 'âşir-i Receb sene 897

Yekûn : Fî yevm beherinin 6 kıt'a

- 3) Cema'at-ı medrese :

|                    |                    |
|--------------------|--------------------|
| Talebe, 18 neferen | Bevvâb             |
| Hâfız-ı kütüb      | Ferraş             |
|                    | Yekûn : 21 neferen |

## 4) Cema'at-ı hademe-i 'imâret :

|               |         |                           |
|---------------|---------|---------------------------|
| Vekil-i harc  |         | Kâse-şûy, 2 nefer         |
| Kilârî        |         | Nakkad-ı erz, 2 nefer     |
| Anbarî        |         | Gendüm-küb                |
| Nakiyb,       | 2 nefer | Teberdâr                  |
| Tabbahîn,     | 6 nefer | Ahurî                     |
| Habbazîn,     | 6 nefer | Hâdim-i helâ              |
| Ferraşân,     | 2 nefer | Bostanî                   |
| Bevvâb,       | 2 nefer | Câbî-i dekâkin der Edirne |
| Hammal-ı gûşt |         | Yekûn : 32 neferen        |

Beherinin fî yevm 4 kıt'a Ziyâde şud fî 'âşir-i R. s. 899

*Yekûn* : Beherinin fî yevm 6 kıt'a

## 5) Cema'at-ı hademe-i dârüşşifa :

|              |         |                                |
|--------------|---------|--------------------------------|
| Tabib,       | 2 nefer | Tabbah-ı eşribe <sup>190</sup> |
| Kehhal,      | 2 nefer | Kilârî                         |
| Cerrah,      | 2 nefer | Ferraş                         |
| Kayyım,      | 4 nefer | Edviye-küb                     |
| Tabbah,      | 2 nefer | Bevvâb                         |
| Kâtib        |         | Câme-şûy                       |
| Vekil-i harc |         | Buhurî                         |
|              |         | Yekûn : 21 neferen             |

Beherine fî yevm 4 kıt'a Ziyâde şud, fî 'âşir-i B. s. 897

*Yekûn* : Beherinin fî yevm 6 kıt'a

*Cem'an* : Gayr-ez nâzır ve şeyh ve kâtib, 87 neferen

*Bu zıkr olan seksen yedi nefer kişinin her öğünde birer pâre et ve ikişer etmek ve birer keşfe aşıları vardır.*

*İzdiyâd-ı nân-ı*<sup>191</sup> mezkûrîn : Fî 'âşir-i B. s. 897

Gayr-ez nâzır ve şeyh ve kâtib ve cema'at-ı medrese, 66 nefer

Beherinin fî yevm 2 hubz<sup>192</sup> Fî yevm 132 hubz :

- a) Be-cihet-i hademe-i câmi' : Beherinin fî yevm zevc, 13 neferen, 26 kıt'a
- b) Be-cihet-i hademe-i 'imâret : Beherinin fî yevm zevc, 32 neferen, 64 kıt'a
- c) Be-cihet-i hademe-i dârüşşifa : Beherinin fî yevm zevc, 21 neferen, 42 kıt'a

*Yekûn* : 66 neferen

Beherinin fî yevm 6 kıt'a, 396 hubz

Hüküm firistâde şud<sup>193</sup>, 'an yed-i 'Ali Kuş 'ulûfeî, tâbi'-i

Turgud Beğ Fî 17 B. s. 897 :

|                        |                                  |
|------------------------|----------------------------------|
| Be-veled-i 'Ubeyde Beğ | : Gûşt 2 pâre, nân 4, aş 2 kepçe |
| Akinci Dede            | : Gûşt 2 pâre, nân 2, aş 1 kepçe |
| (?)                    | : Gûşt 1 pâre, nân 2, aş 1 kepçe |
| Seyyid                 | : Gûşt 1 pâre, nân 1, aş 1 kepçe |
| Hadice Hatun           | : Gûşt 1 pâre, nân 2, aş 1 kepçe |

Bu zıkr olanlara berât-ı hümâyunla verilir.



*Cem'an* : Aş ve gûşt ve nân-ı hüddâm ve gayrühâ, der beher vakt : (s. 323)

Gûşt : 99 pâre

Nân : 195 'aded

Aş : 99 kefçe

*Fî yevm* : Gûşt : 198 kıt'a

Nân : 390 'aded

Aş : 198 kefçe

Gûşt, fî yevm : 150 vakıyye 750 pâre

Dakıyk, fî yevm : 11 müdden

Nân : 2 000

On iki nefer kişiye çanak taşımak için *fukaraya verilen aşdan* her öğünde birer etmek, birer pâre et, birer çanak aş verilür

İmâret bostancısının günde dört akçe 'ulûfesi ve aş olub günde üçer akçe ki aş iki şakirdinin dahi var imiş Zikr olan bostandan yılda bin beşyüz akçe hasıl olurmuş Hasıl'ı harcı'na vefa etmediği ecilden 'alâkası kat' olunup, mezkûr bostancı yılda sekiz yüz akçe mukata'aya mültezim olduğu sebebdan, verildi Amma aş verile, bostancısına, şakirdlerine verilmiye.

*İzdiyâd-ı ba'zı cihet-i 'İmâret-i Cedid el-mezbûre Fî 15 M. s. 898:*

- 1) Be-cihet-i misafirân: El-erz 18 müdden = (Kadim) 10 mud + (Ziyade) 8 mud
- 2) Becihet-i vazife-i ser-tabbahîn : Fî yevm 5 = k. 4 + z. 1
- 3) Be-cihet-i beha-i hasır ve kâsehâ: Fî yevm 8 = k. 4 + z. 4
- 4) Be-cihet-i revgan-ı sâde : 270 vakıyye = k. 150 vakıyye + z. 120 vakıyye
- 5) İbtidâ-i cibâyet-i İnoz: Fî yevm 4
- 6) İbtidâ-i cibâyet-i bagaat ve dekâkin-i serracin: Fî yevm 4
- 7) İbtidâ-i ferraş: sairân gibi
- 8) Be-cihet-i sebzevât

\*\*\*

(Topkapı Sarayı Müzesi Arşivinde E. 9631 numarada kayıtlı bir vesikada, 892 yılı Cemaziye'l-âhırının başlarında verilmiş olub imâretin *yeni tanzim edilen vakıf defteri*'nin bir suretinin verildiğinden ve tatbikata geçerkén dikkat edilmesi lâzımgelen hususlardan bahs eden bir hüküm ile bu tarihlerde *inşaatının durumu ve vakıf idaresinin istekleri* hakkında bazı kayıtlar mevcuttur :)

"... *Bedel* verilen köyler imârete ırak ve 'âmil tasarruf eder Bizüm köyler bize yazılub 'âmil elindeki hali üzerine dura

Vakıf olan köylere *serbestlik* verile ve 'avâızdan emin olmağa himmet oluna, mecmu' vakıflar öyledir Bagaat-ı Edirne ölçüle

Vakfın rüsûm-ı 'örfisi mütevellîlerin olur, bu hususta fermân padişahın

Köprü başlansa gicede ve gündüzde su çekilse gerek ve *câmi'in bu yıl temâm olması emr olunur* Şimdiki halde mecmu' işimizde üçyüz mıkdarı *oğlan* işler, kalan oğlanların kimi aşçı ve kimi bölük-başı ve kimi hastadır Tokat'dan gelen *yeniçeri oğlanı* yapılan havlı hizmetine konulmuş, ol hizmete sekiz yüz Anadolu *piyâdesi* verilmiş, *eğer câmi'in irişmesi maksûdsa* yeniçeri oğlanı bize virile

Evkaf-ı imâret ne aydan bizüm tasarrufumuzda olur, emr oluna ve *yazıcı* virüle ve *câbi*'ler konula Eğer câbi Kapu'dan virülürse her yire konulan câbiler tasarruf ettiği köylerin bâkîsine ve zâyî'ine kendüler cevap vireler, mütevellîden sorulmıya Eğer mütevellîden sorulursa câbi nasb itmek mütevellî elinde olmak gerekdür, bâkî fermân padişahın

*Nişân-ı hümayûn hükmi oldur ki:*

Mahrûse-i Edirne'de bina olan imâret emîni Rüstem eline imâret-i mezbûreye vakf olan *evkafın defter sûretin* virüb buyurdum ki :

İsnâ ve tis'in ve semâne mie *Cemaziye'l-âhurının guresinden mezkûr evkafı zabt etmek için* yer yer câbiler koyub, satılmak münâsib olan köyleri satub, zabtı kaabil olan yerleri câbilere zabt etdürüb hâsılların imâretün anbarlarına getürde Şol câbinün ki hizmetinde tekâsül ve kusurı ola giderüb yerine hizmete yarar âdemler koya

*Ve vakıfda vâkı' olan imamların ve kethüdâların 'öşrü alınmaz* Hizmetleri budur ki :

Köylerde olan mahsûlâtın cem'inde vukufları olub, imam defter ide Kethüdâ ile mütevellîye 'arz iderler, arada nesne bel' olmya Şöyle ki hâsıldan ve kanuna muhalif nesneden köyde vâkı' ola, mütevellîye 'arz itmiyeler, buyurdum ki anları çıkarub yerlerine ayruk imam ve kethüdâ nasb eyliye Mezkûr evkaf kangı kadılıkda vâkı' olduysa ol yerin kadıları mütevellîye gereği gibi mu'âvin olalar ve vakfun re'âyâsını nâ-hak kimesneye incitdirmiyeler.



No. 2

MUHASEBE-İ 'İMÂRET-İ BAYEZİDİYYE DER EDİRNE

Be-ma 'rifet-i Mevlânâ Ca'fer Çelebi, mütevellî ve Muhyiddin *el-kâtib* 'An gurre-i Muharrem sene 895 (896) ilâ gayet-i Zilhicce seneti'l-mezbûre.

[*Tahrîren*] fî 23 (24) Cemaziye'l-âhur sene 897 der cezire-i Edirne (*nibişte şud*)<sup>1</sup> (Sf. a: 213 - 216; b : 233 - 238).

I

ASL-I MAL, fî sene a: 220 114

b: 199 340

|      |                                                                                          |         |         |  |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|--|
| A)   | 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye, 'an tahvîl-i hodişan <sup>2</sup>                |         |         |  |
|      | 'An gurre-i M. s. 894 (895) ilâ gayet-i Z. s. 894 (895)                                  | 25 240  | 37 495  |  |
| B)   | 'An <i>huzâne-i 'âmire</i> , 'an <i>zevâid-i câmi'-i cedîd der İstanbul</i> , fî 'âşir-i |         |         |  |
|      | R. s. 895 Be-cihet-i meremmet-i dekâkîn-i 'imâret-i Bâyezidiyye                          |         |         |  |
|      | el-mezbûre ki sûhte bud <sup>3</sup>                                                     | 30 000  |         |  |
| B-1) | 'An beha-i nemek : 4 müdden, fî 150                                                      | —       | 600     |  |
| C)   | 'Ani'l-mahsulât, fî sene                                                                 | 161 564 | 160 795 |  |
| 1)   | 'An cizye-i gebrân-ı karye-i Maraş <sup>4</sup> ve karye-i                               |         |         |  |
|      | Polad <sup>5</sup> der nevâhî-i Edirne ve ba'zı kefare der                               |         |         |  |
|      | nefs-i Edirne Ma'a 'öşr-i mahsulât-ı gallât ve                                           |         |         |  |
|      | bagaat ve resm-i niyâbet <sup>6</sup> ve âdet-i agnâm ve                                 |         |         |  |
|      | gayruhu, ber-veçh-i maktu 'An gurre-i Ra. s. 894                                         |         |         |  |
|      | (895) ilâ gayet-i S. s. 895 (896), Fî sene                                               | 120 000 | 120 000 |  |
| 2)   | 'An cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Niğbolu, 'an sal-                                         |         |         |  |
|      | yâne-i <sup>7</sup> imâret-i mezkûre, vâcib-i sene 894 (895)                             |         |         |  |
|      | 'An tahvîl-i Receb Beğ (Hacı Husam, haracî-i <sup>8</sup>                                |         |         |  |
|      | Niğbolu) Tarih-i sâlyâne (-i imâret-i mezkûre)                                           |         |         |  |
|      | 'An 2 Za. s. 894 (895) ilâ 2 Za. s. 895 (896), fî sene                                   | 5 000   | 5 000   |  |
| 3)   | 'An kıst-ı kârbansaray-ı üserâ <sup>9</sup> der Edirne (*)                               | 12 410  | 13 290  |  |
| 4)   | 'An kıst-ı hammam-ı Çukur der Edirne (*)                                                 | 10 803  | 9 287   |  |
| 5)   | 'An kıst-ı hammam-ı Dimetoka (*)                                                         | 5 701   | 4 648   |  |
| 6)   | 'An kıst-ı dükkân-ı kassab, nezd-i 'imâret-i                                             |         |         |  |
|      | mezkûre, el-müştehir be-Kanare <sup>10</sup> Cüz                                         |         |         |  |
|      | betâlet, [10 şehr ve 20 yevmen] (*)                                                      | 480     | 90      |  |
| 7)   | 'An kıst-ı dükkân-ı başhane der Edirne (*)                                               | 1 100   | 1 020   |  |
| 8)   | 'An kirâye-i dekâkîn der Edirne, cüz betâlet,                                            |         |         |  |
|      | 62 bâb (*)                                                                               | 2 964   | 3 937   |  |

\* 'An gurre-i M. s. 895 (896) ilâ gayet-i Z. s. 895 (896).

|                    |                        |                              |                       |
|--------------------|------------------------|------------------------------|-----------------------|
| مرآش <sup>4</sup>  | سوخته بود <sup>3</sup> | خودشان <sup>2</sup>          | نہشته شد <sup>1</sup> |
| خراجی <sup>8</sup> | سالیانه <sup>7</sup>   | رسم نیابت <sup>6</sup>       | پولاد <sup>5</sup>    |
|                    |                        | المشتهر بقناره <sup>10</sup> | اسرى <sup>9</sup>     |

|     |                                                                                                           |       |       |     |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-----|
| 9)  | 'An kirâye-i furun-ı habbaz, nezd-i imâret-i mezkûre (cüz betâlet) (*)                                    | 360   | 270   |     |
| 10) | 'An mukata'a-i zemin der nevâhî-i 'imâret-i mezbûre (*)                                                   | 1 660 | 1 333 |     |
| 11) | 'An kirâye-i dekâkîn ma'a hanehâ [-i debbagîn] (*)                                                        | 600   | 600   |     |
| 12) | 'An kirâye-i bozahane, nezd-i 'imâret-i mezkûre, [cüz betâlet] (fî yevm 4, fî sene cüz mâh-ı Ramazan) (*) | 486   | 1 320 |     |
| D)  | 'An beha-i engür ve gayruhu :                                                                             |       | 3 310 | 450 |
| 1)  | 'An beha-i engür ki ez turşu-i engür bâkî mânde-bud <sup>11</sup>                                         | 110   | 120   |     |
| 2)  | 'An resm-i tapu-yi zemin [ve baştinchâ-i kefere-i <sup>12</sup> evkaaf-ı imâret-i mezkûre]                | 3 200 | 330   |     |

## II.

VUZİ'A MİN ZÂLİKE, fî sene a: 182 619

b: 165 781

|    |                                                                                                     |        |        |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| A) | <i>El-vezâif</i> : 'An gurre-i Muharrem sene 895 (896) ilâ gayet-i Zilhicce sene 895 (896), fî sene | 70 660 | 68 773 |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

I. *Vazifehorân-ı imâret-i mezkûre*, mine't-tarihi'l-mezbûre :

|     |                                          |    |
|-----|------------------------------------------|----|
| 1)  | 'Abdül-hay, şeyh-i 'imâret               | 15 |
| 2)  | Seyyid Mahmud, nâzır <sup>(1)</sup>      | 10 |
| 3)  | Mevlânâ Tayyib, hatib                    | 4  |
| 4)  | Mevlânâ Resul Fakih, imam                | 5  |
| 5)  | Müezzinân, neferân                       | 5  |
|     | Mustafa 3                                |    |
|     | Mehmed 2                                 |    |
| 6)  | Hamza, kayyum                            | 3  |
| 7)  | Hızır, kayyum-ı diğér                    | 3  |
| 8)  | Abdi, mu'arraf                           | 1  |
| 9)  | Mevlânâ Tayyib (el-mezbûr), ser-mahfil   | 2  |
| 10) | Hafaza, 10 neferen fî 1                  | 10 |
| 11) | Muhyiddin, kâtib                         | 5  |
| 12) | Yusuf, vekil-i harç                      | 4  |
| 13) | Ali, câbi-i Edirne <sup>(2)</sup>        | 3  |
| 14) | Davud (Karagöz), câbi-i çeltük           | 3  |
| 15) | Hızır, nakıyb                            | 3  |
| 16) | Karagöz, kilârî (bürîde ve be-câyeş Ali) | 4  |
| 17) | Yusuf, habbaz                            | 5  |
| 18) | İsmail, tabbah                           | 3  |
| 19) | Mahmud (Hamza), tabbah <sup>(3)</sup>    | 3  |
| 20) | Akıncı, kâse-şûy ma'a gendüm-kûbî        | 3  |
| 21) | İskender, bevvâb                         | 3  |
| 22) | İsmail, meremmetî                        | 5  |

(1) (Bürîde şud <sup>13</sup>, fî 24 Ş. s. 896 Fî 7 şehr ve 23 yevmen 2 330) Bk. No 29.

(2) (Bürîde şud, fî gurre-i L. s. 896 Fî 9 şehr 810).

(3) [Bürîde ve be-câyeş Hamza]

|                                               |   |        |        |
|-----------------------------------------------|---|--------|--------|
| 23) Karagöz, korucu <sup>(4)</sup>            | 2 |        |        |
| 24) Şahin (Süleyman), sakka                   | 1 |        |        |
| 25) Yusuf, hammal-ı gûşt                      | 1 |        |        |
| 26) Doğan, münkı-i <sup>14</sup> erz          | 1 |        |        |
| 27) Yusuf (İsmail), âhurî <sup>(5)</sup>      | 1 |        |        |
| 28) (İbtida-i İlyas, yeniçeri) <sup>(6)</sup> | 3 |        |        |
| 29) (İbtida-i 'Abdül'aziz) <sup>(7)</sup>     | 8 |        |        |
| Yekûn : Fî yevm 108 (95)                      |   |        |        |
| Fî sene                                       |   | 38 880 | 34 200 |
| (El-müşahere                                  |   |        | 4 333) |
|                                               |   | 38 880 | 38 533 |

II. Cemaat-ı vazîfedorân-ı Câmî'-i Köhne, nezd-i kabban-ı kal'a-i Edirne, mine't-tarihi'l-mezbûre :

|                               |     |       |       |
|-------------------------------|-----|-------|-------|
| 1) Sulhiddin, hatib           | 5   |       |       |
| 2) Muhyiddin Vildanî, imam    | 5   |       |       |
| 3) Müezzînân, neferân, fî 2,5 | 5   |       |       |
| 4) Süleyman, kayyım           | 2   |       |       |
| 5) Mahmud, mu'arraf           | 2   |       |       |
| 6) Ser-mahfil                 | 1   |       |       |
| 7) Hafaza, 5 neferen, fî 0,5  | 2,5 |       |       |
| Yekûn : Fî yevm 22,5          |     |       |       |
| Fî sene                       |     | 8 100 | 8 100 |

III. Cemaat-ı vazîfedorân-ı Câmî'-i Çelebi der kal'a-i Edirne, mine't-tarihi'l-mezbûre :

|                               |     |       |       |
|-------------------------------|-----|-------|-------|
| 1) Şeyhnâ, hatib              | 4   |       |       |
| 2) İmam                       | 3   |       |       |
| 3) Müezzîn ve mu'arraf        | 2   |       |       |
| 4) Kayyım                     | 1   |       |       |
| 5) Ser-mahfil, hatib-i mezkûr | 1   |       |       |
| 6) Hafaza, 3 neferen, fî 0,5  | 1,5 |       |       |
| Yekûn : Fî yevm 12,5          |     |       |       |
| Fî sene                       |     | 4 500 | 4 500 |

IV. Cema'at-ı vazîfedorân-ı Cami'-i Dimetoka, mine't-tarihi'l-mezbûre:

|                                            |   |       |       |
|--------------------------------------------|---|-------|-------|
| 1) Mahbûb, hatib                           | 4 |       |       |
| 2) İmam                                    | 3 |       |       |
| 3) Müezzîn ve mu'arraf                     | 2 |       |       |
| 4) Kayyım                                  | 1 |       |       |
| 5) Ser-mahfil ma'a hafaza, 4 neferen, fî 1 | 4 |       |       |
| Yekûn : Fî yevm 14                         |   |       |       |
| Fî sene                                    |   | 5 040 | 5 040 |

(<sup>4</sup>) (Bürîde ve be-câyeş Davud).

(<sup>5</sup>) [Bürîde ve be-câyeş İshak]

(<sup>6</sup>) (ki câbî şud, be-cây-i mezkûr, fî yevm 3, fî 29 yevmen 1177) Bk. No. 13.

(<sup>7</sup>) (Abdülaziz veled-i Mevlânâ 'Ukayl ki be-cây-i Seyyid M'ahmud el-mezbûr (Bk. No. 2) 'An

24 Ş. s. 896, fî yevm 8 Fî 4 şehr ve 7 yevmen, 1016).



## V. Cema'at-ı vazîfehorân-ı Camî'-i Miğalkara, mine't-tarihi'l-mezbûre:

|                              |             |
|------------------------------|-------------|
| 1) Hatib                     | 1,5         |
| 2) İmam                      | 1,5         |
| 3) Müezzin                   | 1           |
| 4) Hafaza, 4 neferen, fî 0,5 | 2           |
| Yekûn : Fî yevm 6            |             |
| Fî sene                      | 2 160 2 160 |

## VI. Cema'at-ı vazîfehorân 'an zevâid-i imâret-i mezkûre, minet't-tarihi'l-mezbûre:

|                                                       |               |
|-------------------------------------------------------|---------------|
| 1) [Mevlânâ Abdülkerim] (1)                           | 20            |
| 2) Veledeyn-i Ca'fer Çelebi, neferân, Mehmed ve Ahmed | 8             |
| 3) Mevlânâ İshak, veled-i Abdülcebbar Çelebi          | 4             |
| 4) Talebe-i Medrese-i Çelebi                          | 10            |
| 5) Üveys Sufî, yeniçeri                               | 3             |
| 6) Mevlânâ Muslihiddin, veled-i Seyyid Nâsır          | 4             |
| 7) [Sultan Hatun] (2)                                 | 10            |
| Yekûn : Fî yevm 29                                    |               |
| Fî sene                                               | 10 440 10 440 |
| El-müşahere                                           | 1 540 —       |
|                                                       | 11 980 10 440 |

## B) El-ihracât :

I. *Harc-ı me'külât-ı imâret* ve gayruhu 'An gurre-i M. s. 895 (896) 111 959 97 008  
ilâ gayet-i Z. s. 895 (896), fî sene : 77 114 76 388

|                                                                                      |        |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1) Behâ-i gûşt, fî yevm 50 vakıyye                                                   | 20 953 | 21 882 |
| 2) Behâ-i revgan-ı sâde : 34 (40) kantar, 16 (6) önge <sup>18</sup> , 2 (-) lodra 17 | 9 035  | 11 517 |
| 3) Behâ-i 'asel: 29 (40) kantar, 16 önge, (35 vakıyye, 1 lodra)                      | 5 046  | 5 152  |
| 4) Behâ-i za'feran, 683 (705) dirhem                                                 | 683    | 644    |

|                                                                                          | Kantar  | Vakıyye   |       |       |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-----------|-------|-------|
| 5) Behâ-i mevîz-i sürh                                                                   | 3 ( 6 ) | 11 ( 9 )  | 259   | 537   |
| 6) Behâ-i mevîz-i siyah                                                                  | 2 ( 7 ) | 40 ( 28 ) | 155   | 460   |
| 7) Behâ-i incir                                                                          | 1 ( 3 ) | 40 ( 9 )  | 151   | 273   |
| 8) Behâ-i zerd-âlû                                                                       | - ( 1 ) | 32 ( 36 ) | 101   | 224   |
| 9) Behâ-i âlû                                                                            | 1 ( 2 ) | 20 ( 22 ) | 192   | 355   |
| 10) Behâ-i bestil                                                                        | - ( 1 ) | 24 ( 19 ) | 60    | 158   |
| 11) Behâ-i nişasta                                                                       | - ( - ) | 18 ( 9 )  | 68    | 31    |
| 12) Behâ-i bâdem                                                                         | - ( 1 ) | 22 ( 1 )  | 110   | 225   |
| 13) Behâ-i mağdanoz ve piyaz-ı <sup>18</sup> sebz <sup>19</sup> (ve na'ne) <sup>20</sup> |         |           | 205   | 250   |
| 14) Behâ-i paça ve [gure] <sup>21</sup> (gûşt), be-cihet-i zıyâfet-i misafirân           |         |           | 1 001 | 1 257 |
| 15) Behâ-i nohud: 13 (5) keylçe, 2 (2) şinik                                             |         |           | 130   | 237   |

(1) [Mürde fî 5 Muharrem senesi 895 Fî 4 yevm 80]

(2) [Duhter-i Ser'alâye<sup>15</sup>, zevce-i Mehmed Paşa, tevki'î Fî 4 şehr ve 26 yevmen 1 460].

18 مغده نوس

17 لدره  
21 کرده18 اونکه  
20 نمنه15 دختر سرعلايه (?)  
19 پياز سبز

|                                                                                                                                                                                          |        |        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 16) Behâ-i ard: 92 (105) müdden, 7,5 (9) keylçe,<br>– (3) şinik                                                                                                                          | 22 165 | 18 329 |
| 17) Behâ-i gendüm[-i kûbe <sup>22</sup> ] be-cihet-i şurba : 2 (19)<br>mud, 11 (15) keylçe, (1 şinik)                                                                                    | 5 195  | 2 437  |
| 18) Behâ-i piyaz, 600 bend                                                                                                                                                               | 147    | 117    |
| 19) Behâ-i kedu <sup>23</sup> (ve gure) [na‘ne ve mast <sup>21</sup> ] (be-ci-<br>het-i mast)                                                                                            | 13     | 11     |
| 20) Be-cihet-i harc-ı turşi-i engür ve gayruhu                                                                                                                                           | 434    | 505    |
| 21) Behâ-i cev, be-cihet-i bargir-i (esbân-ı) misafirân :<br>8 (9) müdden, 12 (6) keylçe                                                                                                 | 464    | 671    |
| 22) Behâ-i pîh, 72 vakıyye                                                                                                                                                               | 216    | 246    |
| 23) Behâ-i bezir, be-cihet-i kanâdîl, 48 vakıyye                                                                                                                                         | 192    | 164    |
| 24) Behâ-i şem‘, be-cihet-i habbazîn                                                                                                                                                     | 60     | 60     |
| 25) Be-cihet-i beha-i pîh, berây-i Cami‘-i Köhne ve Çelebi                                                                                                                               | 216    | 216    |
| 26) Behâ-i penbe, be-cihet-i fitil-i kanâdîl ve çerak:<br>[Fî şehri 1]7, fî sene                                                                                                         | 12     | 12     |
| 27) Behâ-i hîme : 222 (236) ‘acelât <sup>25</sup>                                                                                                                                        | 4 810  | 6 585  |
| 28) Behâ-i kâsehâ (-i harcî), 1000 ‘aded                                                                                                                                                 | 340    | 340    |
| 29) [Behâ-i bina-i dükkân ki be evkaf-ı ‘imâret mülhak<br>şud, der kurb-ı harem-i ‘imâret-i mezbûre, 1 bâb]                                                                              | 350    | —      |
| 30) Behâ-i hasır <sup>26</sup> , (15) kît‘a                                                                                                                                              | 158    | 168    |
| 31) [Behâ-i pişgir, be-cihet-i misafirân, 1 kît‘a]                                                                                                                                       | 24     | —      |
| 32) [Behâ-i hum <sup>27</sup> , be-cihet-i revvasiyye, 1 kît‘a]                                                                                                                          | 29     | —      |
| 33) [Behâ-i çuval, be-cihet-i anbar, 1 zevc]                                                                                                                                             | 24     | —      |
| 34) [Behâ-i pervîzen <sup>28</sup> 3 kît‘a]                                                                                                                                              | 51     | —      |
| 35) [Behâ-i resen-i sicim ve lîf ve kefçe ve gırbal ve<br>sırık ve kilid ve mil‘aka <sup>29</sup> ve kenevir (kennur?) <sup>30</sup><br>ve tabak ve kanâdîl ve maşa ve gayruhu (Bk. 46)] | 84     | —      |
| 36) Ücret-i ‘arabacıyân, be-cihet-i âverden-i erz,<br>‘an Kuşlu ve nehr-i Karıştıran ilâ anbar: 170 (62)<br>mud, 3(3) keylçe, (2 şinik)                                                  | 2 075  | 1 313  |
| 37) Ücret-i ‘arabacıyân, be-cihet-i âverden-i nemek<br>‘an memleha-i İnoz: 16 (14) mud (2 keylçe)                                                                                        | 417    | 442    |
| 38) Ücret-i mellâhân <sup>31</sup> der ma‘ber-i <sup>32</sup> karye-i Maraş,<br>ber-veçhi maktu‘ Fî sene 4 neferen, fî 140                                                               | 560    | 560    |
| 39) Ücret-i kal‘i-kerden-i evânî-i nuhasîn-i matbah<br>Fî sene 2 def‘a                                                                                                                   | 295    | 245    |
| 40) Ücret-i teberdarân-ı hîme <sup>33</sup> , 228 (236) ‘acelât, fî 1                                                                                                                    | 228    | 236    |
| 41) Ücret-i bağbân, be-cihet-i pâs-ı <sup>34</sup> engür-i bağ-ı ‘imâret                                                                                                                 | 20     | 20     |
| 42) Ücret-i kal‘i-kerden-i evânî-i nuhas-ı revvasiyye                                                                                                                                    | 88     | 90     |

|             |           |           |                        |
|-------------|-----------|-----------|------------------------|
| عجلات 25    | ماست 24   | کدو 23    | کندم کوبه 22           |
| ملعقه 29    | پرویزن 28 | خم 27     | غوره 26                |
| تبرداران 33 | معبر 32   | ملاحان 31 | کنور 30                |
|             |           |           | پاس انکور باغ عمارت 34 |

|                                                                                                                                 |              |          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------|
| 43) [Kiraye-i akçe, 'an hızzâne-i 'âmire ilâ Edirne ki be-cihet-i sâhten-i dekâkîn dâde bud]                                    | 70           | —        |
| 44) Be-cihet-i harc-ı nemed-i ebvâb-ı <sup>35</sup> hammam-ı Çukur ve Dimetoka                                                  | 228          | 175      |
| 45) (Beha-i kefgir-i nuhas der vezne <sup>36</sup> , 2 vakıyye, fi 18)                                                          | —            | 36       |
| 46) (Tabakhâ ve kâschâ-i alaca ve resen-i sicim ve maşa ve kilid ve mil 'aka ve sırık ve kanâdîl ve lif ve gayruhu) (Bk. No 35) | —            | 110      |
| 47) (Ücret-i hammalân-ı erz ve esbân-ı saire ve gayruhu)                                                                        | —            | 98       |
| II. [Harc-ı tecdid-i dekâkîn ki sâbıkâa sûhte bud <sup>3</sup> der kurb-ı 'imâret-i mezkûre, ma'a dükkân-ı kassab, 22 bâb :     | 17 089       | —        |
|                                                                                                                                 | <i>Kut'a</i> | <i>A</i> |
| 1) Behâ-i çûbhâ-i kırk-karış                                                                                                    | 8            | 114      |
| 2) Behâ-i çûbhâ-i sırık                                                                                                         | 262          | 1 835    |
| 3) Behâ-i çûbhâ-i direk                                                                                                         | 20           | 147      |
| 4) Behâ-i çûbhâ-i hatıl                                                                                                         | 267          | 1 163    |
| 5) Behâ-i çûbhâ-i mertek-i dikme                                                                                                | 416          | 812      |
| 6) Beha-i mertek-i yarma                                                                                                        | 964          | 970      |
| 7) Beha-i çûbhâ-i keş <sup>37</sup> , be-cihet-i destek                                                                         | 27           | 163      |
| 8) Beha-i tahta-i erre ve teber                                                                                                 | 936          | 1 531    |
| 9) Beha-i pedavra                                                                                                               | 10 976       | 1 243    |
| 10) Beha-i tenûke, be-cihet-i tavan-ı dükkân-ı kassab                                                                           | 84           | 91       |
| 11) Beha-i lâk <sup>38</sup> ve tobra ve sülüğen ve beyza ve gayruhu                                                            | —            | 31       |
| 12) Beha-i bel ve kazma ve külünk                                                                                               | —            | 27       |
| 13) Beha-i mesâmîr-i mütenevvî'a                                                                                                | —            | 911      |
| 14) Beha-i seng-i bina, 147 'acelât                                                                                             | —            | 1 714    |
| 15) Beha-i kiremid-i efrencî, be-cihet-i pûşîş                                                                                  | 32 450       | 3 392    |
| 16) Ücret-i haddadîn, be-cihet-i meremmet-i mesâmîr, ma'a ücret-i sakka                                                         | —            | 45       |
| 17) Ücret-i neccarîn, 300 neferen]                                                                                              | 2 900        | —        |
| III. El-meremmet :                                                                                                              | 1 269        | 4 496    |
|                                                                                                                                 | <i>A</i>     | <i>B</i> |
| 1) [Meremmet-i turre-i <sup>39</sup> Cami-i Köhne der kal'a]                                                                    | 506          | —        |
| 2) Meremmet-i kubbehâ-i hammam-ı Çukur ve dolab                                                                                 | 395          | 49       |
| 3) Meremmet-i dekâkîn-i sâire                                                                                                   | 275          | 434      |
| 4) [Meremmet-i Kârbansaray-i Üserâ ve kabban ve matbah]                                                                         | 93           | —        |
| 5) (Meremmet-i hammam-ı Dimetoka)                                                                                               | —            | 883      |
| 6) Meremmet-i keştî-i Maraş                                                                                                     | —            | 130      |
| 7) Meremmet-i cami-i Niğbolu, ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn, be-ma 'rifet-i Mevlânâ Kivameddin, hatib-i o) —                       | —            | 3 000    |
| IV. Hakk-ı tevliyet, 'an 'öşr-i mahsulât, ma'a beha-i engür ve tapu-yi zemîn                                                    | 16 487       | 16 124   |



## III

EL-BÂKİ a: 37 495

b: 33 559

Be-muhasebe-i âyende nibişte est, tamamen

\*\*\*

## MUHASEBE-İ GALLÂT-I 'İMÂRET-İ MEZKÛRE (BAYEZİDİYYE)

Be-ma'rifet-i Mevlânâ Ca'fer Çelebi, mütevellî ve Muhyiddin, *kâtib*

'An gurre-i M. s. 895 (896) ilâ gayet-i Zilhicce sene 895 (896)

## I

## ASL-I GALLÂT, fî sene

|              | Mud       | Keylçe     | Şinik   |
|--------------|-----------|------------|---------|
| 1) El-erz    | 185 (168) | 12,5(16,5) | - (-)   |
| 2) El-hınta  | 24 ( 24)  | 17 ( 9,5)  | 3 (-)   |
| 3) Ed-dakıyk | 112 (113) | 10,5(12 )  | - ( 1 ) |
| 4) El-milh   | 67 ( 73)  | 2,5( 2,5)  | - (-)   |
| 5) Eş-şa 'ır | 23 ( 21)  | 5 (10 )    | 1 ( 1 ) |

A) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye, 'an tahvîl-i hodişan  
'An gurre-i M. s. 894 (895) ilâ gayet-i Z. s. 894 (895):

|              | Mud       | Keylçe   | Şinik   |
|--------------|-----------|----------|---------|
| 1) El-erz    | 111 (114) | 19 ( - ) | - ( 3 ) |
| 2) El-hınta  | - ( 4 )   | 6 (14 )  | 3 ( 1 ) |
| 3) Ed-dakıyk | 20 ( 8 )  | 3 ( 2,5) | - (-)   |
| 4) El-milh   | 51 ( 59)  | 2 ( - )  | 2 ( 2 ) |
| 5) Eş-şa 'ır | 14 ( 12)  | 13 ( 4 ) | 1 ( 1 ) |

B) 'Ani'l-ibtıyâ' ki der bâlâ mezkûr est :

|              |          |          |         |
|--------------|----------|----------|---------|
| 1) El-hınta  | 24 ( 19) | 11 (15 ) | - ( 1 ) |
| 2) Ed-dakıyk | 92 (105) | 7,5( 9 ) | - ( 3 ) |
| 3) Eş-şa 'ır | 8 ( 9)   | 12 ( 6 ) | - (-)   |

C) 'Ani'l-mahsulât :

|                               |          |           |         |
|-------------------------------|----------|-----------|---------|
| 1) El-erz*                    | 73 ( 54) | 13,5(15 ) | - ( 3 ) |
| 2) El-milh 'an memleha-i İnoz | 16 ( 14) | - ( 2 )   | - (-)   |

## II

## VUZİ'A MİN ZÂLİKE

A) *El-erz*, 71 (65) müdden, 11 (6,5) keylçe, 3 (-) şinik

|                                 | Mud     | Keylçe  | Şinik |
|---------------------------------|---------|---------|-------|
| 1) Be-cihet-i leyâlî-i şerife : |         |         |       |
| Fî yevm 9 keylçe, fî 67 (55)    |         |         |       |
| leyl                            | 30 (24) | 3 (15 ) | - (-) |

- 2) Be-cihet-i şurba: Fî yevm  
2 keylçe, fî 315 (317) yevm 31 (31) 10 (14) - (-)
- 3) Be-cihet-i şurba-i turş:  
Fî yevm 1,5 keylçe, fî 8 (21)  
yevmen - (1) 12 (11,5) - (-)
- 4) Be-cihet-i mastvâ<sup>40</sup> der  
şeb-i 'id-i kebîr - (-) 2 (2) - (-)
- 5) Be-cihet-i ziyâfet-i misafirân 1 (1) 13,5 (10) - (2)
- 6) Ücret-i keyyâl - (-) 4 (4) - (-)
- 7) Hakk-ı tevliyet ('an öşr-i  
mahsulât) 7 (5) 7 (9,5) 1 (-)
- B) *El-hinta*, be-cihet-i şurba : Fî yevm 1,5 keylçe, fî 269 (272) yevmen :  
20 (20) müdden, 3,5 (8) keylçe
- C) *Ed-dakıyk*, be-cihet-i nân: Fî yevm 6 keylçe, fî 348 (yevmen) :  
104 (104) müdden, 8 (14) keylçe.
- D) *Eş-şa'ır*, be-cihet-i esbân-ı misafirân, fî sene : 11 (17) müdden, 1 (19) keylçe,  
— (1 şinik)
- E) *El-milh\** : 8 (12) müdden, 2 (8) keylçe,

|                                         | Mud   | Keylçe | Şinik |
|-----------------------------------------|-------|--------|-------|
| 1) Be-cihet-i şurba ve nân, fî s.       | 6 (6) | 6 (6)  | - (-) |
| 2) Be-cihet-i keyyâl                    | - (-) | 4 (4)  | - (-) |
| 3) Hakk-ı tevliyet                      | 1 (1) | 12 (3) | - (-) |
| 4) (Furuht şud, der bâlâ<br>mezkûr est) | - (4) | - (-)  | - (-) |

## III.

## El - bâkî

|              | Mud       | Keylçe   | Şinik |
|--------------|-----------|----------|-------|
| 1) El-erz    | 114 (103) | - (10)   | 3 (1) |
| 2) El-hinta  | 4 (4)     | 14 (1,5) | 1 (-) |
| 3) Ed-dakıyk | 8 (8)     | 2,5 (18) | - (1) |
| 4) Eş-şa'ır  | 12 (3)    | 3 (11)   | 1 (-) |
| 5) El-milh   | 59 (60)   | - (14,5) | 2 (-) |

Heme, be-muhasebe-i âyende nibişte şud, tamamen

\* Not: "b" yılının müfredâtı toplamı, bu yekûndan 15 keylçe noksan çıkmaktadır.

|                                      | Mud     | Keylçe   | Şinik |
|--------------------------------------|---------|----------|-------|
| <sup>1</sup> 'An nehr-i Karıştıran : | 59 (46) | 19,5 (4) | - (2) |
| <sup>2</sup> 'An nehr-i Kuşlu :      | 13 (8)  | 14 (11)  | - (1) |

### No. 3

#### MUHASEBE-İ EVKAF-I CÂMI'-İ 'ATİYK DER EDİRNE

'An tahvîl-i Hacı Karagöz, mütevellî ve hatib Şemseddin, *nâzır*

'An gurre-i N. s. 894 ilâ gayet-i B. s. 895 (Sf. 276-277)

*Tahrîren fî 11 Şa'banî'l-mu'azzam sene 896*

#### I

ASL-I MAL, fî 11 şehr 113 829

- |                                                                               |        |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------|
| A) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye, 'an tahvîl-i hodışân <sup>1</sup>         |        |
| 'An gurre-i N. s. 893 ilâ gayet-i Ş. s. 894                                   | 25 912 |
| B) 'An kirâye-i bezzazistân ma'a eyvânâ <sup>2</sup> ve dekâkin-i müteferrika |        |
| ve mukata'ât-ı zemin-i odahâ 'An gurre-i N. s. 894 ilâ gayet-i                |        |
| B. s. 895, fî 11 şehr                                                         | 87 917 |
| 1) 'An bezzazistân ma'a eyvânâ <sup>2</sup>                                   | 30 069 |
| 2) 'An dekâkin-i müteferrika                                                  | 26 703 |
| 3) 'An mukata'ât-ı zemin                                                      | 30 580 |
| 4) 'An odahâ                                                                  | 565    |

#### II

##### VUZI'A MİN ZÂLIKE :

- |                                                                                                                                              |                      |          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------|
| El-vezâif ve el-ihracât ve zevâid-horân ve harc-ı mukarreriyye <sup>3</sup> ve saire 'An gurre-i S. s. 894 ilâ gayet-i Ş. s. 895, fî 11 şehr | 78 829               |          |
| I. <i>El-vezâif</i> , ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ve <i>zevâid-horân</i> 'An gurre-i S. s. 894 ilâ gayet-i Ş. s. 895 fî 11 şehr                 | 76 065               |          |
| a) Cemaat-ı <i>ehl-i vezâif ber-mûceb-i şart-ı vâkıf</i> 'An gurre-i Ş. s. 894 ilâ 22 Ş. s. 895 :                                            |                      |          |
| 1) Hacı Karagöz, mütevellî 'An gurre-i Ş. s. 894 ilâ 22 Ş. s. 895, fî yevm                                                                   | 15                   |          |
| Fî 10 şehr ve 21 yevmen, 4 185                                                                                                               |                      |          |
| 2) Hatib                                                                                                                                     | 15                   |          |
| 3) İmam                                                                                                                                      | 15                   |          |
| 4) Ser-mahfil                                                                                                                                | 10                   |          |
| 5) Ecza-hânân, 29 neferen, fî 2                                                                                                              | 58                   |          |
| 6) Mühellilîn <sup>4</sup> , 14 neferen,                                                                                                     |                      |          |
| a) 1 nefer, fî 3                                                                                                                             |                      |          |
| b) 13 neferen, fî 2                                                                                                                          | 26                   |          |
| Yekûn fî yevm                                                                                                                                | 29                   |          |
| 7) Müezzinîn, 4 neferen, fî 4                                                                                                                | 16                   |          |
| 8) Kayyımîn, neferân, fî 3                                                                                                                   | 6                    |          |
| 9) Mu'arraf                                                                                                                                  | 3                    |          |
| 10) Kâtib-i anbar                                                                                                                            | 3                    |          |
| 11) Nigehbanân-ı <sup>5</sup> bezzaziyye, 4 neferen, fî 2,5                                                                                  | 10                   |          |
| Yekûn :                                                                                                                                      | 59 265               |          |
| 3 مقررہ                                                                                                                                      | 2 بزاستان مع ایوانها | 1 خودشان |
|                                                                                                                                              | 5 نکهبانان           | 4 مهللین |



|                                                  |        |
|--------------------------------------------------|--------|
| a) Fî yevm 165, fî 11 şehir                      | 54 450 |
| b) El-müşahere                                   | 4 815  |
| b) Cemaat-ı zevâid-horân :                       |        |
| 1) Mevlânâ müderris ma'a talebe                  | 30     |
| 2) Nâzır                                         | 5      |
| 3) Cüz-hânân                                     | 4      |
| 4) Huş-hân <sup>6</sup>                          | 4      |
| 5) Muvakkıt                                      | 5      |
| 6) Câbi                                          | 1,5    |
| 7) Kayyım-ı medrese                              | 1      |
| 8) İbtidâ-i Seyyid Ahmed, nokta <sup>7</sup>     |        |
| 'An 15 R. s. 895 ilâ gayet-i Ş. seneti'l-mezkûre | 1      |
| Fî yevm 1 fî 4,5 şehir 135                       |        |
| Yekûn :                                          | 16 800 |
| a) Fî yevm 50, fî 11 şehir                       | 16 665 |
| b) El-müşahere                                   | 135    |

## II. El-ihracât, 'an gurre-i S. s. 894 ilâ gayet-i Ş. s. 895

2 764

|                                                                                                    |       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1) Harc-ı mukarreriyye :                                                                           | 1 485 |
| a) Beha-i revgan-ı zeyt berây-i kanâdil-i câmi', yevm 3 Fî 11 şehir                                | 990   |
| b) Ücret-i sakka ki âb mî-âverd <sup>8</sup> be-cihet-i muslukhâ,<br>fî yevm 1,5, fî 11 şehir      | 495   |
| 2) Harc-ı müteferrika :                                                                            | 907   |
| a) Beha-i hasır, 62 'adeden, fî 14                                                                 | 868   |
| b) Beha-i şem'-i 'asel, 'adedân <sup>9</sup>                                                       | 14    |
| c) 'Âdet-i salyâne-i çaru(b) <sup>10</sup> ki be-kayyımân dâde şud                                 | 25    |
| 3) Meremmet-i dekâkîn :                                                                            | 283   |
| a) Beha-i tahta-i erre, be-cihet-i turrehâ-i <sup>11</sup> dekâkîn ve<br>gayruhu, 40 'adeden, fî 3 | 120   |
| b) Beha-i sırık                                                                                    | 2     |
| c) Beha-i mih-ı tahta                                                                              | 4     |
| d) Beha-i pedavra                                                                                  | 7     |
| e) Beha-i hışt-ı puhte <sup>12</sup> , 1 000 'aded, 100 fî 15                                      | 150   |
| 4) El-ihracât :                                                                                    | 89    |
| a) Ücret-i arabacıyân, berây-i âverden-i harc                                                      | 10    |
| b) Ücret-i neccar                                                                                  | 55    |
| c) Ücret-i müşakkiyye <sup>13</sup>                                                                | 24    |

## III

### EL-BÂKİ :

35 000

|                                                                                                                                                                                                 |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| a) Min-zâlike'l-bâkî :                                                                                                                                                                          |           |
| Be-teslim-i Mevlânâ Ahmed Çelebi bin Mehmed Beğ n.d.<br>veled-i Ubeyde Beğ, berây-ı meremmet-kerden-i turrahâ-i <sup>11</sup><br>çarşu-yi vâle-furuşân <sup>14</sup> ber-müceb-i hükm-i hümayun | 4 000 (1) |
| b) Zimmetü'l-bâkî                                                                                                                                                                               | 31 000    |

Resid fî 24 Şa'ban sene 896, temâmen

<sup>1</sup> Mahsub şud, be-muhasebe-i Mevlânâ Ahmed Çelebi bin 'Ubeyde Beğ Fî 6 R. s. 899, temâmen

|                    |    |        |    |          |    |
|--------------------|----|--------|----|----------|----|
| سفاكه ابى اورد     | 8  | نقطه   | 7  | خوشخوان  | 6  |
| طره‌ها             | 11 | چاروب  | 10 | عدادان   | 9  |
| چارشوى واله فروشان | 14 | مشاقبه | 13 | خشت پخته | 12 |

No. 4

MUHASEBE-İ 'İMÂRET-İ MURADÎYE DER EDİRNE

Be-ma'rifet-i [Mevlânâ Ali Çelebi veled-i Müeyyed Çelebi] (Bayezid Çelebi, *mütevellî* veled-i Mahmud Beğ bin İsfendiyar Beğ) [mütevellî] ve Hızır Bâlî, *kâtib* 'An gurre-i Ca. (C) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895)

*Tahrîren fî 6 (21) Recebi'l-mürecceb sene 896*  
(Sf. a : 229-237. b: 239-249)

I

ASL-I MAL : Fî sene [ve şehr] a : 436 718  
b : 404 172

- A) 'An *bakiyye-i* muhasebe-i (sene-i) mâziye, 'an tahvil-i [hodişân]<sup>1</sup>  
(Mevlânâ Ali Çelebi veled-i Müeyyed Çelebi ve Hızır Bâlî, *kâtib*)  
'An gurre-i Ca. s. 892 (893) ilâ gayet-i R. (Ca.) s. 893 (894) a: 81 980 b: 19 142  
B) 'Ani'l-mahsûlât, fî sene [ve şehr ma'a mebi'ât]<sup>2</sup> a: 354 738 b: 385 030  
I. 'An kıst-ı hammâmât ve dekâkin (ve cizye ve ispenç ve mahsulât-ı)

|                                                                                                                                                                                                                               | A       | B       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| kurâ[y-i mezkûrîn], Fî sene [ve şehr]                                                                                                                                                                                         | 285 119 | 281 994 |
| 1) 'An kıst-ı hamâm der Siroz 'An gurre-i Ş. (C.)<br>(894) ilâ gayet-i Ca. (N.) s. 894 (895), Fî sene ve 8<br>(4) şehr                                                                                                        | 46 667  | 30 352  |
| 2) 'An kıst-ı hammâm der nefis-i Yanbolu, 'An 25<br>Ş. ('an gurre-i C.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. (25 Ş.)<br>s. 894 (895) Fî 9 şehr ve 6 yevm (fî sene ve şehreyn ve<br>25 yevmen)                                         | 4 584   | 8 024   |
| 3) 'An kirâye-i dekâkin der nefis-i Siroz 'An gurre-i Ş.<br>(C.) s. 892 (894) ilâ gayet-i Ca. (N.) s. 894 (895) Fî<br>sene 8 (4) şehr [cüz betalet], 15 bâb,                                                                  | 3 400   | 2 720   |
| 4) 'An kirâye-i dekâkin ma'a revvâsiyye <sup>3</sup> , der nefis-i<br>Edirne 'An gurre-i Ca. (C.) s. 893 (894) ilâ gayet-i<br>Ca. s. 894 (895), Fî sene [ve şehr], cüz betalet,<br>11 bâb: revvasiyye 3, dekâkin(-i saire) 8, | 7 759   | 6 119   |
| 5) 'An karye-i Islavne <sup>4</sup> , tâbi'-i Yanbolu ve Keranbolu<br>ve Kızılcağız (?) <sup>5</sup> ve Kadıköy ve Yenice Fî sene                                                                                             | 58 507  | 63 839  |
| Hane, 481 (481)                                                                                                                                                                                                               |         |         |
| Cizye, fî sene 892 (893)                                                                                                                                                                                                      | 32 704  | 36 475  |
| İspence, fî sene 892 (894)                                                                                                                                                                                                    | 11 741  | 11 931  |
| Mahsul, fî sene 892 (894)                                                                                                                                                                                                     | 14 062  | 15 433  |

اسلونه 4

رواسيه 3

مع مبيعات 2

خودشان 1

کرانهولی و قزلبه قز (?) 5

|                                                                                                                                         |     |       |        |                       |         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------|--------|-----------------------|---------|
| 6) 'An karye-i Horuپیšte <sup>6</sup> , tâbi '-i Eski-hisar-ı Zağra,<br>fî sene                                                         |     |       |        | 15 495                | 20 018  |
| Hane, 118 (117)                                                                                                                         |     |       |        |                       |         |
| Cizye, fî sene                                                                                                                          | 892 | (893) | 7 846  | 9 027                 |         |
| İspence, fî sene                                                                                                                        | 893 | (894) | 2 700  | 2 950                 |         |
| Mahsul, fî sene                                                                                                                         | 893 | (894) | 4 949  | 8 041                 |         |
| 7) 'An karye-i Mistıra <sup>7</sup> (?), tâbi '-i Vize, fî sene                                                                         |     |       |        | 16 687                | 17 964  |
| Hane, 118 (114)                                                                                                                         |     |       |        |                       |         |
| Cizye, fî sene                                                                                                                          | 892 | (893) | 7 194  | 8 591                 |         |
| İspence, fî sene                                                                                                                        | 893 | (894) | 2 625  | 2 875                 |         |
| Mahsul, fî sene                                                                                                                         | 893 | (894) | 6 868  | 6 267                 |         |
| 'An resm-i gebrân-ı nev                                                                                                                 |     |       | —      | 231                   |         |
| 8) 'An karye-i Lahna <sup>8</sup> , tâbi '-i Hayrebolu, fî sene                                                                         |     |       |        | 6 432                 | 7 781   |
| Hane, 58 (56)                                                                                                                           |     |       |        |                       |         |
| Cizye, fî sene                                                                                                                          | 892 | (893) | 3 021  | 3 493                 |         |
| İspence, fî sene                                                                                                                        | 893 | (894) | 1 125  | 1 200                 |         |
| Mahsul, fî sene                                                                                                                         | 893 | (894) | 2 286  | 4 088                 |         |
| 9) 'An karye-i Çavuş, tâbi '-i İpsala, fî sene                                                                                          |     |       |        | 5 981                 | 6 868   |
| Hane, 58 (55)                                                                                                                           |     |       |        |                       |         |
| Cizye, fî sene                                                                                                                          | 892 | (893) | 3 022  | 3 643                 |         |
| İspence, fî sene                                                                                                                        | 893 | (894) | 1 175  | 1 400                 |         |
| Mahsul, fî sene                                                                                                                         | 893 | (894) | 1 784  | 1 825                 |         |
| 10) 'An karye-i Bori <sup>9</sup> ma'a tevâbi'uhâ der nâhiyet-i<br>Gümülcüne, ma'a kıst-ı dalyan-ı Bori, fî sene                        |     |       |        | 95 369                | 100 491 |
| Hane, 79 (78)                                                                                                                           |     |       |        |                       |         |
| Cizye, fî sene                                                                                                                          | 893 | (894) | 3 776  | 4 239                 |         |
| İspence, fî sene                                                                                                                        | 893 | (894) | 1 426  | 1 599                 |         |
| Mahsul (ma'a<br>cizye) fî sene                                                                                                          | 893 | (894) | 20 167 | 24 653 <sup>(1)</sup> |         |
| 'An kıst-ı dalyân-ı Bori<br>ber-veçh-i maktu',<br>fî sene                                                                               | 892 | (893) | 70 000 | 70 000                |         |
| 11) 'An karye-i Sazlu-dere 'An resm-i çift ve bennâk<br>ve gayruhû, vâcib-i sene 893 (894)                                              |     |       |        | 11 465                | 12 142  |
| 12) 'An karye-i Çölmek 'An resm-i çift ve gayruhû,<br>vâcib-i sene 893 (894)                                                            |     |       |        | 1 058                 | 1 260   |
| 13) 'An karye-i Halka-pınar, tâbi '-i Filibe 'An resm-i<br>çift ve gayruhû, vâcib-i sene 893 (894) (ma'a behâ-i<br>okka <sup>10</sup> ) |     |       |        | 542                   | 3 136   |
| 14) 'An karye-i Kara-reis, tâbi '-i Filibe ('an mahsul),<br>fî sene <sup>(2)</sup>                                                      |     |       |        | 11 176                | 1 280   |

(1) Tarih-i cizye, vâcib-i sene 893 (894)

Tarih-i mahsul, vâcib-i „ 892 (893)

(2) a) 'An kıst-ı karye-i mezkûre 'An tahvil-i mezkûrîn, fî sene

10 102

1) 'An bakıyye-i kıst 'An tahvil-i Süleyman ve kassab ve Osman veled-i  
Ali, 'an zırâ'at-i nehr-i karye-i mezkûre 'An vâcib-i sene 889, fî sene  
tis'în ve semâne mi'e, fî sene 891

6 102

2) 'An kıst 'An tahvil-i Bahşayış 'An zırâ'at-i sene 892

4 000

b) 'An mahsul, fî sene 893

1 074]

(?) اوقه 10

بورى 9

لاخنه 8

مسئره (مستره) 7

خر پیشته 6



## II. 'Ani'-l-mebî'ât ('ani'-l-gallât ve gayruhu)

69 619 103 036

|                                                                                                                        | Mud       | Keylçe   | Şinik    |        |        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------|----------|--------|--------|
| 1) Behâ-i erz[be-mudd-ı Edirne]                                                                                        | 196 (323) | 6 (15)   | 3 (1,5)  | 37 140 | 65 439 |
| 2) Behâ-i gendüm                                                                                                       | 31 ( 69)  | 12 (18)  | 1,5(2,5) | 6 608  | 11 802 |
| e) Behâ-i cev                                                                                                          | 72 (104)  | 10 ( 2)  | 1,5(2,5) | 7 352  | 8 839  |
| 4) Behâ-i 'alef                                                                                                        | 53 ( 73)  | 14 ( 1)  | 0,5(1 )  | 4 296  | 4 879  |
| 5) Behâ-i duhne                                                                                                        | 27 ( 22)  | 15 (12)  | 1 (3,5)  | 2 776  | 2 954  |
| 6) Behâ-i çavdar                                                                                                       | 9 ( 20)   | 11 (2,5) | 1,5(— )  | 761    | 2 686  |
| 7) Behâ-i burçak                                                                                                       | 1 ( — )   | 9 (19)   | 1 (2,5)  | 117    | 66     |
| 8) Behâ-i kabluca                                                                                                      | — ( — )   | 19,5( 9) | — (1,5)  | 78     | 67     |
| 9) Behâ-i nohud                                                                                                        | — ( — )   | 1 ( 3)   | — (2,5)  | 5      | 22     |
| 10) Behâ-i 'ades                                                                                                       | — ( — )   | 3 (5,5)  | 1,5(— )  | 20     | 42     |
| 11) Behâ-i merdümek                                                                                                    | — ( — )   | 3 ( 3 )  | — (1 )   | 12     | 18     |
| 12) Behâ-i çeltük, 'an 'öşr <sup>11</sup>                                                                              | 8 ( 4)    | — ( — )  | — (2,5)  | 1 280  | 1 172  |
| 13) Behâ-i penbe ma'a çiğid<br>(6 kantar) ve 75 (6) önge <sup>12</sup>                                                 |           |          |          | 150    | 288    |
| 14) Behâ-i semsem                                                                                                      | 1 ( 2)    | 4 (15)   | 1 ( 3 )  | 486    | 1 635  |
| 15) Behâ-i gallât-ı cibâyet-i karye-i<br>Bori ber-veçh-i maktu'                                                        |           |          |          | 2 900  | —      |
| 16) 'An behâ-i tefavüt-i keylçe, çevrindi-i<br>gendüm ve cev ve 'alef ki der anbar<br>yâfte-şud, ma'a tefâvüt-i keylçe |           |          |          | 5 638  | —      |
| 17) Behâ-i bakla                                                                                                       | — ( — )   | — ( 8)   | — (2,5)  | —      | 67     |
| 18) Behâ-i böğrölce                                                                                                    | — ( — )   | — ( 4)   | — ( — )  | —      | 48     |
| 19) Behâ-i tohm-ı kettan                                                                                               | — ( — )   | — ( 9)   | — ( — )  | —      | 72     |
| 20) Behâ-i gallât-ı gûh, tâbi'-i<br>Bori, ber-veçh-i maktu'                                                            |           |          |          | —      | 720    |
| 21) Behâ-i Kaasım, 'an gulâmân-ı<br>evkaf der karye-i Lahna                                                            |           |          |          | —      | 2 220  |

## II

VUZI'A MİN ZÂLİKE, fî sene [ve şehr] A: 381 362

B: 325 720

A) *El-vezâif*, fî sene [ve şehr]

221 586 175 331

## I. Cemâ'at-ı vazîfe-horân-ı 'imâret-i mezkûre 'An gurre-i Ca.

(C.) sene 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895), fî s. [ve şehr] :

- 1) Mevlânâ Ali Çelebi, mütevellî, veled-i Müeyyed a ve b\*  
Çelebi (Ma'zul şud, fî 4 C. s. minh, fî 3 yevmen 60) 20
- 1a) (İbtidâ-i Bayezid Çelebi, be-cây-i mezkûr ki mütevellî  
şud, fî 11 şehr ve 27 yevmen, 7 140 'An 4 C. s. 894)
- 2) Mevlânâ Sinan, hatib ma'a imâmet 15

\* Not: Ayrıca kayd ve işaret edilmedikçe gündelikler "a" ve "b" de aynı kalmıştır.

14 یافته شد

13 چورندى

12 اونكه

11 چكيد

16 بهاء قاسم عن غلامان اوقاف

15 غلات كوه

|                                                                                              |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3) Sinan, Şeyh(-i imâret) (ma'zûl şud fî 23 Za. s. 894,<br>Fî 5 şehr ve 22 yevmen, 3 096)    | 18 |
| 3a) (İbtidâ-i Rüstem ki şeyh-i 'imâret şud, be-cây-i mezkûr<br>Fî 6 şehr ve 8 yevmen, 2 820) | 15 |
| 4) Tâceddin, mu'allim-i mektebhâne                                                           | 5  |
| 5) Yar Ahmed, halife-i mektebhâne                                                            | 1  |
| 6) Abdi, mu'arriif                                                                           | 3  |
| 7) Seyyid (Hüseyin), müezzin                                                                 | 4  |
| 8) Hüseyin, müezzin                                                                          | 4  |
| 9) Hamdullah, ser-mahfil                                                                     | 5  |
| 10) Hafaza ma'a devir-hanân, 29 neferen, fî yevm                                             | 67 |
| a) 9 neferen, fî 3                                                                           | 27 |
| b) 20 neferen, fî 2                                                                          | 40 |
| 11) Müsebbihîn <sup>17</sup> , 14 neferen                                                    | 30 |
| a) Ser-müsebbih                                                                              | 4  |
| b) 13 neferen, fî 2                                                                          | 26 |
| 12) Musalliyân <sup>18</sup> , neferen fî 2                                                  | 4  |

*Yekûn* : Fî yevm, 176 (138), fî sene [ve şehr] 68 640 (49) 380  
el-müşahare (13 116)

68 640 62 796

## II. Cemâ'at-i vazife-horân-ı mevlevihâne, min'et-tevârihi'l-mezbûre

|                                             |    |                                                                |    |
|---------------------------------------------|----|----------------------------------------------------------------|----|
| 1) Derviş Mehmed, Mesnevi-hân <sup>19</sup> | 6  | 7) Kemal, dünbenekî <sup>21</sup>                              | 2  |
| [2) Mustafa Muslihiddin, hânende            | 1] | 8) Ahmed Dede, nâyî <sup>22</sup> (mürd ve<br>be-câyeş Ya'kub) | 2  |
| [3) Sinan Seyyid, hânende                   | 1] | [9) Muhyiddin (Hacı Ebri), deffâf <sup>23</sup>                | 2] |
| 4) Muslihiddin ('aşir-hân ve hânende)       | 6  | 10) Şemseddin, deffâf                                          | 2  |
| 5) Pîr Mehmed, mu'arriif                    | 1  | 11) Pîr Ahmed, tablekî <sup>24</sup>                           | 2  |
| 6) Veled-i Ulu, nâyî <sup>20</sup>          | 3  |                                                                |    |

*Yekûn* : Fî yevm 23 (23), fî sene [ve şehr]

8 970 8 280

## III. Cemâ'at-i vazife-horân-ı hademe-i 'imâret, 'An gurre-i Ca. (C.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895) [fî sene ve şehr]

|                                                       |     |                                                            |     |
|-------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------|-----|
| 1) Hızır Bâlî, kâtib                                  | 6   | 11) Ahmed, habbâz <sup>25</sup>                            | 3   |
| 2) Hasan, vekil-i harc                                | 5   | 12) Şirmerd (Hacı) habbâz                                  | 3   |
| 3) [Hacı Durahan] (İlyas), kilârî                     | 4   | 13) Ahmed-i diğer, habbâz                                  | 3   |
| 4) Balaban, anbarî                                    | 4   | 14) Ömer, tabbah                                           | 3   |
| 5) İlyas (Ayas), siraci <sup>24</sup>                 | 3   | 15) 'Abdullah, tabbah                                      | 3   |
| 6) Şirmerd, nakıyb-i ta'am                            | 3,5 | 16) Ahmed, tabbah                                          | 3   |
| 7) Ya'kub (mürde, be-câyeş<br>'Abdullah) nakıyb-i nân | 3   | 17) Durmuş, kâse-şüy <sup>27</sup>                         | 2,5 |
| 8) Sinan (Hızır), kayyum                              | 3,5 | 18) Saruca, hammal-ı gûşt                                  | 2,5 |
| 9) İskender, ferrâş <sup>21</sup>                     | 3   | 19) Hamza (Sinan), gendüm-kûb<br>ma'a istabl <sup>28</sup> | 2,5 |
| 10) Hamza (Karagöz), bevvâb                           | 3   | 20) İsmail, meremmetî-i minâre-i kâşî                      | 2   |
|                                                       |     | 21) Ali, meremmetî-i imâret                                | 2   |

*Yekûn* : Fî yevm 67,5, fî sene [ve şehr]

26 325 24 300

|                      |               |           |                      |
|----------------------|---------------|-----------|----------------------|
| عشرخوان 20           | مثنوی خوان 19 | مصلیان 18 | مسبحین 17            |
| طبلکی 24             | دفاف 23       | نای 22    | دومینکی (دومبلکی) 21 |
| کندم کوب مع اصطیل 28 | کاسه شوی 27   | خباز 26   | فراش 25              |

IV. Cemâ'at-i câbiyân-ı evkaf-ı 'imâret-i mezkûre, mine't-târihi'l-mezkûre :

- |                                                                                                        |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 1) Ya'kub Çelebi veled-i Defin <sup>29</sup> Ağa, câbi-i kurâ-yi Sazlıdere                             | 4 |
| 2) Ya'kub Çelebi el-mezbûr, câbi-i kurâ-yi Lahna                                                       | 4 |
| 3) İlyas, câbi-i İslavne                                                                               | 4 |
| 4) İlyas, el-mezbûr, kâtib-i İslavne                                                                   | 4 |
| 5) Şirmerd (Yunus), câbi-i Mistıra                                                                     | 4 |
| 6) Karagöz (Muslihiddin), câbi-i Çölmek, büride fî 23<br>Ca. s. 894 (Min ba'd Sazlıdere câbisi gözede) | 4 |
| 7) Hacı Mehmed, câbi-i Horpişte                                                                        | 4 |
| 8) Hamza, câbi-i Halkapınar, büride (şud) <sup>(1)</sup> Fî 23 C. s.<br>894 (22 yevmen 88)             | 4 |
| 9) Hayreddin (Hacı Yunus) câbi-i Kara-Reis                                                             | 4 |
| 10) Hızır Bâlî, kâtib-i Bori                                                                           | 4 |
| 11) İlyas (Halil), câbi-i Bori, [Be-câyeş Halil]                                                       | 4 |
| 12) Halil, ('Alâüddin), câbi-i Çavuş                                                                   | 4 |
| 13) Kaasım (Muslihiddin), câbi-i Yağcıyân                                                              | 4 |
| 14) Hasan (Hüseyin) Çelebi, nâzır-ı hammam der Siroz                                                   | 2 |

*Yekûn* : Fî yevm 54 (46), fî sene [ve şehr] 16 560 (el-müşahare, 176)

21 060 16 736

V. Cemâ'at-i zevâ'id-horân ['an gurre-i Ca. s. 893 ilâ gayet-i Ca. s. 894, fî sene ve şehr] (Mine't-târhi'l-mezbûre) :

- |                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1) Kürd Hoca                                                                             | 5  |
| 2) Mahmud Çelebi veled-i Huri Hatun                                                      | 5  |
| 3) Mevlânâ Taceddin, şeyh der Dimetoka                                                   | 5  |
| 4) Sinan, imam-ı Saray-ı 'Atîk                                                           | 5  |
| 5) Hüseyin, müezzîn-i Saray-i mezkûre ('Atiyk) (Mürde<br>fî 18 B. s. 894)                | 2  |
| 6) Hamza, âbî <sup>30</sup> ma'a şâgird                                                  | 3  |
| 7) İlyas, sürbî                                                                          | 4  |
| 8) Karaca, kemanger                                                                      | 8  |
| 9) Kılıç Dede                                                                            | 3  |
| 10) Şirmerd, leng                                                                        | 1  |
| 11) Hamza Paşmakî                                                                        | 3  |
| 12) Ali Yanka (?) <sup>31</sup> , a'mâ                                                   | 1  |
| 13) Yusuf Solak                                                                          | 1  |
| 14) Mübârek, tavaşi                                                                      | 3  |
| 15) Derviş Mansur                                                                        | 1  |
| 16) Kaasım Piyade                                                                        | 1  |
| 17) Musa Yeniçeri                                                                        | 1  |
| 18) Nevbahar Hâtun, câriye-i vâlîde-i Sultan Mehmed<br>tâbe serahu <sup>32</sup>         | 4  |
| 19) Duhter-i veled-i Menteşe                                                             | 4  |
| 20) Dilber Hâtun, câriye-i vâlîde-i duhter-i Zülkadir                                    | 5  |
| 21) Hasan, bevâb-ı bazar (bâb) [der] Dimetoka                                            | 1  |
| 22) Seyyid Hüsameddin Hitaî, müneccim                                                    | 15 |
| 23) Mahmud Çelebi veled-i Lütfî Çelebi, 'an evlâd-ı<br>Mevlânâ Celâleddin <sup>(2)</sup> | 3  |

(<sup>1</sup>) Be-cihet-i hafaza 58, be-cihet-i devir-hânân 9.

<sup>2</sup> ('An 16 L. s. 894, ziyade 2: Fî 7 şehr ve 15 yevmen 450).

طاب ثراه 32

ياله (؟) 31

آبي 30

دفتن (؟) 29



- 24) Veled-i Çakır Ağa, 3 neferen: Mehmed, Mustafa, Üzeyir 10  
 25) Abdülhamid Çelebi veled-i İsmail Beğ 10  
 26) Abdülvâsî Çelebi, birâder-eş 10  
 27) Yusuf İznîkî, bevvâb der bâb-ı hammam-ı (der) Dimetoka 3  
 28) Ali Sakka veled-i Hacı Sakka 5  
 29) Ya'kub Ece, leng, neccâr-ı tanbûre <sup>33</sup> 5  
 30) Dervîş Mehmed, 'an huddâm-ı Sultan Mehmed t.s. 3  
 31) Sabâî, şâ'ir 2  
 32) Mevlânâ Rüstem 2  
 33) Veled-i Yahya Beğ, ser-bevvâbîn-i köhne, neferân 8  
 (Bürîde şud <sup>34</sup>, fî 21, B, s. 894 Fî şehîr ve 20 yevmen, 400)  
     a) Mustafa 5  
     b) Hasan 3  
 34) Mübarek Ağa tavaşî, pastırmacı 3  
 35) Ali sarrac, pîr (mürde, fî 7 B. s. 894) (Fî şehîr ve 6 yevmen 72) 2  
 35a) (İbtidâ-i Sinan veled-i 'Ali, sarrâc el-mezbûr 2  
     'An mahlûl-i pedereş ki müteveffâ şud  
     'An 14 B. s. 894, fî 10 şehîr ve 17 yevmen, 634)  
 36) Yusuf İlca, ma'lûl 1  
 37) Ca'fer veled-i Seferşah bin Barkuk Ağa 2  
 38) Muhyiddin Çelebi bin Defîr <sup>39</sup> Ağa 20  
 39) Pîr Nazar, halîfe 2  
 [40] Dervîş Mehmed, mevlevî Bürîde şud, fî 23 3]  
     Ca. s. 893 fî 13 yevmen, 39  
 [41] [İsmail bî-pâ, <sup>38</sup> Fî 3 şehîr, 90 1]  
     Mürde, fî gurre-i Ş. s. 893  
 42) Tâceddin, tabîb Lârî (Bürîde şud, fî 4 C. s. 894  
     fî 3 yevmen 60) 15 (20)  
     [Ziyâde şud, 'an 13 L. s. 893 Fî 7 şehîr ve 18 yevmen,  
     1 140, 5 z.]  
 43) Mustafa bin Balaban, anbarî-[i Edirne], fî yevm 1 (3)  
     [Ziyâde şud, 'an 20 Z. s. 893, 2 z. Fî 5 şehîr ve 11 yevmen, 322]  
 [44] Şadi Beğ veled-i Darâ Beğ, hış-ı <sup>36</sup> hatun-ı mu'azzama der  
     Edirne, fî 7 şehîr 840 4]  
     Bürîde, 'An gurre-i Z. s. 893  
 [45] Mevlânâ Muslihiddin Kestellü, müftî 50  
     Ma'zûl şud, 'an 16 M. s. 894  
     Fî 8 şehîr ve 15 yevmen 12 750]  
 [46] Sinan Çelebi veled-i mezkûr 10]  
     Fî 9 şehîr ve 9 yevmen 2 790  
     Bürîde şud, fî 'âşîr-i S. s. 894  
 [47] Dervîş Boğa Dede 15]  
     Fî 9 şehîr ve 26 yevmen 4 440  
     Mürde fî 27 S. s. 894]  
 48) [İbtidâ-i] Mevlânâ İsa (Halîfe, sufî, ez-) halîfe-i  
     Mevlânâ 'Arab müftî [Fî 7 şehîr ve 25 yevmen 470  
     'An 5 L. s. 894] 2  
 49) Hacı Hoşkadem, hallâc (mürde fî 13 Z. s. 894,  
     Fî 6 şehîr ve 12 yevmen, 768) 4  
 50) (İbtidâ-i Dervîş Davud Sufî, 'an mahlûl-i Hoşkadem  
     el-mezbûr, fî yevm 2 'An 23 Z. s. 894 Fî 5 şehîr ve 8 yevmen 316

51) (İbtidâ-i Zeynel'âbidin Çelebi veled-i Muhyiddin Çelebi  
veled-i Mevlânâ Fenarî 5

'An 23 Z. s. 894, fî 6 şehr ve 8 yevmen 940)

*Yekûn* : Fî yevm 189 (162), fî sene [ve şehr] 73 710 (58 320)  
El-müşâhare: 4 899 22 882 (4 899)

96 591 63 219

B) *El-ihracât* : Fî sene [ve şehr]

159 776 150 389

I. *Harc-ı me'kûlât-ı 'İmâret-i* Muradiye el-mezbûre

'An gurre-i Ca. (C.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895)

Fî sene [ve şehr]

150 171 137 291

1) Behâ-i gûşt, fî sene [ve şehr]

43 853 39 589

a) Be-cihet-i ta'am, fî yevm 90 vakıyye

42 827 38 166

b) Be-cihet-i misafirân

961 1 294

c) Be-cihet-i hafaza

65 129

2) Behâ-i paça<sup>37</sup>

2 853 3 130

|                                              | Kantar | Vakıyye    | Dirhem     |                       |        |
|----------------------------------------------|--------|------------|------------|-----------------------|--------|
| 3) Behâ-i revgan-ı sâde                      | 38(29) | 26(29)     | 100(250)   | 11 293 <sup>(1)</sup> | 8 051  |
| 4) Behâ-i 'asel                              | 53(53) | 37(33)     | -( 275)    | 9 551                 | 9 404  |
| 5) Behâ-i za 'fran                           | -      | -          | 1367(1240) | 653                   | 865    |
| 6) Behâ-i fûlful <sup>38</sup>               | -      | 19,5(18)   | -( 150)    | 618                   | 545    |
| 7) Behâ-i mastakî                            | -      | 3 ( 2)     | 70( 30)    | 173                   | 120    |
| 8) Behâ-i erz, 11, 5 mud                     | -      | -          | - -        | 3 050                 | -      |
| 9) Behâ-i gendüm, 20(13) mud,                | 18,5   | (15)keylçe | - -        | 5 823                 | 3 625  |
| 10) Behâ-i ard <sup>39</sup> , 156(115) mud, | 9      | (13,5)     | „ - -      | 42 660                | 35 483 |
| 11) Behâ-i nemek, 8 (14) mud,                | 19     | (16)       | „ - -      | 1 266                 | 1 920  |
| 12) Behâ-i nohud, 2(2,5) mud,                | 9      | (-)        | „ - -      | 676                   | 822    |

|                                                                            | Kantar  | Vakıyye      |       |       |
|----------------------------------------------------------------------------|---------|--------------|-------|-------|
| 13) Behâ-i mevîz-i surh                                                    | 5 ( 6 ) | 21 ( 17 )    | 482   | 613   |
| 14) Behâ-i mevîz-i siyah                                                   | 2 ( 3 ) | 8 ( 30 )     | 132   | 207   |
| 15) Behâ-i incir                                                           | 2 ( 3 ) | 21 ( 1 )     | 217   | 266   |
| 16) Behâ-i âlû <sup>40</sup>                                               | 2 ( 2 ) | 30, 5 ( 42 ) | 380   | 443   |
| 17) Behâ-i zerd-âlû <sup>41</sup>                                          | 1 ( 2 ) | 39, 5 ( 13 ) | 213   | 298   |
| 18) Behâ-i badem                                                           | - ( - ) | 30 ( 30 )    | 180   | 180   |
| 19) Behâ-i nişasta                                                         | 2 ( 2 ) | 2 ( 2 )      | 258   | 360   |
| 20) Behâ-i sebze (vât) ve mast ve<br>kedu ve gure <sup>42</sup> ve gayruhu | - -     | - -          | 1 623 | 1 150 |
| 21) Behâ-i na'ne (turak otu) <sup>43</sup>                                 | - -     | 4 ( - )      | 20    | 35    |
| 22) Behâ-i piyaz(-ı Dimetoka)                                              | - -     | - -          | 88    | 17    |
| 23) Behâ-i revgan-ı pîh <sup>44</sup>                                      | 3 ( 2 ) | 33 ( 1 )     | 694   | 291   |

(1) 'An tahvîl-i Yağcıyân-ı 'imâret, fî sene 893 (894) [Teslîm şud] 26 (27) kantar, 23,5 (29) vakıyye (ve 100 dirhem).

آلو<sup>40</sup>

روغن پیه<sup>44</sup>

ارد<sup>39</sup>

طوراق اوتی<sup>43</sup>

فلفل<sup>38</sup>

ماست وکدو وغوره<sup>42</sup>

پاچه<sup>37</sup>

زردالی<sup>41</sup>

|                                                                                                                  |                   |           |       |       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------|-------|-------|
| 24) Behâ-i şirugan                                                                                               | 3 ( 1 )           | 14 (18)   | 833   | 432   |
| 25) Behâ-i bezir                                                                                                 | 1 ( - )           | 7, 5 (35) | 210   | 146   |
| 26) Be-cihet-i harc-ı reşelhâ ve turşiyât ve ücret-i üstâdiyye, cüz 'asel                                        |                   |           | 2 437 | 2 161 |
| 27) Behâ-i kâsehâ-i harcî, 6 000 (7 500) 'aded                                                                   |                   |           | 2 100 | 2 625 |
| 28) Behâ-i tabakhâ, be-cihet-i misafirân ma'a kâse(hâ) [-i sebz], 103 (81) kît'a                                 |                   |           | 66    | 43    |
|                                                                                                                  | Kît'a             |           |       |       |
| 29) Behâ-i hasırhâ-i büzürk                                                                                      | 22                | 550       | —     |       |
| 30) Behâ-i hasırhâ-ı kûçek                                                                                       | 28                | 58        | —     |       |
| 30a) Behâ-i hasır, be-cihet-i mektebhâne ve misafirân                                                            | 35                | —         | 96    |       |
| 31) Behâ-i kâsehâ-i çub (cubîn <sup>45</sup> ve sini)                                                            | 4 (15)            | 10        | 48    |       |
| 32) Behâ-i futahâ, be-cihet-i habbâzîn (ve tabbâhîn ve gayruhu), fî sene                                         | 11 (11) fî 10(10) | 110       | 110   |       |
| 33) Behâ-i lüle, be-cihet-i çeşme-i matbah                                                                       | 1 — —             | 31        | —     |       |
| 34) Behâ-i lâk-i büzürk <sup>46</sup>                                                                            | 1 — fî 20         | 20        | —     |       |
| 35) Behâ-i dibek-i seng <sup>47</sup>                                                                            | 1 — —             | 130       | —     |       |
| 36) Behâ-i tagar <sup>48</sup> , be-cihet-i habbâzîn                                                             | 1 — —             | 12        | —     |       |
| 37) Behâ-i hîme, 403 (548) 'acelât <sup>49</sup>                                                                 | — — —             | 11 983    | 9 899 |       |
| 38) Ücret-i teberdarân-ı hîme                                                                                    |                   | 257       | 230   |       |
| 39) Ücret-i 'arabacıyân-ı gendüm, 'an anbar ilâ âsiyâb, ma'a âverden 37 (75) mud (13 keylçe)                     |                   | 387       | 589   |       |
| 40) Ücret-i gırbalı <sup>50</sup> , be-cihet-i pâk-kerden-i gendüm                                               |                   | 101       | 189   |       |
| 41) Ücret-i kesi, be-cihet-i erden-kerden-i gendüm der âsiyâb                                                    |                   | 184       | 200   |       |
| 42) Kirâye-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i erz 'an nehr-i Kara-reis (ve Halka-bınar), 74 (357) mud, 2 keylçe | 1 870             | 10 748    |       |       |
| 43) Ücret-i kal'î-kerden-i <sup>52</sup> evânî-i mis <sup>53</sup> (ma'a meremet-i kazgan)                       |                   | 340       | 417   |       |
| 44) Ücret-i hammâlân-ı esbâb-ı saire ve âdet-i kabban ve gayruhu                                                 | 1 847             | 1 480     |       |       |
| 45) Behâ-i pervîzen <sup>54</sup> , 1 kît'a                                                                      | —                 | 10        |       |       |
| 46) Behâ-i çuval, 8 zevc                                                                                         | —                 | 120       |       |       |
| 47) Behâ-i bakrac-ı mis, 1 kît'a                                                                                 | —                 | 40        |       |       |
| 48) Meremmet-i kazgan-ı büzürg                                                                                   | —                 | 97        |       |       |
| 49) Behâ-i teber, be-cihet-i mektebhâne, 1 kît'a                                                                 | —                 | 8         |       |       |
| 50) Behâ-i revgan-ı zeyt, 1 kît'a, 39, 5 vakıyye                                                                 | —                 | 459       |       |       |
| II. <i>Harc-ı saire :</i>                                                                                        | 3 241             | 1 347     |       |       |
| 1) Behâ-i lülehâ, be-cihet-i hammâm der Siroz, 40 kît'a                                                          | 260               | —         |       |       |
| 2) Behâ-i tahta, be-cihet-i sâhten-i lâk <sup>55</sup> , 4 „                                                     | 52                | —         |       |       |
| 2a) Behâ-i lâk-i seng, be-cihet-i revvâsiye, 1 kît'a                                                             | —                 | 38        |       |       |

|                         |                                  |                        |                           |
|-------------------------|----------------------------------|------------------------|---------------------------|
| طغار <sup>48</sup>      | رنك سنك <sup>47</sup>            | لاك بزرگ <sup>46</sup> | چوب (چوپین) <sup>45</sup> |
| قلعی کردن <sup>52</sup> | اجرت کمی بجهت اردن <sup>51</sup> | غربالی <sup>50</sup>   | محلات <sup>49</sup>       |
|                         | کردن كندم در آسیاب <sup>55</sup> | پرویزه <sup>54</sup>   | ارانی مس <sup>53</sup>    |
|                         | لاك                              |                        |                           |



|                                                                                                                                       |       |        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|
| 3) Behâ-i tahta-i ceviz, be-cihet-i sâhten-i kürek-i tabbahîn <sup>56</sup>                                                           |       |        |
| 1 kıt'a                                                                                                                               | 12    | —      |
| 4) Behâ-i tahta-i erre <sup>57</sup> , be-cihet-i meremmethâ, 82 kıt'a                                                                | 164   | —      |
| 5) Behâ-i pedavra, be-cihet-i pûşîden-i <sup>58</sup> anbar ve gayruhu                                                                |       |        |
| 2 700 kıt'a                                                                                                                           | 324   | —      |
| 6) Behâ-i dıraht <sup>59</sup> , be-cihet-i meremmethâ, 19 kıt'a                                                                      | 80    | —      |
| 7) Behâ-i tuğla, be-cihet-i ferş-i imâret, 3 300 'aded                                                                                | 380   | —      |
| 8) Behâ-i kiremid, be-cihet-i ferş-i tennûr <sup>60</sup> , 121 kıt'a                                                                 | 92    | —      |
| 9) Behâ-i kiremid-i pûşîş, 2 500 'aded                                                                                                | 430   | —      |
| 10) Behâ-i seng-i âteş be-cihet-i matbah, 7 kıt'a                                                                                     | 25    | —      |
| 11) Behâ-i mismâr-ı mütenevvi'a                                                                                                       | 80    | —      |
| 12) Ücret-i nakamcıyân-ı <sup>61</sup> helâ ve gayruhu (ücret-i nakam <sup>62</sup> zenân <sup>63</sup> be-cihet-i pâk-kerden-i helâ) | 107   | 54     |
| 13) Meremmet-i bister-i misafirân                                                                                                     | 60    | —      |
| 14) Behâ-i kandil, 2 kıt'a                                                                                                            | 6     | —      |
| 15) Behâ-i kilid, 1 kıt'a                                                                                                             | 9     | —      |
| 16) Be-cihet-i teşhîz ve tekfîn-i gurebâ (merd-i garib) ki der tâbhâne-i imâret müteveffâ şuden (şud), neferân (nefer 1), fî 40       | 80    | 40     |
| 17) Be-cihet-i hafızân-ı dalyân-ı karye-i Bori, 4 neferen, fî yevm 6, fî 6 şehr                                                       | 1 080 | 1 080  |
| Yılta heman altı aylık virilür                                                                                                        |       |        |
| 18) Behâ-i tahta, be-cihet-i meremmet-i dıvar-ı revvasiyye <sup>66</sup> 52 kıt'a                                                     | —     | 108    |
| 19) Behâ-i kanâdîl, 11 kıt'a                                                                                                          | —     | 27     |
| III. <i>El-meremmât</i> :                                                                                                             | 6 364 | 11 751 |
| 1) Meremmet-i hammâm-ı Siroz ma'a dekâkîn ve çeşme ve râh-ı âb (be-ma 'rifet-i kadı-i Siroz)                                          | 4 938 | 10 795 |
| 2) Meremmet-i hammâm-ı Yanbolı                                                                                                        | 326   | 494    |
| 3) Meremmet-i furun-ı [imâret] (habbazîn ve geçhâne) <sup>67</sup>                                                                    | 656   | 102    |
| 4) Meremmet-i revvâsiyye, der pîş-i câmi'-i 'atıyk                                                                                    | 238   | 143    |
| 5) Meremmet-i revvâsiyye, der Bâb-ı Kulle                                                                                             | 120   | 100    |
| 6) Meremmet-i revvâsiyye, der pîş-i cîsr-i Mihal Beğ                                                                                  | 86    | 117    |

## III

EL-BÂKÎ : a: 55 356

b: 78 452

[*Minhâ* : Be-teslîm-i Bayezid Çelebi veled-i Mahmud Beğ bin İsfendiyyar, mütevellî-i cedîd ve Hızır Bâlî, kâtib Be-takrîr-i Hızır Bâlî, kâtib

19 142

Be-muhasebe-i âyende nibişte şud,<sup>68</sup> temâmen

|                                    |                      |                              |                                     |
|------------------------------------|----------------------|------------------------------|-------------------------------------|
| درخت <sup>59</sup>                 | پوشیدن <sup>58</sup> | تخته اره <sup>57</sup>       | طباحين <sup>56</sup>                |
| زنان <sup>63</sup>                 | نقم <sup>62</sup>    | نقم (نغم) <sup>61</sup> جيان | تنور <sup>60</sup>                  |
| فرن خبازين و كج خانه <sup>67</sup> | رواسيه <sup>66</sup> | متوفى شدند <sup>65</sup>     | مرمت بستر <sup>64</sup>             |
|                                    |                      |                              | محاسبه اينده نبشته شد <sup>68</sup> |

[*Ẓimmetü'l-bâkî* :

36 214

Zikr olan bâkîden yeni mütevellî olan Bayezid Çelebi'ye ne hasıl ider  
ise vireler]

\* \* \*

## MUHASEBE-İ GALLÂT-İ 'İMÂRET-İ MURADIYE DER EDİRNE

Be-ma 'rifet-i Mevlânâ Ali Çelebi veled-i Müeyyed Çelebi (Bayezid Çelebi  
bin Mahmud Çelebi bin İsfendiyar Beğ) [el-mezbûr] *mütevellî* ve Hızır  
Bâlî *kâtib* 'An gurre-i Ca. (Ca.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca.  
(Ca.) s. 894 (895).

*Tahrîrîn fî 6(21) Recebi'l-mürecceb sene 896*

## I

*Asl-ı gallât, fî sene [ve şehr]*[Ma'a bakıyye-i muhasebe-i mâziye, cüz furuhte<sup>69</sup> :]

|                                                                                                                                                                                                                                                | Mudden     | Keylçe    | Şinik     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|-----------|
| 1) El-erz                                                                                                                                                                                                                                      | 430 (682)  | 12 (4)    | 2,5 (3)   |
| 2) El-hinta                                                                                                                                                                                                                                    | 150 (240)  | 3 (2)     | 2,5 (1,5) |
| 3) Eş-şa'ır                                                                                                                                                                                                                                    | 125 (147)  | 3 (7)     | 3,5 (-)   |
| 4) Nohud                                                                                                                                                                                                                                       | 4 (3)      | - (1)     | 2,5 (0,5) |
| 5) Ed-dakıyk                                                                                                                                                                                                                                   | 229 (215)  | 11 (13,9) | 1 (-)     |
| 6) Nemek                                                                                                                                                                                                                                       | 12 (14)    | - (17,5)  | 2 (-)     |
| A) 'An bakıyye-i muhasebe-i [sene-i] mâziye 'An tahvîl-i [hodişân]ı (Mevlânâ 'Ali<br>Çelebi veled-i Müeyyed Çelebi <i>mütevellî</i> ve Hızır Bâlî <i>kâtib</i> 'An gurre-i Ca.<br>(C.) s. 892 (893) ilâ gayet-i R. (Ca.) s. 893 (894) Fî sene: |            |           |           |
| 1) El-erz                                                                                                                                                                                                                                      | 185 (59,5) | 17 (-)    | 3,5 (-)   |
| 2) El-hinta                                                                                                                                                                                                                                    | - (9)      | - (5)     | 0,5 (-)   |
| 3) Eş-şa'ır                                                                                                                                                                                                                                    | 36 (1,5)   | 5 (-)     | 0,5 (-)   |
| 4) Nohud                                                                                                                                                                                                                                       | 4 (-)      | - (7)     | 2,5 (0,5) |
| 5) Ed-dakıyk <sup>(1)</sup>                                                                                                                                                                                                                    | - (3)      | 9,5 (4)   | - (-)     |
| 6) Def'a <sup>(1)</sup>                                                                                                                                                                                                                        | 3 (-)      | (4)(-)    | 3 (-)     |
| 7) Nemek                                                                                                                                                                                                                                       | 3 (1,5)    | 1,5(-)    | - (-)     |
| B) 'An mahsulât-ı kurâ [fî sene ve şehr]                                                                                                                                                                                                       |            |           |           |
| 1) El-erz [fî sene ve şehr]                                                                                                                                                                                                                    | 233 (622)  | 4 (14)    | 3 (3)     |
|                                                                                                                                                                                                                                                | Mudd       | Keylçe    | Şinik     |
| a) 'An karye-i Kara-resi <sup>(2)</sup>                                                                                                                                                                                                        | 46 (561)   | 7 (4)     | 1 (1)     |
| b) 'An karye-i Halka-bınar                                                                                                                                                                                                                     |            |           |           |
| [ma'a erz-i okka Fî s. 892 (893)                                                                                                                                                                                                               | 46,5 (6)   | - (12,5)  | - (-)     |
| c) 'An karye-i Kara-reis <sup>(3)</sup>                                                                                                                                                                                                        | 112 (-)    | 4,5(-)    | - (-)     |

<sup>(1)</sup> [Def'a, 'An tefavüt-i Yanbolı].<sup>(2)</sup> 'An tahvîl-i Süleyman ve Kassab Osman, (Bahşayış) 'An zıra'ât-i sene 889 (892) ve sene  
tis'in ve semâne mi'e ve sene 891 (ve s. 893 90 ve s. 894 ma'a okka :

a) 'An hâsıl-ı müzür, 451 müdden, 19 keylçe, 1 şinik

b) 'An hâsıl-ı okka, 109 müdden, 5 keylçe.

<sup>(3)</sup> 'An mahsul-i sene 892 (893), 'an tahvîl-i Bahşayış [erz].

|                                            |           |          |           |  |
|--------------------------------------------|-----------|----------|-----------|--|
| d) 'An nehr-i Çaşnigir                     |           |          |           |  |
| 'An 'öşr-i çeltük, sene 891 <sup>(4)</sup> |           |          |           |  |
|                                            | 28 ( - )  | 3 (18 )  | - ( - )   |  |
| 2) El-hınta, fî sene 893 (894)             | 129 (217) | 5 ( 2 )  | - ( 1,5 ) |  |
| 3) Eş-şâ'ir, fî sene 893 (894)             | 88 (145)  | 18 (17)  | 3 ( - )   |  |
| 4) El-'alef, fî sene <sup>(5)</sup>        | 53 ( - )  | 14 ( - ) | - ( - )   |  |
| 5) Ed-duhne, fî sene <sup>(6)</sup>        | 27 ( - )  | 15 ( - ) | 1 ( - )   |  |
| 6) Ed-dakiyk, 'an İslavne ve Hörpişte (-)  | 19 ( - )  | 2 ( - )  | 3,5 ( - ) |  |
| 7) Çavdar, fî sene 893 (6)                 | 9 ( - )   | 10 ( - ) | 1,5 ( - ) |  |
| 8) Burçak, fî sene 893 (6)                 | 1 ( - )   | 9 ( - )  | 1 ( - )   |  |
| 9) Kabluca, fî sene 893 (6)                | - ( - )   | 19 ( - ) | 2 ( - )   |  |
| 10) Nohud, fî sene 893 (6)                 | - ( - )   | 1 ( 3 )  | - ( 2,5 ) |  |
| 11) El-'ades, fî sene 893 (6)              | - ( - )   | 3 ( - )  | 1,5 ( - ) |  |
| 12) Merdümek, fî sene 893 (6)              | - ( - )   | 3 ( - )  | - ( - )   |  |
| 13) Çeltük, fî sene 893 (6)                | 8 ( - )   | - ( - )  | - ( - )   |  |
| 14) Bilbil <sup>71</sup> , fî sene 893 (6) | - ( - )   | - ( - )  | - ( - )   |  |
| 15) Semsem, fî sene 893 (6)                | 1 ( - )   | 4 ( - )  | 1 ( - )   |  |

C) 'Ani'l-ibtiyâ' <sup>72</sup> ki der bâlâ mezkûr est

|                                                                     |            |           |           |
|---------------------------------------------------------------------|------------|-----------|-----------|
| 1) El-erz                                                           | 11,5 ( - ) | - ( - )   | - ( - )   |
| 2) El-hınta                                                         | 20 ( 13 )  | 18,5 (15) | - ( - )   |
| 3) El-erd (Dakiyk)                                                  | 156 (115)  | 9 (13)    | 1,5 ( 2 ) |
| 4) Nemek                                                            | 8 ( 14 )   | 19 (16)   | - ( - )   |
| 5) Nohud                                                            | - ( 2 )    | - (10)    | - ( - )   |
| 6) Def'a, 'An gendüm ki ard şud [der zîr] mezkûr est <sup>(7)</sup> | 50 ( 96 )  | 14 (15)   | 3 ( 1 )   |

## II

## VUZİ'A MİN ZÂLİKE

|                                                                                                                                                  | Müdden    | Keylçe   | Şinik     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------|-----------|
| I. 'Ani'l-erz [cüz <sup>73</sup> furuhte ki der zîr mezkûr est]                                                                                  | 101 (418) | 9 (17,5) | 1,5 ( - ) |
|                                                                                                                                                  | Mud       | Keylçe   | Şinik     |
| a) Be-cihet-i şurbay-i subh, cüz mâh-ı Ramazan ve 'ideyn ve leyâlî-i Cum'a, fî yevm 3 keylçe, fî 349 (327) yevmen (Ba'zı eyyâmda eksik verilmiş) | 52 ( 47 ) | 9 (8,5)  | - ( - )   |

(4) [Be-ma'rifet-i Hayreddin câbî-i Kara-reis ki sonradan zâhir olduğu cihetden güzeste muhasebde yazılmayub bunda kayd ettirüle].

(5) Furuhte şud, der bâlâ temâmen.

(6) Furuhte şud, temâmen.

(7) [Yekûn-ı dakiyk : 207 mudden, 4 keylçe, 0,5 şinik].



|                                                                                                                                                                     |           |           |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|
| b) Be-cihet-i şehri Ramazan, cüz<br>leyâlî-i Cum'a, fî 26 (24) şeb (yevmen)<br>beher şeb (yevm fî 6 keylçe)                                                         | 7 ( 7 )   | 16 ( 4 )  | - ( - )   |
| c) Be-cihet-i dâne ve zerde ve aş-ı turş <sup>74</sup> ,<br>be-cihet-i leyâlî-i Cum'a ve 'ideyn,<br>beher leyl fî 10 keylçe, (Fî 50 keyl<br>25 mud ve 'ideyn 1 mud) | 28 ( 26 ) | 6 ( - )   | - ( - )   |
| d) Be-cihet-i ziyâfet-i müsafirân                                                                                                                                   | 7 ( 8 )   | 10 ( 19 ) | 1,5 (2,5) |
| e) Be-cihet-i ziyâfet-i hafaza                                                                                                                                      | - ( )     | 7 ( 7 )   | - ( - )   |
| f) (Be-cihet-i meremmeti, be-ma'rifet-i<br>mütevelli, fî sene 2 keylçe)                                                                                             | - ( - )   | - ( 2 )   | - ( - )   |
| g) Cere-i <sup>75</sup> mezkûrîn, fî sene 893 (894)                                                                                                                 | 5 ( 5 )   | 1 ( 1 )   | - ( - )   |

|                      | Fî sene<br>Keylçe |                                        | Fî sene<br>Keylçe |
|----------------------|-------------------|----------------------------------------|-------------------|
| 1) Şeyh              | 10 (10)           | 13) Hammâl-i gûşt                      | 2 ( 2 )           |
| 2) Kâtib             | 10 (10)           | 14) Tabbahîn, 3 nefer,<br>fî 2 keylçe  | 6 ( 6 )           |
| 3) İmam              | 6 ( 6 )           | 15) Habbazîn, 3 nefer,<br>fî 2 keylçe  | 6 ( 6 )           |
| 4) Vekil-i harc      | 6 ( 6 )           | 16) Kâse-şûy                           | 2 ( 2 )           |
| 5) Anbarî            | 6 ( 6 )           | 17) Gendüm-kûb                         | 2 ( 2 )           |
| 6) Kilârî            | 6 ( 6 )           | 18) Ser-mahfil                         | 2 ( 2 )           |
| 7) Nakıyb-i ta'am    | 6 ( 6 )           | 19) Ser-müsebbih                       | 2 ( 2 )           |
| 8) Nakıyb-i nân      | 3 ( 3 )           | 20) Müezzinân, neferân,<br>fî 2 keylçe | 4 ( 4 )           |
| 9) Ferraş-ı enderûnî | 4 ( 4 )           | 21) Mu'arraf-i imâret                  | 2 ( 2 )           |
| 10) Ferraş-ı birûnî  | 2 ( 2 )           | 22) Mu'arraf-i Mevlevihâne             | 2 ( 2 )           |
| 11) Siracî           | 6 ( 6 )           | 23) Mu'allim                           | 2 ( 2 )           |
| 12) Bevvâb           | 3 ( 3 )           | 24) Halife-i mektebhâne                | 1 ( 1 )           |

## II- 'Ani'l-hınta

| Mudden    | Keylçe | Şinik     |
|-----------|--------|-----------|
| 140 (224) | 18 (5) | 2,5 (0,5) |

- a) Be-cihet-i ta'am, beher yevm fî 2,5  
keylçe, cüz leyâlî-i Cum'a ve  
'ideyn min eyyâm-ı müsterika <sup>76</sup>

|                                                       | Mud       | Keylçe   | Şinik     |
|-------------------------------------------------------|-----------|----------|-----------|
| Fî 320 (300) yevmen                                   | 40 (37,5) | - ( - )  | - ( - )   |
| b) Dakıyk şud                                         | 50 (96 )  | 14 (15)  | 3 ( 1 )   |
| c) Be-cihet-i resm-i âsiyâb                           | 3 ( 5 )   | 11 ( 1 ) | 2 ( 1 )   |
| d) Furuht şud der bâlâ mezkûr est                     | 31 (69 )  | 12 (18)  | 1,5 (2,5) |
| e) Cere-i mezkûrîn, fî sene 893 (894)<br>[ve gayruhu] | 15 (15 )  |          |           |

|                 |         |                     |         |
|-----------------|---------|---------------------|---------|
| 1) Kâtib        | 1 ( 1 ) | 5) Nakıyb-i ta'am   | 1 ( 1 ) |
| 2) Kilârî       | 1 ( 1 ) | 6) Derviş Mansur    | 3 ( 3 ) |
| 3) Vekil-i harc | 1 ( 1 ) | 7) İskender, ferraş | 1 ( 1 ) |
| 4) Anbarî       | 1 ( 1 ) |                     |         |

- 8) Mevlânâ Şemseddin, hatib-i Câmi'-i 'Âtiyk  
9) Be-cihet-i salyâne-i mezârî-i Kenise der Bori

|         |
|---------|
| 5 ( 5 ) |
| 1 ( 1 ) |

|                                                                             |           |          |           |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------|----------|-----------|
| III. Eş-şa'ır :                                                             | 123 (142) | 13 (11)  | 3,5 (3,5) |
| a) Be-cihet-i 'alîk-i <sup>77</sup> misafirân                               | 46 ( 34)  | 3,5 ( 9) | - ( 1 )   |
| b) Cere-i Mevlânâ Şemseddin hatib(-i<br>Câmi'(-i 'Atıyk), fî sene 893 (894) | 3 ( 3)    | - ( - )  | - ( - )   |
| c) Salyâne-i mezâri'(-i Kenise der Bori, fî s.,                             | 1 ( 1)    | - ( - )  | - ( - )   |
| d) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est                                         | 73 (104)  | 10 ( 2)  | 1,5(2,5)  |

## IV. Ed-dakıyk :

Be-cihet-i nân ve rûkak<sup>78</sup> ve gayruhu, fî yevm

12 keylçe, bi't-tevârihi'l-muhtelifi, 226 (206) 16,5 (19) - ( - )

V. Nohut, be-cihet-i aş 2 ( 2) 14,5 ( 9) - (0,5) (8)

IV. Nemek, be-cihet-i aş ve turşî 11 ( 12) 19 ( 6) - - -

## III

## El-bâkî :

|              |           |           |           |
|--------------|-----------|-----------|-----------|
| 1) El-erz    | 132 (263) | 16,5( 7 ) | - ( 1 )   |
| 2) El-hınta  | 9 ( 15)   | 5 (17 )   | - ( 1 )   |
| 3) Eş-şa'ır  | 1,5( 4)   | - (15 )   | - (0,5)   |
| 4) Nohud     | 1 ( - )   | 6 ( 8 )   | 0,5 (1,5) |
| 5) Ed-dakıyk | 3 ( 8)    | 4 (14,5)  | 3 ( - )   |
| 6) Nemek     | - ( 2)    | 1 (11,5)  | - ( - )   |

## [Min zâlike'l-bâkî :

Be-teslîm-i Bayezid Çelebi, mütevellî-i cedîd, veled-i  
Mahmud Beğ bin İsfendiyar Beğ ve Hızır Bâlî kâtib,  
be-takrîr-i Hızır Bâlî, kâtib

|              |            |         |         |
|--------------|------------|---------|---------|
| 1) El-erz    | 59,5 ( - ) | - ( - ) | - ( - ) |
| 2) El-hınta  | 9 ( - )    | 5 ( - ) | - ( - ) |
| 3) Eş-şa'ır  | 1,5 ( - )  | - ( - ) | - ( - ) |
| 4) Nohud     | - ( - )    | 7 ( - ) | 2 ( - ) |
| 5) Ed-dakıyk | 3 ( 8)     | 4 ( - ) | 3 ( - ) |
| 6) Nemek     | 1,5 ( - )  | - ( - ) | - ( - ) |

Heme be-muhâsebe-i âyende nibişte şud temâmen

[Zimmetü'l-bâkî<sup>79</sup>

|             |          |           |           |
|-------------|----------|-----------|-----------|
| 1) El-erz   | 73 ( - ) | 6,5 ( - ) | - ( - )   |
| 2) El-hınta | - ( - )  | 18 ( - )  | 2,5 ( - ) |

(8) (Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est; 3 keylçe 2,5 şinik Yekûn: 2 mudden, 12 keylçe, 3 şinik)

No. 5

MUHASEBE-İ DÂRÜ'L-HADÎS-İ SULTAN MURAD HAN TÂBE  
SERAHU<sup>1</sup> DER EDİRNE

Be-ma 'rifet-i Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi (Mevlânâ Muhyiddin Çelebi veled-i Abdülkerim), *nâzır*(-ı dârü'l-Hadîs el-mezbûre)  
'An gurre-i Ra. (L.) S. erba'a ve tis'in ve semâne mi'e (894) ilâ gayet-i N. (S.) S. [el-mezbûre] (896)

*Tarhrîren fî 19 (20) Şa'ban sene 896 [be-takrîr-i Sinan kâtib-i o]*  
(Sf. a : 255-258; b : 251 - 255)

I

ASL-I MAL, a : 119 447  
b : 310 206

Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr)

- A) 'An bakıyye-i muhâsebe-i [sene-i] mâziye 'An tahvîl-i [hod] (Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi) 'An gurre-i Ra. (R.)  
S. 893 (894) ilâ gayet-i S. (N.) S. 896

50 583 3 506  
68 864 306 700

- B) 'Ani'l-mahsulât (ma'a mebi'ât)

- 1) 'An kirâye-i dekâkîn der Edirne 'An gurre-i S. (N.) s. 894 ilâ gayet-i Ş. (M.) sene-i mezkûre (896) Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr), cüz betalet<sup>3</sup>, 477 bâb 53 531 126 162
- 2) 'An kıst-ı hammâm-ı Tahte'l-kal'a 'An gurre-i S. (N.) s. 894 ilâ gayet-i Ş. (M.) sene-i mezkûre (896) Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr) 15 333 33 867
- 3) 'An mahsul-i bağçe-i medrese-i dârü'l-Hadîs 'An gurre-i S. s. 894 ilâ gayet-i M. s. 896 Fî sene ve 11 şehr — 110
- 4) 'An mahsul-i kurâ-yi mezkûrîn 'An gurre-i Ra. s. 894 ilâ gayet-i S. s. 896 Fî seneteyn, cüz mebi'ât — 114 371

Fî sene 894 56 410  
Fî sene 895 57 961

- a) 'An karye-i Üsküb tâbi'-i Kırk-kinise, fî seneteyn 59 926

| Fî sene 894:                                        | 29 427 | Fî sene 895 :                 | 30 499 |
|-----------------------------------------------------|--------|-------------------------------|--------|
| Hane 274, cizye                                     | 20 050 | Hane 274, cizye               | 19 760 |
| Öşr-i şıra: 1 616 mudra <sup>5</sup> , fî 5,5 8 888 |        | Öşr-i şıra: 2 560 mudra, fî 4 | 10 240 |
| Âdet-i agnâm:                                       |        | Âdet-i agnâm :                |        |
| 843 re's, 3 fî 1                                    | 281    | 849 re's, 3 fî 1              | 283    |

سنين<sup>4</sup>

جزبالت<sup>3</sup>

عن تحويل خود<sup>2</sup>

طاب ثراه<sup>1</sup>  
مدره<sup>5</sup>



|                             |    |                             |    |
|-----------------------------|----|-----------------------------|----|
| Resm-i âsiyâb, 3 bâb, fî 30 | 90 | Resm-i âsiyâb : 3 bâb fî 30 | 90 |
| Öşr-i kevâre                | 50 | Öşr-i kevâre <sup>6</sup>   | 60 |
| Öşr-i kiras                 | 50 | Öşr-i kiras                 | 51 |
| Öşr-i bostan                | 18 | Öşr-i bostan                | 15 |

## b) 'An karye-i Hisarcık tâbi'-i Kırk-kinise, fî seneteyn 7 688

|                              |              |                            |              |
|------------------------------|--------------|----------------------------|--------------|
| <u>Fî sene 894 :</u>         | <u>3 898</u> | <u>Fî sene 895 :</u>       | <u>3 790</u> |
| Hane 46, cizye               | 3 570        | Hane 45, cizye             | 3 495        |
| Öşr-i şıra, 45 mudra, fî 5,5 | 297          | Öşr-i şıra, 57 mudra, fî 5 | 285          |
| Öşr-i bostan                 | 8            | Öşr-i bostan               | 10           |
| Öşr-i kiras                  | 12           | —                          | —            |
| Öşr-i kevâre                 | 11           | —                          | —            |

## c) 'An karye-i Yane, tâbi'-i Pınarhisar, fî seneteyn 32 828

|                               |               |                      |               |
|-------------------------------|---------------|----------------------|---------------|
| <u>Fî sene 894 :</u>          | <u>16 682</u> | <u>Fî sene 895 :</u> | <u>16 146</u> |
| Hane 196, cizye               | 14 105        | Hane 196, cizye      | 13 365        |
| Öşr-i şıra :                  |               | Öşr-i şıra :         |               |
| 393 mudra, fî 5,5             | 2 162         | 464 mudra, fî 5      | 2 322         |
| Âdet-i aġnâm, 60 re's, fî 3 ı | 20            | Resm-i çift          | 267           |
| Resm-i çift                   | 245           | Öşr-i kevâre         | 128           |
| Öşr-i kevâre                  | 78            | Öşr-i bagaat         | 39            |
| Öşr-i bagaat                  | 45            | Öşr-i bostan         | 21            |
| Öşr-i bostan                  | 27            | Öşr-i sır (sebz ?)   | 4             |

## d) 'An karye-i Kurt, tâbi'-i Bınarhisar, fî seneteyn 12 659

|                               |              |                      |              |
|-------------------------------|--------------|----------------------|--------------|
| <u>Fî sene 894 :</u>          | <u>5 993</u> | <u>Fî sene 895 :</u> | <u>6 666</u> |
| Hane 78, cizye                | 5 330        | Hane 78, cizye       | 5 331        |
| Öşr-i şıra :                  |              | Öşr-i şıra :         |              |
| 30,5 mudra, fî 5              | 167          | 165 mudra, fî 5      | 825          |
| Resm-i duhan, ['an çingenehâ] | 416          | Resm-i duhan,        | 416          |
| Resm-i çift                   | 11           | Resm-i çift          | 11           |
| Öşr-i kevâre                  | 38           | Öşr-i kevâre         | 46           |
| Öşr-i bostan                  | 16           | Öşr-i bostan         | 37           |
| Öşr-i merdümek                | 8            | —                    | —            |
| Öşr-i sır (sebz ?)            | 7            | —                    | —            |

## e) 'An cizye-i gebrân-ı yava-yi' kurâ-yi mezkûrîn

Ber-veçh-i maktu', fî seneteyn 1 270

Fî sene 894 : Ber-veçh-i maktu' 410

Fî sene 895 : Ber-veçh-i maktu' 860

5) 'Ani'l-mebt'ât <sup>8</sup> :

|               | Mudden | Keylçe | Şinik |        |
|---------------|--------|--------|-------|--------|
| Behâ-i çeltük | 6      | 2      | —     | 830    |
| Behâ-i gendüm | 140    | 19     | —     | 24 846 |
| Behâ-i cev    | 20     | 11,5   | —     | 2 050  |
| Behâ-i çavdar | 25     | 4      | 3     | 2 421  |
| Behâ-i 'alef  | 17     | 3      | 1     | 1 485  |
| Behâ-i duhne  | 7      | 10     | 3     | 558)   |
|               |        |        |       | 32 190 |

## II

VUZI'A MIN ZÂLIKE, [Fî 7 şehr] a: 94 041  
b: 217 621

A) *El-vezâif*, 'an gurre-i Ra. (L.) s. 894 ilâ gayet-i N. (S.) seneti'l-mezbûre  
(896) Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr)

84 854 194 473

a) Cema'at-i *vazife-horân-ı* dârü'l-Hadîs :

a ve b

1) [İbtidâ-i Mevlânâ] [Alâeddin bin Mevlânâ]

Fî yevm

Cemâleddin [ki müderris şud]

50

a) Ber-müceb-i vakfiyye 30

b) 'An zevâid 20

[Fî 6 şehr ve 15 yevmen 9 750]

(Büride şud<sup>9</sup>, be-câyeş Ahmed Çelebi birâder-i Mevlânâ Sinan Paşa, müderris şud, fî ... Z. s. 894)

(İbtidâ-i Mevlânâ Muhyiddin Çelebi bin Mevlânâ

'Abdülkerim, 'An 16 L. 894 Nâzır şud be-cây-i

Ahmed Çelebi, fî yevm 15 Fî sene ve 4 şehr ve 15

yevmen 7 425)

2) Ahmed Çelebi, nâzır <sup>(1)</sup>

15

3) Talebe

40

4) Mu'id

8

5) Hafaza, 30 neferen

46

a) Ser-mahfil, fî 2,5

b) 29 neferen, fî 1,5 = 43,5

6) Mühellilîn ma'a salavatçıyân, 16 nefer, fî 2

32

7) İmam

6

8) Müezzîn

4

9) Kayyım

3

10) Bevvâb

2

11) Hafaza-i türbe, 5 nefer, fî 2

10

12) Kayyım-ı türbe

1

13) Hacı Şirmerd, meremmeti

5

14) Cabiyân, neferân, fî 4

8

a) Yusuf, cabî-i dekâkîn, fî 4

b) Yusuf-ı diğer, kâtib-i dekâkîn, fî 4

15) İmam ve müezzîn-i mescid-i Tahte'l-kal'a

3

16) Be-cihet-i behâ-ı revgan-ı zeyt, berây-ı kanâdil-i mescid-i dârü'l-Hadîs

1

17) Eytâm, 40 neferen, fî 0,5

20

*Yekûn :*

52 590 129 355

Fî yevm 240 (239)

Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr)

42 840 121 890

El-müşâhare

9 750 7 465

b) Cemâ'at-i *zevâid-horân*, [mine't-târihi'l-mezbûre]

('An gurre-i L. s. 894 ilâ gayet-i S. s. 896)

a ve b

1) Mevlânâ Abdülkerim (müteveffâ şud, fî 7

Fî yevm

M. s. 895 Fî 3 şehr ve 6 yevmen, 2 880

30

2) Mevlânâ Kürd Hoca, hâfız (Ba'dehu mürde)

10

(<sup>1</sup>) [Aşağıda nezâret için zevâidden dahi beş akçesi vardır] (Ber-müceb-i vakfiyye : 15, 'An zevâid 5, fî yevmân : 40 Büride şud ki kadî-i Ma'alkara şud, fî 3 L. s. 894)

|                                                                                                                                                  |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 3) Vazife-horân-ı mescid-i Mes'ud Halife                                                                                                         | 8               |
| 4) Mahmud Çelebi bin Hundi (Huri) Hatun                                                                                                          | 5               |
| 5) İsmail Çelebi veled-i Saruhan (Ba'dehu mürde)                                                                                                 | 4               |
| 6) Duhter-i Saruhan                                                                                                                              | 3               |
| 7) (Sinan) Hâfız-ı kütüb                                                                                                                         | 2               |
| 8) Muhyiddin bin Hacı Ali                                                                                                                        | 5               |
| 9) Hasan Çelebi                                                                                                                                  | 5               |
| 10) Nergis Hâtun, dâye-i şahzâde                                                                                                                 | 2               |
| 11) Hanzâde Hatun bint-i Aydın Beğ                                                                                                               | 10              |
| 12) [Fazlullah nâm-ı diğer] Lütfullah (bin şeyh İbrahim)<br>[veled-i Tâceddin Halife] Kayseriyye                                                 | 3 (*)           |
| 13) [Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi, nâzır]                                                                                                  | 5               |
| 14) Abdülevvel bin Ümmü'l-veled, mülâzım şud, fi 19<br>M. s. 895 (Fi 3 şehr ve 18 yevmen 1 080)                                                  | 10              |
| 15) Hâfızân-ı dekâkin-i Batpazarı, 4 neferen, fi 2                                                                                               | 8               |
| 16) Şehnâz Hâtun, zen-i Hasan güyende-i Sultan<br>Murad Han tâbe serâhu                                                                          | 4               |
| 17) Hâbil Çelebi veled-i Mevlânâ Abdülkerim                                                                                                      | 10              |
| 18) Burak Zerd, 'an cemâ'at-i Gurebâ                                                                                                             | 3               |
| 19) Şah Mehmed Çelebi, veled-i Kemal Paşa                                                                                                        | 10              |
| 20) Murad Beğ, emîn                                                                                                                              | 15              |
| 21) [İbtidâ-i] Sunkur, dizdâr-ı köhne-i kal'a-i Sis [ki<br>mütekaid kerde, 'An hâmis-i B. s. 894, fi selh-i minh<br>Fi şehreyn ve 26 yevmen 344] | 4               |
| 22) (İbtidâ-i 'Abdi veled-i İskender Beğ, şarabî 'An hâmis-i<br>S. s. 895, fi yevm 6 Fi sene ve 25 yevmen, 2 310)                                |                 |
| 23) (İbtidâ-i evlâd-ı Mahmud Silâhdar<br>'An 2 Za. s. 894, fi yevm 1 : Ahmed, Mehmed<br>Fi sene ve 3 şehr ve 28 yevmen, 478)                     |                 |
| 24) (İbtidâ-i Sinan ki noktacı-i eczâ-hânân şud,<br>'An 13 M. s. 895, fi yevm 2<br>Fi sene ve şehr ve 18 yevmen 816)                             |                 |
| <i>Yekûn :</i>                                                                                                                                   | 32 264 (65 118) |
| Fî yevm 152 (111),<br>(fî sene ve 5 şehr) [fî 7 şehr]                                                                                            | 31 920 56 610   |
| El-müşâhare                                                                                                                                      | 344 (8 508)     |

B) *El-ihracât*(-ı saire ma'a meremmât): 9 187 23 148

- 1) Behâ-i revgan-ı pîh, be-cihet-i dolabîn-i hammâm, 2 kît'a,  
[fî şehr 4 Fî 7] şehr (fî sene ve 5 şehr) 28 68
- 2) Behâ-i dekâkin-i tabbahîn ki be-vakf-ı dârü'l-Hadîsi'l-mezbûr  
munzam şud bâbân (bâb 2) 2 500 ( 4700)
- a) [Dükkân-ı İbrahim, bâb 2 000]
- b) [Dükkân-ı Ramazan kâtib, bâb 500]

\* (Ziyâde şud, fi 9 Za. s. 894, fi yevm 2 Fi sene ve 3 şehr ve 22 yevmen, 944)

(2) Ber-muceb-i hükm-i hümayûn mezkûrân dükkânlar vakıf yerün üzerinde binâ olub vakfa icâre virirler imiş İcâre virmekde 'acz gösterdiklerici hetden kendülerün ihtiyârıyla binâları vakf için satın alınmış.



2/1) (Dekâkîn ki be-vakf-ı dârü'l-Hadîsi'l-mezbûre munzam-şud  
'An yed-i mezkûrîn nezd-i Batpazarı, 9 bâb <sup>(3)</sup>)

|                                                                             |       |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------|
| a) 'An yed-i Mustafa Börekci, dekâkîn-i tabbahîn, 3 bâb                     | 800   |
| b) 'An yed-i İshak Börekci, dükkân-ı tabbah, 1 bâb                          | 800   |
| c) 'An yed-i Mustafa sükker-rîz <sup>12</sup> , dükkân-ı hurda-furûş, 1 bâb | 500   |
| d) 'An yed-i . . . , dükkân-ı hurda-furûş <sup>13</sup> , 1 bâb             | 400   |
| e) 'An yed-i Ömer Pîr, dükkân-ı meyve, 2 bâb                                | 1 600 |
| f) 'An yed-i Murad, dükkân-ı meyve, 1 bâb)                                  | 600   |

|                                                                                                                                                   |       |                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|----------------|
| 3) [Meremmet-i medrese]                                                                                                                           | 924   |                |
| 4) [Meremmet-i hammâm-ı Tahte'l-kal 'a]                                                                                                           | 471   |                |
| 5) [Meremmet-i dolab, nezd-i âb-ı Meriç]                                                                                                          | 524   |                |
| 6) [Meremmet-i odahâ, der Bâb-ı Manyas]                                                                                                           | 406   |                |
| 7) [Behâ-i hasır be-cihet-i mescid-i Tahte'l-kal 'a, 6 kıt 'a, fî 8]                                                                              | 48    |                |
| 8) [Meremmet-i dekâkîn-i Kettancıyân]                                                                                                             | 97    |                |
| 9) [Meremmet-i dekâkîn-i piriñciyân]                                                                                                              | 87    |                |
| 10) [Meremmet-i havlu-yi hîme der külhân-ı hammâm-ı Tahte'l-kal 'a]                                                                               | 961   |                |
| 11) [Be-cihet-i resm-i muhzırân <sup>14</sup> , berây-ı cem'-kerden-i akçe-i alım-ı evkaf]                                                        | 98    |                |
| 12) [Meremmet-i râh-ı âb ve bend-i âb, nezd-i Âb-ı Meriç]                                                                                         | 3 043 | <sup>(4)</sup> |
| 12/1) (Be-cihet-i harc-ı dükkân-ı büzûrk der dekâkîn-i debbagîn ki harab-şude bûd Ba 'zı nev-sâhte şud Be-ma 'rifet-i Kadı-i Edirne, bâb)         | 4 919 |                |
| 12/2) (Meremmet-i medrese ve hammâm ve dolabhâ ve dekâkîn-i Batpazarı ve harc-ı hurda ve resm-i muhzırân)                                         | 3 776 |                |
| 12/3) (Meremmet-i mescid-i Tahte'l-kal 'a, be-ma 'rifet-i Mevlânâ Muhyiddin Kadı-i Edirne Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn ve defter-i kadı el-mezbûre) | 2 713 |                |
| 12/4) (Meremmet-i hammâm-ı Tahte'l-kal 'a, be-ma 'rifet-i Mevlânâ Muhyiddin Kadı-i Edirne Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn ve defter-i kadı-i mezkûr)   | 7 459 |                |
| 12/5) (Meremmet-i dekâkîn-i Batpazarı Be-ma 'rifet-i Mevlânâ Muhyiddin Kadı-i Edirne Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn ve defter-i kadı-i mezkûr)        | 513   |                |

<sup>3</sup> (Zikr olan dükkânlar aslında evkaf-ı mezkûrenin yeri üzerinde olup vakfa yer-mukata'ası'n virirlerdi Padişah-ı Âlempenah hullide mülkühü devletle İstanbula müteveccih olduğu cihetden icâre vir-melerinde 'acz gösterdiklerinden zikr olan bahayla kirâyelerine mübeddel tutulub kendülerin ihtiyar-larıyla vakf-ı mezkûr için satun alınmış Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn ve hüccet-i Kadı-i Edirne.

<sup>(4)</sup> [Zikr olan akçe sâbıkâa evkafın ehl-i karyesine teklif olunub anların kendü yanlarından olmuş imiş Muhasebe-i sâbıkâa kayd olunub 'arz olunub gelecek hesabda yine ehl-i kurâya mezbûr akçeyi virüb gösteresiz denilmiş].

## III

EL-BÂKİ : a: 25 406  
b: (92 685)

Min zâlike'l-bâkî :

- 1) [Be-teslîm-i Mevlânâ 'Ukayl<sup>15</sup>, mütevellî-i Câmî'-i Cedîd der Edirne Be-cihet-i meremmet-i Câmî'-i Nev Ber-müceb-i hükm-i hümayûn ki fi sâdis-i Ra. s. erba'a ve tis'in ve semâne mi'e] 21 900
- 2) [Zimmetü'l-bâkî<sup>16</sup>] 3 506
- 3) (Behâ-i kiremid-i pûşîş-i Efrencî Be-cihet-i meremmât Be-ma'rîfet-i Muhyiddin el-mezbûr, kadî-i Edirne Ber-müceb-i defter-i mezkûr : 10 000 'aded, beher elf<sup>17</sup> fi 100 1 000  
Mezkûr kiremidlerün yedi bin mıkdarı meremmâta sarf olmuş, bâkisi min ba'd meremmet olacak içün hıfz olunmuş)
- 4) (Ücret-i 'arabacıyân be-cihet-i âverden-i kiremid-i mezkûr : Elf fi 14 140)  
(Zimmetü'l-bâkî : 91 545)  
Be-muhâsebei âyende nibişte şud, temâmen

\* \* \*

## MUHASEBE-İ GALLÂT-I DÂRÜ'L-HADİS [İ'L-MEZBÛRE]

(-i Sultan Murad Han t. s. der Edirne) Be-ma'rîfet-i Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi (Mevlânâ Muhyiddin Çelebi veled-i Mevlânâ 'Abdülkerim) Nâzır(-ı dârü'l-Hadîs) 'An gurre-i Ra. (L.)s. 894 ilâ gayet-i N. (S.) s. [-i mezbûre] (896)

*Tahrîren fi 19 Şa'banî'l-mu'azzam sene 896 :*

## I

ASL-I GALLÂT Fî 7 şehr (Fî sene ve 5 şehr)

a) 'An karye-i Üsküb, tâbi'-i Kırk-kinise :

|             | Mud     | Keylçe     | Şinik   |
|-------------|---------|------------|---------|
| 1) El-hınta | 5 ( 9 ) | 15 ( 17 )  | - ( 2 ) |
| 2) Eş-şa'ır | - ( 1 ) | 5 ( 16 )   | - ( - ) |
| 3) Çavdar   | 2 ( 6 ) | 12 ( 9,5 ) | - ( - ) |
| 4) 'Alef    | - ( 1 ) | 17 ( 14 )  | - ( - ) |
| 5) Duhne    | - ( 1 ) | 2 ( - )    | - ( 1 ) |

b) 'An karye-i Hisarcık, tâbi'-i Kırk-kinise :

|             |         |            |         |
|-------------|---------|------------|---------|
| 1) El-hınta | - ( 1 ) | 15 ( 2,5 ) | - ( - ) |
| 2) Çavdar   | - ( 1 ) | 13 ( 8 )   | 3 ( 3 ) |
| 3) 'Alef    | - ( - ) | 4 ( 3,5 )  | 2 ( - ) |
| 4) Duhne    | - ( - ) | - ( 3,5 )  | - ( - ) |

## c) 'An karye-i Yane, tâbi'-i Pınar-hisar :

|             |                        |           |           |         |
|-------------|------------------------|-----------|-----------|---------|
| 1) El-hinta | ma'a mahsulât-ı âsiyâb | 45 (56)   | 7 ( 2,5 ) | - ( - ) |
| 2) Eş-şa'ır |                        | 5 ( 8 )   | 16 (18,5) | - ( - ) |
| 3) Çavdar   |                        | 2,5 ( 8 ) | - ( 17 )  | - ( 3 ) |
| 4) 'Alef    |                        | 3 ( 4 )   | 3 (10 )   | - ( 3 ) |
| 5) Duhne    |                        | - ( 4 )   | - (15 )   | - ( 1 ) |

## d) 'An karye-i Kurt, tâbi'-i Pınar-hisar :

|             |  |         |            |         |
|-------------|--|---------|------------|---------|
| 1) El-hinta |  | 10 (11) | 11 ( 8,5 ) | - ( - ) |
| 2) Eş-şa'ır |  | 1 ( 2 ) | 18 ( - )   | - ( - ) |
| 3) Çavdar   |  | - ( 2 ) | 6 ( 7 )    | - ( 3 ) |
| 4) 'Alef    |  | 1 ( 3 ) | 13 (17,5)  | - ( - ) |
| 5) Duhne    |  | - ( 1 ) | - ( 7 )    | - ( 3 ) |

## e) 'An tahvîl-i Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi\* :

|             |  |         |          |         |
|-------------|--|---------|----------|---------|
| 1) El-hinta |  | - (62)  | - ( 8 )  | - ( - ) |
| 2) Eş-şa'ır |  | - ( 7 ) | - (17 )  | - ( - ) |
| 3) Çavdar   |  | - ( 6 ) | - ( 1 )  | - ( - ) |
| 4) 'Alef    |  | - ( 5 ) | - (17,5) | - ( - ) |
| 5) Duhne    |  | - ( - ) | - ( 7 )  | - ( - ) |
| 6) Çeltük   |  | - ( 6 ) | - ( 2 )  | - ( - ) |

## Yekûn :

|             |  |          |            |         |
|-------------|--|----------|------------|---------|
| 1) El-hinta |  | 62 (140) | 8 (19 )    | - ( - ) |
| 2) Eş-şa'ır |  | 7 ( 20 ) | 17 (11,5)  | - ( - ) |
| 3) Çavdar   |  | 6 ( 25 ) | 1 ( 4 )    | 3 ( 3 ) |
| 4) El-'alef |  | 5 ( 17 ) | 17,5 ( 3 ) | - ( 1 ) |
| 5) Duhne    |  | - ( 7 )  | 7 (10 )    | - ( 3 ) |
| 6) Çeltük   |  | - ( 6 )  | - ( 2 )    | - ( - ) |

[Heme be-muhâsebe-i âyende nibişte est, temâmen]

(Heme furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est, temâmen)

\* Ber-mûceb-i muhâsebe-i sene-i mâziye 'An gurre-i Rebiu'l-evvel sene 894 ilâ gayet-i Ramazan seneti'l-mezbûre.



## No. 6

### MUHASEBE-İ CÂMÎ'İ CEDİD DER EDİRNE

Be-ma'rifet-i Mevlânâ 'Ukeyl, *nâzır-ı câmi'*-i mezkûre 'An gurre-i  
Rebî'i'l-âhır sene 895 ilâ gayet-i Rebî'i'l-evvel sene 896  
*Tahrîren fî 15 Ca. sene 896* (sf. 283 - 285)

#### I

ASL-İ MAL, fî sene 363 626

- |                                                                                                                                                      |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 1) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i guzeşte <sup>1</sup> , 'an tahvîl-i hod<br>'An gurre-i R. s. 894 ilâ gayet-i Ra. s. 895                           | 46 334  |
| 2) 'Anî'l-mahsûlât ve gayruhu, fî sene                                                                                                               | 317 292 |
| a) 'An kıst-ı hammâm-ı Alaca 'An gurre-i Ra. s. 895 ilâ gayet-i<br>Ra. s. 896, fî sene                                                               | 8 000   |
| b) 'An mahsul-i karye-i Çotra <sup>2</sup> ve Kamene <sup>3</sup> ma'a Yenice<br>'An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i Ra. s. 896 fî sene                | 18 362  |
| c) 'An tahvîl-i mezkûrîn 'âmilân-ı Kratova                                                                                                           | 289 361 |
| 1) 'An tahvîl-i Pavli ... (?) 'an kıst-ı ma'den-i<br>Kratova 'An gurre-i L. s. 893                                                                   | 235 361 |
| 2) 'An tahvîl-i ... 'An kıst-ı <i>bâc-ı siyah-ı</i> <sup>4</sup> Krato-<br>ova 'An gurre-i L. s. 894                                                 | 22 000  |
| 3) 'An tahvîl-i Todor 'An kıst-ı Monopolye <sup>5</sup> ve<br>'öşr-i gallât-ı Kratova 'An gurre-i L. s. 894                                          | 20 000  |
| 4) 'An tahvîl-i Pir Beğ <sup>6</sup> 'An kıst-ı <i>Kalhâne-i</i> <sup>7</sup> Kra-<br>tova 'An gurre-i L. s. 894                                     | 4 000   |
| 5) 'An tahvîl-i Mehmed bin 'Ali 'An kıst-ı şeffarlık-ı<br>Kratova 'An gurre-i B. s. 892                                                              | 8 000   |
| 6) 'An <i>mâbeyn-i</i> vazîfe-i 'Ivaz, müezzin                                                                                                       | 55      |
| 7) 'An mahsul-i dekâkîn-i cedîd der civar-ı Câmî'-i<br>Cedîdi'l-mezbûre 'An gurre-i Ra. s. 895 ilâ gayet-i<br>Ra. s. 896 fî sene 896, 3 bâb, Fî sene | 1 186   |
| 8) 'An behâ-i esbân-ı sakat-ı <sup>9</sup> dolab, 4 re's                                                                                             | 328     |

#### II

VUZİ'A MİN ZÂLİKE, fî sene 260 307

- |                                                                                               |         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| A) <i>El-vezâif</i> , fî sene                                                                 | 238 105 |
| a) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı Câmî'-i Cedîdi'l-mezbûre<br>'An gurre-i R. ilâ gayet-i Ra. s. 896 |         |

|            |           |          |             |
|------------|-----------|----------|-------------|
| 4 باج سیاہ | 3 قامنه   | 2 چوترہ  | 1 گذشتہ     |
| 8 شفارلق   | 7 قالخانہ | 6 پیر بک | 5 منوپولیہ  |
|            |           |          | 9 اسبان سقط |

- |                                                                                                                      |      |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------|
| 1) 'Abdül'aziz, ser-mahfil                                                                                           | 15   |        |
| 2) Ecza-hanân, 30 neferen, fi 2                                                                                      | 60   |        |
| 3) Devir-hanân, 10 neferen, fi 1                                                                                     | 10   |        |
| 4) En'am-hanân <sup>10</sup> , 10 neferen, fi 3                                                                      | 30   |        |
| 5) Müsebbihîn, 15 neferen                                                                                            | 46   |        |
| a) Ser-müsebbih                                                                                                      | 4    |        |
| b) 14 neferen, fi 3                                                                                                  | 42   |        |
| 6) Müezzinân, 8 neferen, fi 5                                                                                        | 40   |        |
| 7) Kayyımân, 4 neferen, fi 5                                                                                         | 20   |        |
| 8) Mu'arraf.                                                                                                         | 5    |        |
| 9) Salâvatçıyân, neferân, fi 2                                                                                       | 4    |        |
| 10) Kâtib-i câmi', der tasarruf-ı nâzır Mevlânâ 'Ukayl el-mezbûr                                                     | 5    |        |
| <i>Yekûn</i> : 1) Fî yevm                                                                                            | 235  |        |
| 2) Fî sene                                                                                                           |      | 84 600 |
| b) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı <i>medrese-i 'atıyk</i> 'An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i Ra. s. 896                     |      |        |
| 1) Mevlânâ Yarhisar-zâde, müderris                                                                                   | 50   |        |
| 2) Mu'id                                                                                                             | 8    |        |
| 3) Talebe, 18 neferen, fi 2                                                                                          | 36   |        |
| 4) İmam                                                                                                              | 4    |        |
| 5) Hâfız-ı kütüb                                                                                                     | 2    |        |
| 6) Bevvâb                                                                                                            | 2    |        |
| 7) Kennâs <sup>11</sup>                                                                                              | 2    |        |
| <i>Yekûn</i> : 1) Fî yevm                                                                                            | 104  |        |
| 2) Fî sene                                                                                                           |      | 37 440 |
| c) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı <i>medrese-i cedîd</i> 'An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i Ra. s. 896                      |      |        |
| 1) Mevlânâ Paşa Çelebi bin Şeyh Kutbeddin, müderris                                                                  | 50   |        |
| 2) Mu'id                                                                                                             | 8    |        |
| 3) Talebe, 18 neferen, fi 2                                                                                          | 36   |        |
| 4) İmam                                                                                                              | 4    |        |
| 5) Hâfız-ı kütüb                                                                                                     | 2    |        |
| 6) Bevvâb                                                                                                            | 2    |        |
| 7) Kennâs                                                                                                            | 2    |        |
| <i>Yekûn</i> : 1) Fî yevm                                                                                            | 104  |        |
| 2) Fî sene                                                                                                           |      | 37 440 |
| d) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı <i>mektebhâne</i> 'An gurre-i R. s. 894 ilâ gayet-i Ra. s. 896                           |      |        |
| 1) Mevlânâ Mu'allim                                                                                                  | 10   |        |
| 2) Halife, 3 neferen:                                                                                                | 5    |        |
| Neferân, fi 2                                                                                                        | 4    |        |
| Nefer, fi 1                                                                                                          | 1    |        |
| 3) Kayyım                                                                                                            | 2    |        |
| 4) Sakka                                                                                                             | 0,5  |        |
| <i>Yekûn</i> : 1) Fî yevm                                                                                            | 17,5 |        |
| 2) Fî sene                                                                                                           |      | 6 300  |
| e) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı <i>müteferrika</i> ma'a <i>zevaid-horân</i> 'An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i Ra. s. 896 |      |        |

|                                                            |     |            |
|------------------------------------------------------------|-----|------------|
| 1) Mevlânâ 'Ukeyl, nâzır-ı câmi'-i mezkûre                 | 30  |            |
| Teka 'üd kerd <sup>12</sup> ve be-câyeş Abdülbâkî veled-eş |     |            |
| 2) Mevlânâ Hayreddin-zâde, Hatib (Teka 'üd kerd ve         | 30  |            |
| be-câyeş Mevlânâ Hacı Muhyiddin ki hatib şud               |     |            |
| Fi Za. s. 895 fî yevm) 30                                  |     |            |
| 3) İmameyn, neferân, fî 15                                 | 30  |            |
| 4) 'Arab, müezzin                                          | 22  |            |
| 5) Dolabcıyân, 3 neferen, fî 4                             | 12  |            |
| 6) Bayramlu, câbî-i Kızanlık                               | 4   |            |
| 7) Hamza, câbî-i Çirmen                                    | 3   |            |
| (Büride <sup>13</sup> ve be-câyeş Karagöz)                 |     |            |
| 8) Mübârek, meremmetî                                      | 5   |            |
| 9) Sinan, mushaf-hân                                       | 3   |            |
| 10) Muhyiddin, hoş-hân <sup>13a</sup>                      | 5   |            |
| 11) Seyyid hoş-hân                                         | 5   |            |
| 12) Mehmed bin Hacı Ali                                    | 5   |            |
| 13) Süleyman bin Bıyıklı                                   | 3   |            |
| 14) Mustafa Celeb                                          | 2   |            |
| 15) Mahmud, meremmetî                                      | 8   |            |
| 16) Mevlânâ Halil, müderris-i Medrese-i Çelebi,            | 30  |            |
| müderris-i Medrese-i 'İmâret-i Cedid şud Fi 8 Ca. s. 895   |     |            |
| Fi 8 Şehir ve 7 yeymen                                     |     | 1 110      |
| 17) İbtidâ-i Mevlânâ Sinan ki müderris-i Medrese-i         |     |            |
| Çelebi şud, be-cây-ı mezkûr                                | 25  |            |
| 'An 8 Ca. sene 895                                         |     |            |
| Fi 10 şehr ve 23 yevmen                                    |     | 8 075      |
| 18) Seyyid tabib                                           | 8   |            |
| (Tabib-i dârüşşifâ-i İstanbul şud, fî gurre-i N. s. 895)   |     |            |
| Fi 8 şehir                                                 |     | 1 200      |
| 19) İbtidâ-i Muhyiddin Kudsi, 'an mahlûl-i Abdülkerim bin  |     |            |
| Gügercin Sinan, ma'a ziyâde, fî yevm                       | 5   |            |
| 'An mahlûl-i Sinan                                         | 4   |            |
| Ziyâde 'An 11 Ra. s. 895                                   | 1   |            |
| Fi 20 yevmen                                               | 100 |            |
| Minhâ, resid be-Sinan Gügercin, ber-müceb-i muhasebe-i     |     |            |
| güzeşte                                                    |     |            |
| Fi yevm 4, fî 20 yevmâ                                     | 80  |            |
| El-bâkî be-cihet-i Muhyiddin el-mezbûr                     |     |            |
| Fi yevm 1, fî 20 yevmâ                                     | 20  |            |
| Yekûn Fi yevm                                              | 172 |            |
| Fi sene                                                    |     | 72 325 (*) |

22 202

B) *El-ihracât :*

- a) Harc-ı müteferrika be-cihet-i Câmi'-i Cedîdî'l--mezbûre  
ve gayruhu 11 740
- 1) Behâ-i revgan-i zeyt be-cihet-i kanâdîl-i câmi',  
563 vakıyye 3 021
- 2) Behâ-i şem'-i 'asel, be-cihet-i leyâlî-i Ramazan  
ve şeb-i Namaz ve mevlûd, 10 vakıyye, fî 16 160

\* Fî sene 61 920  
El-müşahere 10 405



- 3) Behâ-i revgan-ı zeyt, be-cihet-i tezyîn-i minârehâ  
Ber-veçh-i maktu‘, fî sene 500
- 4) Behâ-i Şem‘ ve hasır, be-cihet-i medâris  
Fî şehr 180, fî sene 2 160
- 5) Behâ-i penbe, be-cihet-i fetile<sup>14</sup>, fî şehir 5, fî sene 60
- 6) Behâ-i hasır, be-cihet-i Câmi‘-i Büzürk, 5 kît‘a,  
fî 15 1 500
- 7) Behâ-i hîme, be-cihet-i *mektebhâne* 131
- 8) Behâ-i bargirân-ı dolab, 4 re’s 1 628
- 9) Be-cihet-i cerre-i Mevlânâ Hayreddin-zâde, fî sene,  
20 müdden 2 240
- El-hînta be-mudd-ı Edirne, 12 mud 1680
- Eş-şa‘ır be-mudd-ı Edirne, 8 mud 560
- 10) Be-cihet-i verdaşten-i<sup>15</sup> zebil-i câmi‘ ve medâris 28
- 11) Be-cihet-i meremmet-i ba‘zı kütübhâ 56
- b) Harc-ı ‘alıyk-i bargirân-ı<sup>16</sup> dolab, 6 re’s 4 431
- 1) Behâ-i cev, 30 mud, 12 keylçe 2 142
- 2) Behâ-i giyah-ı ter ve huşk<sup>17</sup>, fî şehr 120, fî sene 1 440
- 3) Behâ-i kâh<sup>18</sup>, fî şehr 10, fî sene 120
- 4) Behâ-i na‘l, fî şehr 10, fî sene 120
- 5) Behâ-i revgan-i pîh, fî şehr 6, fî sene 72
- 6) Behâ-i cul-ı siyah, 6 kît‘a, fî 28 168
- 7) Behâ-i kebe-i pûşîş be-cihet-i cul, 6 kît‘a, fî 28 168
- 8) Behâ-i tobra, 6 kît‘a, fî 4 24
- 9) Behâ-i pâ-bend<sup>19</sup>, 6 kît‘a, fî 2 12
- 10) Behâ-i efsar<sup>21</sup>, 6 kît‘a, fî 12 72
- 11) Behâ-i resen, be-cihet-i efsar, 9 kît‘a, fî 3 27
- 12) Be-cihet-i harc-ı boyundurughâ 66
- c) *El-meremmât* ve gayruhu 6 031
- 1) Meremmet-i dolab-ı bâlâ 672
- 2) Meremmet-i dolab-ı miyâne 1 156
- 3) Meremmet-i dolab, nezd-i hâne-i İshak Paşa 815
- 4) Meremmet-i hammâm-ı Alaca 1 182
- 5) Meremmet-i râh-ı âb-ı câmi‘ ve hammâm 928
- 6) Meremmet-i kubbehâ-i câmi‘ ve medâris ve  
mu‘allimhâne 458
- 7) Be-cihet-i harc-ı nemed-i<sup>22</sup> bâbhâ-i hammâm-ı  
Alaca ve behâ-i âb ve gayruhu 462
- 8) Be-cihet-i sahten-i kaldırım der pîş-i çeşme, 4 zirâ,  
ma‘a meremmet 150
- 9) Behâ-i hum, be-cihet-i nihâ(de)n-i<sup>23</sup> hammâm-ı Alaca,  
1 kît‘a 39
- 10) Behâ-i çuka-i dûy<sup>24</sup>, be-cihet-i nihâden-i zir-i âlât-ı bâbhâ 10

کیاه تروخشک 17  
رسن 21

علیق بارکیران 16  
افسار 20  
چوقاق دوی 24

ورداشتن زبیل 15  
پابند 19  
خم بجهت نهادن 23

فتیله 14  
کاه 18  
نمد 22

- 11) Behâ-i seng, be-cihet-i nihâden-i der bâlâ-yi bâb-ı câmi‘  
ki harab şude bud, 1 kıt‘a 30
- 12) Behâ-i horasanî, be-cihet-i mesâlih-i <sup>25</sup> câmi‘ ve gayruhû  
ki der anbar nihâde şûd, 3 mud 105
- 13) Be-cihet-i resm-i hucec-i Kadı-i Edirne, be-cihet-i teslîm-i  
akçe be-Bayezid Çelebi, mütevellî-i mezbûr

## III

EL-BÂKÎ :

103 319

Min zâlike'l-bâkî <sup>27</sup> :

- A) Be-teslîm-i Bayezid Çelebi, mütevellî-i ‘imâret-i mezbûr der Edirne  
Be-cihet-i meremmet-i hammâm-ı Sultan Murad tâbe serâhu der Yanbolu  
Ber-mûceb-i hükm-i humâyûn ve hucec-i Mevlânâ Muhyiddin Kadı-i  
Edirne Fî 14 S. s. 895 5 000  
(El-vâkı‘ fî 16 Receb sene 895 ber-mûceb-i rûzname-i <sup>26</sup> Hızır Bâli) 98 317
- B) Zimmetü'l-bâkî <sup>28</sup> 98 317  
Be-muhâsebe-i âyende nibişte şud, tamâmen

No. 7

MUHASEBE-İ 'İMÂRET-İ MURADİYYE DER ERGENE

Be-ma 'rifet-i İbrahim Çelebi mütevellî ve Muhyiddin kâtib (ve Seyyid Ali kâtib) 'An gurre-i Rebî'î'l-âhır sene 894 (895) ilâ gayet-i Rebî'î'l-evvel sene 895 (896)

*Tahrîren fî 21 (22) Cemaziye'l-âhır sene 896*

(Sf. a: 333 - 338; b: 281 286)

I

ASL-I MAL, fî sene a : 160 141

b : 146 971

- I) 'An bakıyye-i muhâsebe-i (sene-i mâziye 'An tahvîl-i) İbrahim Beğ (Çelebi) el-mezbûr ve Muhyiddin kâtib (ve Seyyid Ali kâtib) 'An gurre-i R. s. 893 (894) ilâ gayet-i Ra. s. 894 (895) 47 608 74 408
- II) 'An bakıyye-i muhâsebe-i Ali Beğ, mütevellî-i köhne ve Muhyiddin kâtib 'An gurre-i R. s. 892 ilâ gayet-i Ra. s. 893 Ma'a behâ-i hâne-i Mehmed Hammâmî der Edirne 6 248 — —
- a) 'An nakdiyye 3 848 (—)
- b) 'An behâ-i hâne-i Mehmed Hammâmî, der Edirne, bâb 2 400 (—)
- III. 'Anî'l-mahsulât, fî sene ma'a behâ-i gallât 106 285 72 563
- A) a) 'An kıst-ı hammâm der Edirne, nezd-i odahâ-i gilmân-ı yeniçeriyân-ı Dergâh-ı Âlî 'An gurre-i R. s. sene 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. sene 895 (896), fî sene, cüz betâlet 4 773 3 885
- b) 'An kıst-ı kârbansaray-ı Sürb der Edirne 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896), fî sene 2 264 1 975
- c) 'An kıst-ı dekâkin der Edirne ma'a bozahâne ve revvâsiyye<sup>1</sup> ve kassab ve hâne-i Mehmed Hammâmî der Edirne Fî sene, cüz betâlet ve harâbe<sup>2</sup>, ('An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i R.s. 896) [mine't-târihi'l-mezbûre), 13 bâb 5 028 3 972
- d) 'An kıst-ı hammâm der Ergene 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896) fî sene, cüz betâlet 5 902 6 790
- e) 'An kıst-ı bozahâne der Ergene 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896) Fî sene, cüz betâlet 1 105 1 400
- f) 'An kıst-ı dekâkin der Ergene ma'a mukata'a-i zemîn 'An gurre-i R. sene 894 (895) ilâ gayet-i Ra. sene 895 (896) Fî sene, cüz betâlet, 47 (48) bâb 5 086 4 974



B) 'An mahsul-i fevâkih<sup>3</sup> ve 'uyun-ı<sup>4</sup> kurâ-yı evkaf-ı mezkûre ma'a resm-i çift ve bağ ve kevar<sup>5</sup> ve 'âdet-i ağnâm ve bostan ve cizye-i gebrân-ı karye-i Kelviye<sup>6</sup> ve gayruhu gayr-ez gallât<sup>7</sup> ve *hubûbât*

'An gurre-i<sup>4</sup> R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896) Fî sene 34 076 35 717

|                                                                         |       |       |
|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| a) 'An karye-i Mızrablu <sup>8</sup> ma'a Eski, tâbi'-i Ergene, fî sene | 4 779 | 4 528 |
| b) 'An karye-i Yayalar, tâbi'-i Ergene, fî sene                         | 1 327 | 1 358 |
| c) 'An karye-i Yenice, tâbi'-i Ergene                                   | 536   | 569   |
| d) 'An karye-i Salarlu <sup>10</sup> , tâbi'-i Ergene                   | 2 040 | 2 018 |
| e) 'An karye-i Yaraklu <sup>11</sup> , tâbi'-i Ergene                   | 1 912 | 2 801 |
| f) 'An karye-i Hamidlu, tâbi'-i Ergene                                  | 869   | 823   |
| g) 'An karye-i Kızıklı, tâbi'-i Ergene                                  | 547   | 547   |
| h) 'An karye-i Deve-boynı ma'a Kaasım Fakih, tâbi'-i Ergene, fî sene    | 548   | 560   |
| i) 'An karye-i Malkoç, tâbi-i Ergene                                    | 1 144 | 1 197 |
| p) 'An Beytûlmâl-i kurâ-yı mezkûrîn, fî sene                            | 250   | 750   |
| r) 'An 'âdet-i ağnâm-ı kurâ-yı mezkûrîn, fî sene                        | 3 511 | 3 711 |
| s) 'An mahsul-i çayır-ı kurâ-yı mezkûrîn, fî sene                       | 2 434 | 1 645 |
| t) 'An pîşkeş-i nehr-i <sup>14</sup> Burgaz                             | —     | 2 000 |
| j) 'An karye-i Kabalar, tabi'-i Migalkara                               | 708   | 727   |
| k) „ „ 'Alici „ „ „                                                     | 865   | 914   |
| l) „ „ Sekbanlu „ „ „                                                   | 217   | 221   |
| m) „ „ Bazarlu „ „ „                                                    | 2 765 | 2 800 |
| n) „ „ Kelviye <sup>12</sup> „ „ „                                      | 8 757 | 8 706 |
| o) „ „ ma'a cizye, fî sene                                              | 867   | 842   |
| o) „ „ Turnacı <sup>13</sup> , tabi'-i Hayrebolu                        |       |       |

C) 'An behâ-i gallât-ı kurâ-yı evkaf-ı 'imâret-i mezkûre (ve gayruhû) 48 051 13 850

|                                                                                | Mud      | Keylçe   | Şinik    |        |       |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|----------|--------|-------|
| a) 'An behâ-i erz                                                              | 63( - )  | 7( - )   | 3( - )   | 18 242 | —     |
| b) 'An behâ-i hinta(gendüm)                                                    | 74(21 )  | 15(19 )  | 3(3,5)   | 15 101 | 3 348 |
| c) 'An behâ-i cev                                                              | 57(68 )  | —(17 )   | 2(1 )    | 5 671  | 3 952 |
| d) 'An behâ-i 'alef                                                            | 53(95 )  | 3(19 )   | 1(2 )    | 4 578  | 3 663 |
| e) 'An behâ-i duhne <sup>15</sup>                                              | 2( 7 )   | 12( 8,5) | 0,5(- )  | 409    | 297   |
| f) 'An behâ-i çavdar                                                           | 13( 7,5) | 11( - )  | 1( - )   | 1 637  | 300   |
| g) 'An behâ-i burçak                                                           | 2( 1 )   | 14( 2 )  | 2,5(0,5) | 383    | 53    |
| h) 'An behâ-i nohud                                                            | 4( 1 )   | 8( 6,5)  | 3( - )   | 1 154  | 212   |
| i) 'An behâ-i 'ades <sup>16</sup>                                              | —( 1 )   | 15(11 )  | —(3,5)   | 194    | 311   |
| j) 'An behâ-i böğrölce                                                         | —( - )   | 9( 3 )   | 3(3,5)   | 136    | 44    |
| k) 'An behâ-i semsem                                                           | —( - )   | 3( 4 )   | 1(1,5)   | 80     | 74    |
| l) 'An behâ-i bakla                                                            | —( - )   | 2( 4 )   | 0,5(2,5) | 22     | 38    |
| m) 'An behâ-i penbe, 348 (1 623) lodra                                         |          |          |          | 73     | 274   |
| n) 'An behâ-i sır ve piyaz <sup>17</sup> (ve çörek-otu)                        |          |          |          | 94     | 106   |
| o) 'An behâ-i çevrindi-i <sup>18</sup> gendüm ve erz ve behâ-i kiremid-i hurda |          |          |          | 38     | ( - ) |
| p) Behâ-i nemek <sup>19</sup>                                                  | —( 7 )   | 2( 2 )   | —( - )   | 14     | 998   |
| r) Behâ-i bogay-ı gâvmiş <sup>20</sup> , re's <sup>21</sup>                    |          |          |          | 180    | ( - ) |
| s) Behâ-i post-ı gâvmiş-i mürde <sup>22</sup> , 1 kıt'a                        |          |          |          | 45     | ( - ) |

|                     |             |           |               |
|---------------------|-------------|-----------|---------------|
| كلويه 6             | كواره 5     | عيون 4    | فواكه 3       |
| سالارلو 10          | مضربلو 9    | غره 8     | غير از غلات 7 |
| پيشکش نهـر 14       | طور ناجی 13 | كلويه 12  | یراقلو 11     |
| چورندى 18           | پياز 17     | عدس 16    | دخنه 15       |
| پوست کاومیش مرده 22 | راس 21      | کاومیش 20 | نمک 19        |

- t) Behâ-i kazan-ı bozahane ki köhne bud, 26 vakıyye, 3 lodra — 174  
 u) Behâ-i kettân <sup>23</sup> — 6

## I

Vuzi'a min zâlike <sup>24</sup>, fî sene

a : 85. 773

b : 90. 418

I. *El-‘ulûfât* <sup>25</sup>, fî sene

43 905 45 079

A – Cemâ‘at-i vazîfe-horân-ı ‘imâret-i mezkûre ‘An gurre-i R. s.  
 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896), fî sene

|                                                                                         | Fî yevm   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| a) İbrahim Çelebi, mütevellî                                                            | 15 (15)   |
| 1) ‘An evkaf 10                                                                         |           |
| 2) ‘An zevâid 5                                                                         |           |
| b) Muhyiddin (Seyyid Ali), kâtib Ve be-câyeş Seyyid<br>‘Ali, Fî 12 Ş. s. 894, fî yevm 6 | 6 (6)     |
| c) Mehmed Çelebi, hatib                                                                 | 8 (8)     |
| 1) ‘An evkaf 6                                                                          |           |
| 2) ‘An zevâid 2                                                                         |           |
| ç) Murad, şeyh-i ‘imâret                                                                | 10 (10)   |
| d) Veli, müezzin                                                                        | 2 (2)     |
| e) Hacı Sinan, müezzin                                                                  | 1,5 (1,5) |
| f) Eczâ-hânân, 10 neferen, fî 1                                                         | 10 (10)   |
| g) Mukbil, kilârî                                                                       | 6 (6)     |
| h) Evrenos, nakıyb                                                                      | 3 (3)     |
| i) İnebegi, tabbâh                                                                      | 2 (2)     |
| j) Şâgırdeş                                                                             | 1 (1)     |
| k) Alagöz, gendüm-kûb <sup>26</sup>                                                     | 2 (2)     |
| l) Mahmud, ‘âsiyâbî <sup>27</sup>                                                       | 1,5 (1,5) |
| m) ‘Ali, ‘âsiyâbî                                                                       | 1,5 (1,5) |
| n) Mehmed, ‘âsiyâbî (ziyade şud be-ma‘rifet-i<br>mütevellî)                             | 1 (1,5)   |
| o) Balaban, korıcı                                                                      | 2 (2)     |
| p) Karagöz, kârbansarayî                                                                | 2 (2)     |
| r) Hızır, meremmetî-i râh-ı âb                                                          | 2 (2)     |
| s) Mehmed Derviş, câbî-i dekâkîn-i (der) Ergene                                         | 2 (2)     |
| ş) Muhyiddin, câbî-i kurâ-yı (der) Ergene                                               | 2 (2)     |
| t) Ahmed, câbî-i karye-i Kelviye                                                        | 2 (2)     |
| u) ‘Ali, câbî-i [dekâkîn-i Edirne ve] kurâ-yı Ergene                                    | 2 (2)     |
| v) Karagöz, habbâz <sup>28</sup>                                                        | 2 (-)     |
| y) şâgırdeş                                                                             | 1 (-)     |

*Tekûn* : Fî yevm

87,5(87,5)

Fî sene

(El-müşahere 15)

31 500 31 515

B – Cemâ‘at-i *zevâid-horân*, mine’t-târihi’l-mezbûre

|                                                  |         |
|--------------------------------------------------|---------|
| a) Melik-gazi veled-i Cezire <sup>29</sup> Beğ   | 20 (20) |
| b) Hasan Trabzonî, yeniçeri, bî-pâ <sup>30</sup> | 1 (1)   |
| c) Hacı Süleyman, Silâhdar                       | 3 (3)   |

کندم کوب 26  
 بی‌پا 30

العلوفات 25  
 جزیره 29

وضع من ذلك 24  
 خباز 28

کتان 23  
 اسپای 27

- ç) Mevlânâ Tâceddin el-müştehir be-Kadı-i Zerd <sup>31</sup> 3 ( 3)  
 d) 'Alâeddin, Çengi <sup>32</sup> an gurebâ 5 ( 5)  
 e) İbtidâ-i Ömer, el-kâtib-i köhne-i gurebâ 5 ( 5)  
 [Fi 5 şehr ve 27 yevmen 885]  
 f) İbtidâ-i Mehmed, şütürbân-ı ma'lûl, fî yevm - ( 1)  
 Fî şehr ve 4 yevmen: 244  
 Fî 26 B. s. 895 'An gurre-i L. s. 894

Yekûn : Fî sene 12 405 13 564  
 fî yevm 32 (37)  
 fî sene 11 520 (13 320)  
 El-müşahare 885 (244)

II. *El-ihracât*, fî sene a: 41 828 b: 45 339

A – Harc [ve] *me'kulât-ı 'imâret-i Ergene* (ma'a harc-ı saire)

[el-mezbûre] 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895

(896), fî sene 34 273 34 892

- 1) Behâ-i gûşt, fî yevm 168 (100) lodra <sup>33</sup> 10 659 11 100  
 2) Behâ-i revgan-ı sâde, 12 (17) kantar, 65 (7) lodra 2 920 4 135  
 3) Behâ-i 'asel, 29 (32) kantar [ve] 22 (95) lodra 4 302 4 711  
 4) Behâ-i hîme, 585 (470) 'acelât <sup>34</sup> 3 220 2 467  
 5) Behâ-i kâsehâ, 266 (300) kît'a 88 100  
 6) *Ziyâfet-i hazret-i padişah-ı 'âlempenâh ma'a paşayân-ı 'izâm*, fî şehr-i S. s. 896 : — 1 010

- a) Behâ-i ağnâm, 28 — 784  
 b) Behâ-i mâkyân <sup>35</sup>, 70 kît'a — 170  
 c) Behâ-i badem ve ... <sup>36</sup> dane ve za'feran, be-cihet-i phten-i <sup>37</sup> çörek — 16  
 d) Ücret-i phten-i çörek — 40

- 7) *Ziyâfet-i misâfirân* 2 599 3 206  
 a) Behâ-i gûşt 580 1 138  
 b) Behâ-i mâkyân 347 267  
 c) Behâ-i nân 342 70  
 d) Behâ-i mast <sup>38</sup> 71 65  
 e) Behâ-i peynir 157 246  
 f) Behâ-i turşî-i engür <sup>39</sup> 514 677  
 g) Behâ-i za'feran 163 220  
 h) Behâ-i [revgan-ı] şirugan 139 246  
 i) Behâ-i fülful <sup>40</sup> 15 10  
 j) Behâ-i meyve 271 267

- 8) Behâ-i şem'-i pîh <sup>41</sup> 338 345  
 9) Behâ-i ard <sup>42</sup>, 11 (4) mud, 18 (7) keylçe, 0,5 (3) şinik 3 246 702  
 10) Behâ-i hasırhâ, 6 (11) kît'a 17 112  
 11) Behâ-i kilid (hâ) 1 (8) kît'a 7 45  
 12) Ücret-i kal'î-kerden-i evânî-i nuhas <sup>43</sup>, bi'd-defe'ât 155 130  
 13) Behâ-i geç <sup>44</sup>, [be-cihet-i lökün] 6 (5) 'acelât <sup>34</sup> 216 174

مجلات 34

ماست 38

ارد 42

لودره 33

مختن 37

شمع بیه 41

چنکی 32

... 36

فلفل 40

کج 44

زرد 31

ماکیان 35

انکور 39

اوائی نخاس 43



|                                                                                                                   |       |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----|
| 14) Behâ-i bezir, be-cihet-i kanâdîl [ve meremmet-i râh-ı âb] <sup>45</sup> 2 (2) kantar (19 vakıyye)             | 370   | 326 |
| 15) Ücret-i girbalî-i gendüm ve erz <sup>46</sup>                                                                 | 20    | 44  |
| 16) Be-cihet-i techîz ve tekfîn-i mürde-i garîb der tâbhane, nefer 1                                              | 18    | 15  |
| 17) Behâ-i çelük, 10 vakıyye                                                                                      | 160   | 150 |
| 18) Behâ-i pedavra, 1900 (6565) 'aded                                                                             | 243   | 870 |
| 19) Behâ-i mertek, 108 (283) kîr'a                                                                                | 223   | 697 |
| 20) Behâ-i tahta-i erre (ma'a tenüke), 212 (264) kîr'a                                                            | 421   | 770 |
| 21) Behâ-i mismâr-ı mertek, 15 (36) vakıyye                                                                       | 37    | 90  |
| 22) Behâ-i mismâr-i pedavra, 9000 'aded                                                                           | 92    | —   |
| 23) Behâ-i mismâr-ı tahta 1300 (1800) 'aded                                                                       | 54    | 67  |
| 24) Behâ-i âhen <sup>47</sup> , be-cihet-i âsiyâb, 2 kantar                                                       | 102   | —   |
| 25) Behâ-i kürek-i hadîd, 1 kîr'a                                                                                 | 5     | —   |
| 26) Behâ-i külünk, 1 kîr'a                                                                                        | 6     | —   |
| 27) Behâ-i lâk <sup>48</sup> , 1 kîr'a                                                                            | 23    | —   |
| 28) Behâ-i parû-yı cûb <sup>49</sup> , 2 kîr'a                                                                    | 6     | —   |
| 29) Behâ-i kefçe-i cûb, 3 kîr'a                                                                                   | 14    | —   |
| 30) Behâ-i kilim, be-cihet-i gendüm, 1 kîr'a                                                                      | 25    | —   |
| 31) Behâ-i kebe, be-cihet-i pûşiden-i nân <sup>50</sup> , 2 kîr'a                                                 | 39    | —   |
| 32) Behâ-i hum <sup>51</sup> , 1 kîr'a                                                                            | 20    | —   |
| 33) Behâ-i keylçe-i [gendüm], 6 (2) kîr'a                                                                         | 42    | 20  |
| 34) Behâ-i hane-i Mehmed Hammâmî der Edirne, 1 bâb                                                                | 2 400 | —   |
| 35) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i erz, 'an nehr-i Burgaz, 70 (62) mudden, 17 (2) keylçe (1 şirik)     | 1 088 | 933 |
| 36) Ücret-i arabacıyân, be-cihet-i âverden-i nemek 'an İnoz [bid-defe'ât] 60 (30) müzür, 10 (5) âcelât, fî 50     | 500   | 250 |
| 37) Ücret-i arabacıyân, be-cihet-i âverden-i revgan (-ı sâde) 'an Edirne ve ('asel ve) esbâb-ı saire, bid-defe'ât | 464   | 454 |
| 38) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i bürden <sup>52</sup> ve (ma'a) âverden-i gendüm ilâ âsiyâb                    | 134   | 16  |
| 39) Ücret-i arabacıyân, be-cihet-i âverden-i cûbhâ ve kiremidhâ ve gayruhû                                        | —     | 455 |
| 40) Behâ-i delv <sup>53</sup> , 3 kîr'a                                                                           | —     | 36  |
| 41) Behâ-i kiremid-i pûşîş, 1000 'aded                                                                            | —     | 140 |
| 42) Behâ-i mismâr-ı baskı ma'a şayka, 1000 'aded                                                                  | —     | 70  |
| 43) Behâ-i mismâr-ı hatıl                                                                                         | —     | 10  |
| 44) Behâ-i tepsi-i büzürk ve kûçek, 10 kîr'a                                                                      | —     | 99  |
| 45) Behâ-i kefçe-i mis <sup>54</sup> , 1 kîr'a                                                                    | —     | 92  |
| 46) Behâ-i hereni-i kûçek, 1 kîr'a                                                                                | —     | 29  |
| 47) Behâ-i seh-pâye <sup>55</sup> , 2 kîr'a                                                                       | —     | 15  |

لاک 48  
بردن 52

اهن 47  
خم 51  
سه پایه 55

اجرت غربالی کند و ارز 46  
کبه بجهت پوشیدن نان 50  
کفچه مس 54

مرمت راه اب 45  
چوب 49  
دلو 53

|                                                                                    |   |     |
|------------------------------------------------------------------------------------|---|-----|
| 48) Behâ-i kazgan-i büzürk <sup>56</sup> , 1 kıt'a                                 | — | 351 |
| 49) Behâ-i fuçî, 2 kıt'a                                                           | — | 29  |
| 50) Behâ-i dibek-i sengîn ve cûbîn <sup>57</sup> ,<br>be-cihet-i bozahane, 2 kıt'a | — | 62  |
| 51) Behâ-i kavanos ve kürek-i âhen ve kanâdîl                                      | — | 25  |
| 52) Behâ-i seng-i âsiyâb, 2 kıt'a                                                  | — | 400 |
| 53) Behâ-i keylçe, 2 kıt'a                                                         | — | 20  |
| 54) Behâ-i parûy-ı ceviz <sup>58</sup> , Be-cihet-i anbarhâ, 5 kıt'a               | — | 5   |
| 55) Behâ-i tobra <sup>59</sup> , 2 kıt'a                                           | — | 8   |

B – *El-meremmet* :

7 555 16 447

|                                                         |       |       |
|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| a) Meremmet-i hammâm ma'a dolab der Edirne              | 1 447 | 2 387 |
| b) Meremmet-i mizan-ı râh-ı âb-ı hammâm [der]<br>Edirne | 942   | 979   |
| c) Meremmet-i kârbansaray-ı Sürb der Edirne             | 955   | 912   |
| d) Meremmet-i Revvsâsiyye der Edirne                    | 98    | 53    |
| e) Meremmet-i dekâkin der Edirne                        | 151   | 42    |
| f) Meremmet-i hammâm der Edirne [Ergene]                | 648   | 586   |
| g) Meremmet-i matbah-ı 'imâret                          | 107   | 56    |
| h) Meremmet-i câmi'-i 'imâret                           | 27    | 202   |
| i) Meremmet-i furun (der Ergene)                        | 40    | 80    |
| j) Meremmet-i râh-ı âb der Ergene                       | 850   | 900   |
| k) Meremmet-i dekâkin der Ergene                        | 206   | 298   |
| l) Meremmet-i kârbansaray der Ergene                    | 120   | —     |
| m) Meremmet-i anbarân (der Ergene)                      | 97    | 43    |
| n) Meremmet-i havlu-yı 'imâret                          | 214   | —     |
| o) Meremmet- [kubbe-i] şadırvan(-ı imâret)              | 48    | —     |
| p) Meremmet-i bozahâne (der Ergene)                     | 14    | 67    |
| r) Meremmet-i âsiyâbhâ [7 kıt'a] (der Ergene)           | 1 591 | 2 019 |
| s) Meremmet-i şerefe-i minâre-i câmi'-i Ergene          | —     | 1 062 |
| t) Meremmet-i sundurma-i bâb-ı 'imâret-i mezkûre        | —     | 24    |
| u) Be-cihet-i harc-ı çah-ı âb <sup>60</sup>             | —     | 271   |

## III

EL-BÂKİ:

/4 408 56 553

Be-muhâsebe-i âyende nibişte şud

[Fî 22 C. s. sene 896] Temâmen

\*\*\*

MUHASEBE-i GALLÂT-I 'İMÂRET-I MURADIYE DER ERGENE [EL-MEZBÛRE]  
Be-ma 'rifet-i İbrahim Beğ (mütevelli) [el-mezbûr] [ve Muhyiddin,  
kâtib] ve Seyyid 'Ali kâtib 'An gurre-i Rebî'î'l-âhır sene 894 (895)  
ilâ gayet-i Rebî'î'l-evvel sene 894 (896)

توبره <sup>59</sup>پاروی جويز <sup>58</sup>ديبك سنکين و چوبين <sup>57</sup>قزغان بزرک <sup>56</sup>چاه اب <sup>60</sup>

| Asl-ı gallât, fî sene                       | I         |           |             |
|---------------------------------------------|-----------|-----------|-------------|
|                                             | Müdden    | Keylçe    | Şinik       |
| 1) El-erz                                   | 100 ( 94) | 6 ( 4 )   | - ( 3 )     |
| 2) El-hinta                                 | 328 (427) | 1 ( - )   | 3, 5 ( 1 )  |
| 3) Ed-dakıyk                                | 11 ( 4 )  | 18 ( 3 )  | 0, 5 ( 3 )  |
| 4) Eş-şa 'ır                                | 66 ( 83)  | 16 ( 18)  | - ( 3 )     |
| 5) El- 'alef [ma 'a kabluca]                | 71 (141)  | 3 (11,5)  | - ( - )     |
| 6) Çavdar                                   | 19 [ 31 ] | 9 ( 14 )  | 2, 5 ( 1 )  |
| 7) Ed-duhne [furuhte şud der bâlâ, tamâmen] | 2 ( 29 )  | 12 ( 6 )  | 0, 5 (0, 5) |
| 8) Burçak [furuhte şud der bâlâ, tamâmen]   | 2 ( 4 )   | 14 ( 16 ) | 2, 5 (0, 5) |
| 9) Nohud                                    | 4 ( 9 )   | 12 (6, 5) | - ( - )     |
| 10) El- 'ades <sup>61</sup>                 | - ( 2 )   | 18,5 (17) | - (2, 5)    |
| 11) Böğrölce                                | - ( - )   | 9 ( 11 )  | 3, 5 (2, 5) |
| 12) Semsem <sup>62</sup>                    | - ( - )   | 3 ( 18 )  | 3, 5 (1, 5) |
| 13) Bakla [furuhte şud der bâlâ, tamâmen]   | - ( - )   | 2 ( 5 )   | 0, 5 ( 3 )  |
| 14) Penbe 613 (2577) lodra <sup>63</sup>    | 25 ( 29 ) | 17 ( 9 )  | - ( - )     |
| 15) Nemek <sup>64</sup>                     | 25 ( 29 ) | 17 ( 9 )  | - ( - )     |

## I. 'An bakıyye-i muhasebe-i (sene-i) mâziye

'An tahvîl-i [hodışân] (İbrahim Beğ mütevellî ve Muhyiddin kâtib ve Seyyid 'Ali, kâtib)

'An gurre-i R. s. 893 (894) ilâ gayet-i Ra. s. 894 (895)

|                                          | Müdden   | Keylçe   | Şinik   |
|------------------------------------------|----------|----------|---------|
| 1) El-erz                                | 24 (24)  | 17 (19 ) | - ( 3 ) |
| 2) El-hinta                              | 16 (52)  | 2 (14 )  | - ( 1 ) |
| 3) Eş-şa 'ır                             | 11 ( 1 ) | 3 (15,5) | 1 ( - ) |
| 4) El- 'alef                             | 5 (12)   | - ( 6 )  | - ( 1 ) |
| 5) Nemek                                 | 19 (22)  | 2 ( 3 )  | - ( - ) |
| 6) Çavdar                                | - ( 5 )  | - (18 )  | - (1,5) |
| 7) Nohud                                 | - ( - )  | - ( 3 )  | - ( 1 ) |
| 8) El- 'ades                             | - ( - )  | - ( 3,5) | - ( - ) |
| 9) Böğrölce                              | - ( - )  | - ( - )  | - (0,5) |
| 10) Semsem                               | - ( - )  | - ( 2,5) | - ( - ) |
| 11) Penbe, 613 (265) lodra <sup>63</sup> |          |          |         |

## II. 'An mahsul-i kurâ-yı evkaf-ı imâret-i mezkûre ki fî sene 894 (895) vâkı' şude-est

|                                                                  | Müdden    | Keylçe   | Şinik     |
|------------------------------------------------------------------|-----------|----------|-----------|
| 1) El-erz, 'an nehr-i Burgaz                                     | 75 ( 69)  | 9 ( 5 )  | - ( - )   |
| 2) El-hinta [ma 'a tefavüt-i keylçe]                             | 246 (294) | 14 (19 ) | 3,5 ( - ) |
| 3) Def'a El-hinta[-i diğeri], 'an mahsul-i âsiyâbhâ              | 65 ( 79)  | 5 ( 7 )  | - ( - )   |
| Yekûn[-ı hinta] : 311 (374) müdden, 19 (6) keylçe, 3,5 (-) şinik |           |          |           |



|                                                                   |            |            |          |
|-------------------------------------------------------------------|------------|------------|----------|
| 4) Eş-şa'ır [ma'a tefavüt-i keylçe]                               | 55 ( 82 )  | 12 ( 3 )   | 3 ( 1 )  |
| 5) El-'alef ma'a kapluca                                          | 66 ( 119 ) | 2 ( 5 )    | - ( 1 )  |
| 6) Ed-duhne                                                       | 2 ( 29 )   | 12 ( 6 )   | 0,5(0,5) |
| 7) Çavdar                                                         | 19 ( 25 )  | 9 ( 15 )   | 2,5(3,5) |
| 8) Burçak                                                         | 2 ( 4 )    | 14 ( 18 )  | 2,5(0,5) |
| 9) Nohud                                                          | 4 ( 9 )    | 12 ( 3 )   | 1 ( 1 )  |
| 10) El-'ades                                                      | - ( 2 )    | 18,5(14 )  | - (0,5)  |
| 11) Böğrölce                                                      | - ( - )    | 4 ( 11,5 ) | 3,5(- )  |
| 12) Bakla                                                         | - ( - )    | 2 ( 5 )    | 0,5(3 )  |
| 13) Semsem                                                        | - ( - )    | 3 ( 17 )   | 3,5(3 )  |
| 14) Penbe, 613 ( 2 312 ) lodra                                    |            |            |          |
| 15) Nemek <sup>64</sup> (-i memleha-i İnoz)                       | 6 ( 7 )    | 15 ( 6 )   | - ( - )  |
| 16) 'Ani'l-ibtîyâ <sup>65</sup> ki der bâlâ mezkûr-est, ed-dakiyk | 11 ( 4 )   | 18 ( 7 )   | 0,5(3 )  |

## II

## VUZİ'A MİN ZÂLİKE :

## I. El-erz: 75 (13) müdden, 6 (7) keylçe, 1 (3) şinik

|                                                                                            | Müdden    | Keylçe    | Şinik   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|---------|
| 1) Furuht şud ki der bâlâ mezkûr-est                                                       | 63 ( - )  | 7 ( - )   | 3 ( - ) |
| 2) Be-cihet-i matbah-ı 'imâret-i mezkûre, fî sene                                          | 10 ( 12 ) | 18,5( 7 ) | - ( 3 ) |
| 3) Be-cihet-i ücret-i kesî <sup>66</sup> , berây-ı zabt-kerden-i erz (câbi ki zabt-kerden) | 1 ( 1 )   | - ( - )   | - ( - ) |

## II. El-hinta, 275 (238) müdden, 7 (11) keylçe, 2,5 (1,5) şinik

|                                                        | Mud                      | Keylçe    | Şinik     |
|--------------------------------------------------------|--------------------------|-----------|-----------|
| 1) Furuhte şud [ki] der bâlâ mezkûr est                | 74 ( 21 )                | 15 ( 19 ) | 3 ( 3,5 ) |
| 2) Be-cihet-i şurba der 'imâret, fî sene               | 36 ( 36 )                | - ( - )   | - ( - )   |
| 3) Be-cihet-i nân ve dakiyk, fî sene                   | 72 ( 75 ) <sup>(1)</sup> | - ( 17 )  | - ( 1 )   |
| a) 'An hinta                                           | 60 ( 71 )                | 1 ( 9,5 ) | 3,5 ( - ) |
| b) Minhâ <sup>67</sup> , 'an dakiyk ('ani'l-ibtîyâ')   | 11 ( 4 )                 | 18 ( 7 )  | 0,5(3 )   |
| 4) Be-cihet-i resm-i âsiyâb                            |                          | 1         | ( 1 )     |
| 5) İn'âm be-Sâlih, a'mâ                                |                          | 1         | ( 1 )     |
| 6) İn'âm be-sâdât                                      |                          | 2         | ( 2 )     |
| 7) Be-cihet-i câbiyân-ı kurâ, fî sene, 6 neferen, fî 2 |                          | 12        | ( 12 )    |
| 8) Cere-i <sup>68</sup> şeyh-i 'imâret, fî sene        |                          | 10        | ( 10 )    |
| 9) Cere-i hatib, fî sene                               |                          | 6         | ( 6 )     |
| 10) Cere-i kâtib, fî sene                              |                          | 10        | ( 10 )    |
| 11) Cere-i kilârî, fî sene                             |                          | 6         | ( 6 )     |
| 12) Cere-i müezzînân, neferân, fî sene                 |                          | 4         | ( 4 )     |
| 13) Cere-i nakıyb, fî sene                             |                          | 3         | ( 3 )     |
| 14) Cere-i kârbansarayî, fî sene                       |                          | 5         | ( 5 )     |
| 15) Cere-i korucı, fî sene                             |                          | 2         | ( 7 )     |
| 16) Cere-i âsiyâbî, 10 (3) neferen, fî sene            |                          | 7,5       | ( 7,5 )   |

(1) a : Fi'l-asl ber-müceb-i vakfiye, fî sene 72 müdden, b : Ziyade dâde şud 3 müdden, 17 Keylçe, 1 şinik Fukaraya yetişmediği cihetten mütevellî meşveret idüb virmiş.

|                                                                           |       |        |       |  |
|---------------------------------------------------------------------------|-------|--------|-------|--|
| 17) Cere-i Melik 'Ali veled-i Cezire Beğ(?), fi sene                      | 10    | (10)   |       |  |
| 18) Cere-i Kaasım veled-i O, fi sene                                      | 3     | (3)    |       |  |
| 19) Cere-i Selçuk Hâtun bint-i Lütü Çelebi bin Elvan                      | 5     | (5)    |       |  |
| 20) Cere-i Hacı Süleyman, Silâhdâr, fi sene                               | 5     | (5)    |       |  |
| 21) Mevlânâ Tâceddin, Kadı-i Zerd, fi sene                                | 4     | (4)    |       |  |
| 22) Cere-i Hızır, meremmet-i âb, fi sene                                  | 2 (2) | -      |       |  |
| 23) Cere-i habbâzın, 3 neferen, fi sene                                   | 6 (-) |        |       |  |
| 24) Be-cihet-i çörek-i ziyâfet-i hullide mülkühü <sup>69</sup>            | (-)   | - (12) | - (-) |  |
| 25) İbtidâ-i cere-i veledân-ı Yusuf bin Gazi Lâri <sup>70</sup> , fi sene | - (2) | - (-)  | - (-) |  |
| 'An 1 M. s. 895                                                           |       |        |       |  |
| 26) İbtidâ-i cere-i Ahmed, câbî-i karye-i Kelviye <sup>71</sup> , fi sene | - (2) | - (-)  | - (-) |  |
| 'An 28 M, s. 895                                                          |       |        |       |  |

## III. Eş-şa 'îr

|                                                                                                                    |         |          |        |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|----------|--------|-------|
|                                                                                                                    | 65      | (82)     | - (18) | 2 (3) |
|                                                                                                                    | Mud     | Keyl     | Şinik  |       |
| 1) Furuht şud ki der bâlâ mezkûr-est                                                                               | 57 (68) | - (17)   | 2 (1)  |       |
| 2) Cere-i Melik Kaasım veled-i Cezire Beğ, fi sene                                                                 | 2 (2)   | - (-)    | - (-)  |       |
| 3) Be-cihet-i câbiyân, 5 neferen, fi sene 1                                                                        | 5 (5)   | - (-)    | - (-)  |       |
| 4) Ziyâfet-i gulâm-ı hullide mülkühü(ki) be-cihet-i alım-ı <sup>71</sup> imâreti'l-mezbûre âmede bud <sup>72</sup> | 1 (-)   | - (10)   | - (-)  |       |
| 5) Ziyâfet-i hullide mülkühü                                                                                       | - (6)   | - (11,5) | - (-)  |       |

## IV. El- 'alef

|                                                                                           |         |          |       |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------|----------|-------|--|
|                                                                                           | 58(100) | 15(19,5) | 3 (-) |  |
| 1) Furuht şud ki der bâlâ mezkûr est                                                      | 53 (95) | 3 (19,5) | 1 (-) |  |
| 2) Be-cihet-i câbiyân-ı evkaf, fi sene, 5 neferen, fi 1                                   | 5 (5)   | - (-)    | - (-) |  |
| 3) Ziyâfet-i gulâm-ı hullide mülkühü, be-cihet-i cem 'i bakıyye-i evkaf ve alım âmede bûd | - (-)   | 12(-)    | - (-) |  |

## V. Nemek

|                                                       |        |           |       |  |
|-------------------------------------------------------|--------|-----------|-------|--|
|                                                       | 3 (10) | 14 (16)   | - (-) |  |
| 1) Furuht şud, der bâlâ mezkûr-est                    | - (7)  | 2 (2)     | - (-) |  |
| 2) Be-cihet-i harc-ı matbah ve nân-ı 'imâret, fi sene | 3 (3)  | 12 (14,5) | - (-) |  |

|                                                                 |          |                         |         |  |
|-----------------------------------------------------------------|----------|-------------------------|---------|--|
| VI. Çavdar, furuhte şud, der bâlâ [mezkûr-est]                  | 13 (7,5) | 11 (-)                  | 1 (-)   |  |
| VII. Nohud, furuhte şud, der bâlâ [mezkûr-est]                  | 13 (7,5) | 11 (-)                  | 1 (-)   |  |
| VII. Nohud, furuhte şud, der bâlâ [mezkûr-est]                  | 4 (1)    | 8 (18,5) <sup>(2)</sup> | 3 (-)   |  |
| VIII. 'Ades, furuhte şud der bâlâ - (1)                         | - (1)    | 15 (11)                 | - (3,5) |  |
| IX. Böğrölce, furuhte şud der bâlâ                              | - (-)    | 9 (3)                   | 3 (3,5) |  |
| X. Semsem, furuhte şud der bâlâ                                 | - (-)    | 3 (4)                   | 1 (1,5) |  |
| XI. Penbe, Furuhte şud der bâlâ 348(1.723) <sup>(3)</sup> lodra | - (-)    |                         |         |  |
| XII. Bakla, furuhte şud der bâlâ                                | - (-)    | - (4)                   | - (2,5) |  |

(<sup>2</sup>) 1) Furuhte şud der bâlâ: 1 mudu, 6,5 keylçe, 2) Be-cihet-i ta'am, 12 keylçe.

(<sup>3</sup>) 1) Furuhte şud der bâlâ, 1623 lodra 2) Be-cihet-i harc-ı râh-ı âb 100

## III

EL-BÂKİ :

|                           | Müdden    | Keylçe     | Şinik      |
|---------------------------|-----------|------------|------------|
| 1) El-erz                 | 24 ( 80 ) | 19 ( 17 )  | 3 ( - )    |
| 2) El-hinta               | 52 (188)  | 14 ( 8 )   | 1 ( 3, 5 ) |
| 3) Eş'şa'ır               | 1 ( 1 )   | 15,5 ( - ) | - ( - )    |
| 4) El-'alef               | 12 ( 4 )  | 6 ( 12 )   | 1 ( - )    |
| 5) Çavdar                 | 5 ( 24 )  | 18 ( 4 )   | 1,5 ( 1 )  |
| 6) Nohud                  | - ( 7 )   | 10 ( 8 )   | 1 ( - )    |
| 7) El-'ades               | - ( 1 )   | 3,5 ( 5 )  | - ( 3 )    |
| 8) Böğrölce               | - ( - )   | - ( 7 )    | 0,5 ( 3 )  |
| 9) Semsem                 | -         | - ( 14 )   | 2,5 ( - )  |
| 10) Penbe 265 (854) lodra |           |            |            |
| 11) Nemek                 | 22 ( 18 ) | 3 (12, 5)  | - ( - )    |
| 12) Burçak                | - ( 3 )   | - ( 16 )   | - ( - )    |
| 13) Ed-duhne              | - ( 21 )  | - ( 17 )   | - ( 2, 5 ) |

Heme be-muhasebe-i âyende nibişte şud <sup>73</sup> Temâmen



No. 8

MUHASEBE-İ ZÂVIYE-İ SÜLEYMAN PAŞA DER BOLAYIR

Be-ma 'rifet-i Muhiddin Çelebi (derviş) veled-i Mevlânâ Ali Kuşçı,  
mütevellî-i zâviye-i mezkûre ve Hızır Bâlî, *kâtib* 'An gurre-i Rebî 'i'l-âhır  
(M.) sene 891 (892) ilâ gayet-i Zilhicce sene [ti'l-mezbûre] 892

*Tahrîren fî 26 (29) Cemaziye'l-âhır sene 896*  
(Sf. a: 365 - 370; b: 227 - 231)

I

ASL-I MAL, fî 9 şehr (fî sene) a: 199 877  
b: 224 964

- I. 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye, 'an tahvîl-i hodişân 'An 22 C.  
( 'an gurre-i Ra.) sene 888 (891) ilâ gayet-i Ra. (Z.) s. 891 37 594 93 187  
( 'Ani'l-mahsulât fî sene, ma 'a mebi'ât<sup>3</sup> 131 777):
- II. 'An salyâne-i<sup>1</sup> zaviye-i mezkûre, 'An kıst-ı memleha-i<sup>2</sup> Kavak  
'An gurre-i R. (M.) s. 891 (892) ilâ gayet-i Zilhicce (Z.) s. 891  
(892) [fî sene 25 000, fî 9 şehr] (<sup>4</sup>) 18 750 25 000
- III. 'Ani'l-mahsulât-ı kurâ-yi mezkûrîn ve gayruhu, 'an gurre-i  
M. s. 891 (892) ilâ gayet-i Z. s. 891 (892), fî sene 97 688 86 985
- 1) 'An mukata'a-i karye-i Çengarlu<sup>5</sup>, tâbi'-i Bolayır (2) 2 400 1 600
  - 2) Mukata'a-i karye-i Mirefte, tâbi'-i Bolayır (<sup>2</sup>) 24 000 17 100
  - 3) 'An mukata'-i karye-i 'Arablu, tâbi'-i Bolayır (<sup>2</sup>) 9 500 7 300
  - 4) Mukata'a-i karye-i İstarine<sup>6</sup>, tâbi'-i Bolayır (<sup>2</sup>) 7 000 6 300
  - 5) 'An mahsul-i (mukata'a-i) karye-i Kirasiye<sup>7</sup>, tâbi'-i Bolayır [ma 'a gallât], fî sene 6 582 6 500
  - 6) 'An cizye-i gebrân-ı nefis-i Bolayır, fî sene 5 904 5 764
  - 7) 'An resm-i çift-i kurâ-yi sayire, fî sene 13 068 13 178
  - 8) Resm-i bennâk-ı kurâ[-yi evkaf-ı mezkûre], fî sene 1 944 1 935
  - 9) 'An resm-i mücerredân[-ı kurâ-yi mezkûrîn], fî sene 810 822
  - 10) 'An resm-i begaat[-ı kurâ-yi mezkûrîn],  
1 058 (1 052) cerîbât<sup>8</sup> ve — (3) rub<sup>9</sup>, fî 4 4 233 4 211

(<sup>1</sup>) ['An tahvil-i mezkûrîn :

1) 'An tahvîl-i Fratelli, 'an evvel-i Ağustos, el-vâkî' fî 6 Receb sene 889 556  
2) 'An tahvil-i David Yehudi, 'an 22 Cemaziye'l-âhır sene 891, (fî sene) 'an kıst-ı memleha-i Kavak 18 194 25 000

(<sup>2</sup>) Fî sene

|   |       |   |           |   |         |   |           |
|---|-------|---|-----------|---|---------|---|-----------|
| 4 | فرتلو | 3 | مع مبيعات | 2 | ملحه    | 1 | عن سالانه |
| 8 | جریات | 7 | کراسیه    | 6 | استارنه | 5 | چنکارلو   |

|                                                                                                                          |        |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 11) 'An âdet-i agnâm[-ı kurâ-yi mezkûrın], 11 540<br>(13 244) re's, 3 re's <sup>10</sup> fî 1                            | 3 847  | 4 414  |
| 12) 'An resm-i asiyâb-ı bâd <sup>9</sup> , 29 (30) bâb, fî 30                                                            | 870    | 900    |
| 13) Kirâye-i dekâkin der Bolayır, 'an R. (M.) s. 891 (892)<br>ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre, 6 bâb, fî 9 şehr, fî sene | 308    | 348    |
| 14) 'An 'öşr-i şira-i Bolayır, 360 (150) mudre, fî 4                                                                     | 1 224  | 600    |
| 15) 'An 'öşr-i penbe ma'a çiğit [-i kurâ-yi mezkûrın,<br>89 önge <sup>22</sup> ], fî sene                                | 89     | 138    |
| 16) 'Öşr-i kettân-ı Bolayır, 109 (392) demed, fî sene                                                                    | 22     | 78     |
| 17) 'An behâ-i saz ve çayır-ı Bolayır, fî sene                                                                           | 761    | 450    |
| 18) 'An behâ-i meyvehâ-i beyâbân <sup>12</sup> , fî sene                                                                 | 400    | 470    |
| 19) 'An kıst-ı bağçe der Bolayır, fî sene                                                                                | 100    | 250    |
| 20) 'An 'öşr-i kevâre <sup>13</sup> , fî sene                                                                            | 369    | 263    |
| 21) 'An 'öşr-i besâtın, fî sene                                                                                          | 192    | 176    |
| 22) 'An behâ-i bargir-i âsiyâb ki sakat şud, 1 re's                                                                      | 65     | —      |
| 23) Mukata'a-i karye-i Kavak ve Demürcilü, tâbi'-i<br>Bolayır, fî sene                                                   | 14 000 | 12 000 |
| 24) Mukata'a-i çiftlik-i Mesih silâhdar, der sınır-ı<br>Bolayır, fî sene                                                 | —      | 450    |
| 25) 'An Beytülmal, fî sene                                                                                               | —      | 965    |
| 26) 'An müjdegâni- i üserâ <sup>14</sup> , 12 neferen                                                                    | —      | 773    |

## IV. 'Ani'l-mebî'ât :

45 845 19 792

| 'An behâ-i                             | Mud      | Keylçe           | Şinik        |
|----------------------------------------|----------|------------------|--------------|
| 1) nemek 184 (111) müzür <sup>15</sup> |          |                  | 3 750 2 198  |
| 2) gendüm <sup>(3)</sup>               | 223 (41) | — (13 ) 2 (2 )   | 22 936 7 046 |
| 3) cev                                 | 11 (15)  | 7,5(18 ) — (1 )  | 798 1 267    |
| 4) 'alef                               | 344(147) | 18,5(14 ) — (— ) | 17 449 8 658 |
| 5) bakla                               | 5(—)     | 1,5(15,5) — (— ) | 488 106      |
| 6) burçak                              | 1(—)     | 18 (19 ) — (3 )  | 128 83       |
| 7) duhne                               | 2(18)    | 2,5(2,5) — (1 )  | 11 59        |
| 8) 'ades                               | —(—)     | 13 (11 ) 3,5(3 ) | 159 116      |
| 9) nohud                               | —(—)     | 9 (0,5) 2,5(—)   | 54 7         |
| 10) semsem                             | —(—)     | 1 (2 ) 3,5(3,5)  | 20 40        |
| 11) tohm-ı kettan <sup>(4)</sup>       | —(1 )    | 8,5(7 ) — (3 )   | 52 208       |
| 12) böğrölce                           | —(—)     | — (— ) — (1 )    | — 4          |

<sup>9</sup> Be-mudd-ı Gelibolu.<sup>4</sup> [nâm-ı diğer sügrek<sup>16</sup>]<sup>12</sup> بیابان<sup>16</sup> سكرک<sup>11</sup> اونكه<sup>15</sup> مزور<sup>10</sup> رأس<sup>14</sup> عن مزدکافی اسرى<sup>9</sup> اسباب باد<sup>13</sup> كواره

## II

VUZI'A MİN ZÂLİKE, fî 9 şehr (fî sene)

a: 104 690

b: 130 397

I. *El-'ulûfât*

57 119 75 873

A) Cemâ'at-i vazife-horân-ı zâviye-i mezkûre, 'an gurre-i R. (M.) s.  
891 (892) ilâ gayet-i Z. s. 892 ([fî 9 şehr] :

|                                                                                                                        |          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1) Derviş Mehmed Çelebi veled-i Mevlânâ Ali Kuşçı,<br>mütevellî, fî şehr 1 000<br>Fî 9 şehr, 9 000 (fî sene 12000) ( ) |          |
| 2) Şemsüddin, şeyh-i zâviye[-i mezkûre]                                                                                | 15 (15)  |
| 3) Hızır Bâli, kâtib                                                                                                   | 8 (8)    |
| 4) Hatib-i Bolayır                                                                                                     | 4 (4)    |
| 5) İmam-ı Bolayır                                                                                                      | 4 (4)    |
| 6) Müezzinân-ı Bolayır, neferân<br>Nefer 2 (2)<br>„ 1 (1)                                                              | 3 (3)    |
| 7) Hatib-i Kavak, ma'a imâmet                                                                                          | 3 (3)    |
| 8) Müezzin-i Kavak                                                                                                     | 1 (1)    |
| 9) Muhiddin, vekil-i harc (Mürde fî 13 Z. sene 892<br>Fî 11 şehr ve 12 yevmen 2 052)                                   | 6 (6)    |
| 9/1) (İbtidâ-i Hasan Divane ki vekil-i harc şud, be-cây-i<br>mezkûr, fî yevm 4, fî 8 yevmen 32)                        |          |
| 10) Hamza, kilârî ma'a anbarî                                                                                          | 4 (4)    |
| 11) İlyas, nakıyb                                                                                                      | 3 (3)    |
| 12) Baba Ali, türbedâr                                                                                                 | 2 (2)    |
| 13) Hasan, bevvâb (Bürîde şud ve becâyeş Ali)                                                                          | 1 (1)    |
| 14) Hasan, el-mezbûr kârbansarayî (Bürîde şud ve be-câyeş Seydi)                                                       | 2 (2)    |
| 15) Tabbahîn, 3 neferen, fî 3                                                                                          | 9 (9)    |
| 16) Habbaz                                                                                                             | 4 (4)    |
| 17) Kayyım-ı câmi'                                                                                                     | 2 (2)    |
| 18) Kayyım-ı zâviye                                                                                                    | 1 (1)    |
| 19) Kâse-şûy                                                                                                           | 2 (2)    |
| 20) Keyyâl <sup>17</sup>                                                                                               | 2 (2)    |
| 21) Asiyâbî                                                                                                            | 2 (2)    |
| 22) Ahurî                                                                                                              | 0,5(0,5) |
| 23) Yusuf, mu'arrif                                                                                                    | 1 (1)    |
| 24) Eczâ-hanân, 15 neferen, fî 1                                                                                       | 15 (15)  |
| 25) Cabiyân, 5 neferen, fî 3                                                                                           | 15 (15)  |
| 26) Be-cihet-i behâ-i hasır ve pih                                                                                     | 3 (3)    |
| 27) Şirmerd, asiyâbî-i <sup>18</sup> Tekfurdağı                                                                        | 2 (2)    |

*Yekûn :* Fî 9 şehr (fî sene) 39 915 53 144  
Fî yevm 114,5 (108,5)  
Fî 9 şehr (fî sene) 30 915 39 060  
El-müşâhare 9 000 14 084

(<sup>6</sup>) Bundan gayri mahsul-i 'öşr ve salâriyye dahi mutasarrıfıdır.



B) Cemâ'at-i vazife-horân-ı sayire, 'an zevâid-i zâviye-i mezkûre, mine't-tarihi'l-mezbûre :

|                                                                                                                                                                                                                        |                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 1) Mevlânâ müderris der medrese-i İznikmid                                                                                                                                                                             | 10 (10)                           |
| 2) Hafsa Hatun, duhter-i büneyt-i <sup>19</sup> Derviş Bayezid                                                                                                                                                         | 3 (3)                             |
| 3) Seyyid Mahmud, Kavakî                                                                                                                                                                                               | 5 (5)                             |
| 4) Hacı Ali, kalender                                                                                                                                                                                                  | 2 (2)                             |
| 5) Mevlânâ Süleyman Halife, Miğalkara                                                                                                                                                                                  | 5 (5)                             |
| 6) Vazife-horân-ı câmi'-i Ferecik                                                                                                                                                                                      | 7 (7)                             |
| 7) Seyyid Mehmed                                                                                                                                                                                                       | 2 (2)                             |
| 8) Derviş Mehmed                                                                                                                                                                                                       | 3 (3)                             |
| 9) Mevlânâ Hasan Halife                                                                                                                                                                                                | 3 (3)                             |
| 10) Mehmed veled-i Aydın Beğ                                                                                                                                                                                           | 4 (4)                             |
| 11) Ca'fer, a'mâ                                                                                                                                                                                                       | 2 (2)                             |
| 12) Kıvamî, şâir                                                                                                                                                                                                       | 5 (5)                             |
| 13) Mevlânâ Şuca', cönk <sup>20</sup>                                                                                                                                                                                  | 3 (3)                             |
| 14) Mevlânâ Seyyid Mehmed, imam-ı câmi'-i Gelibolu                                                                                                                                                                     | 4 (4)                             |
| 15) İbtidâ-i İstemad, gebr[ki meremmetî şud 'An selh-i Ca. s. 891], fî yevm 1 Fî 7 şehr, 210                                                                                                                           |                                   |
| 16) Mevlânâ Abdülkerim, müderris-i medrese-i Veled-i Kassab der Migalkara, fî yevm 5 Fî 7 şehr 1050 [Fariğ şud, fî gurre-i Za. s. 891]                                                                                 |                                   |
| 17) (İbtidâ-i Mevlânâ Muhiddin, müderris-i medrese-i Veled-i Kassab der Migalkara, be-cây-i Abdülkerim 'An 20 Ca. sene 892, be-takrîr-i mütevellî Elinde kadiasker berâtı varmış Fî yevm 5 Fî 7 şehr ve 11 yevmen 105) |                                   |
| 18) (İbtidâ-i Devlethan Reis ki teka'üd kerd, fî yevm 3 Fî 8 yevmen 24 'An 23 Z. sene 892)                                                                                                                             |                                   |
| 19) [İbtidâ-i behâ-i] (Be-cihet-i) pîh ve hasır [ve harc-ı musluk-ı mescid-i Sultan Mehmed tâbe sarahu der Gelibolu] Fî yevm 1 [Fî 9 şehr ve 14 yevmen, 284 'An Ra. sene 891]                                          |                                   |
| Yekûn :                                                                                                                                                                                                                | Fî 9 şehr (fî sene) 17 204 22 729 |
| 1) Fî 9 şehr (fî sene)                                                                                                                                                                                                 | 15 660 21 600                     |
| 2) El-müşâhare                                                                                                                                                                                                         | 1 544 1 129                       |

I. El-ihracât : a: 47 570

b: 54 524

A) Harc-ı me'kûlât-ı zâviye-i mezkûre 'An gurre-i R.

(M.) s. 891 (892) ilâ gayet-i Z. s. 891 (892)

35 467 40 543

|                                                                          |        |        |
|--------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1) Behâ-i gûşt, fî yevm 150 lodra <sup>21</sup> , fî 9 şehr (fî sene)    | 11 770 | 16 576 |
| 2) Behâ-i erz, [be-mudd-ı Gelibolu] 9 (11) müdden, 2 (16) keylçe         | 6 968  | 8 398  |
| 3) Behâ-i revgan-ı sâde: 11 (11) kantar, 29, 5 (21) önge <sup>22</sup>   | 3 183  | 2 933  |
| 4) Behâ-i 'asel, 16 (19) kantar, 10 (10) önge                            | 2 025  | 2 381  |
| 5) Behâ-i hîme, 18 (19) sefine                                           | 4 230  | 4 465  |
| 6) Behâ-i fülful ve piyaz, Fî yevm 1, fî 9 şehr (fî sene)                | 270    | 360    |
| 7) Behâ-i turşi-i engür, 42(31) kabakulak <sup>23</sup> [fî 15]          | 630    | 469    |
| 8) Be-cihet-i harcı Ramazan                                              | 679    | 582    |
| 9) Be-cihet-i ziyâfet-i misafirân [ma'a Hazret-i Davud Paşa ve Ali Paşa] | 2 863  | 1 342  |

|                                                                                                                                                                                                                |        |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 10) Behâ-i kâsehâ: 200 (155) 'aded (kıt'a)                                                                                                                                                                     | 150    | 120    |
| 11) Behâ-i kabakulak <sup>23</sup> , be-cihet-i nihâden-i şıra, 200 kıt'a                                                                                                                                      | 550    | —      |
| 12) Behâ-i fuçî, be-cihet-i nihâden-i <sup>24</sup> şır'a, 5 kıt'a, fî 50                                                                                                                                      | 250    | —      |
| 13) Ücret-i kal'î-kerden-i evânî-i mis                                                                                                                                                                         | 271    | 130    |
| 14) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i ard ['An Tekfurdağı ve gayruhu] 16 (10) müdden, (10,5) keylçe [beher fî 30]                                                                                      | 480    | 315    |
| 15) Ücret-i ırgadân be-cihet-i derviden-i <sup>25</sup> giyah <sup>26</sup> , Be-cihet-i mesâlih-i bargirân-ı âsiyâb ma'a ücret-i 'araba                                                                       | 259    | 232    |
| 16) Behâ-i hardal ve ard ve keylçehâ [ve akfâl <sup>27</sup> ve çuval] ve gayruhu, ma'a behâ-i na'l ve esb-i âsiyâb ve icârât-ı müteferrika (ücret-i âsiyâb-ı bād ve hammâlân ve 'arabacıyan) ve esbâb-ı saire | 952    | 780    |
| 17) Behâ-i bisterhâ-i <sup>28</sup> tumaç <sup>29</sup> ma'a bâlîn <sup>30</sup> , be-cihet-i tâbhâne, 4 kıt'a                                                                                                 | —      | 230    |
| 18) Behâ-i kilim, be-cihet-i misafirân, 2 kıt'a                                                                                                                                                                | —      | 123    |
| 19) Be-cihet-i seng-i âsiyâb, 1 kıt'a                                                                                                                                                                          | —      | 300    |
| 20) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i nemek. 'an memleha-i Kavak, 249 müzür, fî 2                                                                                                                      | —      | 498    |
| B) <i>El-meremmât</i> :                                                                                                                                                                                        | 467    | 2 792  |
| 1) Meremmet-i anbar-i gallât der Bolayır                                                                                                                                                                       | 31     | 34     |
| 2) Meremmet-i kademgâh (helâ)                                                                                                                                                                                  | 76     | 4      |
| 3) Meremmet-i [havlu-yi] matbah                                                                                                                                                                                | 264    | 6      |
| 4) Meremmet-i havlu-yi giyah                                                                                                                                                                                   | 3      | —      |
| 5) Meremmet-i âsiyâb (der karye-i Batak)                                                                                                                                                                       | 20     | 2 270  |
| 6) Meremmet-i Câmi'-i Kavak                                                                                                                                                                                    | 52     | —      |
| 7) Meremmet-i kârbansaray                                                                                                                                                                                      | 15     | —      |
| 8) Meremmet-i duvar-ı kilâr                                                                                                                                                                                    | 6      | 5      |
| 9) Meremmet-i anbar-ı gallât der karye-i Yeni, tâbi'-i Tekfurdağı                                                                                                                                              | —      | 61     |
| 10) Meremmet-i hane-i enderûnî der havlu-yi türbe                                                                                                                                                              | —      | 135    |
| 11) Meremmet-i furun-ı habbâz-ı 'imâret                                                                                                                                                                        | —      | 63     |
| 12) Meremmet-i mektebhâne                                                                                                                                                                                      | —      | 214    |
| C) <i>Hakk-ı tevliyet</i> , 'an 'öşr-i mahsulât, gayr-ez bakıyye-i muhasebe(-i mâziye) ve mebi'ât [ve behâ-i bargir-i sakat]                                                                                   | 11 637 | 11 198 |

## III

EL-BÂKÎ : a: 95 187

b: 94 567

(a): Min zâlike'l-bâkî :

- 1) Be-cihet-i meremmet-i Câmi'-i Gazi Hüdâvendigâr tâbe serahu der Gelibolu, ma'a meremmet-i hammâm der evkaf-ı Câmi'-i'l-mezbûre Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn, fî evâhir-i

کیا <sup>26</sup>  
بالین <sup>30</sup>

درویدن <sup>25</sup>  
تماج <sup>29</sup>

نهادن <sup>24</sup>  
بسترها <sup>28</sup>

قباقولاق <sup>23</sup>  
اقفال <sup>27</sup>

Ra. s. 891 Be-ma'rifet-i Mevlânâ kadı-i Gelibolu ve Derviş  
Çelebi mütevellî-i mezbûr, ber-veçh-i maktu'

2 000

2) Zimmetü'l-bâkî

93 187

(b): (Min zâlike'l-bâkî :

1) Be-teslîm-i Mevlânâ kadı-i İznikmid ve Muslihiddin bin Can  
Beğ (Canik ?), Be-cihet-i meremmet-i medrese-i Süleyman  
Paşa el-mezbûr, der İznikmid ber-mûceb-i hükm-i hümayûn  
ve hucec-i kadı-i İznikmid Fî 28 R. sene 892

12 000

2) Zimmetü'l-bâkî :

82 567

Be-muhasebe-i âyende nibişte şud, temâmen)

\* \* \*

MUHASEBE-İ GALLÂT-I ZÂVİYE-İ SÜLEYMAN PAŞA DER BOLAYIR  
EL-MEZBÛRE

Be-ma'rifet-i Derviş Mehmed Çelebi (Derviş) veled-i Mevlânâ Ali  
Kuşçı ve Hızır Bâlî, kâtib 'An gurre-i R. (M.) s. 891 (892) ilâ  
gayet-i Z. s. [ti'l-mezbûre] (892)

I

ASL-I GALLÂT, fî 9 şehr (Fî sene)

|                       | Müdden      | Keylçe    | Şinik        |
|-----------------------|-------------|-----------|--------------|
| 1) El-hınta           | 438 (323)   | 19,5(10 ) | - (1 )       |
| 2) Eş-şa'ır           | 56 ( 64)    | 17 (15,5) | 1 (- )       |
| 3) El-'alef           | 425 (267)   | 16 ( 4 )  | 1 (- )       |
| 4) Ed-duhne           | - ( 1 )     | 2 (11 )   | 3,5(1 ) (*)  |
| 5) El-'ades           | - ( 1 )     | 15 ( 3 )  | 1,5(3,5)     |
| 6) Burçak             | 2 ( 1 )     | 2,5(12 )  | - (1,5) (*)  |
| 7) Bakla              | 5 ( 1 )     | 7 ( 9 )   | 3 (3,5) (*)  |
| 8) Nohud              | - ( - )     | 5 ( 8 )   | 0,5(0,5) (*) |
| 9) Semsem             | - ( - )     | 2 ( 4 )   | - (2,5) (*)  |
| 10) Tohm-ı kettân     | - ( 2 )     | 9 ( 1 )   | 1,5(3,5) (*) |
| 11) El-erz            | 10 ( 12)    | 4,5(11 )  | - (1 )       |
| 12) Böğrölce          | - ( - )     | - ( - )   | - (1 ) (?)   |
| 13) Kettân            | - (392)     | - ( - )   | - ( - ) (?)  |
| 14) Nemek             | 247 (290)   | müzür     |              |
| 15) Şıra              | 1 154 (342) | mudra     |              |
| 16) (Penbe ma'a çiğid | 37,5        | öngö      |              |

I. 'An bakıyye-i muhâsebe-i guzeşte (mâziye), 'an tahvîl-i hoduşân  
'An 22 Ca. ('an gurre-i R.) s. 888 (891) ilâ gayet-i Ra. (Z.)  
s. 891

(\*) Harc şud, temâmen.

(?) Furuhte şud, temâmen.



|                  | Müdden   | Keylçe  | Şinik  |
|------------------|----------|---------|--------|
| 1) Eş-şa 'ır (*) | 22 ( 8)  | 9,5( 5) | - ( 1) |
| 2) El-hinta(8)   | 237 (91) | 13 ( 7) | 1 ( 1) |
| 3) El-'alef(8)   | 224 (37) | 1 ( 3)  | - ( 3) |
| 4) El-erz        | 1 ( -)   | 2,5(15) | - ( 1) |
| 5) Bakla         | 2 ( -)   | 5 ( -)  | - ( -) |
| 6) Nemek         | 247 (40) | müzür   |        |
| 7) Şıra          | 192      | lodra)  |        |

II. 'An mahsulât-ı kurâ 'An (gurre-i) M. s. 891 (892) ilâ gayet-i  
Z. s. 891 (892) [Fî sene]

|                                                                                                                                           | Müdden      | Keylçe  | Şinik    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------|----------|
| 1) El-hinta, fî sene (*)                                                                                                                  | 201 (232)   | 6 ( 3)  | 1 ( - )  |
| 2) Eş-şa 'ır, fî sene (9)                                                                                                                 | 34 ( 56)    | 7 (10)  | 3 ( 1 )  |
| 3) El-'alef, fî sene (9)                                                                                                                  | 181 (230)   | 15 ( -) | 1 ( 1 )  |
| 4) Ed-duhne                                                                                                                               | - ( 1)      | 2 (11)  | 3,5(1 )  |
| 5) El-'ades                                                                                                                               | - ( 1)      | 15 ( 3) | 1,5(3,5) |
| 6) Burçak                                                                                                                                 | 2 ( 1)      | - (12)  | 2,5(1,5) |
| 7) Bakla                                                                                                                                  | 3 ( 1)      | 2 ( 9)  | 3 ( 3 5) |
| 8) Nohud                                                                                                                                  | - ( -)      | 5 ( 8)  | 0,5(0,5) |
| 9) Semsem                                                                                                                                 | - ( -)      | 2 ( 4)  | - (2,5)  |
| 10) Tohm-ı kettân                                                                                                                         | - ( 2)      | 9 ( 1)  | 15 (3,5) |
| 11) El-erz, 'ani'l-ibtiyâ 'ki der bâlâ mezkûr est                                                                                         | 9 ( 11)     | 2 (16)  | - ( - )  |
| 12) Böğrölce                                                                                                                              | - ( -)      | - (—)   | - ( 1 )  |
| 13) Şıra                                                                                                                                  | 1 154 (150) | mudre   |          |
| 14) (Penbe ma 'a çiğid                                                                                                                    | 137,5       | Önge)   |          |
| 15) (Kettân                                                                                                                               | 392         | demed)  |          |
| 16) (Nemek 'an sâlyâne-i memleha-i Kavak, fî sene 'An tahvîl-i David Yehudi 'An<br>kust-ı memleha-i Kavak 'An 22 C. sene 891, 250 müzür.) |             |         |          |

## II

### VUZİ'A MİN ZÂLİKE

I. El-hinta, fî sene, 347 (196) müdden, 12 (12) keylçe, 1 ( -) şinik :

|                                                                                                              | Müdden    | Keylçe    | Şinik   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|---------|
| 1) Be-cihet-i nân: Fî yevm 4,5 keylçe,<br>[Fî 9 şehr] gayr-ez-ibtiyâ ' (mebi'ât) [ki der<br>bâlâ mezkûr est] | 59 (79 )  | 7,5( 3,5) | - ( - ) |
| 2) Be-cihet-i ta 'am, gayr-ez (cüz) leyâlî-i Çum 'a<br>ve 'ideyn, fî yevm 1 keylçe                           | 12 (17 )  | 18 ( 9 )  | - ( - ) |
| 3) Be-cihet-i hizmetkârân-ı zaviye                                                                           | 13 (17 )  | 14 ( - )  | - ( - ) |
| 4) Furuhteşud, der bâlâ mezkûr est                                                                           | 223 (41 ) | - (13 )   | 2 ( - ) |
| 5) Cere-i şeyh, fî sene                                                                                      | 3,5( 3,5) | - ( - )   | - ( - ) |
| 6) Cere-i kâtib, fî sene                                                                                     | 1 ( 1 )   | 15 (15 )  | - ( - ) |
| 7) Cere-i hâtib[-i Bolayır], fî sene                                                                         | 1 ( 1 )   | 1 ( 1 )   | - ( - ) |
| 8) Cere-i imam-ı Bolayır, fî sene                                                                            | 1 ( 1 )   | 1 ( 1 )   | - ( - ) |

\* Be-mudd-i Gelibolu.

<sup>9</sup> 1) 'An mahsul-i kurâ: 180 (210) müdden, 2 (13) keylçe, 1 ( -) şinik.

2) 'An kust-i âsiyâb: 21 (21,5) müdden, 2 ( -) keylçe, - ( -) şinik.

|                                                       |         |                  |
|-------------------------------------------------------|---------|------------------|
| 9) Cere-i hatib-i Kavak, fî sene                      | 1 ( 1 ) | 15 (15) - ( - )  |
| 10) Cere-i müezzîn-i Kavak, fî sene                   | 1 ( 1 ) | 1 ( 1 ) - ( - )  |
| 11) Cere-i Dervîş Mehmed, fî sene                     | 3 ( 3 ) | 15 (15) - ( - )  |
| 12) Cere-i Ahmed Karamanî, fî sene                    | 3 ( 3 ) | - ( - ) - ( - )  |
| 13) İn'âm be-zâviye-i Yahşi Dede [der Gelibolu]       | 1 ( 1 ) | - ( - ) - ( - )  |
| 14) Be-cihet-i ziyâfet-i paşayân-ı 'izâm              | - ( - ) | 11 ( - ) 3 ( - ) |
| 15) Be-cihet-i hakk-ı tevliyet, 'an 'öşr-i mahsul     | 20 (23) | 2,5( 4 ) - ( 1 ) |
| 16) Be-cihet-i hizmetkârân-ı hîme ve ırgadân-ı âsiyâb | - ( - ) | - ( 4 ) - ( 1 )  |

II. *Eş-şatır*, [be-mudd-ı Gelibolu] : 48 (44) müdden, 12 (13) keylçe —(1) şinik :

|                                              |            |                    |
|----------------------------------------------|------------|--------------------|
| 1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est, fî sene | 11 (15 )   | 7,5(18 ) - ( 1 )   |
| 2) Cere-i Şeyh, fî sene                      | 3,5( 3,5 ) | - ( - ) - ( - )    |
| 3) Cere-i hatib-i Bolayır, fî sene           | 1 ( 1 )    | 1 ( 1 ) - ( - )    |
| 4) Cere-i imam-ı Bolayır, fî sene            | 1 ( 1 )    | 1 ( 1 ) - ( - )    |
| 5) Cere-i hatib-i Kavak, fî sene             | 1 ( 1 )    | 15 (15 ) - ( - )   |
| 6) Be-cihet-i 'alîk-ı (esb-i) misafirân      | 18 ( 2 )   | 15 ( 9,5 ) 1 ( - ) |
| 7) Be-cihet-i 'alîk-ı esb-i âsiyâb           | 5 ( 7 )    | 11 (16,5) - ( - )  |
| 8) Be-cihet-i hizmetkârân-ı zaviye           | 2 ( 5 )    | 2 ( 9 ) 3 ( - )    |
| 9) Hakk-ı tevliyet, 'an 'öşr-i mahsul        | 13 ( 5 )   | 8,5(13 ) - ( - )   |

III. *El-'alef*, [be-mudd-ı Gelibolu], 388 (194) müdden, 12,5(8) keylçe, —(—) şinik :

|                                       |           |                     |
|---------------------------------------|-----------|---------------------|
| 1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est   | 344 (147) | 18,5(14 ) - ( 1 )   |
| 2) Be-cihet-i 'alîk-ı esb-i misafirân | 2 ( 4 )   | 19,5( 4,5 ) - ( - ) |
| 3) Be-cihet-i 'alîk-ı esb-i âsiyâb    | 5 ( 7 )   | 11 (16,5) - ( - )   |
| 4) Be-cihet-i hizmetkârân-ı zaviye    | 17 ( 11 ) | - (13 ) - ( - )     |
| 5) Hakk-ı tevliyet, 'an öşr-i mahsul  | 18 ( 13 ) | 3,5( - ) - ( - )    |

IV. *El-erz*, 9 (10) müdden, 9 (18) keylçe, 1 (—) şinik :

|                                                             |         |                   |
|-------------------------------------------------------------|---------|-------------------|
| 1) Becihet-i şurba, fî yevm 0,5 keylçe, fî 9 şehr (fî sene) | 6 ( 8 ) | 7 (12,5) - ( - )  |
| 2) Be-cihet-i leyâlî-i salât                                | - ( - ) | 3 ( 3 ) - ( - )   |
| 3) Be-cihet-i leyâlî-i Cum'a ve şehr-i (mâh-ı) Ramazan      | - ( - ) | 10 ( 8 ) - ( - )  |
| 4) Be-cihet-i 'ideyn                                        | - ( - ) | 6 ( 6 ) - ( - )   |
| 5) Be-cihet-i ziyâfet-i misafirân                           | 2 ( 1 ) | 3 ( 8,5 ) 1 ( - ) |

V. *Ed-duhne*, — (1) mud, 2 (1) keylçe, 3,5 (1) şinik :

|                                      |         |                 |
|--------------------------------------|---------|-----------------|
| 1) Furuhteşud, der bâlâ mezkûr est   | - ( - ) | 2 (18 ) 2,5(1 ) |
| 2) Hakk-ı tevliyet, 'an öşr-i mahsul | - ( - ) | 2 ( 3 ) - ( - ) |

VI. *Burçak*, 2 (1) müdden, 2,5 (3) keylçe :

|                                     |         |                  |
|-------------------------------------|---------|------------------|
| 1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est | 1 ( - ) | 18 (19 ) 1 ( 3 ) |
| 2) Hakk-ı tevliyet                  | - ( - ) | 4 ( 3 ) 1 ( 1 )  |

VII. *Bakla*, 5 (—) müdden, 7(18) keylçe, 3(1,5) şinik :

|                                     |         |                   |
|-------------------------------------|---------|-------------------|
| 1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est | 5 ( - ) | 1,5(15,5) - ( - ) |
| 2) Hakk-ı tevliyet                  | - ( - ) | 6 ( 2 ) 1 (3,5)   |

VIII. *Nohud*, 5 (1) keylçe, 0,5 (1) şinik :

|                                        |         |                  |
|----------------------------------------|---------|------------------|
| 1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est    | - ( - ) | 4 ( 2 ) 2,5( - ) |
| 2) Hakk-ı tevliyet, ['an öşr-i mahsul] | - ( - ) | - ( - ) 2 ( 3 )  |

IX. *El-'ades*, 15 (14) keylçe, 1,5(0,5) şinik :

|                                        |         |                  |
|----------------------------------------|---------|------------------|
| 1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est    | - ( - ) | 13 (11 ) 3,5(3 ) |
| 2) Hakk-ı tevliyet, ('an öşr-i mahsul) | - ( - ) | 1,5( 2 ) - (1,5) |

X. *Semsem*, 2 (3) keylçe, -(1) şinik :

|                        |         |                  |
|------------------------|---------|------------------|
| 1) Furuhte, [der bâlâ] | - ( - ) | 1 ( 2 ) 3,5(3,5) |
| 2) Hakk-ı tevliyet     | - ( - ) | - ( - ) 0,5(1,5) |

XI. *Tohm-ı kettân*, (1 mud), 9 (11) keylçe, 1,5 (3,5) şinik :

|                       |         |                  |
|-----------------------|---------|------------------|
| 1) Furuhte (der bâlâ) | - ( 1 ) | 8,5( 7 ) - ( 3 ) |
| 2) Hakk-ı tevliyet    | - ( - ) | - ( 4 ) 3,5(0,5) |

XII. *Nemek*, [207 müdden], (166 müzür) :

|                               |                 |
|-------------------------------|-----------------|
| 1) Furuhte, der bâlâ          | 184 (111) müzür |
| 2) Be-cihet-i nân ve aş       | 23 ( 30) müzür  |
| 3) Hakk-ı tevliyet [hâliyyen] | - ( 25) müzür   |

XIII. *Şıra* ki furuhte, der bâlâ 920 (150) mudra

### III

#### EL-BÂKÎ

|                   | Müdden          | Keylçe   | Şinik   |
|-------------------|-----------------|----------|---------|
| 1) El-hınta       | 91 (126)        | 7 (18 )  | 1 (1 )  |
| 2) Eş-şâ'ır       | 8 ( 20)         | 5 ( 2 )  | 1 (1 )  |
| 3) El-'alef       | 37 ( 72)        | 3 (15 )  | 3 (3 )  |
| 4) El-erz         | - ( 1)          | 15 (13 ) | 1 (1 )  |
| 5) Nemek          | 40 (124) müzür  |          |         |
| 6) Şıra           | 192 (192) mudra |          |         |
| 7) Ed-duhne       | - ( - )         | - (10 )  | - ( - ) |
| 8) Burçak         | - ( - )         | - ( 9 )  | - (1,5) |
| 9) Bakla          | - ( - )         | - (11,5) | - ( - ) |
| 10) El-'ades      | - ( - )         | - ( 9 )  | - (3 )  |
| 11) Nohud         | - ( - )         | - ( 6 )  | - (3,5) |
| 12) Semsem        | - ( - )         | - ( 1 )  | - (1,5) |
| 13) Tohm-ı kettân | - ( - )         | - (10 )  | - ( - ) |

Heme be-muhâsebe-i âyende nibişte şud temâmen



No. 9

MUHASEBE-İ MAHSÛLÂT VE İHRÂCÂT-I EVKAF-I CAMİ-  
VE İMÂRET-İ ÂMİRE VE DÂRÜ'Ş-ŞİFÂ-İ MA·MURE-İ  
MERHÛM VE MAĞFUR'UN LEH SULTAN BAYEZİD HAN-I  
VELİ TÂBE SERÂHU DER MAHMİYYE-İ EDİRNE

'An tahvîl-i Süleyman Ağa, 'an zevvâkîn-i<sup>2</sup> Dergâh-ı 'Âlî, mütevellî-i evkaf-ı mezbûre Be-ma 'rifet-i iftihari'l-havas ve'l-mukarribîn, mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtin, enîsü hidmeti'l-'atebeti'l 'aliyyeti's-sultaniyye, celîsü'd-devleti's-seniyye-ti'l-hakaaniyye, sâhibü'l-'izzeti ve'd-devle<sup>3</sup> Hazret el-Hâc Mustafa Ağa Ağay-ı Dârü's-se'âde, en-nâzır 'An evvel-i Mart el-vâkı' fî 23 Saferi'l-hayr sene Hamse 'işrîn ve elf ilâ gayet-i Felvares<sup>4</sup> el-vâkı' (fî 2) Ra. sene 1026 Ber-müceb-i defter-i müfredât-ı Hacı Hüseyin, kâtib-i evkaf-ı mezbûre :

I

ASL-I MÂL : Fî sene-i kâmile ma'a bakıyye-i muhâsebe-i sene-i mâziye 2 382 510

a) Makbuz<sup>5</sup> 2 168 696  
b) Bâkî 213 814

I. 'An bakıyye-i Muhâsebe-i sene-i mâziye 240 814

*Minhâ* : Tahsîl şude 'An tahvîl-i Mustafa ve Ahmed mültezimân-ı mukata'a-i karye-i İskete ve tevâbi'uhâ 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An vâcib-i sene 1024 bâkî mände<sup>6</sup> 33 000  
El-bâkî der zimem<sup>7</sup> 207 814

II. 'An akçe-i pişîn<sup>8</sup> 'an tahvîl-i Mustafa, mültezim-i mukata'a-i karye-i Mestanlu ve tevâbi'uhâ berây-i mukata'a-i mezbûre berveh-i pişîn sitade<sup>9</sup> 100 000

III. 'Ani'l-mahsûlât, ma'a emvâl-i müteferrika 2041 696  
a) Makbûz 2 035 696  
b) Bâkî 6 000

A - 'Ani'l-müşâherât :

'An gurre-i S. s. 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026 Fî sene ve şehr 131 276  
a) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm ve dekâkîn ve gayruhû der mahmiyye-i İstanbul be-zabt-ı Hâc Ca'fer... ve Mehmed kâtib-i cibâyet-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene ve şehr 108 272<sup>(1)</sup>

(1) Aşağıdaki müfredât rakamlarının (1-7 numaraların) yekûnundan 30 noksandır.

|   |               |                              |                                |                        |
|---|---------------|------------------------------|--------------------------------|------------------------|
| 1 | طاب ثراه أنيس | خدمة العتبة العلية السلطانية | جليس الدولة السنية الخاقانية   | صاحب العزة والدولة     |
| 2 | عن ذواقين     | 3                            | بمعرفة افتخار الخواص والمقررين | معتمد الملوك والسلاطين |
| 4 | فلوارس        | 5                            | مقبوض                          | 7                      |
| 8 | پيشين ستاده   | 9                            | اشهر                           | 6                      |
|   |               |                              |                                | باقى مانده             |

- 1) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm-i Çukur Der mahmiyye-i İstanbul,  
der 'uhde-i Hâc Mustafa hammâmî-i mezbûr  
'Ani'-t-târihi'l-mezkûr 52 171  
'An gurre-i S. sene 1025 ilâ gayet-i Z. sene-i minh Fî şehr 4.176  
Fî 9 eşhûr 9 37.503 Berîn takdîr 10 fî sene 50 000  
'An gurre-i Za. sene 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026 Fî şehr  
Fî 4 eşhûr 14 668 Berîn takdîr fî sene 44 000
- 2) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm-ı Sufiyyûn der mahmiyye-i İstanbul  
der 'uhde-i Ahmed Beğ 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr 24 664  
'An gurre-i S. sene 1025 ilâ gayet-i L. sene-i minh Fî şehr 2 000  
Fî 9 eşhûr 18 000 Berîn takdîr 10  
Fî sene 24 000  
'An gurre-i Za. sene 1025 ilâ gayet-i Safer sene 1026 Fî şehr 1.666  
Fî 4 eşhûr 6 664 Berîn takdîr fî sene 20 000
- 3) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm-ı Balat Der mahmiyye-i İstanbul  
der 'uhde-i Mehmed bin Dursun 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr  
Fî sene ve şehr 24 998
- 4) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm-ı Zenek Der kurb-ı selhâne 11  
der mahmiyye-i İstanbul der 'uhde-i (-)  
'Ani'-t-târihi'l-mezkûr Fî sene ve şehr 2 600
- 5) 'An mahsûl-i icâre-i dükkân-ı bozahâne der kurb-ı selhâne der  
İstanbul 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr Fî şehr 120 Fî sene ve şehr 1 560
- 6) 'An mahsûl-i icâre-i dükkân-ı Bozahane der nezd-i hammâm-ı  
Sufiyyûn der İstanbul 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr Fî şehr 70  
Fî sene ve şehr 910
- 7) 'An mahsûl-i mukata'a-i zeminhâ-i odahâ der kurb-ı mezbûr  
'Ani'-t-târih — Fî sene 1 669
- b) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm ve dekâkîn ve gayruhu  
Der mahmiyye-i Edirne, be-zabt-ı 'Ali el-Hâc 'Ani'-t-târih  
Fî sene ve şühûr 23 004 (2)
- 1) 'An mahsûl-i kıst-ı Hammâm-ı Cedîd der mahmiyye-i Edirne  
der 'uhde-i mezbûrân-ı hammâmîyân 'Ani'-t-târihi'l-mezkûrîn 9 669
- 2) Der 'uhde-i Musâ Beğ 'An gurre-i S. s. 1025 ilâ gayet-i  
S. sene-i minh Beher şehr fî 667 Fî 7 eşhûr 4 669  
Berîn takdîr fî sene 8 000
- 3) Der 'uhde-i Mustafa Hammâmî 'An gurre-i şehr-i Ramazan-ı  
Şerîf s. 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026 Beher şehr fî 834  
Fî 6 eşhur 5 004  
Berîn takdîr 10 fî sene 20 000
- 4) 'An mahsûl-i icâre-i dekâkîn-i serracîyân ve gayruhu der  
mahmiyye-i Edirne 'ani'-t-târihi'l-mezkûre Fî şehr 975
- 5) 'An mahsûl-i mukata'a-i zemîn-i dekâkîn der nezd-i kabban-ı  
meyva der Edirne 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr Fî şehr 660

B – 'Ani'-l-mukata'ât :

'An evvel-i Mart el-vâkı' fî 2 23 Saferî'l-hayr sene 1025 ilâ  
gayet-i Felvares 4 el-vâkı' fî Ra. sene 1026 Fî sene 1 491 537 (3)

(2) Aşağıdaki müfredat rakamları (1-5 numaralar)ının yekûnu, 20 977 etmektedir. Aradaki farkın son iki rakamdaki yanlışlıktan ileri gelmiş olması ihtimali vardır.

(3) Aşağıdaki müfredat rakamlarının (1-12 numaraların) yekûnu, 124 464 fazla çıkmaktadır ve bu hata, muhtemelen, 8 ve 9 numaralı rakamların sıhatsizliğinden ileri gelmektedir.

- a) Makbûz 1 485 537  
b) Bâkî 6 000
- 1) 'An mahsûl-i mukata'a-i kasaba-i İnoz ve dalyanhâ ve dalyan-ı cısr ve tevâbi'uhâ der 'uhde-i Andon veled-i İstopulo ve Çengi Duka ve Angeli ve Yorgi veledân-ı Yorgi mültezimûn-ı mukata'a-i mezbûre berveç-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 384 000  
Fî'l-asıl iltizam-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinin 1 152 000
- 2) 'An mahsûl-i mukata'a-i karye-i İskite ma'a ihtisab-ı mezbûr ve Yassı-Viran ve karye-i Koyun ve Yüz-kilise(?) ve tevâbi'uhâ Der 'uhde-i Mustafa ve Ahmed mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 207 667  
Fî asıl Fî selâse sinin iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre 623 000
- 3) 'An mahsûl-i mukata'a-i Megri ve tevâbi'uhâ der 'uhde-i Hızır Satı ve Mihal Yorgi mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre ber-veç-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 81 000  
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinin 243 000
- 4) 'An mahsûl-i mukata'a-i Karye-i ... (?) ve tevâbi'uhâ der-kazâ-i Yepice-i Karasu der 'uhde-i Mehmed ve Koçu mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre ber-veç-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 62 000
- 5) 'An mahsul-i mukata'a-i karye-i İsmâ'ilce ve İbrahim ve tevâbi'uhâ ve mukata'a-i karye-i Kazgan ve tevâbi'uhâ der kaza-i Edirne Der 'uhde-i Hasan Beğ ve Receb kethüdâ-i mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre ber-veç-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 180 000  
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre fî selâse sinin 540 000
- 6) 'An mahsul-i karye-i Yavuz-dere ve tevâbi'uhâ ve mukata'a-i karye-i Göl-bala ve Prevadi der kazâ-i Edirne der 'uhde-i Şa'ban Beğ ve Yusuf Beğ mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre Ber-veç-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 246 667  
a) Makbûz: Mehmed Ağa mütevellî-i sâbık  
Der vâcib-i sene ber-veç-i peşin sitâde 38 000  
b) Makbûz: Osman Ağa mütevellî-i lâhik 208 667  
Fî'l-asıl iltizam-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinin 740 000
- 7) 'An mahsûl-i mukata'a-i karye-i Suze-Bolu ve dalyânâ-i ba'zı kurâ der kazâ-i Ahyolu ve 'Asabolu ve tevâbi'uhâ der 'uhde-i Yanaki Kara-Andon mültezim-i mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 150 000  
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinin 450 000
- 8) 'An mahsûl-i mukata'a-i karye-i Mestanlu ve tevâbi'uhâ der kazâ-i Dimetoka Der 'uhde-i Mustafa mültezim-i mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûre Fî sene 110 000 (?)  
a) Makbuz-ı Mehmed Ağa, mütevellî-i sâbık  
Der vâcib-i sene ber-veç-i peşin sitâde <sup>8</sup> 34 424  
b) Makbûz Osman Ağa, mütevellî-i lâhik 45 576  
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinin 330 000
- 9) 'An mahsûl-i mukata'a-i Davudlar ve tevâbi'uhâ Der kazâ-i der 'uhde-i İbrahim Reis ve diğer İbrahim, mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre ber-veç-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr 70 000 (?)  
a) Makbûz-ı Mehmed Ağa mütevellî-i sâbık  
Der Vâcib-i sene (-) ber-veç-i peşin sitâde 22 040  
b) Makbûz-ı Osman Ağa mütevellî-i lâhik 47 960  
Bi'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinin 210 000



- 10) 'An mahsûl-i mukata'a-i karye-i Korente ve İbraca der kazâ-i Yenice Der 'uhde-i Hacı Süleyman, mültezim-i mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 76 667  
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinin 230 000
- 11) 'An mahsûl-i mukata'a-i Sazlıdere ve Kara ve tevâbi'uhâ der kazâ-i Edirne der 'uhde-i Mustafa Beğ, mültezim-i mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 32 000
- 12) 'An mahsûl-i mukata'a-i ispençe-i re'âyay-ı kıbtıyân 'an evkaf-ı mezbûre ki 'an cânib-i mirî zabt (kerde-end) Tâbi'-i kalem-i İstanbul ve Filibe ve Siroz der 'uhde-i Mustafa Beğ, mültezim-i mukata'a-i kıbtıyân-ı mirî Beher sene be-cânib-i vakf ber-veçh-i maktu' edâ şude Fî sene 16 000
- a) Makbûz 10 000  
b) Bâki 6 000

C – 'An mahsûl-i mezkûrîn ki *berveçh-i emânet* zabt kerde-end 131 451

- a) 'An mahsûl-i cevâriz-i<sup>12</sup> çeltük-i nehr-i Tabanı-Yassı der kazâ-i Filibe, gayr-ez sınır-ı câbi mânde Ber-müceb-i defter-i müfredât reisân-ı çeltük 'An Vâcib-i sene 1025  
Öşr-i erz Keyl 9 438  
Minhâ: furuht şude<sup>13</sup> der Filibe Keyl 1 748,5, kıymet 63 797  
Keyl 1 268 Fî 35, kıymet 42 997  
Keyl 520 Fî 40, kıymet 20 800

El-bâki der enhâr-ı vakf, keyl 7 690,5

- b) 'An mahsûl-i a'şâr-ı gallât ve rûsûm-ı dönüm-i bağaat-ı müslümanân ve gebrân ve tapûy-ı zemîn ve gayruhû Der etrâf-ı Edirne be-zabt-ı Arslan, câbi ve kâtib-i bağaat Fî sene 67 654  
'An mahsûl-i bahâ-i a'şâr-ı gallât

Keyl 1 006, kıymet 41 485 :

|        | Kile | Fî       | Kıymet |
|--------|------|----------|--------|
| Hinta  | 708  | 50,5 (?) | 35 425 |
| Şa'ir  | 208  | 20       | 4 160  |
| Burçak | 60   | 20       | 1 200  |
| Erzen  | 30   | 20       | 600    |

'An mahsul-ı rûsûm-ı bağaat ve saire 26 196

D – 'An emvâl-i müteferrika : 287 432

- 1) 'An mahsûl-i icâre-i mu'accele-i dükkân-ı Mehmed bin Mustafa ki müteveffâ şud 5 000
- 2) 'An mahsûl-i âsiyâb, 'an bahâ-i dakıyk-ı hakk-ı âsiyâb ki furuht şude Keyl 197 Kıymet : 12 487
- 3) 'An mahsûl-i meyvehâ ve şukûfe behâ-i bağçe-i Câmi'-i Şerîf Fî 1 300
- 4) 'An mahsûl-i behâ-i erzi beyaz ki 'an bakıyye-i muhâsebe-i sene-i mâziye der Anbar-ı İmâret-i Vakf furuht şude  
Keyl 5 202 Be-esmân-ı mezkûrîn : 268 645

| Kile | Şinik | Fî | Kıymet  |
|------|-------|----|---------|
| 652  | —     | 58 | 37 816  |
| 1114 | —     | 50 | 55 700  |
| 732  | 2     | 54 | 39 555  |
| 181  | —     | 35 | 6 335   |
| 2384 | 1     | 52 | 123 929 |
| 140  | —     | 38 | 5 320   |

## II

VÛzi‘A MİN ZÂLİKE<sup>11</sup> : 1 825 453 (4)

a) Edâ şude 1 650 564

b) Edâ ne-şude<sup>13</sup> 174 889

A) *El-vezâif* :

‘An gurre-i Saferu’l-hayr sene 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026

Neferen 229, fî yevm 1 018 Fî sene ve şehr 397 020

a) Becihet-i vazife-horân-ı mukarrere

Nefeen 212, fî yevm 868, fî sene ve şehr 338 520

b) Be-cihet-i zevâid-horân-ı evkaf-ı m.

Neferen 17, fî yevm 150, fî sene şehr 58 500

a – Cemâ‘at-i Medrese-i ma‘mûre :

|                                  | Fî yevm |                     | Fî yevm |
|----------------------------------|---------|---------------------|---------|
| 1) Mevlânâ Müderris Efendi       | 60      | 4) Bevvâb-ı medrese | 2       |
| 2) Mevlânâ mu‘id                 | 7       | 5) (yırtık)         | 3       |
| 3) Talebe-i medrese, neferen: 18 | 36      |                     |         |

Yekûn : Neferen 22, fî yevm 108, fî sene ve şehr 42 120

b – Cemâ‘at-i müteferrika-i Câmi‘-i Şerif

|                                          | Fî yevm |                                          | Fî yevm |
|------------------------------------------|---------|------------------------------------------|---------|
| 1) Mehmet Çelebi, el-hatib               | 30      | 8) Seyyid ‘Ârif, mu‘arrif                | 5       |
| 2) Veli halife, el-imam                  | 10      | 9) Hacı Mustafa, na‘at-hân <sup>18</sup> | 4       |
| 3) Mustafa, imâm-ı sâni                  | 10      | 10) Ahmed bin Fazlullah, Yâsinhân        | 2       |
| 4) Veli halife, ser-mahfil-i devir-hânân | 7       | 11) Mehmed Ebûbekir, buhûrî              | 3       |
| 5) Mustafa, sa‘atî <sup>16</sup>         | 10      | 12) Hacı ‘Abdünnebî, noktaî              | 3       |
| 6) Ahmed, ser-mahfil-i eczâ-i şerife     | 2       | 13) Hacı Dâver, mu‘arrif-i eczâ          | 1       |
| 7) Seyyid Bekir, ‘aşir-hân <sup>17</sup> | 2       | 14) Hacı Mustafa, hâfız-ı mesâhif        | 3       |
|                                          |         | 15) Mehmed bin Arslan, hâfız-ı kütüb     | 4       |

Yekûn : Neferen 15, fî yevm: 86, fî sene ve şehr 33 540

(4) “Vuzi‘a min zâlîke” faslına âit olan 1 825 453 rakamı, bu faslın A, B, C ve D bölümlerindeki müfredât rakamları yekûnunu teşkil eden 1 948 839 rakamından 123 386 akçe eksiktir. Bu farkın “harc-ı matbah” faslındaki rakamların sıhatsızlığından ileri gelmiş olması muhtemeldir.

## c – Cemâ‘at-i müezzînân-ı Câmî‘-i Şerîf

|                 | <u>Fî yevm</u> |                           |   |
|-----------------|----------------|---------------------------|---|
| 1) Hacı Mustafa | 6              | 3) Hacı Ahmed             | 6 |
| 2) Hacı ‘Ali    | 6              | 4) Mehmed bin İsa         | 6 |
|                 |                | 5) Seyyid Bekir, salâ-hân | 2 |

Yekûn : Neferen 5, fî yevm: 26, fî sene ve şehr

10 140

## d – Cemâ‘at-i eczâ-hânân-ı Câmî‘-i Şerîf

|                        | <u>Fî yevm</u> |                         |   |
|------------------------|----------------|-------------------------|---|
| 1) Hacı Mustafa        | 2              | 16) Mehmed Hüseyin      | 2 |
| 2) Süleyman Mahmud     | 2              | 17) Mehmed ‘Ali         | 2 |
| 3) Ahmed bin Fazlullah | 2              | 18) Mahmud bin Ahmed    | 2 |
| 4) Hüseyin Hasan       | 2              | 19) Hacı Mehmed         | 2 |
| 5) Halil bin Seyyid    | 2              | 20) Mehmed bin Ahmed    | 2 |
| 6) ‘Osman bin Yahya    | 2              | 21) Mustafa bin Arslan  | 2 |
| 7) Seyyid ‘Abdüsselâm  | 2              | 22) Hacı Mustafa        | 2 |
| 8) Ahmed bin Bekir     | 2              | 23) ‘Abdümü’min Mustafa | 2 |
| 9) Şehâbeddin el-Mısri | 2              | 24) Veli Halife         | 2 |
| 10) Ahmed bin Mehmed   | 2              | 25) Mustafa bin Pervâne | 2 |
| 11) Mehmed bin Veli    | 2              | 26) Hacı Dâver          | 2 |
| 12) Murad İbrahim      | 2              | 27) Mehmed Ebûbekir     | 2 |
| 13) Osman bin Mehmed   | 2              | 28) Mehmed ‘İsa         | 2 |
| 14) Mehmed bin ‘Ali    | 2              | 29) Mustafa bin ‘Ali    | 2 |
| 15) Mustafa bin ‘Ali   | 2              | 30) Mehmed bin İbrahim  | 2 |

Yekûn : Neferen 30, fî yevm 60, fî sene ve şehr

23 400

## e – Cemâ‘at-i En‘am-hânân

|                | <u>Fî yevm</u> |                     | <u>Fî yevm</u> |
|----------------|----------------|---------------------|----------------|
| 1) Ahmed Murad | 4              | 3) Halil Mustafa    | 4              |
| 2) İbrahim     | 4              | 4) ‘Abdûlgani ‘İvaz | 4              |
|                |                | 5) Mehmed Keşan     | 4              |

Yekûn : Neferen 5, fî yevm 20, fî sene ve şehr

7 800

## f – Cemâ‘at-i müsebbihîn-i Câmî‘-i Şerîf

|                               |   |                |   |
|-------------------------------|---|----------------|---|
| 1) Seyyid ‘Ârif, ser-müsebbih | 3 | 5) Ahmed       | 2 |
| 2) İbrahim                    | 2 | 6) Seyid Sadık | 2 |
| 3) Yusuf                      | 2 | 7) Mehmed ‘Ali | 2 |
| 4) Ahmed bin Pervâne          | 2 |                |   |

Yekûn : Neferen 7, fî yevm 15, fî sene ve şehr

5 850

\*\*\*

## g – Cemâ‘at-ı salâvatîyân

|                       |   |                              |   |
|-----------------------|---|------------------------------|---|
| 1) Hacı, ser-salâvatî | 3 | 5) Mehmed bin İlyas          | 2 |
| 2) ‘Abdülkaadir Halil | 2 | 6) Mehmed Hacıcık            | 2 |
| 3) Bekir              | 2 | 7) Hacı Mustafa bin Emrullah | 2 |
| 4) Mustafa bin Nasuh  | 2 |                              |   |

Yekûn : Neferen 7, fî yevm 15, fî sene ve şehr

5 850



## h – Cemâ‘at-i devir-hânân:

|                        |   |                        |  |
|------------------------|---|------------------------|--|
| 1) Hacı Mustafa        | 1 | 6) Seyyid ‘Abdülmennân |  |
| 2) Mehmed bin Ebûbekir | 1 | 7) Mustafa bin Üveys   |  |
| 3) Mahmud              | 1 | 8) Mehmed bin Pervâne  |  |
| 4) Hacı Mustafa        |   | 9) Murad bin İbrahim   |  |
| 5) Osman bin Murad     |   | 10) Seyyid Bekir       |  |

Yekûn : Neferen 10, fî yevm 10, fî sene ve şehr 3 900

## ı – Kayyımân-ı Câmi‘-i Şerîf ve sirâcîyân ve gayruhû:

|                                   |   |                                 |   |
|-----------------------------------|---|---------------------------------|---|
| 1) Süleyman bin ‘Abdullah, Kayyım | 3 | 4) İsa, el-kayyım               | 3 |
| 2) Hacı ‘Abdünnebi, el-kayyım     | 3 | 5) Hacı Mustafa, sirâcî         | 3 |
| 3) Hacı Ramazan, el-kayyım        | 3 | 6) Ramazan bin Abdullah, sirâcî | 3 |
|                                   |   | 7) Murad, ferraş-ı harem        | 2 |

Yekûn : Neferen 7, fî yevm 20, fî sene ve şehr 7 800

## i – Cemâ‘at-i müteferrika-i ‘imâret:

|                                        | Fî yevm |                                     | Fî yevm |
|----------------------------------------|---------|-------------------------------------|---------|
| 1) Osman Ağa, el-mütevellî             | 60      | 12) Mahmud, kâse-şüy                | 2       |
| 2) Mustafa, en-nâzır                   | 20      | 13) Mustafa bin Mehmed, kâse-şüy    | 2       |
| 3) Hasan, şeyh-i ‘imâret               | 15      | 14) Musa, gendüm-küb <sup>2</sup>   | 3       |
| 4) Hacı Hüseyin, el-kâtib              | 18      | 15) Musa, hammâl-i gûşt             | 2       |
| 5) Mustafa, kâtib-i kilâr              | 4       | 16) Hasan, ahurî                    | 2       |
| 6) Halil, vekil-i harc                 | 5       | 17) Mustafa, teberdâr <sup>22</sup> | 2       |
| 7) Musa, kilârî                        | 5       | 18) Süleyman bin Abdullah,          |         |
| 8) Yusuf bin Abdullah, anbarî          | 4       | bevvâb                              | 2       |
| 9) İbrahim, nakıyb-i nân <sup>20</sup> | 4       | 19) Abdül-Halil, bevvâb-ı me’kel    | 2       |
| 10) Mehmed, nakıyb-i keyl              | 2       | 20) Mahmud, bevvâb-ı me’kel-i       |         |
| 11) Turgut, nakıyb-i gûşt              | 2       | fukarâ <sup>23</sup>                | 2       |

Yekûn : Neferen 20, fî yevm 158, fî sene 61 620

## j – Cemâ‘at-i tabbahîn ve habbâzîn ve gayruhû:

|                                     | Fî yevm |                                          | Fî yevm |
|-------------------------------------|---------|------------------------------------------|---------|
| 1) İbrahim, ser-tabbah              | 4       | 12) Piyale bin Abdullah, habbaz          | 3       |
| 2) Oba ‘Ali, tabbah                 | 3       | 13) Mahmud, nakkad-ı erz <sup>24</sup>   | 2       |
| 3) Hüseyin, tabbah                  | 3       | 14) Davud, nakkad-ı erz                  | 2       |
| 4) Hasan, tabbah                    | 3       | 15) Hüseyin Kalender, nakkad-ı erz       | 2       |
| 5) ‘Abdûlgani, tabbah               | 3       | 16) İsa Mahmud, nakkad-ı erz             | 2       |
| 6) ‘Ali, tabbah                     | 3       | 17) Mehmed bin Hacı, ferraş-ı            |         |
| 7) Sinan bin Abdullah, ser-habbazın | 4       | tâbhâne <sup>25</sup>                    | 3       |
| 8) Mahmud, habbaz                   | 3       | 18) Mustafa bin Mehmed,                  |         |
| 9) Şa‘ban, habbaz                   | 3       | ferraş-ı matbah                          | 3       |
| 10) ‘Abdi, habbaz                   | 3       | 19) Rıdvan, ferraş-ı kenîf <sup>26</sup> | 2       |
| 11) Arslan, habbaz                  | 2       | 20) M. bin Musa, ferraş-ı tâbhâne        | 3       |

Yekûn : Neferen 20, fî yevm 57, fî sene ve şehr 22 230

23 ماکل فقرا

22 تبردار

26 کنیف

21 کندم کوب

25 فراش تابخانه

20 نقیب نان

24 نقادارز

k – Cemâ‘at-i meremmetîyân ve râh-ı âbîyân ve gayruhû:

|                           | Fî yevm |                                                      | Fî yevm |
|---------------------------|---------|------------------------------------------------------|---------|
| 1) ‘Ali, meremmatî        | 4       | 6) Mehmed Ali, bağbân                                | 3       |
| 2) Hüseyin, meremmatî     | 4       | 7) Ali bin Abdullah, bağbân                          | 3       |
| 3) Mehmed, râh-ı âbî      | 4       | 8) Mustafa bin Abdullah,»                            | 3       |
| 4) Mustafa bin Ali, sürbî | 2       | 9) Ali, mâni‘î’n-nukuş <sup>28</sup>                 | 2       |
| 5) ‘Ali bin Ali, sürbî    | 3       | 10) Mehmed, meremmatî-i<br>hammamân-ı İstanbul       | 6       |
|                           |         | 11) Dimitri Nikola, meremmatî-i<br>hammamân-ı mezbûr | 6       |

Yekûn : Neferen 11, fî yevm 40, fî sene ve şehri 15 600

l – Cemâ‘at-i hademe-i dârü’ş-şifâ-i ma‘mûre :

|                                        | Fî yevm |                                   | Fî yevm |
|----------------------------------------|---------|-----------------------------------|---------|
| 1) Ahmed Çelebi, ser-etibbâ            | 30      | 14) Zülfikar, cerrah              | 2       |
| 2) İbrahim Ali, tabib-i sâni           | 14      | 15) Mehmed, ferrâş                | 3       |
| 3) Mehmed bin İbrahim, tabib-i<br>sâni | 10      | 16) Yunus, kayyım                 | 3       |
| 4) Mustafa, en-nâzır                   | 2       | 17) Muslu, kayyım                 | 3       |
| 5) Mehmed bin Ca‘fer, el-Kâtib         | 6       | 18) Mehmed bin Süleyman, kayyım   | 3       |
| 6) Mehmed bin Pervâne, kilâri          | 6       | 19) Rıdvan, kayyım                | 3       |
| 7) Mehmed bin Ali, vekil-i harc        | 4       | 20) Mehmed Süleyman, câme-şûy     | 2       |
| 8) İbrahim, kehhal                     | 7       | 21) Arslan, câme-şûy              | 3       |
| 9) Mehmed Şa‘ban, kehhal               | 7       | 22) Zülfikar, tabbah              | 4       |
| 10) ‘Abdi, şerbetî                     | 4       | 23) Behram bin ‘Abdullah, tabbah  | 3       |
| 11) Mehmed, şerbetî                    | 4       | 24) Mehmed bin Abdullah, bevâb    | 3       |
| 12) ‘İsâ, ser-cerrah                   | 5       | 25) Behlül, edeviye-kûb           | 3       |
| 13) Mehmed bin ‘Abbas, cerrah          | 2       | 26) Behlül ‘Abdullah, edeviye-kûb | 3       |
|                                        |         | 27) Yusuf, âbrizî                 | 3       |

Yekûn : Neferen 27, fî yevm 145, fî sene ve şehri 56 550

m – Cemâ‘at-i câbiyân ve kâtibân-ı evkaf-ı mezbûre :

|                                               | Fî yevm |                               | Fî yevm |
|-----------------------------------------------|---------|-------------------------------|---------|
| 1) Hacı Ca‘fer, câbi-i<br>hammamân-ı İstanbul | 14      | 11) Mahmud, câbi-i Pravadi    | 4       |
| 2) Mehmed, kâtib-i cibâyet-i<br>mezkûr        | 2       | 12) Mahmud, kâtib-i Meğri     | 4       |
| 3) Ca‘fer, câbi-i Sazlıdere                   | 4       | 13) Câbi-i Dalyan             | 4       |
| 4) Mustafa, kâtib-i ineremmât                 | 5       | 14) Câbi-i Suzebolu           | 4       |
| 5) Arslan, câbi-i bagaat                      | 4       | 15) Câbi-i Suzebolu           | 4       |
| 6) Arslan, kâtib-i bagaat                     | 3       | 16) Ali, câbi-i Akça İbrahim  | 4       |
| 7) Ali, câbi-i sarachâne                      | 2       | 17) Mehmed, câbi-i Dimetoka   | 4       |
| 8) Yusuf bin Abdullah, kâtib-i<br>mezbûr      | 2       | 18) Mehmed, câbi-i İnoz       | 4       |
| 9) Murad, câbi-i İskete                       | 4       | 19) Mehmed, mu‘temed          | 4       |
| 10) Murad, câbi-i İsmâ‘ilce                   | 4       | 20) Mehmed, câbi-i çeltik     | 4       |
|                                               |         | 21) Haydar, câbi-i İstanbul   | 3       |
|                                               |         | 22) ‘Abdûlgani, câbi-i Filibe | 4       |
|                                               |         | 23) Ca‘fer, câbi-i Kazgan(?)  | 4       |

Yekûn : Neferen 23, fî yevm 99, fî sene ve şehri 38 610

n – Cemâ‘at-i hademe-i Câmi‘i Şerif-i Megri :

- 1) Turgud, hatib ve imam ve devir-hân 6
- 2) Hasan, müezzin ve kayyım 3

Yekûn : Neferen, fî yevm 9, fî sene ve şehri 3 510

o – Cemâ‘at-i zevâyid-horân-ı evkaf-ı mezbûre :

|                            | Fî yevm |                       | Fî yevm |
|----------------------------|---------|-----------------------|---------|
| 1) Mehmed Gürci            | 3       | 9) Mehmed Çavuş       | 10      |
| 2) ‘Ömer, a‘mâ             | 7       | 10) Saliha Hatun      | 17      |
| 3) Hasan Beğ, sipâhî       | 12      | 11) Risman Ağa        | 9       |
| 4) Hüseyin bin Şeyh Mehmed | 4       | 12) Yunus Beğ, sipâhî | 5       |
| 5) Fazlullah Efendi        | 11      | 13) Fatma Hatun       | 5       |
| 6) Yusuf, öksüz            | 8       | 14) Kamer Hatun       | 9       |
| 7) Mehmed, Vefa-zâde       | 10      | 15) ‘Ayşe Hatun       | 10      |
| 8) İbrahim bin Abdullah    | 6       | 16) ‘Âbide Hatun      | 15      |
|                            |         | 17) ‘Ayşe Hatun       | 9       |

Yekûn : Neferen 17, fî yevm 150, fî sene ve şehr 58 500

B) *El-ihracât* :

1 428 433 <sup>(5)</sup>

Edâ şude

1 253 544

Edâ ne-şude

174 889

I– Be-cihet-i harc-ı matbah, ‘an evvel-i Mart el-vâkı‘  
fî Saferi’l-hayr sene 1025 ilâ gayet-i Felvares <sup>4</sup>  
el-vâkı‘ Fî 2 Ra. s. 1026

1 102 716 <sup>(6)</sup>

Edâ şude

945 827

Edâ ne-şude <sup>15</sup>

156 889

1) Bahâ-i gûşt ve lâhm-ı ganem <sup>29</sup> ki ‘an bazâr herîde <sup>30</sup>

Fî 361 yevmen

276 567

Edâ şude

166 178

Edâ ne-şude

110 389

a) Behâ-i gûşt, kıyye 31 855 be-esmân-ı mezkûrîn 245 034

Edâ şude

145.034

Edâ ne-şude

100.000

| Kıyye  | Fî | Kıymet |
|--------|----|--------|
| 8 967  | 9  | 80 703 |
| 7 031  | 8  | 56 248 |
| 12 941 | 7  | 90 587 |
| 2 912  | 6  | 17 497 |

b) Behâ-i lâhm-ı ganem ki ‘An bâzâr herîde <sup>31</sup>

31 533

Edâ şude

21.144

Edâ ne-şude

10.389

<sup>(5)</sup> “el-ihracât” faslına âit olan 1 428 433 ü teşkil eden rakamların (I-IV) yekûnu, (I) harc-ı matbah faslındaki rakamların (1-26) sıhatsizliği yüzünden, tam çıkmamaktadır.

<sup>(6)</sup> Aşağıda 1-26 numaralardaki müfredât rakamlarının yekûnu 1 102 716 etmesi lâzımgelirken, 42 119 eksigi ile, 1 059 597 çıkmaktadır. Bu eksikliğin bilhassa karışık ve noksan olan 6 numaradaki zeytun ve şırlağan yağı hesaplarından ileri geldiği tahmin edilebilir.



- 2) Behâ-i dakıyk, keyl 955, be-esmân-ı mezkûrîn :

51 377

| Keyl | Şinik | Fî | Kıymet |
|------|-------|----|--------|
| 44   | 3     | 80 | 3 580  |
| 64   | 2     | 70 | 4 510  |
| 212  | 3     | 55 | 11 700 |
| 115  | —     | 60 | 6 900  |
| 170  | —     | 52 | 8 856  |
| 186  | 1     | 50 | 9 312  |
| 4    | 3     | 48 | 230    |
| 157  | —     | 40 | 6 280  |

- 3) Behâ-i hınta, Keyl 8 166, be-esmân-ı mezkûrîn :

471 760

| Keyl  | Fî | Kıymet  |
|-------|----|---------|
| 3 173 | 70 | 222 110 |
| 4 993 | 50 | 249 650 |

- 4) Behâ-i revgan-ı sâde, kıyye 4 422, be-esmân-ı mezkûrîn :

88 922 (7)

| Kıyye | Dirhem | Fî | Kıymet |
|-------|--------|----|--------|
| 2 340 | 32     | 22 | 51 482 |
| 1 300 | 300    | 20 | 26 015 |
| 30    | —      | 16 | 480    |
| 411   | 364    | —  | 6 176  |

- 5) Behâ-i 'asel, kıyye 3 688, be-esmân-ı mezkûrîn :

46 314

| Kıyye | Fî | Kıymet |
|-------|----|--------|
| 1002  | 8  | 8 016  |
| 333   | 9  | 2 999  |
| 79    | 10 | 790    |
| 284   | 12 | 3 408  |
| 374   | 14 | 5 236  |
| 1616  | 16 | 25 855 |

- 6) Behâ-i revgan-ı şir
- <sup>32</sup>
- ve revgan-ı zeyt
- <sup>33</sup>
- , Kıyye 1 558, be-esmân-ı mezkûrîn

26 858 (8)

|             |    |        |        |
|-------------|----|--------|--------|
| Edâ şude    |    |        | 30 814 |
| Edâ ne-şude |    |        | 15 500 |
| Kıyye       | Fî | Kıymet |        |
| 297         | 11 | 3 267  |        |
| 88          | 12 | 1 056  |        |
| 874         | 14 | 12 237 |        |
| 133         | 16 | 2 132  |        |

<sup>7</sup> Aşağıdaki müfredât rakamlarında bu yekûnların sadece 4 081 kıyyesine âit 84 154 akçesi kayıtlıdır.

<sup>8</sup> Bu bölümdeki rakamlar türlü bakımlardan eksik ve yanlış : Zira, bu rakamın "ödenmiş-ödenmemiş" taksimine göre 46 314, "satın alınan yağa ödenmiş olan para" kaydına göre, 18 712 etmesi lâzım gelir.

|                                                         |       |          |        |    |       |
|---------------------------------------------------------|-------|----------|--------|----|-------|
| 7) Behâ-i fülûl                                         | Kıyye | 9,5      | Kıymet | 1  | 898   |
| 8) Behâ-i bâdam                                         | ,,    | 118      | ,,     | 2  | 376   |
| 9) Behâ-i mevîz-i sürh <sup>34</sup>                    | ,,    | 154      | ,,     |    | 924   |
| 10) Behâ-i mevîz-i siyah                                | ,,    | 64       | ,,     |    | 320   |
| 11) Behâ-i alû-yı siyâh                                 | ,,    | 101      | ,,     |    | 542   |
| 12) Behâ-i nişeste                                      | ,,    | 88       | ,,     |    | 805   |
| 13) Behâ-i za 'fran                                     | ,,    | 1 dirhem | 70     | ,, | 1 654 |
| 14) Behâ-i pestil                                       | ,,    | ● 8      | ,,     |    | 48    |
| 15) Behâ-i incir                                        | ,,    | 44       | ,,     |    | 198   |
| 16) Behâ-i emrud-ı huşk                                 | ,,    | 30       | ,,     |    | 150   |
| 17) Behâ-i bakla, keyl <sup>2</sup>                     |       |          |        |    | 140   |
| 18) Behâ-i magz-ı ceviz <sup>35</sup>                   | ,,    | 19,5     | ,,     |    | 196   |
| 19) Behâ-i nohud, keyl 75 Fî 80                         |       |          | ,,     |    | 6 000 |
| 20) Behâ-i nemek keyl 504                               | ,,    |          | ,,     | 16 | 790   |
| 21) Behâ-i kedû <sup>36</sup> , berây-ı şurbay-ı erz    | ,,    | 1720     | ,,     |    | 592   |
| 22) Behâ-i gure <sup>37</sup> , berây-ı şurbay-ı mezbûr | ,,    | 605      | ,,     |    | 8—    |
| 23) Behâ-i mast <sup>38</sup>                           | ,,    | 450      | ,,     |    | 900   |
| 24) Behâ-i piyâz                                        | ,,    | 366      | ,,     |    | 187   |
| 25) Behâ-i rûkak <sup>39</sup>                          | ,,    | —        | ,,     |    | 350   |
| 26) Behâ-i hîme <sup>40</sup> , 'araba 1236             |       | —        | ,,     | 63 | 129   |

## II. Be-cihet-i harc-ı ziyâfet-kerden-i misâfirîn 18 498

- 1) Behâ-i gûşt, kıyye 1444, kıymet 11 008
- 2) Behâ-i şa 'îr, berây-ı esbân-ı misâfirîn ve gayruhû Kıymet 7 020
- 3) Behâ-i makiyân <sup>41</sup> ve gayruhû, berây-ı misâfirîn 470

## III. Be-cihet-i ihrâcât riçal-i mütenevvi 'a <sup>42</sup> ve turşihâ <sup>43</sup> 4 888

- 1) Behâ-i riçal-i mütenevvi 'a, kıyye 97, kıymet 483
- 2) Behâ-i hall berây-ı turşihâ <sup>43</sup> kıyye 805, ,, 1 440
- 3) Behâ-i verd-i ahmer <sup>44</sup>, berây-ı turşî, kıyye 15, ,, 128
- 4) Behâ-i şalgam, berây-ı turşî, kıyye 380, ,, 180
- 5) Behâ-i turş-i engür, hum <sup>45</sup> 20, ,, 2 500
- 6) Behâ-i hardal ve sarmısak ve hıyar ve gayruhu 157

## IV. Be-cihet-i ihrâcât-ı sâire : 189 414

Edâ şude 171 414

Edâ ne-şude 18 000

- 1) Be-cihet-i harc-ı edeviye-behâ-i <sup>46</sup> dârü's-şifâ-i ma 'mûre :

'An gurre-i S. s. 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026

78 000

Behar şehr fî 6 000 akçe Fî sene ve şehr

Edâ şude 60 000

Edâ ne-şude 18 000

|           |             |                  |                 |
|-----------|-------------|------------------|-----------------|
| غوره 37   | کدو 38      | مغز جواز 35      | مویز سرخ 34     |
| ماکیان 41 | هیجه 40     | رقاق 39          | ماست 38         |
| خم 45     | ورد احمر 44 | خل برای ترشها 43 | ریچال متنوعه 42 |
|           |             |                  | ادویه بها 46    |

- 2) Be-cihet-i behâ-i revgan-ı zeyt, berây-ı dârü's-sifâ-i ma'mûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene ve şehri 1 170
- 3) Be-cihet-i behâ-i şem'i 'asel-i zerd<sup>47</sup> ve beyâz, berây-ı şem'eyn-i kebîreyn<sup>48</sup> der cenaheyn-i mihrâb-ı Câmî-i Şerîf, kıyye 117, kıymet 7 150
- 4) Be-cihet-i behâ-i şem'i revgan, berây-ı Câmî-i Şerîf ve gayruhû 1 740
- 5) Be-cihet-i behâ-i penbe, berây-ı sirâciyân-ı Câmî-i Şerîf ve gayruhû 340
- 6) Be-cihet-i behâ-i kanaadîl-i Câmî-i Şerîf, ma'a behâ-i şem'dân 771
- 7) Be-cihet-i behâ-i kal'î ma'a nevsâdir<sup>49</sup>, berây-ı evânî-i matbah<sup>50</sup> Kıyye 16,5, kıymet 2 547
- 8) Be-cihet-i behâ-i kirpâs, berây-ı habbâzîn ve gayruhû 365
- 9) Be-cihet-i behâ-i resen<sup>40</sup> ve sicim ve çuvalhâ berây-ı mühimât-ı ta'sîrân 51, der etrâf-ı Edirne ve gayruhû 550
- 10) Be-cihet-i behâ-i peştîmâl, berây-ı huddâm-ı imâret ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme, 'aded 46, kıymet 2 096
- 11) Be-cihet-i harc-ı müteferrik-i firun-ı habbâzîn ve matbah ve gayruhû 1 029
- 12) Be-cihet-i harc-ı râh-ı câbiyân, berây-ı tahsil-kerden-i 'öşr-i vakf 4 160
- 13) Be-cihet-i behâ-i çûb-ı kızılıçık ve seng, berây-ı lâzime-i dakıyk ve gayruhû 2 061
- 14) Be-cihet-i behâ-i burya-i saz, berây-ı Câmî-i Şerîf 3 219
- 15) Be-cihet-i behâ-i elvân<sup>53</sup>, berây-ı lâzime-i vakf ve âsiyâb-ı dakıyk 1 215
- 16) Be-cihet-i behâ-i delvhâ<sup>54</sup>, berây-ı Câmî ve bîmarhâne ve gayruhû 'Aded 5, kıymet 257
- 17) Be-cihet-i behâ-i harc-ı huçec ve sicil, berây-ı mesâlih-i vakf-ı şerîf 270
- 18) Be-cihet-i harc-ı bahâriyye-i müste'idân<sup>55</sup> ve suhtegân ve gayruhû Ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme 5000
- 19) Be-cihet-i behâ-i kâşehâ-i nuhas, berây-ı suhtegân 'Aded 9, kıymet 575
- 20) Be-cihet-i behâ-i kırtas<sup>56</sup> berây-ı lâzime-i çerçevhâ-i mihrâb-ı Medrese ve defâtir-i evkaf ve gayruhû 269
- 21) Be-cihet-i hîme-behâ-i Müderris Efendi Müderris-i Medrese-i Câmî Fî sene 1 750
- 22) Be-cihet-i behâ-i sepehâ, berây-ı nihâden-i nân-ı<sup>57</sup> fodula-i 'imâret 72
- 23) Be-cihet-i behâ-i cârub ve kufl<sup>58</sup> ve gayruhû 190

أواني مطبخ 50  
دلوها 54  
چاروب وقفل 58

قلمی مع نوشادر 49  
الواح 53  
نهادن نان 57

شمعین کبیرین 48  
تمشیران (؟) 52  
قرطاس 56

شمع عمل زرد 47  
رسن 51  
خرج بهاریه مستعدان 55



|     |                                                                                                                                                |        |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 24) | Be-cihet-i behâ-i kâsehâ-i hâk, berây-i lâzime-i me'kel-i suhtegân <sup>59</sup> , 'aded 400, kıymet                                           | 450    |
| 25) | Be-cihet-i harc-ı müteferrik-i vakf                                                                                                            | 4 324  |
| 26) | Be-cihet-i harc-ı teşhiz ve't-tekfîn-i cenâze-i fukarâ ki der-harem-i Câmi'-i Şerif, müteveffâ şud                                             | 320    |
| 27) | Be-cihet-i harc-ı bend-i hark-ı nehr-i Tabanı-yassı ve harc-ı müteferrik, der kazâ-i Filibe, bâ-yed-i reîsân-ı <sup>60</sup> çeltük, sarf şude | 20 399 |
| 28) | Be-cihet-i harc-ı beyâz-kerden-i höcerât                                                                                                       | 3 500  |
| 29) | Be-cihet-i behâ-i mil'aka <sup>61</sup> ve kazma-i âhen ve revgan-ı bezir ve gayruhû                                                           | 226    |
| 30) | Be-cihet-i behâ-i muşamma <sup>62</sup> , berây-ı çerçevhâ-i medrese                                                                           | 320    |
| 31) | Be-cihet-i baklava-behâ-i hüddâm-ı Câmi'-i şerîf ve İmâret-i 'Âmire                                                                            | 3 500  |
| 32) | Be-cihet-i harc-ı ta'am-behâ-i talebe-i medrese 'An gurre-i S. s. 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026 Fî sene ve şehr                                  | 46 000 |
|     | Der şuhûr-ı sâire, fî 300 akçe                                                                                                                 | 36 000 |
|     | Der şehr-i Ramazân                                                                                                                             | 10 000 |

C) *El-ücrât* <sup>63</sup>:

68 249

|     |                                                                                                                                                                    |        |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1)  | Be-cihet-i ücret-i 'arabacıyân, berây-ı bürden-i hinta-i <sup>64</sup> vakf be-âsiyâb ve âverden-i dakıyk 'An âsiyab ilâ İmâret-i 'Âmire Beher şehr fî 180 Fî sene | 2 340  |
| 2)  | Be-cihet-i ücret-i âsiyâbî, berây-ı dakıyk-kerden-i hinta-i vakf Beher şehr fî 180 Fî sene ve şehr                                                                 | 2 340  |
| 3)  | Be-cihet-i ücret-i gırbalı <sup>65</sup> , berây-ı pâk-kerden-i hinta-i vakf Fî şehr 60 Fî sene ve şehr                                                            | 780    |
| 4)  | Be-cihet-i ücret-i ırgadân, berây-ı peymûden-i <sup>66</sup> mevcud-ı kilâr der-rûz-ı Mart                                                                         | 4444   |
| 5)  | Be-cihet-i Ücret-i 'arabacıyân, berây-ı âverden-i erz-i beyaz 'An cânib-i Filibe ilâ İmâret-i 'Âmire                                                               | 55 430 |
| 6)  | Be-cihet-i ücret-i kal'i-ger <sup>67</sup> , berây-ı evânî-i <sup>68</sup> matbah                                                                                  | 1 064  |
| 7)  | Be-cihet-i ücret-i kanâdîl efrûzân-ı <sup>69</sup> minâreteyn-i Câmi'                                                                                              | 521    |
| 8)  | Be-cihet-i ücret-i hammâlân-ı zehair-i kilâr-i İmâret-i 'Âmire                                                                                                     | 996    |
| 9)  | Be-cihet-i ücret-i şemi'-ger <sup>70</sup> , berây-ı rıhten-i şem'ayn-i kebireyn                                                                                   | 594    |
| 10) | Be-cihet-i ücret-i 'arabacıyân, berây-ı âverden-i gallât-ı ta'şîrân <sup>70</sup> 'An etraf-ı Edirne ve gayruhû                                                    | 2 480  |
| 11) | Be-cihet-i ücret-i sakkayân, berây-ı âverden-i âb, der hîn-i kalb-i mâ <sup>71</sup>                                                                               | 540    |
| 12) | Be-cihet-i ücret-i bekciyân, berây-ı hıfz-ı mahsûl-i çeltük-i vakf                                                                                                 | 720    |

مشمع <sup>62</sup>  
پیمودن <sup>66</sup>  
شمعی کر <sup>70</sup>

ملقمه <sup>61</sup>  
غربالی <sup>65</sup>  
قنادیل افروزان <sup>69</sup>

باید رئیسان <sup>60</sup>  
بردن خنطه <sup>64</sup>  
آوانی <sup>68</sup>

ماکل سوختکان <sup>59</sup>  
الاجورات <sup>68</sup>  
قلمی کر <sup>67</sup>  
درحین قلب ما <sup>71</sup>

D) *El-meremmât* :

68 054

- 1) Be-cihet-i meremmât-kerden-i âsiyâb-ı dakıyk der Edirne, ber-müceb-i defter-i müfredât 7 532
- 2) Be-cihet-i meremmât-kerden-i râh-ı âb-ı şadü'r-revân-ı <sup>72</sup> Câmi'-i Şerif ve gayruhü Der Edirne Ber-müceb-i defter-i müfredât 3 647
- 3) Be-cihet-i meremmât-kerden-i Câmi'-i Şerif ve medrese ve imâret ve gayruhü, der mahmiyye-i Edirne, ber-müceb-i defter-i müfredât 6 730
- 4) Be-cihet-i meremmât-kerden-i dolab-ı kebîr ve sagıyr der Edirne, ber-müceb-i defter-i müfredât 10 698
- 5) Be-cihet-i meremmât-kerden-i hammâm der Edirne 1 332
- 6) Be-cihet-i meremmât-kerden-i dekâkin der Edirne, ber-müceb-i müfredât 1 822
- 7) Be-cihet-i meremmât-kerden-i Hammâm-ı Çukur der-İstanbul 'An behâ-i kerestehâ-i mütenevvi'a ve ücret-i neccârân ve ırgadân ve gayruhü, ber-müceb-i defter-i müfredât, bi'd-defe'ât 19 048
- 8) Be-cihet-i meremmât-kerden-i Hammâm-ı Sufiyyûn der mahmiyye-i İstanbul 'An behâ-i kerestehâ-i mütenevvi'a ve ücürât ve ihrâcât-ı sâire ber-müceb-i defter-i müfredât 8 960
- 9) Be-cihet-i meremmât-kerden-i Hammâm-ı Balat der İstanbul, ber-müceb-i defter-i müfredât 8 099
- 10) Be-cihet-i meremmât-kerden-i selhâne-i vakf Der İstanbul 186

## III

EL-BÂKÎ : 731 946  
Min zâlike'l-bâkî: 517 132

- a) Be-cihet-i mevâcib ve harc-ı sâire-i Câmi'-i Şerif-i Uç-şerefeli der mahmiyye-i Edirne 'An gurre-i Safer sene 1025 ilâ gayet-i Safer sene 1026 'An zevâid-i evkaf fermûde <sup>74</sup> bâ-fermân-ı 'Âlişân 291 553
- b) Be-cihet-i edâ-i cere-behâ-i <sup>75</sup> Fatma Hâtun 'An zevâid-i gallât-ı <sup>76</sup> evkaf-ı mezbûre, bâ-fermân-ı 'Âlişân 'An Vâcib-i sene 1025, berây-ı bahâ-i mezkûrîn Fî sene 6 200  
Hinta, keyl 60 Erz, keyl 20
- c) Be-cihet-i edâ-i düyûn-ı mevâcib-i hüddâm-ı Câmi'-i Şerif ve gayruhü <sup>(\*)</sup> 219 379
- I- Be-cihet-i edâ-i düyûn-ı mevâcib-i mezkûrîn 29 630
  - 1) Cemâ'at-i müteferrika-i Câmi-i şerif - - - (İsimler yazılmamıştır)  
Yekûn : Neferen 8 Fî yevm 23, bâ-tevârih-i muhtelif 1 470
  - 2) Cemâ'at-i eczâ-hanân-ı Câmi'-i Şerif  
- - - - -  
Yekûn : Neferen 22 Fî yevm 44 Bâ tevârih-i muhtelif 3 240
  - 3) Cemâ'at-i müsebbihîn-i Câmi'-i Şerif ma'a salâvatîyân  
- - - - -  
Yekûn : Neferen 10 Fî yevm 21 (\*)

1 530

(<sup>72</sup>) Ve bahâ-i zehâir <sup>77</sup> ve ihrâcât-ı sâire ki der zemân-ı Mehmed Ağa, mütevellî-i sâbık-ı evkaf-ı mezbûre bâkî mande, halen edâ şude.

(\*) Bâ-tevârih-i muhtelif

- 4) Cemâ'at-i devir-hanân-ı Câmî'-i Şerîf  
 - - - - -  
 Yekûn : Neferen 8 Fî evm 8 (\*) 480
- 5) Cemâ'at-i siracî <sup>78</sup> ve ferrâş-ı harem  
 - - - - -  
 Yekûn : Neferen Fî yevm 5 (\*) 390
- 6) Cemâ'at-i müteferrika-i İmâret  
 - - - - -  
 Yekûn : Neferen 10 Fî yevm 21 (\*) 1 500
- 7) Cemâ'at-i tabbahîn ve habbazîn  
 - - - - -  
 Yekûn : Neferen 8 Fî yevm 24 (\*) 2 070
- 8) Cemâ'at-i nakkaadân-ı erz <sup>79</sup> ve ferrâşân-ı matbah ve gayruhû  
 Yekûn : Neferen 5, fî yevm (\*) 900  
 Bâ tevârih-i muhtelif
- 9) Cemâ'at-i sürbî <sup>80</sup> ve cam-ger ve gayruhû  
 - - - - -  
 Yekûn : Neferen 6 Fî yevm 16 (\*) 1 170
- 10) Cemâ'at-i Dârü's-şifâ-i ma'mûre  
 - - - - -  
 Yekûn : Neferen 25 Fî yevm 106 6 690  
 Bâ tevârih-i muhtelif  
 Mevâcib-i Mehmed, mu'temed Fî yevm 4 120  
 Vâcib-i — Fî şehr
- 11) Cemâ'at-i zevâid-horân-ı evkaf-ı mezbûre  
 - - - - -  
 Yekûn : Neferen 7 Fî yevm 55 \* 9 730

II. Be-cihet-i edâ-i düyûn 'An behâ-i zehâir-i mezkûrîn ve gayruhû 'An zaman-ı Mehmed Ağa, mütevellî-i sâbık 'An Vâcib-i sene 1024 Berây-i imâret herîde ve behâyeş ne-dâde <sup>81</sup> ve hâlen edâ şude 189 749

- 1) 'An behâ-i gûşt, kıymet 96 212  
 2) 'An behâ-i revgan-ı sâde, kıymet 56 340  
 3) 'An behâ-i 'asel, kıymet 2 970  
 4) 'An behâ-i hinta ve dakıyk, kıymet 5 400  
 5) 'An behâ-i lahm-ı ganem ki 'an bazâr herîde, kıymet 7 197  
 6) 'An behâ-i şa'îr, kıymet 360  
 7) Be-cihet-i 'an edviye-behâ-i Dârü's-şifâ-i ma'mûre, kıymet 20 210  
 8) 'An behâ-i kâsehâ-i nuhas, berây-ı sühteyân 180  
 9) Be-cihet-i 'an ücret-i âsiyabî-i dakıyk <sup>82</sup>, kıymet 240  
 10) Be-cihet-i 'an ücret gırbalî-i hinta 240

Sahha'l-bâki <sup>83</sup>: 214 814

Minhâ : Der zimmet-i 'ummal ve mültezimûn 'An zamân-ı mütevelliyân-ı sâbık 213 814

a) 'An zaman-ı Mehmed Ensârî

- 1) Der zimmet-i Şa'ban bin 'Abdullah, mültezim-i mukata'a-i Akçe İbrahim 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 11 078



- b) 'An zaman-ı Mehmed Çavuş Nesimî-zâde
- 1) Der zimmet-i Mehmed Kaya ve Veli, mültezimân-ı mukata'a-i karye-i Davudlar 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 6 142
  - 2) Der zimmet-i Mustafa Çavuş, mültezim-i Kıbtıyân-ı mirî 'An mahsûl-i rûsûm-ı Kıbtıyân-ı re'âyay-ı evkaf-ı mezbûre Ber-veçh-i maktu' Beher sene fi elf, Selâse sinîn <sup>84</sup> 3 000
  - 3) Der zimmet-i Piyâle bin 'Abdullah, mültezim-i mukata'a-i İnoz 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 6 128
  - 4) Der zimmet-i Şa'ban bin 'Abdullah mültezim-i mukata'a-i Meğri 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An Vâcib-i sene elf 1 560
  - 5) Der zimmet-i re'âyay-ı Megri 'An behâ-i gılâl <sup>85</sup> ve rûsûmât 'An vâcib-i sene 1002 ve sene 1003 2 289
  - 6) Der zimmet-i Hacı Mustafa, câbî-i çeltük-i nehr-i Tabanı-Yassı, tâbî-i kaza-i Filibe 'An akçe-i bend-i hark-ı nehr-i mezbûre ki sarf şude ve makbûl ne-şude 6 530
  - 7) Der zimmet-i Hacı Nebî, mültezim-i mukata'a-i Süze-Bolu ve tevâbî'uhâ 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An Vâcib-i sene 1004, cüz <sup>86</sup> Silistre bâkî mânde <sup>87</sup> 7 087
  - 8) Der zimmet-i Yorgi, mültezim-i mukata'a-i karye-i İskete, tâbî-i kazâ-i Yenice-i Kara-su 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An Vâcib-i sene 1004 6 507
  - 9) Der zimmet-i Nuri, mültezim-i mukata'a-i perâkende-i karye-i Mu'los (?) 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An Vâcib-i sene 1004 4 770
  - 10) Der zimmet-i Mehmed Hammâmî 'An kıst-ı hammâm Der-Edirne 'An Vâcib-i sene 1004 799
  - 11) Der zimmet-i Hüsrev Beğ, mültezim-i mukata'a-i mezbûre 160
  - 12) Der zimmet-i Arslan, câbî 'An mahsûl-i rûsûm-ı bagaat-ı Edirne 'An Vâcib-i sene 1004 615
  - 13) Der zimmet-i Hacı Ca'fer, câbî-i Hammamân-ı İstanbul 'An mahsûl-i kıst-ı hammamân ve gayruhû 1 175
- c) 'An zaman-ı 'Ali Çelebi, bevvâb-ı mütevellî-i sâbık 7 554
- 1) Der zimmet-i Arslan, câbî 'An mahsûl-i dönüm-i bagaat ve rûsûmât-ı müslümanân ve gebrân ve tapûy-ı zeminhâ ve gayruhû der etrâf-ı Edirne 'An vâcib-i sene-i mezkûrîn 7 124
 

|                  |      |       |
|------------------|------|-------|
| 'An vâcib-i sene | 1006 | 3 612 |
| 'An vâcib-i sene | 1007 | 3 612 |
  - 2) Der zimmet-i Hacı Ca'fer, câbî-i hammamân-ı İstanbul 'An kıst-ı hammam 330
- d) 'An zamân-ı Mehmed Beğ Haddâdî-zâde, mütevellî-i sâbık 58 351
- 1) Der zimmet-i Can Kemal zimmî, mültezim-i mukata'a-i Suze-Bolu 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An vâcib-i sene-i mezkûrîn 20 769
 

|                  |      |        |
|------------------|------|--------|
| 'An vâcib-i sene | 1009 | 14 809 |
| 'An vâcib-i sene | 1011 | 5 900  |
  - 2) Der zimmet-i 'An icâre-i bağçe-i Mezid Beğ, der nezd-i sarachâne der Edirne 300
  - 3) Der zimmet-i 'An icâre-i sarachâne-i vakf, der Edirne 642
  - 4) Der zimmet-i Mehmed Beğ el-mezbûr, mütevellî-i sâbık 'An makbûzat-ı hod <sup>88</sup> der zimmet-eş zuhûr-kerde <sup>89</sup> 36 640

|                                                                                                                                                                                                                                             |        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| e) 'An zamân-ı Mustafa Beğ, mütevellî-i sâbık                                                                                                                                                                                               | 20 009 |
| 1) Der zimmet-i Can Kemal zimmî, mültezim-i mukata'a-i Suze-Bolu 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An vâcib-i sene 1008                                                                                                                        | 14 748 |
| 2) Der zimmet-i Hasan Hammâmî 'An kıst-ı hammam-ı Edirne                                                                                                                                                                                    | 231    |
| 3) Der zimmet-i Mehmed bin 'Abdullah, câbî-i musakkafât-ı Edirne 'An icârât                                                                                                                                                                 | 540    |
| 4) Der zimmet-i Arslan, câbî 'An mahsûl-i rûsûmât ve tapûy-ı zemîn ve gayruhu Der Edirne                                                                                                                                                    | 3 848  |
| 5) Der zimmet-i 'An icâre-i bağçe-i Mezid Beğ, der nezd-i Saraçhâne                                                                                                                                                                         | 642    |
| f) 'An zaman-ı Mehmed Ağa, mütevellî-i sâbık                                                                                                                                                                                                | 64 060 |
| I. 'An vâcib 'aşere ve Elf                                                                                                                                                                                                                  | 10 660 |
| 1) Der zimmet-i ——— 'an icâre-i bağçe-i Mezid Beğ der nezd-i Sarachane                                                                                                                                                                      | 660    |
| 2) Der zimmet-i Mehmed Ağa eş-şehîr bi-Şeytan-zâde, mütevellî-i sâbık 'An mahsûl-i karye-i Suze-bolu kabz-kerde ve der zimmet-eş mânde                                                                                                      | 8 000  |
| 3) Der zimmet-i Ahmed ve Hasan mültezimân-ı mukata'a-i karye-i Yavuz-dere 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre                                                                                                                                     | 2 000  |
| II. 'An vâcib-i sene-i 1013 ve sene 1015 ve sene 1016 ve sene 1017 ve sene 1018 e sene 1019                                                                                                                                                 | 53 400 |
| 1) Der zimmet-i Mehmed Hammâmî, 'an mahsûl-i kıst-ı Hammâm-ı Cedîd, der Edirne 'An vâcib-i sene 1013                                                                                                                                        | 1 000  |
| 2) Der zimmet-i Mehmed bin Pervâne ve Hacı Mehmed, câbiyân-ı Saraçhane Der mahmiyye-i Edirne 'An mahsûl-i icârât 'An vâcib-i sene 1015                                                                                                      | 1 900  |
| 3) Der zimmet-i İbrahim câbî-i İskite 'An mahsûl-i mukata-a-i mezbûre 'An vâcib-i sene 1019                                                                                                                                                 | 2 000  |
| 4) Der zimmet-i Mehmed Ağa, eş-şehîr bi-Şeytan-zâde mütevellî-i sâbık 'An akçe-i peşîn-i mukata'a-i Suze-Bolu Kabz-kerde <sup>90</sup> ve be-mesârif-i evkaf-ı mezbûre sarf ne-şude <sup>91</sup> ve der zimmet-eş mânde <sup>92</sup>      | 39 000 |
| 5) Der zimmet-i ahâlî-i karye-i İskite ve Akçe İbrahim, tâbî-i kazâ-i İsmâ'ilce 'An mahsûl-i karye-i mezbûre 'An vâcib-i sene 1017 ve sene 1018                                                                                             | 9 500  |
| h) 'An Zamân-ı Osman Ağa, mütevellî-i sâbık 'An vâcib-i sene 1025                                                                                                                                                                           | 1 025  |
| Der zimmet-i Mustafa Çavuş, mültezim-i Kıbtîyân-ı mîrî 'An mahsûl-i rûsûm-ı Kıbtîyân-ı re'âyây-ı evkaf-ı mezbûre Ber-veçh-i maktu', cüz Silistre bâki mânde                                                                                 | 6 000  |
| Zimmete'l-bâkî <sup>93</sup> der kîse : 1 000                                                                                                                                                                                               |        |
| Tahrîren fî evâil-i şehîr Cemâziye'l-ülâ sene-i semâne 'ışrîn ve elf El-fakîr Mustafa, ağa-i Dârü's-Sa'âde En-nâzır Rukîme mâfih bi-ma'rîfet-i men yusika bihi harrehü'l-fakîr 'Ömer el-memûr bi-leftîşi'l-evkaf 'Ufiye 'anhu <sup>94</sup> |        |

\* \* \*

Muhasebe-i vâridât ve mesârif-i kilâr-i 'Îmâret-i 'Âmire-i mezbûre 'An evvel-i Mart el-vâkî' Fî 23 Safer s. 1025 ilâ gayet-i Felvares el-vâkî' fî 3 Ra. s. 1026.

90 قبض کرده 91 صرف نشده 92 در زمتش مانده 93 ذمت الباق 94 رقم مافيه بمعرفة من يثق به حرره الفقير عمر المأمور بتفتيش الاوقاف عنى عنه

## I

*Asl-ı gallât*<sup>95</sup>, fî sene-i kâmile ma'a bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye.

- |                                                |                             |
|------------------------------------------------|-----------------------------|
| a) Dakıyk                                      | Keyl 7 703, şinik 1         |
| 1) 'An bakıyye-i muhâsebe-i sene-i mâziye      | Keyl 88                     |
| 2) 'An hinta-i vakf, dakıyk şude               | Keyl 6650, şinik 1          |
| 3) 'Ani'l-ibtıyâ' <sup>96</sup>                | Keyl 955 - -                |
| b) Hintâ                                       | Keyl 8 416, şinik 2         |
| 1) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye      | Keyl 250,5                  |
| 2) 'Ani'l-ibtıyâ'                              | Keyl 8166                   |
| c) El-erz                                      | Keyl 18 247                 |
| 1) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye             | Keyl 8 809                  |
| 2) 'An mahsul-i nehr-i Tabanı-yassı der Filibe | Keyl 9 438                  |
| ç) Revgan-ı sâde                               | Kıyye 4 962                 |
| 1) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye             | Kıyye 840                   |
| 2) 'Ani'l-ibtıyâ'                              | Kıyye 4122                  |
| d) 'Asel                                       | kıyye 3 871                 |
| 1) 'An bakıyye-i muhâsebe-i sene-i mâziye      | Kıyye 183                   |
| 2) 'Ani'l-ibtıyâ'                              | Kıyye 3 688                 |
| e) Revgan-ı zeyt ma'a şirugan 'Ani'l-ibtıyâ'   | Kıyye 1 558                 |
| f) Nemek                                       | Keyl 714                    |
| 1) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye      | Keyl 210                    |
| 2) 'Ani'l-ibtıyâ'                              | Keyl 504                    |
| g) Nohud                                       | Keyl 95                     |
| 1) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye      | Keyl 20                     |
| 2) 'Ani'l-ibtıyâ'                              | Keyl 75                     |
| h) Fülful 'Ani'l-ibtıyâ'                       | Kıyye 9, d (dirhem) 200     |
| i) Mevîz-i sûrh 'Ani'l-ibtıyâ'                 | Kıyye 154 heme-râ sarf şude |
| j) Badâm 'Ani'l-ibtıyâ'                        | Kıyye 118 heme-râ sarf şude |
| j) Mevîz-i siyah 'Ani'l-ibtıyâ'                | Kıyye 14 heme-râ sarf şude  |

## II

*Vûzi'a min zâlike*<sup>98</sup> :

- |                                                                                                                                                             |                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| a) ed-dakıyk                                                                                                                                                | Keyl 7 225          |
| 1) Be-cihet-i harc-ı nân-i fodula-i mukarrere der İmâret-i mezbûre Fî 361 yevmen, fî 20 kile                                                                | Keyl 7 220          |
| 2) Be-cihet-i harc-ı bahâriyye-i sûhtegân ve gayruhû                                                                                                        | Keyl 5              |
| b) El-hinta                                                                                                                                                 | Keyl 8 116          |
| 1) Be-cihet-i harc-ı şurbâ-i mukarrere der vakti'l-'asr, cüz leyâlî-i cuma 'aât <sup>99</sup> ve şehr-i Ramazân-ı Şerif Fî 278 evkaat, beher vakt fî 3 kile | Keyl 834            |
| 2) Be-cihet-i dakıyk-şuden hinta-i vakf der âsiyâb                                                                                                          | Keyl 7 225          |
| 3) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı aşure                                                                                                                          | Keyl 7              |
| <i>Minha</i> : kesr-i âsiyâb ve gayruhû                                                                                                                     | Keyl 574            |
| <i>El-bâkî</i> : Hâsıl-ı dakuzk                                                                                                                             | Keyl 6 650          |
| c) El-erz                                                                                                                                                   | Keyl 9 932, şinik 1 |
| 1) Be-cihet-i harc-ı ta'âm-ı şurbâ-i mukarrere Fî vakti's-subh, cüz eyyâm-ı hâliye 100 ve eyyâm-ı eşrâf Fî 330 evkaat, fî 4 kile                            | Keyl 1 320          |

وضع من ذلك<sup>98</sup>

همه را<sup>97</sup>

عن الابتیاع<sup>96</sup>

اصل غلات<sup>95</sup>

جز لیالی جماعات<sup>99</sup>



- 2) Be-cihet-i harc-ı ta'âm-ı dâne ve zerde der leyâlî-i Cum'a ve şehr-i Ramazân-ı Şerîf ve 'îdeyn-i şerîfeyn ve gayruhû, 83 leyl fî 18 kile Keyl 1 494
- 3) Be-cihet-i harc-ı ta'âm-ı dâne ve zerde Berây-ı ziyâfet-i misafirîn Keyl 331, şinik 3
- 4) Be-cihet-i harc-ı bahariyye-i sûhtegân ve müste'idân ve gayruhû Keyl 16
- 5) Be-cihet-i furuht-şude der Filibe ve anbar-ı imâret ve der bâlâ mukayyed est Keyl 6 770
- ç) Revgan-ı sâde Kıyye 4 845 (?)
- 1) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı dâne ve zerde ve gayruhû der leyâlî-i Cuma 'ât ve leyâlî-i eşrâf ve eyyâm-ı sâire 83 leyâlî, fî 43 kıyye Kıyye 3 610,5
- 2) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı dâne ve zerde, berây-ı ziyâfet-i misafirîn Kıyye 955,5
- 3) Be-cihet-i harc-ı baklava ve harc-ı sıyâm-ı şerîf ve gayruhû ve ziyâfet-i devir-hânân Kıyye 243
- Berây-ı harc-ı baklava 210 kıyye  
    Berây-ı ziyâfet 33 kıyye
- d) 'Asel Kıyye 3 433
- 1) Be-cihet-i harc-ı ta'âm-ı zerde der leyâlî-i eşrâf fî 33 kıyye, 2 Kıyye 2 739
- 2) Be-cihet-i harc-ı zirebac<sup>101</sup> der 'îdeyn Kıyye 165
- 3) Be-cihet-i ta'âm-ı 'aşurâ Kıyye 80
- 4) Be-cihet-i harc-ı ziyâfet-i misafirîn Kıyye 239
- 5) Be-cihet-i harc-ı baklava-i huddâm Kıyye 210
- e) Revgan-ı zeyt Kıyye 1 109
- 1) Be-cihet-i harc-ı kanaadîl-i Enderûn-ı Câmi'-i Şerîf der leyâlî-i eşrâf, cüz leyâlî-i şehr-i Ramazan Beher şehr fî 30 kıyye Kıyye 330
- 2) Be-cihet-i harc-ı kanâdîl-i Enderûn-ı Câmi'-i Şerîf der şehr-i Ramazan-ı Şerîf Kıyye 145
- 3) Be-cihet-i harc-ı kanâdîl-i minareteyn der leyâlî-i eşrâf ve şehr-i Ramazan-ı Şerîf Kıyye 170
- 4) Be-cihet-i harc-ı kanâdîl-i tâbhâne Kıyye 48
- 5) Be-cihet-i harc-ı kanâdîl-i matbah Kıyye 180
- 6) Be-cihet-i harc-ı kanâdîl-i muvakkithane Kıyye 36
- 7) Be-cihet-i harc-ı râh-ı âb-ı mütenevvi'a ve dolab-ı kebîr ve gayruhû Kıyye 200
- f) Nemek Keyl 551
- 1) Be-cihet-i fodula-i mukarrere (ve) et'ime-i mütenevvi'a Keyl 541
- 2) Be-cihet-i harc-ı müteferrik-i kilâr Kıyye 10
- g) Nohud Keyl 55
- 1) Be-cihet-i ta'âm-ı şurba-i mukarrere Keyl 35
- 2) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı dâne Keyl 20

## III

El-bâkî : Mevcud der kilâr ve anbar

|                  |       |       |
|------------------|-------|-------|
| a) Dakıyk        | Keyl  | 480   |
| b) Hınta         | Keyl  | 300   |
| ç) Erz           | Keyl  | 8 315 |
| ç) Revgan-ı sade | Kıyye | 414   |
| d) 'Asel         | Kıyye | 438   |
| e) Revgan-ı zeyt | Kıyye | 437   |
| f) Nemek         | Keyl  | 162,5 |
| g) Nohud         | Keyl  | 40    |

( Mühür )  
(okunamadı.)

No. 10

MUHASEBE-İ MAHSULÂT VE İHRÂCÂT-I EVKAF-I CÂMÎ' VE  
İMÂRET-İ ÂMİRE-İ MERHÛM VE MAĞFURÛN'LEH, SA'İDÛL-  
CÛNÛN VE ŞEHİDÛ'L-MÛCÂB HAZRET-İ SULTAN MURAD  
HAN TAYYEBELLAHU SERÂHU VE CA'ALE'L-CENNETE  
ME'VÂH Bİ-EDİRNE EL-MAHMÎYYE

Be-mübâşeret-i sâhibi'l-kadri'r-refî<sup>3</sup> Hasan Paşa el-müteveffâ ve be-mû-  
ceb-i defter-i müfredât-ı Memi, kâtib-i evkaf-ı mezbûre El-vâkı<sup>6</sup> 'an 15  
Cemâziye'l-ûlâ sene isneyn ve erba'in ve Elf ilâ 11 Saferi'l-hayr sene selâse  
ve erba'in ve elf Fî 8 eşhûr<sup>4</sup> ve 26 eyyâm

I

ASL-I MÂL: MAHSÛL ma' a bakıyye-i sene-i mâziye 1 567 207

- a) Makbûz 1 172 325  
b) Bâki 394 882

A) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye, fî sene-i sâbık

'An zaman-ı Mustafa, Ağa-i sâbık Vâcib-i sene 1041 223 034

- 1) 'An tahvil-i Mahmud beğ, mültezim-i mukata'a-i Çavuş-ı  
Kebîr ve tevâbi'uhâ der kazâ-i İpsala 'An mahsûl-i mukata-  
'a-i mezbûre Vâcib-i sene 1041 12 395
- 2) 'An tahvil-i Ahmed Ağa, mültezim-i mukata'a-i Kara-Reis  
ve Halkapınar ve tevâbi'uhâ, der kazâ-i Filibe 'An mahsûl-i  
mukata'a-i mezbûre Vâcib-i sene 1041 16 661
- 3) 'An tahvil-i Mustafa Çelebi ve diğeri Mustafa Çelebi,  
şürekâ-i mültezimânı mukata'a-i karye-i Harşe<sup>5</sup> tâbi'-i  
kazâ-i Zağra-i 'Atik 'An mahsûl-i mukata'a-i mezbûre,  
fi't-târihi'l-mezbûr 8 275
- 4) 'An tahvil-i 'Abdûlbâki Çelebi, mültezim-i mukata'a-i  
Uğurlu Viran, tâbi'-i kazâ-i Gümölcine 'An mahsûl-i  
mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 2 000
- 5) 'An tahvil-i Ahmed Ağa Kadı-zâde, mültezim-i mukata'a-i  
Borî ve Ardıclı, tâbi'-i kazâ-i Gümölcine 'An mahsûl-i  
mukata'a-i mezbûr, fi't-târihi'l-mezbûr 46 000
- 6) 'An tahvil-i Turhan Beğ, mültezim-i mukata'a-i Yağcıyan-ı  
Gümölcine tâbi'-i mezbûr 'An mahsûl-i mukata'a-i mez-  
bûre, fi't-târihi'l-mezbûr 6 000
- 7) 'An tahvil-i Hasan Çavuş, mültezim-i mukata'a-i Dâye  
Hâtun ve tevâbi'uhâ tâbi'-i kazâ-i Edirne 'An mahsûl-i  
mukata'a-i mezbûre fi't-târihi'l-mezbûr 24 280
- 8) 'An tahvili's-Seyyid Mehmed Çelebi, mültezim-i mukata'a-i  
Oruclu ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i 'Atik-Baba 'An mah-  
sûl-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 7 194
- 9) 'An tahvil-i Mehmed Çelebi Kâtib-zâde, mültezim-i mu-  
kata'a-i Uzun-Dere ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümölcine  
'An mahsûl-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 9 000

1 سعيد الجنون و شهيد الحجاب 2 طيب الله ثراه وجعل الجنة ماواه 3 صاحب القدر رفيع  
4 اشهر 5 خرشه



- 10) 'An tahvil-i Mahmud Beğ, mültezim-i mukata'a-i İslimye ve mukata'a-i Yağcıyan 'An mahsül-i mukata'ât-ı mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûre 39 910
- 11) 'An mahsül-i İbrahim Çelebi kazzâz<sup>6</sup>, mültezim-i mukata'a-i Gümrük ve karye-i Akpınar, tâbi'-i kazâ-i Gümlüçine 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 10 022
- 12) 'An tahvil-i Ahmed Ağa Kadı-zâde, mültezim-i Dalyanhâ-i Bori, der kazâ-i mezbûr 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 13 120
- 13) 'An tahvil-i Mahmud Ağa, mültezim-i mukata'a-i İslimye 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre 'An zaman-ı 'Ali Efendi, mütevellî-i sâbık Vâcib-i sene 1040 18 177
- 14) 'An tahvil-i Mustafa Çelebi, 'an bahâ-i revgan-ı sâde 'An zaman-ı 'Ali Efendi el-mezbûr Vâcib-i sene 1040 8000
- 15) 'An yed-i Şa'ban, merdüm-i Mustafa Ağa, mütevellî-i sâbık, 'ani'n-nakid 2 000
- B) '*Ani*'l-mahsûlât, der-zaman-ı Hasan Paşa el-mütevellî el-mezbûr 1 344 168
- a) Makbûz 949 288
- b) Bâki 394 882
- I. *El-müşaharât* : 16 608
- 1) 'An mahsül-i icârât-ı dekâkin ve ser-hâne<sup>8</sup> ve kahvehâne ve gayruhû der mahrûse-i Edirne Be-mübâşeret-i Hasan, Câbi-i müşâhare<sup>9</sup> ber-veçh-i emânet 'An gurre-i C. sene 1042 ilâ gayet-i M. s. 1043 Fî şehri 788, fî semâne eşhûr 6 204
- 2) 'An mahsül-i icârât-ı dekâkin ve gayruhû der-nefs-i Filibe, be-mübâşeret-i câbi-i müşâhare Fî sene-i kâmile 10 404
- II. '*An mukata'ât* 'An evvel-i Mart el-vâkı' fî selh-i Ş. s. 1042 ilâ gayet-i Felvaris Fî 11 N. s. 1043 1 327 565
- a) Makbûz 932 683
- b) Bâki 394 882
- 1) 'An tahvil-i 'Abdûlbâki Çelebi, mültezim-i mukata'a-i Uğurlu-Viran ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümlüçine 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, vâcib fi't-târihi'l-mezbûr 20 000 temâmen edâ şud
- 2) 'An tahvil-i Mehmed Çelebi ve 'Abdûlbâki, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i Oruçlu ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i 'Atik-Baba 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 40 000
- a) Makbûz 16 698
- b) Bâki 23 302
- 3) 'An tahvil-i el-Hâc Mustafa, mültezim-i mukata'a-i Uzun-dere ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümlüçine 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre Fî't-târihi'l-mezbûr 24 000 temâmen edâ şud
- 4) 'An tahvil-i Ahmed, mültezim-i rûsûm-ı Yağcıyan-ı Uzun-caova Hasköyü, tâbi'-i kazâ-i mezbûr 'An mahsül-i rûsûm-ı mezkûr, fi't-târihi'l-mezbûr 18 000 temâmen edâ şud
- 5) 'An tahvil-i Mustafa Çelebi ve diğeri Mustafa, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i karye-i Harşe<sup>5</sup>, tâbi'-i kazâ-i 'Atik-Zağra 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 40 000
- a) Makbûz 26 680
- b) Bâki 13 170

- 6) 'An tahvil-i Mehmed Ağa, mültezim-i mukata'a-i Dâye-Hâtun ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Edirne 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre 70 000  
 a) Makbûz 15 650  
 b) Bâkî 54 350
- 7) 'An tahvil-i Seyyid Mehmed Çelebi, mültezim-i mukata'a-i Çanak ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümülcine 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 47 000  
 a) Makbûz 29 800  
 b) Bâkî 17 200
- 8) 'An tahvil-i Hüseyin Bey ve Evhad, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i rûsum-ı Yağcıyân-ı Gümülcine ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i mezbûr 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 40 000  
 a) Makbûz 32 000  
 b) Bâkî 8 000
- 9) 'An tahvil-i Mehmed Beğ ve Ahmed Ağa, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i dalyanhâ-i Borı ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i mezbûr, fi't-târihi'l-mezbûr 120 000  
 a) Makbûz 90 000  
 b) Bâkî 30 000
- 10) 'An tahvil-i Ahmed Ağa, mültezim-i mukata'a-i Kara-Reis ve Halkapınar, tâbi'-i kazâ-i Filibe 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 55 000  
 a) Makbûz 30 025  
 b) Bâkî 24 975
- 11) 'An tahvil-i Mahmud Beğ, mültezim-i mukata'a-i İslimye ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i mezbûr 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 170 000  
 a) Makbûz 114 700  
 b) Bâkî 55 300
- 12) 'An tahvil-i Mahmud Beğ mültezim-i mukata'a-i Çavuş-ı Kebîr, tâbi'-i kazâ-i İpsala 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 50 000  
 a) Makbûz 40 000  
 b) Bâkî 10 000
- 13) 'An tahvil-i Ahmed Ağa Kadı-zâde mültezim-i mukata'a-i Bori, tâbi'-i Gümülcine 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 105 000  
 a) Makbûz 93 695  
 b) Bâkî 11 305
- 14) 'An tahvil-i Ahmed Ağa ve Mehmed Beğ, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i Darı-deresi ve Ardiçlu, tâbi'-i kazâ-i Gümülcine, fi't-târihi'l-mezbûr 69 000  
 a) Makbûz 12 000  
 b) Bâkî 57 000
- 15) 'An tahvil-i kazzaz İbrahim Çelebi, mültezim-i mukata'a-i Gümrük-i Kara-ağaç ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümülcine, fi't-târihi'l-mezbûr 16 000  
 a) Makbûz 8 000  
 b) Bâkî 8 000

- 16) 'An tahvil-i Kazzaz İbrahim, mültezim-i mukataa-i Akpınar, tâbi '-i kazâ-i Gümülcine 'An mahsûl-i mukataa-i mezbûre, fî't-târihi'l-mezbûr 14 000  
 a) Makbûz 8 250  
 b) Bâkî 5 250
- 17) 'An mahsûl-i revgan-ı sâde-i <sup>12</sup> Yağcıyân-ı re'âyay-ı evkaf-ı mezbûre, der-kazâ-i Gümülcine ve Sultan-Piri ve 'Atîk-i Zağra ve Cedîd ve Filibe ve Uzunca-ova Hasköyü ve gayruhû, 'an vâcib-i sene 1041 ve sene 1042, neferen 737, beher nefer fî 3 kıyye revgan-ı sâde sitâde: kıyye 2211, fî 20 44 220  
 Vâcib-i sene 41, neferen 622, kıyye 1 866  
 Vâcib-i sene 1042, neferen 115, kıyye 345
- 18) 'An mahsûl-i cevariz <sup>13</sup> ve mahsûl-i çeltük, der nehr-i Kara-Reis ve Halka-pınar, tâbi '-i Filibe Vâcib-i sene 1041, be-mübâşeret-i Mahmud ve 'Abdülcelil, rüesâ *Ber-veçh-i emânet*, ber-mûceb-i defter-i müfre-dât-ı mezbûrân Asl-ı mahsûl-i cevariz <sup>13</sup>, fî't-târihi'l-mezbûr Be-hisab-ı keyl 4 141 'An mahsûl-i nehr-i Kara-Reis, 4 141 keyl 'An mahsûl-i nehr-i Halkapınar, hâlî *Minhâ*, furuht şude <sup>14</sup> der nefsi Filibe Ceva-riz, keyl 2341, fî 55 Kıymet 128 755  
 El-bâkî der anbarhâ-i Filibe ve Edirne berây-i mühimmât-ı İmâret-i 'Âmire-i vakf Keyl : 1 800
- 19) 'An mahsûl-i emvâl-i mezkûrîn ki ber-veçh-i emânet zabt-kerde :  
 1) 'An mahsûl-i cizye-i gebrân-ı re'âyay-ı evkaf-ı mezbûre, vâcib-i sene 1042 Kıymet 201 600  
 Hâne: 2 880, fî 70  
 a) Makbûz, hâne 2 128  
 I) Cizye-i mukannene ki mütevellî bizzat cem' küned <sup>15</sup>  
 Hâne 1558, fî 70 Kıymet 109 060  
 II) Cizye-i perâkende be-veçh-i iltizâm, Hâne 570, fî 70 39 900  
 Makbûz 22 000  
 Bâkî 17 900  
 b) Bâkî, hâne: 752, fî 70 52 630 der zimmet-i re'âyâ
- 2) 'An mahsûl-i hîme-bahâ-i <sup>16</sup> mütemekkinân-ı re'âyay-ı evkaf, tâbi '-i kazâ-i İslimye ve Yanbolu ve gayruhû, berây-ı *bedel-i 'avârız-ı dîvânîyye*, berveçh-i maktu' Vâcib-i sene 1042 55 000  
 a) Makbûz 48 500  
 b) Bâkî 6,500
- 3) 'An mahsûl-i bağçe, der-pîş-i mihrâb-ı Câmi '-i Şerîf der-Edirne, 'an bahâ-i meyvehâ ve şükûfehâ, be-mübâşeret-i Dervîş İbrahim, bağbân Vâcib-i sene 1042 500



## II

## VÜZİ'A MİN ZÂLİKE

I 019 522

## A) EL-VEZÂİF

419 405

- 1 - Vazîfe-horân-ı mukarrere 194 560  
 2 - Zevaîd-i horân ve câmi'-i sâire 224 845  
 a) 'An cema'at-i Câmi'-i Şerîf der nefis-i Edirne :

|                                                 | Fî yevm |                                             | Fî yevm |
|-------------------------------------------------|---------|---------------------------------------------|---------|
| 1) 'Ömer Efendi, el-hatib *                     | 20      | 14) Mustafa Şa'ban, el-müezzin              | 5       |
| 2) Yusuf Efendi, imam-ı evvel                   | 10      | 15) İsa Halife, Şa'ban, el-müezzin          | 5       |
| 3) Mehmed Halife, imam-ı sâni                   | 10      | 16) Mehmed Mustafa, Şa'ban, „               | 5       |
| 4) Mustafa efendi, muallim-i mekteb             | 10      | 17) Hüseyin Mustafa, salâ-han <sup>21</sup> | 1       |
| 5) Mehmed, Halife-i mekteb                      | 5       | 18) Mustafa Halife, buhûrî <sup>22</sup>    | 5       |
| 6) Mehmed Mustafa, halife-i diğer               | 3       | 19) El-Hâc Yusuf, el-kayyım                 | 3       |
| 7) Mehmed Yahya, Yasin-hân <sup>17</sup>        | 4       | 20) Halil Halife Yusuf, el-kayyım           | 3       |
| 8) Mehmed Mustafa, Tecbâreke--hân <sup>18</sup> | 3       | 21) Halil, siracî <sup>23</sup>             | 3       |
| 9) Abdülbâki Mustafa, Kürsi-hân                 | 2       | 22) Ebûbekir, siracî                        | 3       |
| 10) Mehmed Ali, el-muvakkıt <sup>19</sup>       | 5       | 23) Seyyid Mehmed, dâfi'î'n-nukuş           | 3       |
| 11) Abdülkerim, na'it-hân <sup>20</sup>         | 5       | 24) Mehmed, kayyım-ı mekteb-hâne            | 1       |
| 12) Ahmed, el-mu'arriş                          | 3       | 25) Ebû-Bekir, noktaî <sup>24</sup>         | 2       |
| 13) Mehmed Yahya, el-müezzin                    | 5       | 26) Ahmed, ferrâş-ı şadırvân <sup>25</sup>  | 3       |
|                                                 |         | 27) Mehmed 'Ali, ahşamî <sup>26</sup>       | 1       |

Yekûn : Nefera 27 Bâ-tevârih-i muhtelif 38 850

b) 'An cemâ'at-i devir-hanân-ı <sup>27</sup> Câmi'-i Şerîfî'l-mezbûr :

|                              | Fî yevm |                   | Fî yevm |
|------------------------------|---------|-------------------|---------|
| 1) Mehmed Halife, ser-mahfil | 7       | 7) İbrahim Ahmed  | 2       |
| 2) Abdülkerim İbrahim        | 2       | 8) Ahmed Halife   | 2       |
| 3) El-Hâc Mahmud             | 2       | 9) Osman Mehmed   | 2       |
| 4) Mehmed Piri-zâde          | 2       | 10) Mehmed Perviz | 2       |
| 5) Mehmed Mustafa            | 2       | 11) İbrahim Ahmed | 2       |
| 6) Hüseyin el-Hâc Mustafa    | 2       |                   |         |

Yekûn : Neferâ fî yevm fî 10 eşhür

11 27 8 100

## c) 'An cemâ'at-i Ecza-hanân der Câmi'-i Şerîfî'l-mezbûr

|                                  | Fî yevm |                     | Fî yevm |
|----------------------------------|---------|---------------------|---------|
| 1) 'Abdülkerim, ser-mükebbir     | 5       | 16) Hasan 'Abdullah | 2       |
| 2) Mustafa Hâce el-Hâc Mehmed    | 2       | 17) Mehmed Mehmed   | 2       |
| 3) Ahmed Nasuh                   | 2       | 18) Halil Mehmed    | 2       |
| 4) Mehmed Nasuh, mu'arriş-i Ecza | 2       | 20) Ahmed 'Ali      | 2       |
| 5) 'Abdülbâki Mahmud             | 2       | 21) Bedri Ahmed     | 2       |
| 6) Yusuf Halife, imâm-ı evvel    | 2       | 22) 'Osman Mehmed   | 2       |
| 7) Mustafa Derviş                | 2       | 23) Hasan 'Abdullah | 2       |
| 8) 'Abdurrahman Uğurlu           | 2       | 24) İbrahim Ahmed   | 2       |

\* Nakıl ve yeni tâyinlerle, ölüm sebebiyle vuku bulan münhallere âit kayıtlar alınmamıştır.

الموقت 19  
 بخوری 22  
 فراش شادروان 25

تباركخوان 18  
 صلاحخوان 21  
 نقطه 24  
 دورخوانان 27

يسن خوان 17  
 نعمت خوان 20  
 سراجی 23  
 اخشای 26

|                       |   |                         |   |
|-----------------------|---|-------------------------|---|
| 9) Mehmed Bahşi-zâde  | 2 | 25) Mehmed Halil        | 2 |
| 10) El-Hâc Yusuf      | 2 | 26) Osman 'Abdûlbâki    | 2 |
| 11) Ebû-Bekir, noktaî | 2 | 27) Mehmed Mustafa      | 2 |
| 12) Mehmed Dede       | 2 | 28) İbrahim Ahmed       | 2 |
| 13) Mehmed Mustafa    | 2 | 29) Mehmed Perviz       | 2 |
| 14) Seyyid Mehmed Ali | 2 | 30) Mehmed Dede Hüseyin | 2 |
| 15) Pîr Mehmed Ahmed  | 2 | 31) Mehmed Mustafa      | 2 |

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

31

19 410

## d) 'An cemâ'at-i müsebbihîn der-Câmi'-i Şerîf :

|                                            |   |                              |   |
|--------------------------------------------|---|------------------------------|---|
| 1) El-Hâc Mahmud, müsebbih ve ser-salâvatî | 4 | 12) Ahmed Mehmed             | 2 |
| 2) Ahmed Mahmud                            | 2 | 13) Mehmed 'Abdi             | 2 |
| 3) İdris Mehmed                            | 2 | 14) Derviş İbrahim           | 2 |
| 4) Ebû Bekir Mustafa                       | 2 | 15) Şeyh Ahmed Mansur        | 2 |
| 5) 'Abdülkerim Ahmed                       | 2 | 16) Hasan Abdullah           | 2 |
| 6) Mehmed Mustafa                          | 2 | 17) El-Hâc Mahmud            | 4 |
| 7) Pervâne Abdullah                        | 2 | 18) İdris Ahmed              | 2 |
| 8) Halil Perviz                            | 2 | 19) Mehmed Mehmed, defterdâr | 2 |
| 9) Şeyh Mehmed Ahmed                       | 2 | 20) Seyid Mehmed Ali         | 2 |
| 10) Mehmed Mahmud                          | 2 |                              |   |
| 11) Mehmed Mehmed                          |   |                              |   |

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

20

12 840

## e) Cemâ'at-i hademe-i Mevlevîhâne :

|                                                     | Fî yevm |                                  | Fî yevm |
|-----------------------------------------------------|---------|----------------------------------|---------|
| 1) Muslihiddin Halife, Mesnevî-hân <sup>29</sup>    | 20      | 4) Rıdvan bevvâb                 | 1       |
| 2) Derviş Ali, 'aşir-hân <sup>30</sup>              | 1       | 5) —Nâ'it-hân <sup>32</sup>      | 39      |
| 3) Derviş Yusuf, kudum-zen <sup>31</sup> ve ney-zen | 15      | 6) —Du'âgû-y <sup>33</sup> Nefer | 1       |
|                                                     |         | 7) Fukarâ-i Mevleviyân (20)      | 20      |

Yekûn : Neferâ Fî Fîyevm Fî 10 eshür

26 (?)

61

18 300

## f) Cemâ'at-i zâbitân-ı evkaf :

|                                           |    |                                     |     |
|-------------------------------------------|----|-------------------------------------|-----|
| 1) Hasan Paşa, el-mütevelli               | 80 | 20) Ali, nakkad-ı erz <sup>36</sup> | 2   |
| 2) Hasan Beğ, Nâzır                       | 20 | 21) Yusuf, nakkad-ı erz             | 2   |
| 3) Ramazan Beğ, şeyh-i imâret             | 20 | 22) Ali, ferraş-ı tâbhâne           | 3   |
| 4) Memi, kâtib-i vakf                     | 14 | 23) Yusuf, su-yolcu                 | 3   |
| 5) Mehmed, kâtib-i Muhasebe               | 6  | 24) Ali, meremmatî                  | 3   |
| 6) Dilâver, kâtib-i kiler                 | 6  | 25) Rıdvan, bevvâb-ı harem          | 1   |
| 7) —Kâtib-i meremmât                      | 3  | 26) Mehmed, bevvâb-ı me'kel         | 1   |
| 8) Yusuf, vekili'l-harc                   | 5  | 27) İbrahim, ser-kâseî              | 2,5 |
| 9) El-Hâc Hüseyin, kilârî                 | 4  | 28) Mehmed, ahurî                   | 3   |
| 10) Hasan, anbarî                         | 4  | 29) Mustafa, ferraş-ı meydan        | 2   |
| 11) Ali Hasan, nakıyb-i nân <sup>34</sup> | 3  | 30) Perviz, sürbî                   | 2   |
| 12) Rıdvan nakıyb-i gûşt <sup>35</sup>    | 3  | 31) —, hammal-ı gûşt                | 2   |

عشر خوان 30

دعا کو 33

نقادار 36

مثنوی خوان 29

نعت خوان 32

نقیب کوشت 35

مسبح 28

قدم زن 31

نقیب نان 34

|                        |   |                                      |     |
|------------------------|---|--------------------------------------|-----|
| 13) —, bevvâb-ı İmâret | 3 | 32) Rıdvan, gendüm-kûb <sup>37</sup> | 2   |
| 14) —, tabbah          | 5 | 33) Mahmud, teberdâr <sup>38</sup>   | 2   |
| 15) Mehmed, tabbah     | 5 | 34) Ali, camger                      | 2   |
| 16) Mustafa tabbah     | 5 | 35) El-hac Yusuf, fülful-kûb         | 1   |
| 17) Yusuf, habbâz      | 3 | 36) — ferraş-ı kenîf <sup>39</sup>   | 2,5 |
| 18) Mustafa, habbâz    | 3 | 37) Derviş İbrahim, bağbân           | 3   |
| 19) Diğer, habbâz      | 3 |                                      |     |

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

37

67 780

## g) Cemâ'at-i câbiyan, kâtibân ve mu'temedân-ı evkaf :

|                                                 |   |                                                    |   |
|-------------------------------------------------|---|----------------------------------------------------|---|
| 1) Mustafa, câbi-i Oruclu                       | 6 | 13) Ali Piri, câbi-i Kara-Reis                     | 5 |
| 2) Seyyid Mehmed, mu'temed ma'a cibâyet-i Siroz | 9 | 14) Ebû-Bekir Mehmed, câbi-i perâkende             | 4 |
| 3) Mehmed Ahmed, mu'temed                       | 4 | 15) Mehmed Derviş, câbi-i Sazlu-Dere               | 4 |
| 4) Mehmed kâtib-zâde, mu'temed                  | 4 | 16) Musa Çelebi, câbi-i Çölmek                     | 2 |
| 5) Mehmed 'Abdullah                             | 4 | 17) Mehmed Mahmud, câbi-i — (?)                    | 2 |
| 6) El-hac Mehmed, câbi-i Yağcıyan-ı Gümülcine   | 4 | 18) Hüseyin Abdullah, câbi-i müşâhare ma'a kitâbet | 7 |
| 7) Ahmed Hasan, câbi-i İslimye                  | 5 | 19) Mehmed kâtib-ı — (?) ma'a kitâbet-i Kara-Reis  | 6 |
| 8) Pir Mehmed câbi-i — (?)                      | 5 | 20) — kuruç-ı-i namazgâh                           | 2 |
| 9) Mehmed, câbi-i Halkapınar                    | 7 | 21) Osman Mehmed, câbi-i Çavuş                     | 5 |
| 10) Mehmed Mustafa, câbi-i Zağra                | 4 | 22) Hüseyin, meremmât-ı cır-i Yanbol               | 2 |
| 11) Mehmed, câbi-i Bori                         | 5 | 23) Yusuf, koruci-i şikârgâh                       | 6 |
| 12) Mehmed Süleyman, câbi-i Dâye Hatûn          | 4 |                                                    |   |

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

23

29 550

h) Cemâ'at-i mürtezika-i <sup>40</sup> Câmi'-i 'Âtik ve gayruhû der Edirne :

|                                 | Fî yevm |                                         | Fî yevm |
|---------------------------------|---------|-----------------------------------------|---------|
| 1) Müderris-i Câmi'-Ardı        | 107     | 6) Mustafa Efendi, imâm-ı evvel         | 10      |
| 2) — Müderris-i medrese-i —     | 86      | 7) Mehmed Efendi, imâm-ı sâni           | 10      |
| 3) Ta'amiyye-i medrese-i Taşlık | 10      | 8) 'Abdûlbâki halife, ser-mahfil        | 10      |
| 4) Mehmed Efendi, ders-i 'âm    | 10      | 9) El-hac 'Ali, na'at-hân <sup>41</sup> | 8       |
| 5) Yusuf Efendi, el-hatib       | 30      | 10) Müezzînân-ı Câmi'-i 'Âtik, neferâ   | 4       |

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

10

76 710

i) Cemâ'at-i mürtezika-i <sup>41</sup> Câmi'-i Hâce İlyas der Edirne el-mahmiyye :

|                              |   |                                                 |   |
|------------------------------|---|-------------------------------------------------|---|
| 1) Mustafa Halife, el-hatib  | 2 | 6) Mehmed, mu'arrif                             | 1 |
| 2) Mehmed halife, imam       | 5 | 7) Devir-hanân, 4 nefera                        | 4 |
| 3) Mehmed, ser-mahfil        | 2 | 8) Hüseyin, kayyım ve siracı                    | 2 |
| 4) Receb, müezzîn ma'a devir | 2 | 9) Bahâ-i borya <sup>42</sup> ve revgan ve şem' |   |
| 5) Marîz, müezzîn ma'a salâ  | 2 | ve delv <sup>43</sup> , resen                   | 5 |

Yekûn : Neferâ fî yevm fî 'aşere eşhür

8

24

7 200

فراش كنيف <sup>39</sup>  
بوریا <sup>42</sup>

تبردار <sup>38</sup>  
نعت خوان <sup>41</sup>

كندم كوب <sup>37</sup>  
مرتقه <sup>40</sup>  
دلو <sup>43</sup>



## j) Cemâ'at-i mürtezika-i Câmi'-i Şerif der kasaba-i Ma'alkara :

|                            | Fî yevm |                                    | Fî yevm |
|----------------------------|---------|------------------------------------|---------|
| 1) Mahmud, ser-mahfil      | 2       | 5) 'Abdülkaadir, sirâci            | 1       |
| 2) El-hâc Ahmed, devir-hân | 1       | 6) 'Abdülkaadir, mu'arraf          | 1       |
| 3) Arslan, devir-hân       | 1       | 7) Bahâ-i şem'-i revgan ve gayruhû | 3       |
| 4) 'Abdülkaadir, el-kayyim | 1       |                                    |         |

Yekûn : Neferâ Fî yevm, Fî selâse eşhür

5 11,5 3 105

## k) Cemâ'at-i mürtezika-i Câmi'-i Şerif Der nefs-i Filibe

Vâcib 'an gurre-i M. s. 1042 ilâ gayet-i

Z. s. minh Fî sene-i kâmile

|                           | Fî yevm |                |           |   |
|---------------------------|---------|----------------|-----------|---|
| 1) Hatib Efendi           | 8       | 7) Eczâ-hânân  | Neferen 8 | 8 |
| 2) İmam Efendi            | 10      | 8) Devir-hân   | Neferen 5 | 5 |
| 3) Hatib-i Musallâ        | 2       | 9) Müezzînân   | Neferen 3 | 6 |
| 4) Kaim-makam-ı mütevellî | 2       | 10) Kayyim     |           | 4 |
| 5) Mu'arraf               | 2       | 11) Câbi       |           | 2 |
| 6) Mehmed, buhûrî         | 4       | 12) Na'at-hân  |           | 1 |
|                           |         | 13) Ser-mahfil |           | 2 |

Yekûn : Neferen Fî yevm Fî sene-i kâmile

24 56 20 160

l) Cemâ'at-i zevâid-horân der Edirne el-mahmiye  
humiiyet 'anî'l-fiten ve'l-beliyye<sup>44</sup>

|                                                                         | Fî yevm |                                                        |  |    |
|-------------------------------------------------------------------------|---------|--------------------------------------------------------|--|----|
| 1) Eş-Şeyh Ahmed Efendi, el-münzevi<br>be-zâviye-i Şeyh Şüca' el-merhûm | 20      | 6) Es-Seyyid Ni'metullah Efendi,<br>nakibü'l-eşrâf     |  | 20 |
| 2) Eş-Şeyh Mehmed Efendi, eş-şehir<br>bi-Câbi-zâde                      | 5       | 7) Es-Seyyid Ni'metullah Efendi<br>el-mezbûr           |  | 25 |
| 3) Es-Seyyid Mehmed Efendi, el-münzevi<br>be-zâviye-i Gülşenî           | 4       | 8) Mehmed bin Yunus el-müezzin                         |  | 7  |
| 4) Es-Seyyid 'Arif Mehmed Çelebi                                        | 10      | 9) Mehmed 'Abdülkerim                                  |  | 5  |
| 5) Mustafa Efendi Şeyh Ahmed                                            | 6       | 10) 'Abdurrahman Uğurlu                                |  | 5  |
| 12) Derviş Mustafa, imâm-ı karye-i Çölmek                               | 7       | 11) Eş-Şeyh 'Ali der kasaba-i Ferecik                  |  | 6  |
| 13) Mustafa Efendi, vâ'iz-i Sultan<br>Selim Hân                         | 10      | 26) Çavuş-ı sâdât                                      |  | 5  |
| 14) Mehmed Veli, mücellid                                               | 3       | 27) Ahmed Dede, gülşenî                                |  | 10 |
| 15) 'Osman Dede, a'mâ                                                   | 5       | 28) Derviş İbrahim, bağbân                             |  | 6  |
| 16) Eş-Şeyh Mehmed, eş-şehir bi-Başcı-zâde                              | 12      | 29) Ahmed Mustafa Eyne-zâde                            |  | 6  |
| 17) Ahmed Hüsrev                                                        | 10      | 30) Mehmed halife, hatib-i Câmi'-i<br>Mîr-i Mîrân      |  | 5  |
| 18) Abdülbâki Efendi, el-hatib                                          | 6       | 31) Yusuf 'Abdullah                                    |  | 6  |
| 19) Eş-Şeyh Fazlullah Efendi                                            | 7       | 32) Hasan ve Bayram ve Mehmed,<br>veledân-ı Yusuf Emin |  | 5  |
| 20) Mûsa ibn eş-Şeyh Muslihiddin                                        | 12      | 33) Mustafa Çelebi el-müteka'id                        |  | 10 |
| 21) Ahmed Dede ibn Kemal-zâde                                           | 10      | 34) Es-Seyyid Mustafa                                  |  | 3  |
| 22) Mustafa Halife haddâd-zâde                                          | 10      | 35) Şeyh Ahmed Mansur                                  |  | 7  |
| 23) Mustafa, hatib-i Yıldırım Han                                       | 5       | 36) Mahmud, sâkin-i Kırk-kilise                        |  | 7  |
| 24) Eş-Şeyh Mahmud Efendi, el-vâ'iz                                     | 20      | 37) Mehmed Mustafa                                     |  | 5  |
| 25) Salih Mehmed Çelebi ibn Mustafa<br>Efendi                           | 5       | 38) Mustafa İbrahim                                    |  | 6  |
|                                                                         |         | 39) Mehmed Murad                                       |  | 2  |

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

39

78 430

m) Cemâ'at-ı zevâyid-horân, 'an havatîn <sup>45</sup>  
der mahmiye-i Edirne :

|                                             | Fî yevm |                                                      | Fî yev. |
|---------------------------------------------|---------|------------------------------------------------------|---------|
| 1) Âmine bint Mehmed                        | 2       | 12) Saliha bint Kemal Efendi                         | 10      |
| 2) Ümmühân Hatun, tâbi'a-i Derviş Beğ       | 5       | 13) Kerime Hâtun, zevce-i Kemal Efendi               | 7       |
| 3) Perihan Hâtun, tâbi'a-i Benli Mehmed Beğ | 10      | 14) 'Ayşe Hâtun, tâbi'a-i tavile <sup>46</sup> -başı | 5       |
| 4) 'Âbide Hâtun, tâbi'a-i mezbûr            | 7       | 15) Turgut Hâtun                                     | 5       |
| 5) Nisâ Hâtun                               | 2       | 16) Fatma, zevce-i Muzaffer Ağa                      | 5       |
| 6) Şerife Hâtun bint Fazlullah              | 5       | 17) Fatma bint 'Abdi Çavuş                           | 5       |
| 7) Nesli Hâtun                              | 4       | 18) Sâkine bint Mahmud                               | 5       |
| 8) Hadice bint Mustafa Efendi               | 10      | 19) Saliha Hâtun, tâbi'a-i Cündi-başı                | 10      |
| 9) Saliha bint 'Abdülkaadir                 | 10      | 20) 'Âbide Hâtun, vâlide-i Kılıççı-zâde              | 10      |
| 10) Fatma bint Çavuş                        | 25      | 21) Sanuber Hâtun der Yanbolu                        | 15      |
| 11) Hayrûnnisa Hâtun                        | 10      |                                                      |         |

Yekûn : Neferâ Bâ-târih-i muhtelif

24

19 020

n) Cemâ'at-ı zevâyid-horân-ı ricâl der  
Kostantiniye el-mahmiye:

|                                       | Fî yevm |                                               | Fî yev. |
|---------------------------------------|---------|-----------------------------------------------|---------|
| 1) Mehmed Derviş, tâbi'-i Bülbul-zâde | 5       | 10) 'Abdûlgani bin Mehmed Efendi              | 8       |
| 2) Veli 'Abdûlgani                    | 5       | 11) Mustafa Efendi                            | 7       |
| 3) Mehmed Ferhad, bevâb               | 5       | 12) 'Abdûlbaaki Çelebi ibn Şeyh Sivasî Efendi | 8       |
| 4) Safiyeddin Efendi                  | 10      | 13) Çâker 'Abdullah, tâbi'-i İbrahim Efendi   | 5       |
| 5) Mehmed bin Ahmed Dede              | 10      | 14) Mustafa Yusuf                             | 5       |
| 6) 'Abdûlgani Efendi, 'an sulhâ       | 10      | 15) Ahmed Mehmed, tâbi'-i Kadı-zâde           | 4       |
| 7) Seyyid 'Ârif Mehmed Efendi         | 10      |                                               |         |
| 8) Yusuf Hâce                         | 4       |                                               |         |
| 9) 'Ömer Efendi, hakîm                | 5       |                                               |         |

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

16

4950

o) Cemâ'at-ı zevâyid-horân havatîn <sup>45</sup> der  
Kostantaniye el-mahmiye :

|                                          | Fî yevm |                                              | Fî yev. |
|------------------------------------------|---------|----------------------------------------------|---------|
| 1) 'Âlime Hâtun, zevce-i Bülbul-zâde Ef. | 10      | 14) 'Ayşe Hâtun bint Hüseyin Efendi          | 24      |
| 2) Saliha Hâtun, zevce-i Helvacı-başı    | 31      | 15) Safiye Hâtun, tâbi'-i mezbûr             | 10      |
| 3) Havvâ Hâtun bint Zunnûn <sup>47</sup> |         | 16) Hati Hâtun                               | 10      |
| 4) 'Ayşe Hâtun bint Mehmed               | 10      | 17) Şerife Hâmide Hâtun                      | 10      |
| 5) Fatma Hâtun, tâbi'a-i Yusuf Ağa       | 7       | 18) Handâne (?) Hâtun, tâbi'-i Şeyhü'l-İslâm | 5       |
| 6) Meryem Hâtun, tâbi'a-i bevâb Mehmed   | 4       | 19) Sâime Hâtun, tâbi'-i mezbûr              | 6       |
| 7) Gül'izâr Hâtun                        | 5       | 20) Havvâ Hâtun bint Zunnûn mükerrer şud     | 5       |
| 8) Na'ime Hâtun, vâlide-i İsmâ'il Halife | 16      | 21) 'Ayşe Hâtun zevce-i Zunnûn               | 5       |
| 9) Mü'mine Hâtun                         | 4       | 22) Zâhide Hâtun                             | 10      |
| 10) Fatma Hâtun, tâbi'a-i Rıdvan Efendi  | 14      | 23) Humâ Hâtun                               | 10      |
| 11) Ümmühân Hâtun                        | 11      | 24) Dilküşâ Hâtun                            | 10      |
| 12) Âmine Hâtun                          | 5       |                                              |         |
| 13) Hemsâye Hâtun                        | 4       |                                              |         |

|                                          |    |                                       |    |
|------------------------------------------|----|---------------------------------------|----|
| 25) Ruhsâr Hâtun, zevce-i Yusuf          | 10 | 32) Sâliha Hâtun, vâlide-i İsmail Ağa | 10 |
| 26) Mâh-ı Ruhsâr Hâtun                   | 10 | 33) Tâbdâr Hâtun                      | 10 |
| 27) Hadice Hâtun bint Hayreddin          | 5  | 34) 'Ayşe Hâtun bint Derviş           | 8  |
| 28) 'Ayşe Hâtun, tâbi'a-i tabbah Mustafa | 3  | 35) Diğer 'Ayşe Hâtun                 | 3  |
| 29) Âmine Hâtun, hemşire-i Hasan Ağa     | 10 | 36) Râziye Hâtun                      | 5  |
| 30) Hadice Hâtun, bint 'Ali              | 10 | 37) Âmine Hâtun                       | 7  |
| 31) Sâime Hâtun, tâbi'a-i Ahmed Efendi   | 10 | 38) Râziye Hâtun, zevce-i Mehmed Ağa  | 10 |

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

40 15 270

614 723

## B) EL-İHRÂCÂT

|          |         |
|----------|---------|
| a) Resid | 600 117 |
| b) Bâkî  | 14 606  |

## I. Be-cihet-i harc-ı Matbah-ı 'Âmire-i evkaf-ı mezbûre

Kıymet

'An 15 Ca. s. 1042 ilâ S. s. 1043

541 962

|          |         |
|----------|---------|
| a) Resid | 527 356 |
| b) Bâkî  | 14 606  |

- 1) Bahâ-i gûşt-i yevmiyye ma'a misafirîn, gayr-ez eyyâm-ı hâliye, beher yevm fî 80 vakıyye :

20 520 Kıyye be-esmân-ı muhtelif

185 340

|       | <u>Fî</u> | <u>Kıymet</u> |
|-------|-----------|---------------|
| 9 120 | 10        | 91 200        |
| 2 720 | 9         | 24 380        |
| 8 720 | 8         | 69 760        |

- 2) Behâ-i dakıyk-i gendüm, berây-ı tabh-ı fodula der İmâret-i 'âmire,fi't-târihi'l-mezbûr

2435 Keyl be-esmân-ı muhtelif

102 363

|          |        |
|----------|--------|
| a) Resid | 91 887 |
| b) Bâkî  | 10 476 |

| <u>Keyl</u> | <u>Fî</u> | <u>Keyl</u> | <u>Fî</u> |
|-------------|-----------|-------------|-----------|
| 1186        | 44        | 429         | 40        |
| 75          | 46        | 44          | 35        |
| 43          | 45        | 514         | 39        |
| 144         | 42        |             |           |

- 3) Behâ-i hınta 1 095,5 40 43 820  
 4) Behâ-i erz 227 75 17 025  
 5) Behâ-i nohud 29 100 2 900  
 6) Behâ-i 'asel-i sâfi 2223 Kıyye, be-esmân-ı muhtelif 39 238

|          |        |
|----------|--------|
| a) Resid | 35 972 |
| b) Bâkî  | 3 266  |

| <u>Kıyye</u> | <u>fî</u> | <u>Kıyye</u> | <u>Fî</u> |
|--------------|-----------|--------------|-----------|
| 327          | 16        | 778          | 18        |
| 869          | 17        | 249          | 21        |



|                                                                                                                                               |        |        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 7) Behâ-i revgan-ı sâde, 'an yed-i re'âyay-ı Yağcıyân-ı evkaf-ı mezkûre ki îrâd ve masraf şude Ber-mûceb-i mu'tâd-ı kadîme Kıyye 2 211, Fî 20 | 44     | 220    |
| 8) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı turş, der şehri Ramazan Ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme, ber-mûceb-i defter-i müfredât-ı kilâr                        | 4      | 257    |
| 9) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı zirebac der 'îydeyn-i şerifeyn Ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme                                                        | 1      | 496    |
| 10) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı 'aşûre Ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme                                                                               | 1      | 232    |
| 11) Behâ-i nişasta, berây-ı ta'am-ı zirbac                                                                                                    |        | 488    |
| 12) Behâ-i nemek, keyl 281, fî be-esmân-ı muhtelif                                                                                            | 8      | 474    |
| 13) Behâ-i mast                                                                                                                               |        | 336    |
| 14) Behâ-i zağfran                                                                                                                            | Dirhem | Kıymet |
|                                                                                                                                               | 80     | 240    |
|                                                                                                                                               |        | 480    |
| 15) Behâ-i hîme, ber-mûceb-i müfredât-ı kilâr                                                                                                 | 58     | 620    |
| 16) Behâ-i koruk                                                                                                                              |        | 624    |
| Behâ-i kabak, berây-i şurbâ                                                                                                                   |        | 240    |
|                                                                                                                                               |        | 864    |
| 17) Behâ-i şirugan, kıyye 435, be-esmân-ı muhtelif                                                                                            | 8      | 576    |
|                                                                                                                                               | Kıyye  | Fî     |
|                                                                                                                                               | 17,5   | 16     |
|                                                                                                                                               | 40     | 18     |
|                                                                                                                                               |        | 6,5    |
|                                                                                                                                               |        | 24     |
| 18) Behâ-i şa'ır, Keyl 1000, be-esmân-ı muhtelif                                                                                              | 19     | 794    |
|                                                                                                                                               | Keyl   | Fî     |
|                                                                                                                                               | 894    | 20     |
|                                                                                                                                               | 103    | 18     |

## II. Be-cihet-i harc-ı turşihâ-i mütenevvi'a, der kilâr-ı 'Âmire :

2 439

|                               |        |           |        |
|-------------------------------|--------|-----------|--------|
|                               | Kıymet |           | Kıymet |
| 1) Turş-i engür <sup>48</sup> | 500    | 4) Na'nâ  | 225    |
| 2) Şalgam                     | 395    | 5) Hıyar  | 170    |
| 3) Hall <sup>49</sup>         | 1 239  | 6) Hardal | 10     |

## III. İhrâcat-ı sâire

45 940

|                                                            |        |
|------------------------------------------------------------|--------|
| 1) Behâ-i şem'i 'asel-i zerd <sup>50</sup> Kıyye 85, fî 70 | Kıymet |
|                                                            | 5 950  |
| 2) Behâ-i şem'i 'asel-i beyaz Kıyye 5, fî 125              | 625    |
| 3) Be-cihet-i harc-ı perde-i bâb-ı Câmi'i Şerif-i Muradiye | 3 643  |
| 4) Be-cihet-i harc-ı perde-i bâb-ı Câmi'i Şerif der Filibe | 3 000  |
| 5) Behâ-i peştimal, berây-ı huddâm-ı imâret 'Adet 24       | 1 008  |
| 6) Behâ-i astar, berây-ı paçavra                           | 100    |
| 7) Behâ-i şem'i revgan                                     | 320    |
| 8) Behâ-i muşamma', berây-ı Câmi'i Şerif-i Muradiye        | 145    |
| 9) Behâ-i kâse-i hâk                                       | 171    |
| 10) Behâ-i kalay, berây-ı evânî-i <sup>51</sup> 'İmâret    | 1 450  |

|                                                                                                      |       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 11) Be-cihet-i harc-ı Câmî'-i Şerîf-i Filibe 'An yed-i câbî-i Filibe                                 | 4 850 |
| 12) Be-cihet-i tasadduk-ı fukarâ 'An yed-i mütevellî 'An 15 Ca. s. 42 ilâ S. s. 43 Beher yevm fî 16  | 5 965 |
| 13) Be-cihet-i baklava-behâ ma'a ta'amiyye Berây-ı huddâm-ı Câmî' ve sâire Ber-mûceb-i âdet-i kadîme | 8 740 |
| 14) Behâ-i kandil, berây-ı minâre ve gayruhû                                                         | 262   |
| 15) Be-cihet-i nişan-ı ba'zı evânî-i 'imâret                                                         | 100   |
| 16) Bahâ-i elek ve mûytâb <sup>56</sup> ve tekne, berây-ı 'imâret Kıymet                             | 150   |
| 17) Behâ-i kiremid, 'aded 500                                                                        | 200   |
| 18) Behâ-i hurdevât ve ba'zı masraf                                                                  | 70    |
| 19) Behâ-i borya <sup>52</sup> berây-ı Câmî'-i Şerîf                                                 | 314   |
| 20) Behâ-i kırtas, berây-ı defâtir-i vakf                                                            | 160   |
| 21) Behâ-i çuval, berây-ı mühimmât-ı kilâr, 'aded 10                                                 | 350   |
| 22) Be-cihet-i harc-ı râh-ı câbiyân ma'a harc-ı râh-ı Filibe                                         | 8 000 |
| 23) Behâ-i kürek, berây-ı fırın-ı nân                                                                | 90    |
| 24) Behâ-i cârub <sup>53</sup> ma'a hurdevât-ı sâire                                                 | 127   |

## IV. El-icârât :

21 468

|                                                                                                                     |        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1) Ücret-i şemi'-ger <sup>54</sup> , berây-ı şemi'hâ-i kebîr, berây-ı Câmî'-i Şerîf                                 | 780    |
| 2) Ücret-i kazganî, berây-ı meremmet-i ba'zı kazgan-ı 'Imâret-i Âmire                                               | 1 860  |
| 3) Ücret-i mûkîd-i <sup>55</sup> kanaadîl der minâre                                                                | 200    |
| 4) Ücret-i el-Hâc 'Ali, berây-ı tedârik-i turşihâ der kilâr                                                         | 200    |
| 5) Ücret-i dâde, berây-ı matbah-ı yufka ve halva                                                                    | 235    |
| 6) Ücret-i dâde be-'arabacıyân, berây-ı âverden-i erz, 'an Filibe ilâ Edirne                                        | 7 020  |
| 7) Ücret-i dâde be-bağcıyân, berây-ı tahliye-i gerizhâ                                                              | 694    |
| 8) Be-cihet-i harc-ı dâde be-câbiyân, berây-ı esbâb                                                                 | 325    |
| 9) Ücret-i dâde be-hammâlân ve 'arabacıyân, der Enderûn-ı Edirne, berây-ı mühimmât-ı kilâr ve gayruhû, bi'd-defe'ât | 1 1954 |
| 10) Ücret-i dâde berây-ı hark-ı nehr-i Kara-Reis ve Halka-pınar-ı Filibe                                            | 6 200  |
| a) Be-cihet-i nehr-i Kara-Reis                                                                                      | 5 000  |
| b) Be-cihet-i nehr-i Halka-pınar                                                                                    | 1 200  |

|                                                                    |       |
|--------------------------------------------------------------------|-------|
| 11) Ücret-i dâde be-harmancıyân, berây-ı muhafaza-i harmanhâ-i erz | 1 800 |
| 12) Ücret-i dâde be-'arabacıyân, berây-ı âverden-i şa'îr-i çeltük  | 300   |

## V. El-meremmât :

19 959

|                                                          |     |
|----------------------------------------------------------|-----|
| 1) Be-cihet-i meremmet-i cîsr, der-kurb-ı Câmî'-i Edirne | 310 |
| 2) Be-cihet-i meremmet-i kazgan-ı 'imâret                | 257 |
| 3) Be-cihet-i meremmet-i şadırvân ve ba'zı hurdevât      | 373 |

چاروب 53  
مویتاب 56

بوریا 52  
موقد 55

اورانی 51  
شمعک 54

|                                                                                                |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 4) Be-cihet-i meremmet-i parmakhâ-i sofahâ, der kurb-ı Câmî-i Şerif                            | 3 845      |
| 5) Be-cihet-i meremmet-i kenif                                                                 | 48         |
| 6) Be-cihet-i meremmet-i kazgan-ı diğer                                                        | 120        |
| 7) Be-cihet-i meremmet-i su-yolları, fî def'ateyn                                              | 264        |
| 8) Be-cihet-i meremmet-i fırın-ı nân                                                           | 607        |
| 9) Be-cihet-i meremmet-i su-yolları ve ba'zı ihrâcât                                           | 3 312      |
| 10) Be-cihet-i meremmet-i minâre-i Câmî-i Şerif der nefis-i Filibe                             | 3 500      |
| 11) Be-cihet-i harc-ı meremmet-i hamam der Yanbolu, bermüceb-i hüccet-i kadı-ı belde el-mezbûr | 7 323      |
| 'An Vâcib-i sene                                                                               | 1041 2 632 |
| 'An Vâcib-i sene                                                                               | 1042 4 391 |

## III

*El-bâkî :*

152 803

*Min zâlike'l-bâkî*<sup>57</sup>

51 350

Be-cihet-i edâ-i deyn-i vezâif-i mezkûrîn ve bahâ-i gûşt

15 350

|                                                                                                                                              |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| a) Berây-i vazife dâde                                                                                                                       | 28 650 |
| b) Berây-i behâ-i gûşt dâde                                                                                                                  | 22 700 |
| 1 - Havva Hâtun Fî yevm 5 Vâcib                                                                                                              | 1 950  |
| 2 - Havva Hâtun bint Zü'l-satıyl'il-mezbûr der zaman-ı 'Ali Efendi, mütevellî-i sâbık                                                        | 4 050  |
| 3 - Yusuf 'Abdullah el-müteka'id 6                                                                                                           | 4 860  |
| 4 - Es-seyyid Ni'metullah Efendi, nakıybü'l-eşraf 6                                                                                          | 12 750 |
| 5 - Ahmed bin Mustafa, Ebe-zâde 6                                                                                                            | 5 040  |
| 6 - Be-cihet-i edâ-i deyn-i kassab Mustafa, berây-ı bahâ-i gûşt ki mütevellî-i sâbık Ağa zamanında bâkî kalmıştı ki muhâsebesinde mestûrdır. | 12 700 |

*Sahhü'l-bâkî :*

101 555

'Araza 'alâ ba'de't-tahrîr ketebehu'l-abdü'l-fakîr subhânehü  
Kaasimü'l-kadı bi-medîneti Edirne<sup>58</sup>

من ذلك الباقي

57

عرض على بعد التحرير كتبه العبد الفقير سبحانه قاسم القاضي بمدينة ادرنه

58





تاجی بن قشاق خدیو قیصری در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

تاجی بن قشاق خدیو قیصری در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

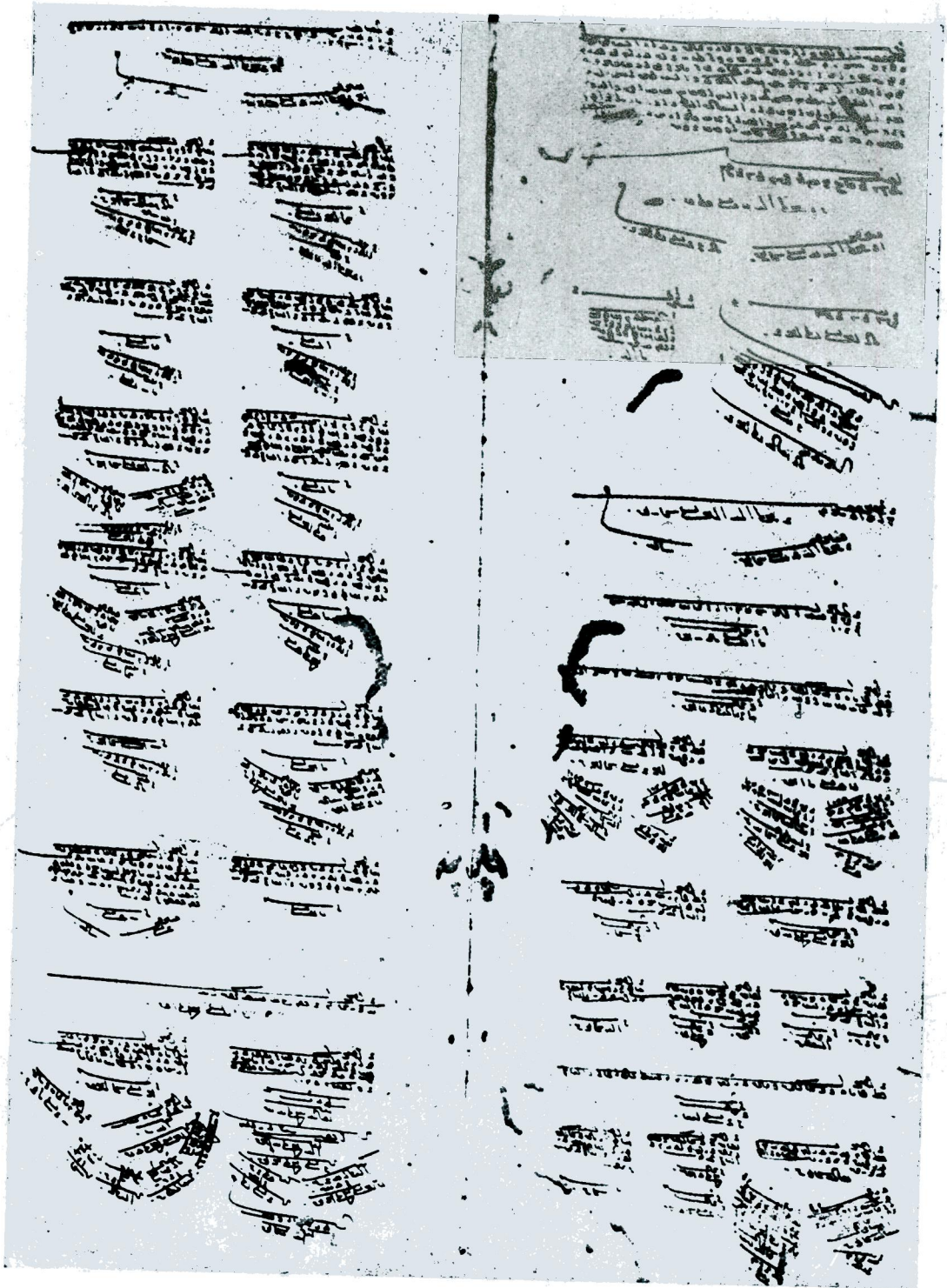
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز

در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز  
در روز شنبه بیستم سنه ۸۹۵ هجری قمری  
در شهر تبریز



Edirnedeki II. Bâyezid imâretinin H. 1025 - 26 yılı Muhasebe Bilançosunun başı.  
(9 numaralı bilanço).